

Živeti zdravo življenje.

LETNO POROČILO 2012

www.krka.si

Krka, d. d., Novo mesto

Kazalo

UVOD	3
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	3
POROČILO NADZORNEGA SVETA ZA LETO 2012	5
DOSEŽKI SKUPINE KRKA	10
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE KRKA	11
PREDSTAVITEV SKUPINE KRKA	12
POSLOVNI MODEL SKUPINE KRKA	13
SHEMA ORGANIZIRANOSTI SKUPINE KRKA	15
KRKINA PODJETJA IN PREDSTAVNIŠTVA PO SVETU	16
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV IN NAGRAD V LETU 2012	17
DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	20
 POSLOVNO POROČILO	 21
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	21
RAZVOJNA STRATEGIJA SKUPINE KRKA	30
PRIČAKOVANO MAKROEKONOMSKO OKOLJE V LETU 2013	32
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	35
DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO	45
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	48
TRŽENJE IN PRODAJA	54
SKUPINE IZDELKOV IN STORITEV	62
RAZVOJ IN RAZISKAVE	77
OSKRBA Z IZDELKI	82
VLAGANJA IN NALOŽBE	84
INTEGRIRANI SISTEM VODENJA IN KAKOVOST	87
 TRAJNOSTNI RAZVOJ	 92
ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	92
ODGOVORNOST DO VLAGATELJEV	98
ODGOVORNOST DO ODJEMALCEV	99
ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA	101
ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	103
 RAČUNOVODSKO POROČILO	 109
UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	111
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	111
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA	112
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	163
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2012 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	218

UVOD

Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Preteklo poslovno leto je bilo zahtevno in tudi zaradi tega ga z vidika doseženih rezultatov ocenjujem kot uspešno. Naše delo je lažje, ker imamo lastno razvojno in marketinško znanje, sodobne proizvodne zmogljivosti ter dobre in zanesljive zaposlene.

Veseli nas, da je družba Krka lani prvič v svoji 58-letni zgodovini presegla 1 milijardo EUR prodaje, prodaja skupine Krka pa je ta prag presegla že tretjič. Ob 6-odstotni rasti prodaje smo prodali za 1,143 milijarde EUR izdelkov in storitev ter ob tem dosegli dobiček iz poslovanja v višini dobrih 192 milijonov EUR in 160 milijonov EUR dobička v letu.

Krkino največje in najhitreje rastoče tržišče so bile v preteklem letu države regije Vzhodna Evropa. S 25-odstotno rastjo prodaje smo bili zlasti uspešni v Ruski federaciji, kjer smo ustvarili več kot petino vseh prihodkov. Krka ima to prednost, da nas ruski kupci poznajo že desetletja in da smo lokalno prisoten proizvajalec. Zelo dobro smo poslovali tudi v drugih državah regije, ki je ob 24-odstotni rasti k skupni prodaji prispevala 31 %.

V regiji Srednja Evropa smo ustvarili četrtno prodaje. Po vrednosti prodaje je bila največji trg Poljska, kjer smo prisotni z lastnimi proizvodnimi zmogljivostmi in smo po padcu prodaje v letu 2011 lani ponovno zabeležili rast. Rasli smo tudi v baltičkih državah in na Slovaškem, manj pa smo zaradi zdravstvenih reform prodali na Madžarskem, tako da je bila skupna prodaja v regiji za 2 odstotni točki manjša od leta prej.

Zahodna Evropa s čezmorskimi tržišči je bila s 23-odstotnim deležem naša tretja največja prodajna regija. Prisotnost smo z lastnimi marketinško-prodajnimi podjetji v zadnjih letih precej okrepili, v letu 2012 so tako začela delovati naša nova podjetja v Franciji, Italiji in Španiji. Zaradi lastne tržne mreže in vertikalno integriranega poslovnega modela, s katerim obvladujemo razvoj, proizvodnjo in trženje farmacevtskih izdelkov, smo tudi na teh trgih, za katere so značilni izrazito močni cenovni pritiski, dosegli 5-odstotno rast prodaje.

S 13-odstotnim deležem prodaje je ena od naših pomembnih prodajnih regij tudi Jugovzhodna Evropa, kamor štejemo nekdanjo Jugoslavijo, razen Slovenije, ter Romunijo, Bolgarijo in Albanijo. Na teh trgih se soočamo z nekoliko daljšimi plačilnimi roki, pa tudi z drugimi izzivi, vendar gre za perspektivne trge, na katerih je Krka prepoznavno ime, zato smo tudi lani tu dosegali rast prodaje.

Na domačem trgu ostajamo vodilni ponudnik zdravil. S prodajo izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev predstavlja Slovenija okoli 8 % prodaje skupine Krka. Slovenija je za Krko pomemben trg, saj so tu osredotočene naše proizvodne, naložbene, razvojno-raziskovalne in zaposlitvene aktivnosti.

Proizvodnja in prodaja zdravil na recept sta Krkini glavni dejavnosti. V letu 2012 je prodaja zdravil na recept predstavljala dobrih 82 % prodaje, sledila je prodaja izdelkov brez recepta s skoraj 11 % ter prodaja veterinarskih izdelkov z blizu 4 % in zdraviliško-turističnih storitev s 3 %.

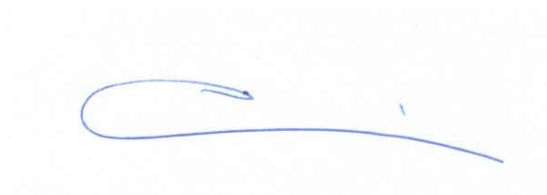
V skupini Krka smo v letu 2012 za naložbe namenili dobrih 153 milijonov EUR, kar je največ v zadnjih desetih letih, ko smo za povečanje in posodobitev razvojnih in proizvodnih zmogljivosti v povprečju vsako leto namenili več kot 100 milijonov EUR. V skupini Krka trenutno poteka več kot dvajset naložbenih projektov, med katerimi je še posebej pomemben obrat za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notal 2, ki je največja naložba v zgodovini Krke in bo naše proizvodne zmogljivosti povečala skoraj za polovico. To je v skladu z našimi načrti, da proizvedemo in tudi prodamo bistveno več od sedanjih 10 milijard tablet, kapsul in ostalih izdelkov.

V vsaki industriji, tudi v farmacevtski, so izhodišče za trženje in prodajo novi izdelki. Razvijamo jih več kot 170, ki jih bomo na trge dali v prihodnjih letih. V letu 2012 so kar 48 % prodaje prinesli izdelki, ki smo jih začeli tržiti v zadnjih petih letih. Za razvoj in raziskave zadnja leta namenjamo okoli 9 % letne prodaje.

Tudi v letu 2012 je Krka krepila tradicionalno dobre odnose z domačimi in mednarodnimi vlagatelji, jim predstavljala svojo poslovno zgodbo ter se udeleževala številnih dogodkov v finančnih središčih doma in po svetu. Od aprila 2012 Krkina delnica kotira na Varšavski borzi, kjer se je septembra vzpostavilo tudi trgovanje. Konec leta je imela Krka več kot 68 tisoč delničarjev, svoj delež so med letom povečevali zlasti mednarodni vlagatelji. Naše dividende so stabilne in prinašajo vlagateljem primerne donose.

S Krko je povezanih veliko poslovnih in osebnih zgodb. Tudi v letu 2012 smo znatna sredstva namenili za okolje, v katerem poslujemo. Največ prispevamo za zdravstvo in šport, saj je naš slogan živeti zdravo življenje, in to dvoje gre z roko v roki, veliko pa dajemo tudi za humanitarne namene in kulturo. Prepričan pa sem, da k uresničevanju družbene odgovornosti največ prispevajo nova delovna mesta, ki jih odpiramo vsako leto in s tem povečujemo blaginjo ljudi.

Kljub številnim negotovostim, s katerimi se srečujemo na večini trgov, poslovanje Krke v letu 2012 zaradi stalne organske rasti, novih izdelkov ter finančne moči ocenjujem kot eno od najtrdnjših doslej in kot dobro podlago za nadaljnjo rast.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

Poročilo nadzornega sveta za leto 2012

Spoštovane delničarke in spoštovani delničarji!

V skladu z zakonodajo, dobro prakso in internimi akti je nadzorni svet družbe Krka v letu 2012 na svojih šestih sejah in desetih sejah komisij skrbno in odgovorno nadzoroval poslovanje družbe in skupine Krka v letu 2012, spremljal mnenja zunanje strokovne javnosti o Krki, krepil dobro prakso delovanja nadzornega sveta ter izvajal druge za nadzor koristne aktivnosti.

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2012 je nadzorni svet deloval v sestavi devetih članov, štirih žensk in petih moških, starih od 42 do 70 let, z znanjem s področja farmacije, kemije, ekonomije, strojništva ter organizacije in poslovanja. Predstavniki delničarjev so bili mag. Jože Lenič kot predsednik nadzornega sveta, Matjaž Rakovec kot namestnik predsednika nadzornega sveta, prof. dr. Julijana Kristl, Vincenc Manček, Mojca Osolnik Videmšek in izr. prof. dr. Sergeja Slapničar, predstavniki zaposlenih pa Franc Šašek kot namestnik predsednika nadzornega sveta, dr. Mateja Vrečer in mag. Tomaž Sever.

Delovanje in odločanje nadzornega sveta temelji na spremljanju doseganja ciljev družbe in skupine Krka kot celote. Člani nadzornega sveta na sejah izražajo svoja mnenja in kritike, morebitna različna stališča pa poskušajo uskladiti, da bi lahko sprejemali soglasne sklepe.

Člani se sej redno udeležujejo. V letu 2012 so se razen članice, ki je bila dvakrat opravičeno odsotna, in člana, ki je bil enkrat opravičeno odsoten, vsi člani udeležili vseh sej. Dvakrat so se sej udeležili tudi pooblaščen revizorji revizijske družbe KPMG Slovenija, sicer pa se jih praviloma udeležujejo le člani nadzornega sveta, člani uprave in sekretar nadzornega sveta.

V letu 2012 je nadzorni svet v 44 točkah dnevnega reda obravnaval preteklo poslovanje, načrte za leto 2013, naložbe v skupini Krka, nove izdelke, spremljal finančna in regulatorna tveganja, se seznanjal z delovanjem večjih področij dela, spremljal strokovna mnenja o Krki in delovanje konkurentov ter novosti v družbi in poslovnem okolju.

V nadaljevanju povzemamo vsebine, ki smo jim člani nadzornega sveta v letu 2012 namenili največ časa.

Letno poročilo Nadzorni svet je v okviru zakonskega roka preveril poročilo družbe in skupine Krka za leto 2011 ter obravnaval revizorjevo poročilo, v katerem je revizijska družba KPMG Slovenija ugotovila, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe in skupine Krka, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala. Opravil je pogovor z revizorjem ter na njegovo delo in poročilo ni imel pripomb. Sestavil in sprejel je tudi poročilo o svojem delu za leto 2011 in skupaj z upravo pripravil izjavo o skladnosti poslovanja Krke z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

Medletni rezultati Nadzorni svet je redno obravnaval četrletno, polletno in devetmesečno poročilo o poslovanju družbe in skupine Krka ter se seznanjal tudi s poslovanjem primerljivih družb.

Nadzor poslovanja odvisnih družb v skupini Krka Seznanil se je s poslovnim modelom večjih odvisnih družb, njihovimi poslovnimi rezultati in drugimi pomembnimi vidiki delovanja za leto 2011.

Dolgoročni in kratkoročni načrti poslovanja skupine Krka Obravnaval je plan poslovanja skupine in družbe Krka za leto 2013.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev Skupaj z upravo družbe je pripravil dnevni red in vsebine za redno letno skupščino delničarjev ter predlog uporabe bilančnega dobička in skupščini predlagal, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za leto 2011. Predlagal je tudi imenovanje revizijske družbe Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana za revizorja za leto 2012.

Naložbe Uprava nadzorni svet redno obvešča o pomembnejših naložbah skupine Krka. Ob obravnavi vmesnih poročil o poslovanju se je seznanjal s potekom naložb skupine Krka, zlasti z največjimi naložbami, kot so Notol 2, Krka-Rus 2, Sinteza 1 in Farma GRS. Obravnaval pa je tudi naložbe v nova indikacijska področja, v letu 2012 je to onkologija.

Tveganja Obravnaval je register tveganj, ki je celovit popis in ocena tveganj ter ukrepov na ravni skupine Krka. Seznanil se je s stanjem tožbenih zahtevkov tujih farmacevtskih družb do Krke oziroma njenih odvisnih družb in s poročilom revizijske komisije o obvladovanju finančnih tveganj v skupini Krka, s poudarkom na kreditnih tveganjih.

Poslovna gibanja v farmacevtski industriji in zunanje ocene Krke Seznanil se je z ugotovitvami 12 zunanjih analiz, ki jih pripravljajo investicijske banke in vsebujejo zlasti napovedi, presojo poslovanja ter pošteno vrednost Krke.

Primerjava poslovanja Krke s primerljivimi podjetji Za spremljavo in nadzor poslovanja so koristne tudi informacije o poslovanju primerljivih družb. Dvakrat na leto se je nadzorni svet zato seznanil s primerjavo rezultatov poslovanja skupine Krka in 7 izbranih mednarodnih farmacevtskih podjetij, in sicer je primerjal zlasti podatke o prodaji, strukturi le-te po regijah in skupinah izdelkov, podatke o maržah, strukturi stroškov, strukturi izkaza finančnega stanja, kazalnike, povezane s Krkino delnico, in druge pogostejše uporabljene poslovne kazalnike.

Aktualna tematska področja Vsa relevantna področja poslovanja obravnava ob medletnih poročilih in letnem poročilu, nekajkrat na leto pa izbrane teme še dodatno prouči. V letu 2012 je tako zlasti podrobno obravnaval življenjski cikel najpomembnejših izdelkov ter Krkine aktivnosti na področju onkologije, precej pozornosti pa je namenil tudi kadrovskemu področju, kjer se je seznanil s projektom razvoja kadrov, s poročilom o organizacijski klimi v skupini Krka ter poročilom sveta delavcev o delavskem soupravljanju.

Delo in nagrajevanje uprave Nadzorni svet je imenoval Danico Novak Malnar za članico uprave - delavsko direktorico, in sicer za čas od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015. Redno je spremljal tudi delo uprave, še zlasti podrobno dvakrat na leto, ko je članom uprave v skladu s pravilnikom določil variabilni del plače. Posodobil je tudi politiko plačil uprave in način določitve variabilnega dela plače uprave. Za slednjega je oblikoval model, ki upošteva kvantitativne in kvalitativne kazalnike, in sicer med kvantitativnimi zlasti rast prodaje, tudi relativno glede na primerljive družbe, rast denarnega toka iz poslovanja, dobička iz poslovanja ter donosnost lastniškega kapitala v primerjavi s konkurenco, med kvalitativnimi pa aktivnosti na novih indikacijskih področjih, implementacijo novih zahtev, na primer s kakovostnega, regulatornega in drugih področij, vstop na nove trge, lansiranje novih izdelkov, pa tudi družbeno odgovornost, ugled Krke ter odnose z vlagatelji in javnostmi.

Delnice in delniška struktura Vsako četrtletje se je seznanil s poročilom o pridobivanju lastnih delnic ter lastniško strukturo in tečajem delnice. Sprejel je še posodobljeni Pravilnik za trgovanje s finančnimi instrumenti družbe, ki ureja trgovanje oseb z dostopom do notranjih informacij, in se seznanil s koledarjem zaprtih obdobj za leto 2012.

Krepitev dobre prakse delovanja nadzornega sveta Nadzorni svet je v letu 2012 drugič zapored izvedel redno samoocenjevanje po metodologiji Združenja nadzornikov Slovenije ter sprejel akcijski načrt do naslednje samoocene v letu 2013, hkrati pa izvedel aktivnosti, predvidene v lanskem akcijskem načrtu. Člani nadzornega sveta so se tako v sodelovanju z Združenjem nadzornikov Slovenije decembra 2012 izobraževali na temo aktualnih zakonodajnih novostih s področja korporativnega upravljanja, uprava pa je med letom poročala o dodatnih temah, ki jih je nadzorni svet ob samooceni ovrednotil kot aktualne. V skladu z dobro prakso so člani izpolnili tudi vprašalnik o nasprotjih interesov iz Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, družba pa je njihove izjave objavila na svoji spletni strani.

Nadzorni svet je redno obravnaval tudi **ostale tekoče teme** v Krki in panogi.

Krkini dogodki Člani so se udeleževali dogodkov, ki jih je organizirala Krka. Večji dogodki so bili skupščina družbe, podelitev tradicionalnih Krkinih nagrad za dodiplomska in podiplomska raziskovalna dela ter Krkin kulturni večer.

Delo komisij nadzornega sveta

Komisiji nadzornega sveta obravnavata ožja strokovna področja ter o njih poročata in svetujeta nadzornemu svetu, pri čemer odločanje ostaja v pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet Krke je v skladu z zakonodajo in dobro prakso imenoval revizijsko komisijo in komisijo za kadrovska vprašanja, ki podrobneje obravnavata računovodske in finančne oziroma kadrovske teme.

Revizijska komisija

Revizijska komisija, katere predsednica je Mojca Osolnik Videmšek, se je v letu 2012 sestala petkrat in obravnavala 24 točk dnevnega reda.

Na vse seje so bili vabljeni predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta, članica uprave, ki je odgovorna za ekonomiko in informatiko, ter vodja področja notranje revizije. Ene seje se je kot poročevalec udeležil tudi direktor Finančnega sektorja družbe Krka, na obravnavi letnega poročila pa so poročali predstavniki revizijske družbe KPMG Slovenija.

Vsebine, ki jim je revizijska komisija v letu 2012 namenila največ časa, so opisane v nadaljevanju.

Letno poročilo Komisija je obravnavala letno poročilo družbe Krka in skupine Krka za leto 2011, revizorjevo poročilo in poročilo nadzornega sveta za leto 2011 ter nadzornemu svetu predlagala, naj jih sprejme.

Računovodske usmeritve in revizija Ob vsakokratnem vmesnem poročilu in ob obravnavi letnega poročila je preverila, ali je v načinu računovodskega spremljanja poslovanja morda prišlo do sprememb. V letu 2012 jih ni bilo. Seznani se je tudi s pomembnejšimi finančno-računovodskimi vidiki poročil. V skladu z dobro prakso sta se predsednica in članica komisije sestali tudi z revizorsko družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana in predlagali področja, ki jih je treba v okviru redne revizije poslovanja za leto 2012 podrobneje pregledati.

Medletni rezultati Obravnavala je medletna poročila o poslovanju družbe Krka in skupine Krka ter nadzornemu svetu poročala predvsem o računovodskem in finančnem vidiku.

Notranje revidiranje Precejšen poudarek je namenila tudi notranjerevizijski dejavnosti v Krki. Tako je v letu 2012 obravnavala in dala soglasje k poročilu o delu Službe notranje revizije za leto 2011, k poročilu o delu Službe notranje revizije za obdobje od januarja do junija 2012 ter k programu dela Službe notranje revizije za leto 2013. Seznani se je tudi s poročilom Službe o izpolnjevanju priporočil zunanje presoje ter poročilom o samoocenitvi Službe za leto 2011.

Sodelovanje z zunanjim revizorjem Predsednica in članica komisije sta se na sestanku z zunanjim revizorjem Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana seznani s predvidenim potekom letne revizije, zlasti s sestavo in načinom dela revizorske ekipe, predvidenimi aktivnostmi in časovnico ter predlagali področja, ki jih je treba v okviru revidiranja poslovanja za leto 2012 podrobneje pregledati. Komisija je redno spremljala tudi izvajanje postopkov zunanjega revidiranja.

Tveganja Podrobno se je seznani z upravljanjem finančnih tveganj, zlasti kreditnih, na ravni skupine Krka in obravnavala posodobljeni register tveganj, ki je celovit popis vseh tveganj na ravni skupine Krka. O obeh temah je poročala nadzornemu svetu.

Skupščina družbe Obravnavala je imenovanje revizorja za poslovno leto 2012 in nadzornemu svetu predlagala, da skupščini za revizorja družbe predlaga družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana.

Komisija za kadrovska vprašanja

Komisija za kadrovska vprašanja je pod vodstvom Mateje Vrečer v letu 2012 zasedala petkrat in obravnavala 16 točk dnevnega reda. Na vse seje so bili vabljeni predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta ter članica uprave, odgovorna za ekonomiko in informatiko, nekajkrat pa tudi ostali člani nadzornega sveta.

Nagrajevanje uprave Komisija za kadrovska vprašanja je pregledala model za izračun variabilnega dela plač uprave in predlagala sprejem posodobljenega Pravilnika o določitvi variabilnega dela plače uprave ter politiko plačil uprave, ki ju je nadzorni svet sprejel. Nadzornemu svetu je predlagala tudi višino variabilnega dela plače za predsednika in člane uprave za njihovo delo v letu 2011 in v prvem polletju leta 2012.

Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2012 v skladu z zakonodajo in dobro prakso, zlasti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb in priporočili Združenja nadzornikov Slovenije, celovito nadzoroval vodenje in poslovanje družbe in skupine Krka. Na vseh sejah nadzornega sveta je sodelovala celotna uprava. Predvsem predsednik uprave je pri vsaki točki podrobno poročal in odgovarjal na vprašanja članov nadzornega sveta, s pojasnili s posameznega strokovnega področja pa so redno sodelovali tudi vsi člani uprave. Komunikacija med predsednikom uprave in predsednikom nadzornega sveta je potekala tudi zunaj sej.

Člani nadzornega sveta so imeli za svoje delo na voljo vse potrebne podatke, poročila in informacije, uprava družbe pa je na njihovo pobudo pripravila razširjena ali dodatna poročila. Gradivo so prejeli približno en teden pred sejo, da so se lahko pripravili na razpravo. Krkine strokovne službe so organizirale seje, uvažale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile druge podporne aktivnosti.

Nadzorni svet je delo uprave spremljal redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja, ki jih je primerjal s konkurenco, in analitska poročila o Krki, zlasti podrobno pa dvakrat na leto ob določitvi višine variabilnega dela plače, ko je njihovo delo ocenil na temelju strukturiranega modela. Predsednik in vsi člani uprave so se kar najbolj angažirali, da bi dosegli čim boljše poslovanje družbe in skupine ter zastavljene cilje. Rezultati poslovanja so bili dobri. Sodelovanje med upravo in nadzornim svetom je bilo vse leto zgledno.

Samoocena nadzornega sveta je pokazala, da delovanje nadzornega sveta skoraj povsod dosega najvišje standarde, glede na predhodno samooceno pa je bila povprečna ocena višja za 5 %. Nadzorni svet tekoče spremlja tudi področje nasprotnih interesov. V skladu s priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb so člani izpolnili izjave o neodvisnosti, ki jih je družba javno objavila, iz njih pa je razvidno, da je neodvisna več kot polovica članov, in sicer 7 od 9. Če bi prišlo do nasprotja interesov, poslovnik nadzornega sveta določa ustrezen postopek, na podlagi katerega nadzorni svet lahko sklene, da član o določeni točki ne sme glasovati. V letu 2012 je do nasprotja interesov prišlo enkrat, in sicer se je član nadzornega sveta vzdržal glasovanja o sklenitvi zavarovanja odgovornosti, ker je bila družba, v kateri je ta član predsednik uprave, eden izmed ponudnikov.

Za delo nadzornega sveta in njegovih komisij je bilo v letnem načrtu predvideno 237.318 EUR, porabljeno pa 232.014 EUR. S področja nadzora je Krka v letu 2012 plačala 7.000 EUR članarine ter 1.170 EUR za predstavitev novosti s področja korporacijske zakonodaje Združenju nadzornikov Slovenije, ostalih stroškov, na primer za druge strokovne storitve, pa ni bilo.

Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2012

Nadzorni svet je letno poročilo za leto 2012 obravnaval na dveh sejah in dodatno na seji revizijske komisije. Vsakokrat so poročali pooblaščen revizorji družbe Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana.

Osnutek letnega poročila je nadzorni svet prvič obravnaval na 17. redni seji 13. 3. 2013. Pooblaščen revizorji so podrobno opisali potek revizije, odgovarjali na vprašanja članov nadzornega sveta in jih seznanili, da med revizijo niso našli pomembnih odstopanj.

Predlog čistopisa letnega poročila so člani prejeli 27. 3. 2013 in ga obravnavali na 18. redni seji 3. 4. 2013. Vse gradivo v zvezi z letnim poročilom je bilo 3. 4. 2013 obravnavano tudi na seji revizijske komisije, komisiji in nadzornemu svetu pa so poročali pooblaščen revizorji.

Nadzorni svet na osnovi pregleda osnutka in predloga letnega poročila, poročila revizijske družbe in obravnave revizijske komisije ugotavlja, da je letno poročilo uprave verodostojen odraz dogajanj in celovita informacija o poslovanju v letu 2012 ter da nadgrajuje informacije, ki so mu bile redno posredovane med poslovnim letom. Ker ni imel pripomb oziroma zadržkov, ga je na seji 3. 4. 2013 soglasno potrdil. **S tem je bilo letno poročilo v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in s statutom družbe Krka tudi formalno sprejeto.**

Hkrati z letnim poročilom je nadzorni svet potrdil tudi **predlog uporabe bilančnega dobička**. Družba Krka je v letu 2012 dosegla 154.614.689,72 EUR dobička, iz katerega je 13.071.354,61 EUR namenila za rezerve za lastne delnice in

25.000.000,00 EUR za druge rezerve iz dobička. Preostanek dobička v višini 116.543.335,11 EUR in preneseni dobiček v višini 61.387.123,85 EUR sestavljata bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2012 znaša 177.930.458,96 EUR.

Uprava in nadzorni svet družbe predlagata skupščini delničarjev, da se bilančni dobiček uporabi za naslednje namene:

- za dividende 53.246.586,54 EUR oziroma 1,61 EUR bruto na delnico,
- za druge rezerve iz dobička 62.341.936,21 EUR,
- za prenos v naslednje leto 62.341.936,21 EUR.

Predlog je pripravljen ob upoštevanju števila lastnih delnic na dan 3. 4. 2013, ko je nadzorni svet družbe Krka potrdil letno poročilo za leto 2012 in skupaj z upravo družbe pripravil predlog uporabe bilančnega dobička. Ker se število lastnih delnic spreminja, bo število delnic, ki so upravičene do dividende, znano na dan zasedanja skupščine in temu primerno bo spremenjen skupni znesek za dividende, za druge rezerve iz dobička in za prenos v naslednje leto.

Zaključek

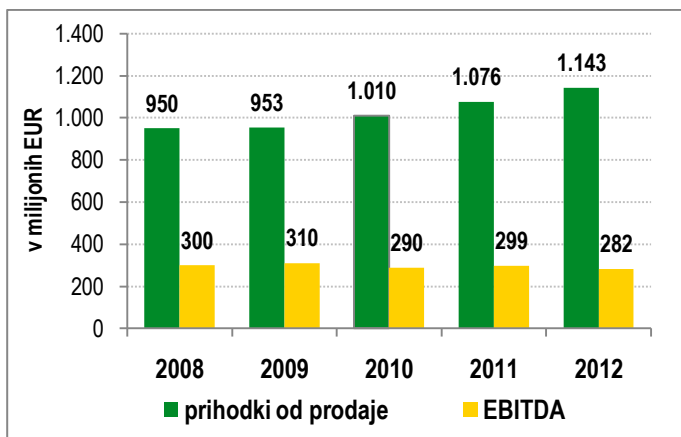
V sedanjih časih, zaznamovanih z gospodarskimi izzivi, se podjetja neprestano trudijo izboljševati svoje delovanje, iščejo in uvajajo primere dobrih praks ter preverjajo, ali se ustrezno odzivajo in delujejo. Pričakovanja vlagateljev so enako velika kot prej, kakovostno upravljanje in nadzor pa sta postala konkurenčna prednost in delničarjem zagotavljata, da so podjetja dobro in transparentno vodena. Krka izpostavlja partnerstvo in zaupanje kot dve od svojih najpomembnejših vrednot, ki ju do vlagateljev uresničuje s poslovanjem brez večjih odklonov in nihanj, transparentnostjo, korektnimi odnosi z vsemi deležniki ter stabilno dividendno politiko. Poslovanje Krke tudi v letu 2012 ocenjujem kot finančno trdno, uspešno in zaupanja vredno.

mag. Jože Lenič
predsednik nadzornega sveta

Dosežki skupine Krka

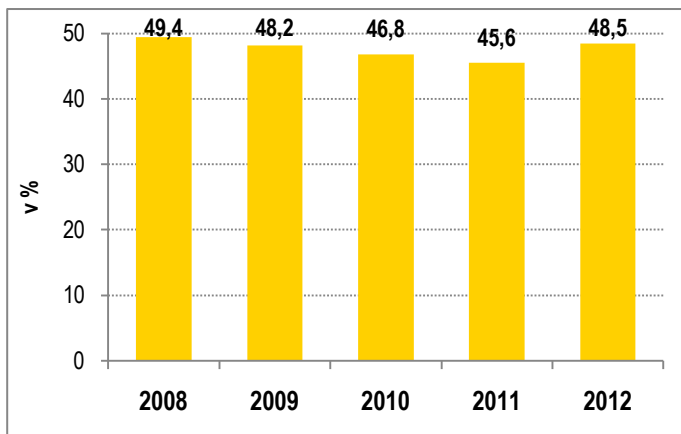
Prihodki od prodaje in dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

Prihodki od prodaje so v letu 2012 znašali 1.143 milijonov EUR.

Dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) je znašal 282 milijonov EUR.

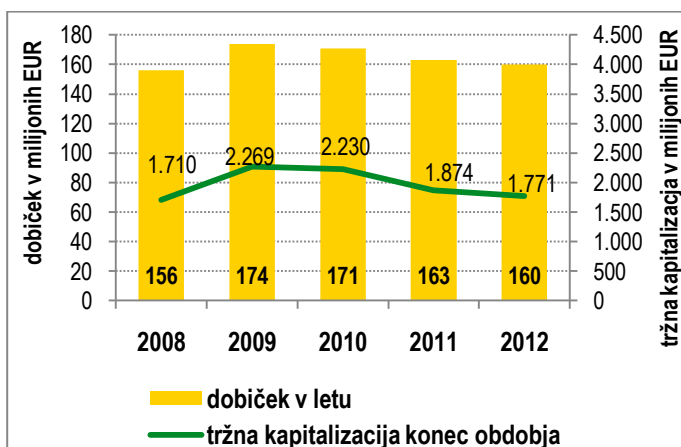
Delež novih izdelkov v prodaji

Novi izdelki* predstavljajo blizu ene polovice prodaje.

* V deležu novih izdelkov so upoštevani izdelki, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih.

Dobiček v letu in tržna kapitalizacija

Dobiček v letu je znašal 160 milijonov EUR. Tržna kapitalizacija je konec leta 2012 znašala 1.771 milijonov EUR.

Pri primerjavi doseženih rezultatov poslovanja je treba upoštevati, da je na rezultate leta 2009 v precejšnji meri vplivala pozitivna razlika med odpravljenimi rezervacijami za tožbe s področja intelektualne lastnine (91,4 milijona EUR) in novooblikovanimi rezervacijami v zvezi s postopkom Evropske komisije (47,5 milijona EUR).

Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka

v tisoč EUR	2012	2011	2010	2009	2008
Prihodki od prodaje	1.143.301	1.075.627	1.010.021	953.038	949.920
EBIT ¹	192.308	211.561	208.134	233.643	228.683
EBITDA	282.276	298.747	289.855	310.318	300.292
Dobiček v letu	159.839	162.735	170.918	173.685	155.891
Nekratkoročna sredstva (konec leta)	926.000	863.865	848.847	810.086	812.352
Kratkoročna sredstva (konec leta)	700.748	670.162	639.357	530.946	458.684
Kapital (konec leta)	1.240.521	1.139.754	1.053.327	920.369	783.296
Nekratkoročne obveznosti (konec leta)	145.362	155.093	202.709	237.834	257.526
Kratkoročne obveznosti (konec leta)	240.865	239.180	232.168	182.829	230.214
Izdatki za razvoj in raziskave	101.102	92.932	90.924	88.283	84.746
Naložbe	153.288	109.713	115.449	90.274	146.367
KAZALNIKI	2012	2011	2010	2009	2008
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	16,8 %	19,7 %	20,6 %	24,5 %	24,1 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	24,7 %	27,8 %	28,7 %	32,6 %	31,6 %
Dobiček v letu v prihodkih od prodaje (ROS)	14,0 %	15,1 %	16,9 %	18,2 %	16,4 %
Donosnost kapitala (ROE) ²	13,4 %	14,8 %	17,3 %	20,4 %	21,3 %
Donosnost sredstev (ROA) ³	10,1 %	10,8 %	12,1 %	13,3 %	13,0 %
Obveznosti/kapital	0,311	0,346	0,413	0,457	0,623
Delež izdatkov za razvoj in raziskave v prihodkih od prodaje	8,8 %	8,6 %	9,0 %	9,3 %	8,9 %
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2012	2011	2010	2009	2008
Konec leta	9461	8948	8569	7975	7602
Povprečje	9197	8789	8328	7816	7294
PODATKI O DELNICI	2012	2011	2010	2009	2008
Skupno število izdanih delnic	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120
Dobiček v letu na delnico v EUR ⁴	4,80	4,85	5,06	5,14	4,61
Dividenda na delnico v EUR	1,50	1,40	1,10	1,05	0,91
Enotni tečaj delnice konec obdobja v EUR	50,00	52,90	62,95	64,04	48,27
Enotni tečaj/dobiček v letu na delnico (P/E)	10,41	10,91	12,44	12,46	10,46
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ⁵	35,02	32,17	29,73	25,98	22,11
Enotni tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	1,43	1,64	2,12	2,46	2,18
Tržna kapitalizacija v tisoč EUR (31. 12.)	1.771.306	1.874.042	2.230.074	2.268.689	1.710.019
TEČAJI	2012	2011	2010	2009	2008
USD (povprečje)	1,285	1,392	1,326	1,395	1,471
USD (31. 12.)	1,319	1,294	1,328	1,434	1,392

¹ Razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja

² dobiček v letu/povprečno stanje lastniškega kapitala v letu

³ dobiček v letu/povprečno stanje sredstev v letu

⁴ dobiček večinskih lastnikov skupine Krka v letu/povprečno število izdanih delnic v letu brez lastnih delnic

⁵ kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic

Predstavitev skupine Krka

Podatki o obvladujoči družbi

Krka, d. d., Novo mesto	
Sedež	Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija
Telefon	(07) 331 21 11
Telefaks	(07) 332 15 37
E-naslov	info@krka.biz
Spletni naslov	www.krka.si
Osnovna dejavnost	proizvodnja farmacevtskih preparatov
Šifra dejavnosti	21.200
Leto ustanovitve	1954
Registrski vložek	1/00097/00, Okrožno sodišče Novo mesto
Davčna številka	82646716
Identifikacijska številka za DDV	SI82646716
Matična številka	5043611
Osnovni kapital	59.126.194,28 EUR
Število izdanih delnic	35.426.120 navadnih kosovnih delnic

Na dan 31. 12. 2012 skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavljajo dve odvisni družbi v Sloveniji, to sta Terme Krka, d. o. o., Novo mesto in Farma GRS, d. o. o., in 25 odvisnih družb v tujini. Farma GRS je 100-odstotna lastnica še dveh mikro družb. Skupina se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

Proizvodnja izdelkov poteka v obvladujoči družbi v Sloveniji in v Krkinih odvisnih družbah v Ruski federaciji, na Poljskem, Hrvaškem in v Nemčiji. V vseh navedenih odvisnih družbah, razen v družbi Krka-Rus, se poleg proizvodnje ukvarjajo tudi s trženjem in prodajo. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo s trženjem in/ali prodajo in nimajo proizvodnih zmogljivosti.

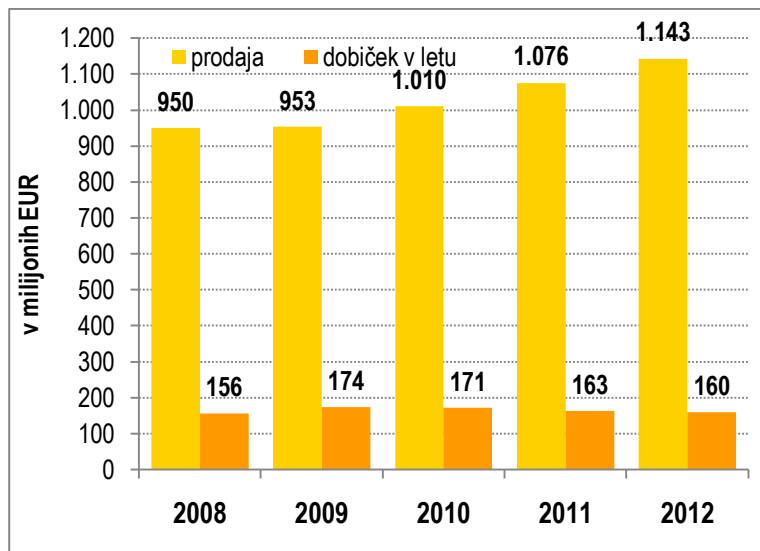
Družba Terme Krka, d. o. o., Novo mesto se ukvarja z zdraviliško-turistično dejavnostjo in združuje poslovne enote Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hoteli Otočec, Hotel Krka v Novem mestu in Talaso Strunjan. Družba Terme Krka je tudi večinska lastnica družbe Golf Grad Otočec, d. o. o.

Septembra 2012 je bila ustanovljena odvisna družba v Kazahstanu, ki je v 100-odstotni lasti obvladujoče družbe. Decembra je bila ustanovljena še odvisna družba v Belgiji, katere 95-odstotna lastnica je obvladujoča družba, 5 % pa je v lasti Krkine odvisne družbe v Franciji.

Poslovni model skupine Krka

Krka je eno od vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu. Njen sedež je v Sloveniji. Je podjetje z 59-letnimi izkušnjami.

Prodaja in dobiček v zadnjih 5 letih v milijonih EUR

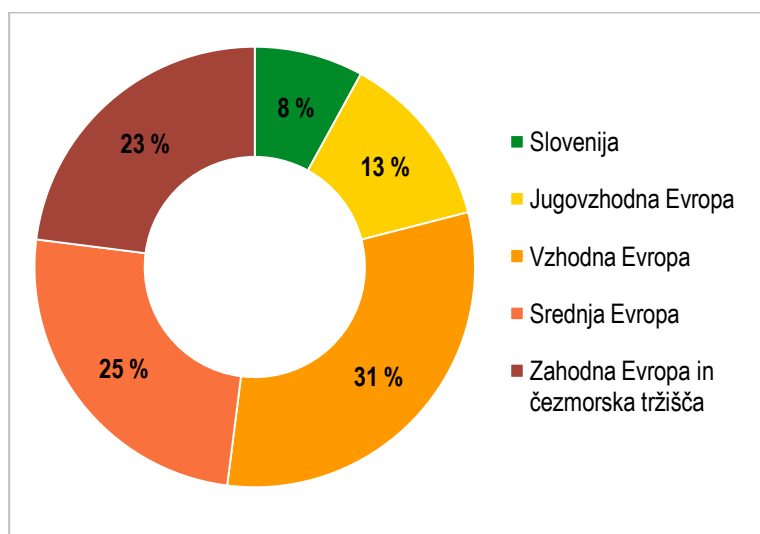
Krka ima vodilni položaj na domačem trgu, močno pa je prisotna tudi na generičnih farmacevtskih trgih:

- vzhodne Evrope – v Ruski federaciji in Ukrajini,
- srednje Evrope – na Poljskem, Češkem in Madžarskem ter
- jugovzhodne Evrope – na Hrvaškem in v Romuniji.

V zadnjih letih smo vse bolj prisotni na zahodnoevropskih trgih, zlasti v Nemčiji, Franciji, Veliki Britaniji, skandinavskih državah, državah Beneluksa, Italiji, na Portugalskem in v Španiji.

Proizvodno-distribucijske zmogljivosti imamo v Sloveniji, Ruski federaciji, na Poljskem, Hrvaškem in v Nemčiji.

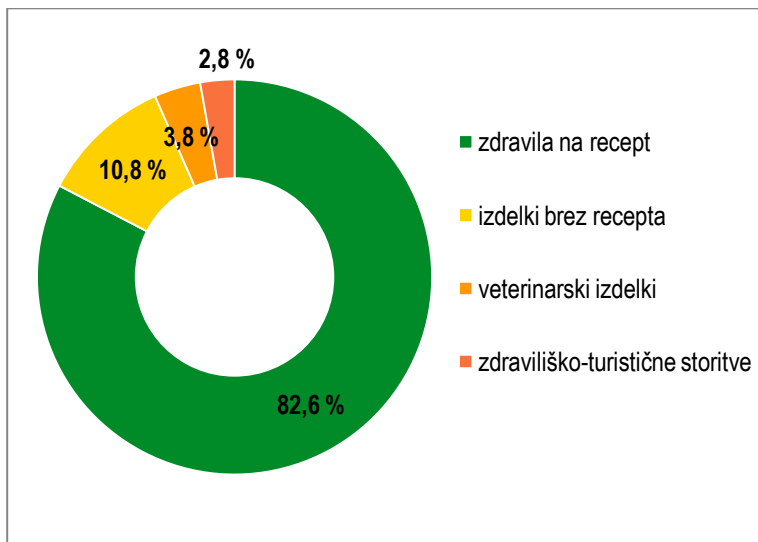
Struktura prodaje po regijah v letu 2012

Poslovna usmeritev

Sodobna farmacevtska proizvodnja in vertikalno integrirani poslovni model nam omogočata, da lahko kupcem v več kot 70 državah ponudimo varna, kakovostna in učinkovita zdravila na recept, izdelke brez recepta in veterinarske izdelke. V Krkini ponudbi izdelkov so večinoma izdelki v obliki trdnih farmacevtskih oblik. Našo ponudbo dopolnjujejo zdraviliško-turistične storitve Term Krka.

Struktura prodaje po skupinah izdelkov v letu 2012

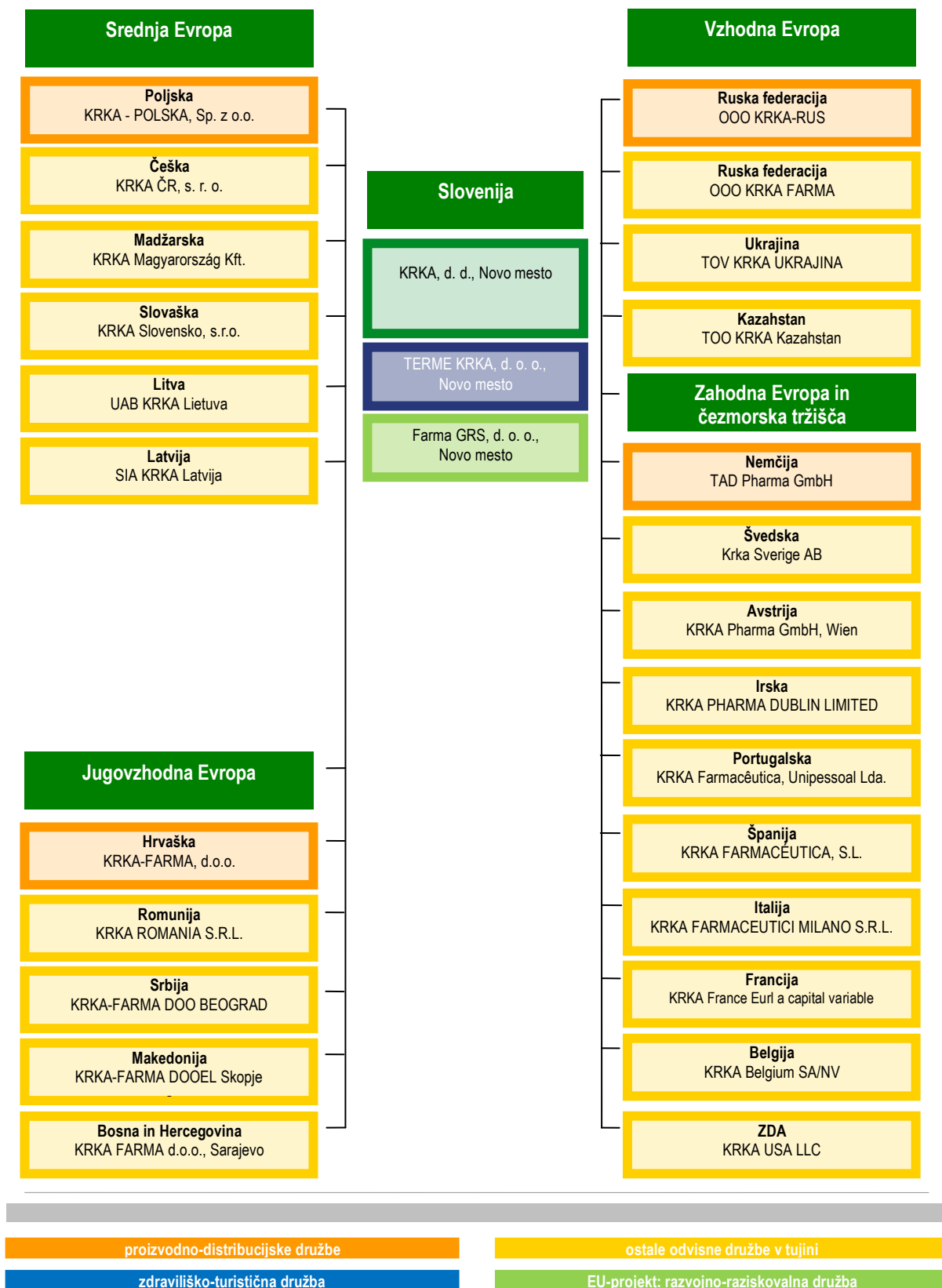

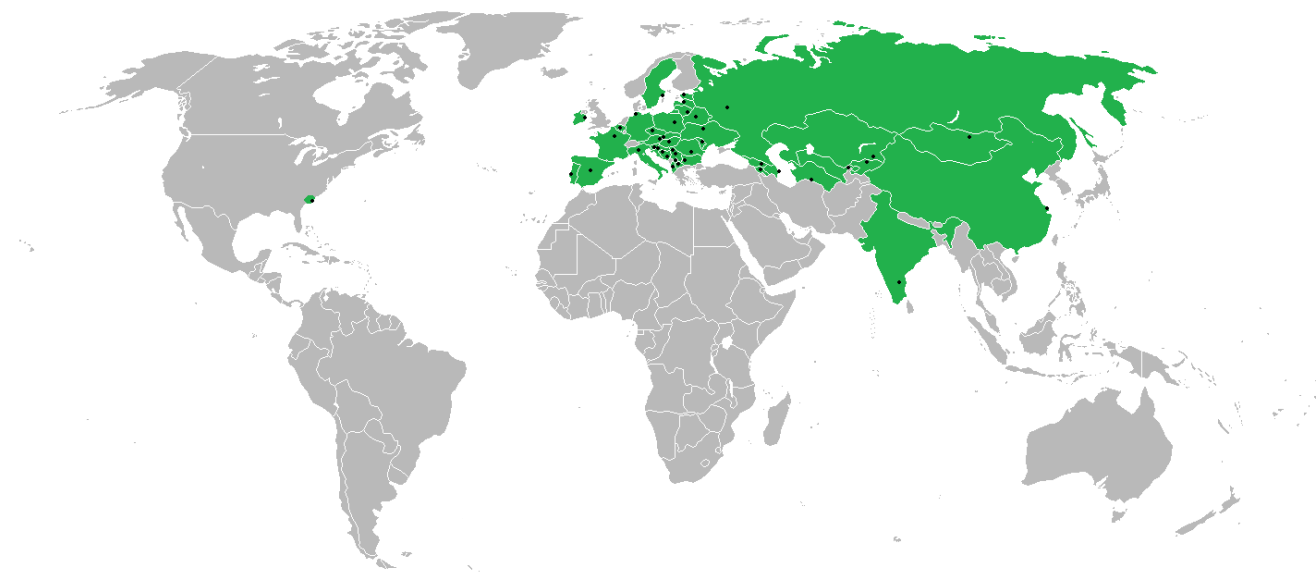
Osredotočeni smo na ponudbo generičnih zdravil na recept, ki jih tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Tudi v prihodnje se bomo osredotočali na marketing in razvoj lastne marketinško-prodajne mreže, in sicer z ustanavljanjem podjetij ali z nakupom lokalnih farmacevtskih podjetij na izbranih trgih. Naš cilj je krepitev tržne pozicije skupine Krka na evropskih trgih in trgih Srednje Azije ter vstopanje na nove perspektivne trge.

Da bi okrepili konkurenčno prednost ponudbe in ohranili čim večji delež vertikalno integriranih izdelkov, za raziskave in razvoj namenjamo 8 do 9 % prihodkov od prodaje. Velik del prihodkov predstavljajo prihodki od prodaje novih izdelkov, tj. izdelkov, ki so bili na različne trge dani v zadnjih 5 letih. Tudi v prihodnje bomo vlagali v raziskave in razvoj, saj imamo v razvoju 170 novih izdelkov.

Shema organiziranosti skupine Krka

Presečni datum je 1. 1. 2013.

Pregled pomembnejših dogodkov in nagrad v letu 2012

JANUAR

- Skupina Krka se je po izsledkih raziskave priznane strokovne poslovne revije Harvard Business Review uvrstila v elitno skupino desetih družb v svetu, ki so imele v obdobju 1999–2009 stabilno vsakoletno rast prodaje.
- Na Krkini osrednji lokaciji smo v okviru podjetja Farma GRS začeli graditi Kemijsko razvojni center, s katerim bomo vzpostavili infrastrukturo za razvoj novih izdelkov in procesov s področja farmacevtske kemije in tehnologije.
- Uspešno smo opravili 16. presojo integriranega sistema vodenja, ki ga je opravil Slovenski institut za kakovost in meroslovje.

FEBRUAR

- Predsednik uprave in generalni direktor Jože Colarič je po izboru bralcev slovenskega časopisa Nedeljski dnevnik prejel naziv Slovenec leta 2011.

MAREC

- V okviru medijsko-raziskovalnega projekta Zlata nit 2011 slovenske časopisne hiše Dnevnik smo prejeli priznanje za uvrstitev v finalni izbor najboljših zaposlovalcev in posebno priznanje za stabilno rastočega zaposlovalca.
- Uspešno smo opravili verifikacijo nove linije za proizvodnjo veterinarskih izdelkov v Obratu za proizvodnjo trdnih oblik, ki je potrdila, da proizvodnja naših izdelkov poteka v skladu z dobro proizvodno prakso, veljavno na območju Evropske unije.

APRIL

- Krkine delnice so bile 11. aprila 2012 uvrščene v vzporedno kotacijo na Varšavski borzi.
- Slovenska kadrovska zveza nam je na Slovenskem kadrovskem kongresu v Portorožu podelila priznanje za prispevek k trajnostnemu razvoju kadrovske stroke ter podporo razvoju in delovanju zveze.
- V Ruski federaciji smo za Perinevo (perindopril) prejeli platinasto unčo v kategoriji lansiranje leta.
- Na Poljskem smo za pršilo Septotele plus dobili nagrado zlati otis.
- Organizirali smo družbeno odgovorno akcijo Krkin teden humanosti in prostovoljstva, ki je pod sloganom Tudi dobrodelnost je del nas v različnih dobrodelnih dejavnostih združila okoli 600 sodelavcev.

MAJ

- Na 24. forumu odličnosti in mojstrstva, ki ga organizirata Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu in Društvo ekonomistov Dolenjske in Bele krajine smo prejeli nagrado kot organizacija, ki je v letu 2012 zaposlila največ novih delavcev in tako prispevala k povečanju zaposlenosti na Dolenjskem.
- V okviru poljskega dneva farmacije je Atoris (atorvastatin) prejel zlato, Zalasta (olanzapin) pa srebrno medaljo za učinkovitost, varnost, enostavnost uporabe in inovativnost izdelka ter dolgoletno prisotnost na poljskem trgu.
- V Obratu Beta je uspešno potekal nadzor Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, obnovili pa smo tudi certifikat dobre proizvodne prakse.

JUNIJ

- Po raziskavi agencije Kline & Partner smo se znova uvrstili na vrh lestvice najuglednejših slovenskih podjetij.
- Graditi smo začeli obrat za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol 2 – največjo naložbo v Krkini zgodovini.

JULIJ

- Potekala je 17. skupščina delničarjev.
- Svet delavcev je na podlagi kandidacijskega postopka za predstavnika interesov delavcev na področju kadrovskih in socialnih vprašanj delavsko direktorico Danico Malnar Novak izvolil tudi za naslednje mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2013.
- Prejeli smo dve zlati priznanji Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine, in sicer za trdno večenotno farmacevtsko obliko zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve demence in za razvoj tehnologije za proizvodnjo zdravilne učinkovine in formulacije za zdravljenje hiperholesteremije. Snovalci inovacije iz Farme GRS pa so za razvoj nove kristalinične oblike zdravilne učinkovine osvojili srebrno priznanje.
- V Krškem smo začeli graditi Obrat Sinteza 1, s katerim bomo povečali proizvodnjo učinkovin in intermediatov.

AVGUST

- V Piloti farmacevtskega razvoja je uspešno potekal nadzor Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke. Obnovili smo tudi certifikat dobre proizvodne prakse.

SEPTEMBER

- Evropsko združenje delničarjev in Vseslovensko združenje malih delničarjev nam je v okviru Tedna investitorjev 2012 podelilo nagrado delničarjem prijazna družba.
- Na mednarodnem ocenjevanju letnih poročil (Annual Report Competition, ARC), kjer podeljujejo nagrade za izstopajoče dosežke profitnih in neprofitnih organizacij z vsega sveta, smo za predstavitev svoje poslovne zgodbe v Letnem poročilu 2011 prejeli zlato nagrado v kategoriji neangleških poročil.
- Gospodarska zbornica Slovenije je Krkine sodelavce, avtorje trdne večenotne farmacevtske oblike za zdravljenje bolnikov z Alzheimerjevo demenco nagradila z zlatim priznanjem za inovacijo.
- V okviru 42. Krkinih nagrad smo podelili nagrade za srednješolske raziskovalne naloge.
- Uspešno je potekal nadzor proizvodnje sterilnih izdelkov, delno tudi ob prisotnosti inšpektorjev iz Kanade v okviru MRA (Mutual Recognition Agreement), s katerim smo obnovili veljavnost certifikata dobre proizvodne prakse.

OKTOBER

- Presoja integriranega sistema vodenja, ki jo je opravil Slovenski institut za kakovost in meroslovje, je bila uspešna. Obnovili smo certifikate za standarde ISO 9001, ISO 14001, HACCP, BS OHSAS 18001 in ISO/IEC 27001.
- V okviru 42. Krkinih nagrad smo mladim raziskovalcem podelili nagrade za raziskovalno delo na stopnji dodiplomskega in podiplomskega študija.

NOVEMBER

- Poslovni dnevnik Finance je Krki podelil nagrado za najboljši prikaz obvladovanja tveganj v Letnem poročilu 2011.

- Tudi lani smo se na konferenci Izobraževalni management uvrstili med deset najboljših slovenskih podjetij, ki največ vlagajo v znanje, izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ter si za to tudi sistematično prizadevajo, in prejeli priznanje TOP Izobraževalni management.
- V Obratu Bršljin je uspešno potekal nadzor Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, obnovili pa smo tudi certifikat dobre proizvodne prakse.

DECEMBER

- Ljubljanska borza nam je že šestič zapored podelila nagrado portal za najbolj odprto delniško družbo v Sloveniji.

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

- Krka je konec januarja prejela sodbo Višjega sodišča v Helsinkih v sporu med družbami Merck Frosst Canada Limited, Kanada, Merck Sharp & Dohme B. V., Nizozemska in MSD Finland Oy, Finska ter Krko, d. d., Novo mesto in njeno odvisno družbo Krka Sverige AB zaradi domnevne kršitve dveh patentov MSD, ki ščitita postopka za proizvodnjo učinkovine montelukast na Finskem. Višje sodišče v Helsinkih je ugodilo pritožbi MSD in spremenilo sodbo sodišča prve stopnje ter odločilo, da Krka ni dokazala, da postopek za proizvodnjo učinkovine montelukast, ki ga uporablja Krka, ne krši patentiranega postopka MSD na Finskem. Krka mora MSD plačati odškodnino v višini 629.737,20 EUR z obrestmi od 31. decembra 2010. Krka je obvestilo o zadevi objavila 29. januarja 2013. Krka je zoper odločitev Višje sodišče v Helsinkih vložila izredno pravno sredstvo na Vrhovno sodišče Finske.
- Krka je prejela sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, s katero je zavrnilo zahtevo za revizijo, ki jo je vložila družba Merck Frosst Canada Limited v sporu zaradi domnevne kršitve patenta, ki se nanaša na učinkovino montelukast, in potrdilo sodbo Višjega sodišča v Ljubljani z dne 10. maja 2012.
- Družba Krka je v prvih treh mesecih leta 2013 na Ljubljanski borzi odkupila 45.967 lastnih delnic. Konec marca 2013 je imela Krka 2.353.706 lastnih delnic, kar predstavlja 6,644 % vrednosti osnovnega kapitala družbe Krka.

POSLOVNO POROČILO

Izjava o upravljanju družbe

Upravljanje v Krki deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Temelji na zakonodaji Republike Slovenije, slovenski in mednarodni dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe ter internih aktih družbe.

Organi družbe so:

- skupščina delničarjev,
- nadzorni svet in
- uprava.

Skupščina delničarjev

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Vsaka delnica, razen lastnih, predstavlja na skupščini en glas. Krka ima eno vrsto delnic, in sicer navadne kosovne delnice.

Uprava skliče redno skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, in sicer vsaj 30 dni pred dnem zasedanja skupščine. Celotno gradivo je od sklica do skupščine na vpogled na sedežu družbe.

Pravico do udeležbe na skupščini in glasovalno pravico imajo vsi delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni dan, objavljen ob sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenici.

Uprava družbe daje delničarjem na skupščini vse potrebne informacije za presojo dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske ali morebitne druge omejitve glede razkrivanja informacij.

17. skupščina družbe Krka je bila 5. julija 2012, delničarji pa so na njej obravnavali naslednje:

- seznanili so se z letnim poročilom uprave, vključno s prejemki članov uprave in nadzornega sveta, revizorjevim poročilom ter poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za leto 2011 in njegovi potrditvi,
- sprejeli so sklep o uporabi bilančnega dobička za leto 2011,
- podelili so razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2011,
- imenovali so revizorja za leto 2012.

Sprejeti sklepi 17. skupščine so bili objavljeni v časopisu Delo, na SEOnetu in poljskem ESPI ter na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/arhivi/skupscine-delnicarjev/sklic-17-skupscine-delnicarjev-krke-tovarne-zdravil-d-d-novo-mesto/4788/>).

V letu 2013 bo v skladu s finančnim koledarjem redna letna skupščina delničarjev 4. julija. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem zasedanja in pogoji za udeležbo bo objavljen v sklopu sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, v sklopu obveščanja Varšavske borze v sistemu ESPI, v dnevniku Delo in na spletnih straneh družbe Krka.

Nadzorni svet družbe

Nadzorni svet nadzoruje poslovanje in vodenje poslov družbe ter izbere in imenuje člane uprave. Sestaja se najmanj štirikrat na leto, praviloma po preteklem trimesečju poslovnega leta.

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Nadzorni svet sestavlja 9 članov, 6 jih izvoli skupščina delničarjev družbe, 3 člane, predstavnike delavcev družbe, izvoli svet delavcev družbe. Predsednik nadzornega sveta je vedno izvoljen izmed članov, ki jih izvoli skupščina delničarjev. Člani so izvoljeni za dobo petih let in so lahko ponovno izvoljeni. Na 15. redni skupščini delničarjev je bil zaradi prenehanja mandata predhodnih članov za obdobje petih let izvoljen sedanjí nadzorni svet, njegov mandat pa se je začel 21. junija 2010.

Delo nadzornega sveta poteka v skladu z zakonodajo, priporočili strokovnih združenj, zlasti Združenja nadzornikov Slovenije, in ostalimi priporočili dobre prakse, predvsem s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb.

Sedanji nadzorni svet je bil izvoljen leta 2010 za dobo 5 let.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov nadzornega sveta niso neposredno odvisne od uspešnosti poslovanja družbe in so prikazane v računovodskem poročilu, v pojasnilih z naslovom Posli s povezanimi osebami. V skladu z dobro prakso člani nadzornega sveta poleg sejnin prejemajo tudi fiksno plačilo za opravljanje funkcije, katerega višina je bila določena s sklepi 16. redne skupščine delničarjev.

Člani nadzornega sveta družbo in pristojne institucije obveščajo o pridobitvah ali odsvojitvah delnic družbe, Krka pa te informacije javno objavlja. V poglavju Posli s povezanimi osebami je predstavljeno, koliko **delnic** družbe imajo v lasti člani nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta pri svojem delovanju upoštevajo cilje družbe in jim podrejajo morebitne drugačne osebne ali posamične interese tretjih oseb. Vsi člani nadzornega sveta so izpolnili vprašalnik C3 Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je dostopen na Krkinih spletnih straneh. Ravnanje članov v primeru **nasprotja interesov** je opredeljeno v poslovniku nadzornega sveta, ki je dostopen na spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/arhivi/dokumenti-o-upravljanju-druzbe/>).

Sestava in delovanje nadzornega sveta ter njegovih komisij v letu 2012 je predstavljeno v poročilu nadzornega sveta.

Predstavniki kapitala

Mag. Jože Lenič

predsednik nadzornega sveta

Mag. Jože Lenič, rojen leta 1965, iz Domžal, magister mednarodne ekonomije, univerzitetni diplomirani geograf in profesor geologije, je svojo poslovno pot začel v zasebnem podjetju Oikos, d. o. o., in jo nadaljeval kot predsednik izvršnega sveta Občine Domžale. Od decembra 1992 do januarja 2000 je bil poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije. Deloval je tudi kot svetovalec uprave SKB banke. Več let je kot predsednik uprave vodil Kapitalsko družbo. Od decembra 2003 do junija 2005 je bil predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, nato pa se je zaposlil kot svetovalec uprave Triglav Reinsurance. Kariero na področju zavarovalništva je nadaljeval v podjetju Aksum, kjer je sodeloval pri svetovalnih projektih in jih tudi vodil. Januarja 2011 je bil imenovan za predsednika uprave Abanke Vipe, d. d.

V letu 2003 je pridobil certifikat Združenja članov nadzornih svetov Slovenije, listini A in B.

Bil je član nadzornih svetov Leka, Save, NLB banke, Intereurope, Dela in Slovenskega zavarovalnega združenja ter nekaterih odvisnih družb Zavarovalnice Triglav.

Matjaž Rakovec

namestnik predsednika nadzornega sveta

Matjaž Rakovec, rojen leta 1964, iz Stanežič pri Ljubljani, univerzitetni diplomirani ekonomist, je svoje delovne izkušnje začel pridobivati kot obrtnik in se po enem letu zaposlil kot samostojni komercialist, najprej v Intertrade, d. d., v Ljubljani in nato v Angi, d. o. o., v Ljubljani. Leta 1994 se je zaposlil v Zavarovalnici Triglav, d. d., v Območni enoti Ljubljana, kot pomočnik direktorja in vodja sektorja za trženje zavarovanj pravnim osebam in bil obenem odgovoren za področje informacijske tehnologije. Zaposlen je bil tudi v Studiu Moderna, d. o. o., bil pa je tudi svetovalec uprave v Poslovnem sistemu Mercator, d. d., v Ljubljani. Leta 2006 je postal direktor Območne enote Zavarovalnice Triglav, d. d., v Ljubljani, od leta 2009 pa je predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, d. d., Ljubljana.

V letu 2012 je pridobil Certifikat Združenja nadzornikov Slovenije. Od leta 2010 je predsednik odbora direktorjev Lovćen Osiguranje, a. d., Podgorica, Črna gora, predsednik nadzornega odbora v Triglav BH Osiguranje d. d. ter od leta 2011 predsednik Upravnega odbora Triglav INT, holdinška družba, d. d. Je tudi član Združenja manager, član Upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije in predsednik nadzornega sveta združenja Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti pri Gospodarskem interesnem združenju, Ljubljana. Je tudi član različnih športnih društev in družbenih organizacij.

Mojca Osolnik Videmšek

predsednica revizijske komisije nadzornega sveta

Mojca Osolnik Videmšek, rojena leta 1966, iz Ljubljane, univerzitetna diplomirana ekonomistka, je svoje delovne izkušnje začela pridobivati kot vodja trženja v kovinskopredelovalni dejavnosti, v družbi DEKOP v Novem mestu. Leta 1993 se je zaposlila na Vladi Republike Slovenije, v Uradu predsednika vlade, najprej kot svetovalka predsednika vlade in namestnica šefa kabineta, nato kot šefinja kabineta predsednika vlade. Krajši čas je delala tudi na Ministrstvu za zunanje zadeve kot generalna sekretarka. Nato je leto in pol opravljala naloge direktorice Urada predsednika vlade.

Februarja 2003 se je zaposlila na Novi Ljubljanski banki, d. d., Ljubljana na delovnem mestu direktorice kabineta uprave. Julija 2004 je prevzela mesto generalne sekretarke NLB, odgovorne za področje korporativnega upravljanja NLB, upravljanja s kadri, odnosov z javnostjo in korporativno promocijo. Trenutno je zaposlena v NLB, d. d., Ljubljana kot namestnica direktorja Direkcije za korporativno in poslovno upravljanje NLB Skupine in kot direktorica Sektorja za upravljanje kapitalskih naložb in nadzor.

Ima certifikat Združenja članov nadzornih svetov Slovenije, listino A.

Je podpredsednica upravnega odbora Združenja članov nadzornih svetov Slovenije. En mandat je bila članica nadzornega sveta Kapitalske družbe, d. d., Ljubljana in nadzornega sveta Krke, d. d., Novo mesto. Je predsednica ali članica nadzornih organov in revizijskih komisij v več družbah v NLB Skupini.

Izredna profesorica dr. Sergeja Slapničar

Izredna profesorica dr. Sergeja Slapničar, rojena leta 1971, iz Lesc, doktorica znanosti s področja poslovanja in organizacije, se je leta 1994 kot pripravnica zaposlila v Deloitte & Touche Ljubljana. Leta 1995 se je kot asistentka za računovodstvo in revizijo zaposlila na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je trenutno izredna profesorica in predstojnica katedre za računovodstvo in revizijo ter nosilka več predmetov.

Je članica revizijske komisije NLB banke, Telekomu in Mercatorja ter predsednica poravnalnega odbora po 609. členu ZGD-1 za preizkuse menjalnih razmerij pri lastniškem preoblikovanju družb. Pri Združenju nadzornikov Slovenije je predavateljica na izobraževalnih programih za nadzornike in članica komisije za podaljšanje certifikatov nadzornikom. Je tudi članica Evropskega in Ameriškega združenja računovodij, EAA in AAA. Je avtorica številnih znanstvenih in strokovnih del. Bila je tudi članica Sveta Agencije za nadzor nad revidiranjem.

Vincenc Manček

Vincenc Manček, rojen leta 1943, iz Novega mesta, univerzitetni diplomirani inženir kemijske tehnologije, se je po končani gimnaziji vpisal na Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani in diplomiral leta 1967. Takoj zatem se je zaposlil v tovarni ravnega stekla INIS, po njenem stečaju pa v tovarni avtomobilov IMV v Novem mestu. Leta 1970 se je zaposlil v Krki, tovarni zdravil, kjer je deloval na več področjih, in sicer pet let v proizvodnji, sedem let na investicijah, devetnajst let na finančnem področju, od leta 2001 pa do upokojitve sredi marca 2010 pa je bil namestnik generalnega direktorja Krke.

Pri Združenju članov nadzornih svetov Slovenije se je v letu 2008 usposobil za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb.

Bil je član nadzornih organov v dveh odvisnih družbah Krke, d. d., Novo mesto, in sicer v Krki Farmi, Zagreb, in Krki Zdravilišča, Novo mesto. Zunaj Krke je bil član nadzornih organov v poslovnih bankah, zavarovalnici, zdravstvenem zavodu ter v delniških družbah v Sloveniji in na Hrvaškem. Trenutno je član nadzornega sveta v družbi TPV, d. d., Novo mesto.

Profesorica dr. Julijana Kristl

Profesorica doktorica Julijana Kristl, rojena leta 1953, iz Ljubljane, je diplomirala leta 1977, magistrirala leta 1981 in doktorirala leta 1988 s področja farmacevtskih znanosti na Univerzi v Ljubljani, kjer je tudi zaposlena. Že 36 let službovanja uspešno opravlja številne znanstvene, pedagoške in vodstvene naloge. Bila je prodekanica, nato predstojnica katedre za farmacevtsko tehnologijo, sledili sta dve mandatni dobi dekanovanja na Fakulteti za farmacijo, od leta 2005 pa je prorektorica na Univerzi v Ljubljani, zadolžena za področje izobraževanja, vpisa in kakovosti.

Njeno raziskovalno delo je usmerjeno v sodobne dostavne sisteme učinkovin, nanotehnologijo in biomateriale. Je članica različnih svetov na državni ravni, Slovenskega farmacevtskega društva, Društva biofizikov Slovenije, predsednica

Društva strokovnjakov za nadzorovano sproščanje bioaktivnih spojin in članica več pomembnih mednarodnih organizacij – Controlled Release Society v ZDA, Academy of Pharmaceutical Sciences v Veliki Britaniji, Association de pharmacie galenique industriel v Franciji ter članica uredniških odborov revij Journal of Drug Delivery Science and Technology, Ars Pharmaceutica in Journal of Biomedical Nanotechnology. Je recenzentka v dvajsetih mednarodnih znanstvenih revijah z dejavnikom vpliva. Še več, zaradi njene velike znanstvene prepoznavnosti in ugleda je pogosta ocenjevalka doktorskih nalog in raziskovalnih projektov na tujih univerzah in v tujih agencijah.

Ima ekspertno znanje s področja načrtovanja, razvoja in vrednotenja zdravil in tudi izkušnje z registracijo zdravil.

Predstavniki zaposlenih

Franc Šašek

namestnik predsednika nadzornega sveta

Franc Šašek, univerzitetni diplomirani organizator, rojen leta 1967, se je v Krki zaposlil leta 1984. Do leta 2000 je opravljal dela tehnologa, vodje Oddelka tehnično tehnološke priprave in nosilca področja. Od leta 2001 opravlja dela samostojnega strokovnega sodelavca v Inženiringu in tehničnih storitvah na področju vzdrževanja in projektnega vodenja. V letu 2004 je kot vodja projektne skupine za področje vzdrževanja aktivno sodeloval pri vpeljavi informacijskega sistema za podporo poslovnim procesom podjetja in bil kasneje imenovan za lastnika procesov vzdrževanja v Krki, isto vlogo opravlja tudi pri vpeljavi v Krkina odvisna podjetja. Od leta 1999 dela tudi na področju kakovosti, in sicer v vlogi pooblaščenih oseb za kakovost, izvajalca usposabljanj in registriranega notranjega presojevalca. S tem je soodgovoren za razvoj in vzdrževanje integriranega sistema kakovosti.

Pri Združenju članov nadzornih svetov Slovenije se je v letu 2009 usposobil za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb.

Za mandatno obdobje 2009–2013 je bil izvoljen za predsednika sveta delavcev Krke, funkcijo člana nadzornega sveta pa je kot predstavnik zaposlenih začel 21. junija 2009.

Dr. Mateja Vrečer

predsednica komisije za kadrovska vprašanja nadzornega sveta

Dr. Mateja Vrečer, rojena leta 1966, je v Krki zaposlena od leta 1990. Zaposlila se je kot diplomirana inženirka farmacije, nato pa je naredila strokovni izpit za diplomirano inženirko farmacije ter magisterij in doktorat iz farmacevtskih znanosti. Najprej je delala v Sektorju za razvoj in raziskave, kjer je pripravljala možnostne študije za predlagane nove izdelke, po njihovi odobritvi pa je vodila projekte do registracije in lansiranja v Sloveniji. Od leta 1997 je delala na področju upravljanja kakovosti kot namestnica direktorice Sektorja za upravljanje kakovosti in od marca 2007 tudi kot vodja Službe za zagotavljanje kakovosti na mednarodnem področju. V septembru 2011 je prevzela vodenje Sektorja za upravljanje kakovosti.

Funkcijo članice nadzornega sveta Krke je kot predstavnica zaposlenih opravljala že v mandatnem obdobju 2005–2009, 21. junija 2009 pa je bila ponovno izvoljena za mandatno obdobje petih let.

Mag. Tomaž Sever

Mag. Tomaž Sever, rojen leta 1967, je magistriral iz poslovođenja in organizacije, po osnovni izobrazbi pa je univerzitetni diplomirani inženir strojništva. V Krki je zaposlen od leta 1995. Je namestnik direktorja Prodaje z zadolžitvami direktorja Regije Srednja Evropa in skrbi za raziskavo trgov, predlaganje in razvijanje nastopa Krke na posameznih trgih, definiranje prodajne ponudbe, predlaganje cenovne strategije za posamezne trge, sodelovanje pri načrtovanju promocijskih dejavnosti, oblikovanje, razvijanje in upravljanje distribucijskih poti, sodelovanje pri ustvarjanju prodajne mreže v tujini. Pred zaposlitvijo v Krki je od leta 1992 do 1995 delal v podjetju IBM Slovenija, d. o. o., kjer je bil najprej prodajni zastopnik za informacijske sisteme, kasneje pa je vodil projekte uvajanja informacijskih sistemov.

Funkcijo člana nadzornega sveta Krke je kot predstavnik zaposlenih opravljal že v mandatnem obdobju 2005–2009, 21. junija 2009 pa je bil ponovno izvoljen za mandatno obdobje petih let.

Uprava družbe

Uprava ima naslednje **naloge**:

- vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in neposredno,
- sprejema strategijo razvoja skupine Krka,
- zagotavlja ustrezno obvladovanje tveganj,
- ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Upravo **sestavlja** pet članov:

- predsednik uprave,
- trije člani in
- delavska direktorica, ki predstavlja in zastopa interese delavcev v zvezi s kadrovskimi in socialnimi vprašanji in nima pooblastil za zastopanje družbe.

Mandat članov uprave traja 6 let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Delovanje uprave in razdelitev področij in nalog med posameznimi člani določa Poslovnik o delu uprave. Način delovanja je usklajevanje mnenj in soglasno odločanje. V skladu s Pravili organiziranosti in Poslovnikom o delu uprave imajo člani uprave tudi operativne naloge na področju vodenja, in sicer je vsak član uprave odgovoren za določeno število organizacijskih enot, s čimer je omogočeno neposredno sodelovanje med upravo in izvršnimi direktorji, obenem pa nekatere od organizacijskih enot tudi neposredno vodi.

Kot pomoč upravi pri njenem delu ima družba naslednje organe:

- odbor direktorjev,
- prodajni odbor,
- razvojni odbor,
- odbor za kakovost,
- odbor za investicije,
- odbor za kadre,
- odbor za informacijske tehnologije,
- odbor za ekonomiko in finance ter
- odbor za korporativno pojavljanje v javnosti.

Odbore sestavljajo strokovnjaki za posamezna področja v Krki. Odbori pripravljajo poslovno politiko in strateške usmeritve za posamezna področja in imajo nekatere pristojnosti za odločanje o izvajanju letnih načrtov.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov uprave so določena v pogodbah o opravljanju dela, sklenjenih med nadzornim svetom in posameznim članom uprave. Pravilnik o določitvi variabilnega dela plače uprave sprejme nadzorni svet družbe, ki članom uprave tudi določi nagrado. Nadzorni svet je v skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb v letu 2010 sprejel tudi **Politiko plačil uprave**. Oba dokumenta nadzorni svet glede na poslovne razmere spreminja oziroma posodablja, nazadnje maja leta 2012.

Plačila članom uprave so izplačana **v denarju** in so predstavljena v računovodskem poročilu v pojasnilih Posli s povezanimi osebami, kjer je predstavljeno tudi **lastništvo Krkinih delnic** članov uprave.

Člani uprave in z njimi povezane osebe družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezane družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Član uprave mora morebitno **nasprotje interesov** razkriti nadzornemu svetu in o tem obvestiti preostale člane uprave. Člani uprave družbe Krka niso člani nadzornih organov družb zunaj skupine Krka.

Člani uprave

Jože Colarič

predsednik uprave in generalni direktor

Rodil se je leta 1955 v Brežicah. Po končani gimnaziji v Novem mestu je nadaljeval šolanje na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in študij končal leta 1979. V Krki je zaposlen od leta 1982, ko je začel z delom v Finančnem sektorju, kjer je bil najprej vodja Oddelka za devizno-plačilni promet in nato pomočnik direktorja. Leta 1989 je prevzel vodenje Službe izvoza v Eksport-import sektorju in čez dve leti postal namestnik direktorja sektorja. Na začetku leta 1993 je bil imenovan za namestnika generalnega direktorja za trženje in finance, septembra istega leta pa je prevzel še vodenje sektorja Marketing in prodaja. Leta 1997 je bil imenovan za člana uprave. Naslednje leto ga je nadzorni svet podjetja imenoval za namestnika predsednika uprave, leta 2002 pa ga je evidencial kot bodočega predsednika uprave in mandatarja za pripravo predloga nove uprave. Na seji 12. julija 2004 ga je nadzorni svet imenoval za predsednika uprave in generalnega direktorja. Petletni mandat je nastopil 1. januarja 2005. Nadzorni svet družbe ga je na seji 21. januarja 2009 imenoval tudi za naslednji šestletni mandat, ki se je začel 1. januarja 2010.

Dr. Aleš Rotar

član uprave in direktor področja Razvoj in raziskave

Rodil se leta 1960 v Zadru na Hrvaškem. Na ljubljanski Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer farmacija, je diplomiral leta 1984, sedem let kasneje pa magistriral. Leta 1993 je končal mednarodni študij MBA na IEDC, Brdo. Na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani je doktoriral leta 2000. V Krki se je zaposlil leta 1984 v Oddelku za stabilnost. Leta 1991 je postal vodja Oddelka za farmacevtsko tehnologijo, dve leti kasneje pa je prevzel vodenje Službe za razvoj farmaceutike v Sektorju za raziskave in razvoj. Leta 1998 je bil imenovan za namestnika direktorja omenjenega sektorja, leta 1999 pa za njegovega direktorja. Za člana uprave je bil imenovan leta 2001, drugi mandat je kot član uprave nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor Razvoja in raziskav. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010.

Zvezdana Bajc

članica uprave in direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko

Zvezdana Bajc se je rodila leta 1953 v Novem mestu. Po končani gimnaziji je leta 1977 diplomirala na ljubljanski Ekonomski fakulteti, smer zunanja trgovina, in pridobila naziv univerzitetna diplomirana ekonomistka. V Krki se je zaposlila leta 1977. Z delom je začela v Ekonomskem sektorju, leta 1979 pa prešla v Službo za investicije. Konec leta 1980 je začasno zapustila Krko in šest let poučevala matematiko in organizacijo na Srednji šoli tehniških in zdravstvenih usmeritev v Novem mestu. Leta 1986 se je vrnila v Krko, v Službo za gospodarsko načrtovanje. Od leta 1999 je direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko. Mandat kot članica uprave je nastopila 1. aprila 2005. Nadzorni svet družbe jo je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za članico uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začela 1. januarja 2010.

Dr. Vinko Zupančič

član uprave in direktor področja Oskrba z izdelki

Rodil se je leta 1971 v Novem mestu. Gimnazijo je končal v Novem mestu. Na Fakulteti za farmacijo je diplomiral leta 1996 in dobil naziv magister farmacije. Strokovni izpit je opravil leta 1998, leta 2010 pa doktoriral na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani. V Krki se je leta 1997 zaposlil kot pripravnik v Službi skladišč in transporta v Oskrbi z izdelki. V letu 1998 je delal kot tehnolog skladiščenja in nato še kot samostojni tehnolog skladiščenja. Leta 2000 je prevzel delo pomočnika vodje Službe skladišč in transporta, v letu 2002 pa je postal namestnik vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. S 1. februarjem 2004 je bil imenovan za direktorja Krkinega predstavništva v Bangaloreju v Indiji. V Krko v Slovenijo se je vrnil 1. julija 2005 in prevzel delo vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. Za namestnika direktorja Oskrbe z izdelki je bil imenovan 1. decembra 2008, za direktorja Oskrbe z izdelki pa 1. januarja 2010. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010.

Danica Novak Malnar

članica uprave – delavska direktorica in vodja Farmacevtske proizvodnje

Rodila se je leta 1957 v kraju Kremen, občina Krško. Leta 1982 je diplomirala iz farmacije na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. V Krki se je zaposlila leta 1982 kot pripravnica v proizvodnji zdravil, nato pa je tam opravljala dela tehnologinje. Leta 1986 je postala vodja Oddelka farmaceutike v Ljutomeru, čez dve leti, po vrnitvi v Novo mesto, pa vodja Oddelka operativne priprave proizvodnje. Leta 1994 je prevzela vodenje Oddelka tehnološke priprave proizvodnje. Od leta 1999 vodi farmacevtsko proizvodnjo. Leta 1998 je bila prvič imenovana za članico uprave – delavsko direktorico. Znova je

bila za to funkcijo imenovana leta 2003 in nato leta 2007, zaradi rezultatov dela ter zaupanja in spoštovanja sodelavcev pa je bila za delavsko direktorico ponovno imenovana tudi leta 2012. Mandat je nastopila na začetku leta 2013 in ga bo opravljala do konca leta 2015.

Upravljanje v skupini

Razvoj Krke temelji na poslovanju v Sloveniji in na mednarodnih trgih ter na organski rasti in rasti s prevzemi. Skupino Krka sestavljajo obvladujoča družba Krka ter odvisne družbe v Sloveniji in zunaj nje. Vse odvisne družbe so praviloma v 100-odstotni lasti družbe Krka.

Delovanje družb poteka v skladu z lokalno zakonodajo ter z internimi pravilniki in navodili za delovanje družb v skupini Krka, ki jih je sprejela uprava obvladujoče družbe.

Za vse družbe v skupini Krka veljajo enotna pravila upravljanja, organiziranosti in delovanja. Obvladujoča družba postavlja strateške usmeritve in operativne cilje vsem posamičnim odvisnim družbam v skupini Krka in spremlja uresničevanje načrtov. Zaradi boljše povezave in nadzora nad poslovanjem odvisnih družb uprava obvladujoče družbe Krka praviloma predstavlja skupščino odvisnih družb. Člani uprave so tudi člani nadzornih svetov, nadzornih odborov ali upravnih odborov odvisnih družb, za kar ne prejemajo posebnih plačil.

Krka prek načela funkcijskega vodenja, kjer poslovna funkcija v obvladujoči družbi obvladuje poslovno funkcijo v odvisni družbi, na operativni ravni zagotavlja uresničevanje zastavljenih ciljev. Nadzor vsakodnevnega poslovanja odvisnih družb poteka prek rednega poročanja, hkrati pa so zaradi načela funkcijskega pokrivanja strokovni sodelavci Krke dnevno v stikih s sodelavci v odvisnih družbah.

Notranja revizija

Notranja revizija svoje poslanstvo v skupini Krka izvaja na osnovi srednjeročnega in letnega programa dela ter v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju (Standardi), kar je že potrdila tudi neodvisna zunanja presoja.

V skladu z letnim načrtom dela notranje revizije za leto 2012 je bilo opravljenih trinajst rednih notranjerevizijskih pregledov, ki so potekali po metodologiji **COSO** (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) **ERM** (Enterprise Risk Management). Načrte dela in poročanje o delu notranje revizije sprejemata in odobravata uprava in revizijska komisija nadzornega sveta.

*Notranjerevizijske
preglede izvajamo
po metodologiji
COSO ERM.*

Omenjena metodologija je svetovno priznana in je podlaga za celovito upravljanje s tveganji. Po njej notranji revizorji ugotavljajo doseganje revizijskih ciljev po štirih kategorijah: strategija, delovanje, poročanje in skladnost s predpisi vsakega revizijskega področja.

Notranjerevizijski pregledi so bili po navedeni metodologiji opravljeni na področju prodaje, kemijskega razvoja, varstva okolja in oskrbe z mediji, kadrovanja, zavarovanja terjatev, obvladovanja dokumentarno finančne kontrole in informacijske tehnologije. Opravljene so bile tudi redne notranje revizije v treh odvisnih družbah in dveh predstavništvih v tujini. V skladu s Standardi so notranji revizorji izvajali tudi svetovalno dejavnost.

*Prispevamo
k celovitemu
obvladovanju
tveganj.*

Notranji revizorji so za omenjena področja revidiranja dali zagotovila, da je sistem notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah vzpostavljen, deluje in je učinkovit. Obstajajo pa možnosti za njegovo izboljšanje, zato so predlagali številna priporočila, ki so jih kategorizirali po posameznih stopnjah tveganj ter redno preverjali njihovo uresničevanje.

Notranji revizorji sodelujejo tudi z zunanjimi revizorji, s preizkušenimi revizorji informacijskih sistemov in z revizijsko komisijo nadzornega sveta, kateri tudi neposredno poročajo.

Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim poročanjem

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je skupina Krka vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranje kontrole je zagotoviti zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Uvajanje poenotenih informacijskih sistemov v odvisna podjetja in razvoj poslovne informatike povečujeta učinkovitost izmenjave računovodskih podatkov med odvisnimi podjetji in matičnim podjetjem in s tem kontrolo teh informacij.

Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja, izkazanega v poslovnih knjigah, in dejanskega stanja, ločenosti evidence od izvajanja poslov, strokovnosti računovodij in neodvisnosti. Računovodske kontrole so tesno povezane s kontrolami na področju informacijskih tehnologij, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov. Ustreznost delovanja in vzpostavitev potrebnih kontrol v okviru informacijskih sistemov letno preverjajo pooblaščen zunanji izvajalci.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Krka izvaja revizijska družba Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana. Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Posli družbe Krka z revizijsko družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana, in posli družb v skupini s posameznimi revizorskimi družbami so predstavljeni v pojasnilih k računovodskim izkazom Posli z revizorsko družbo.

Izjava o usklajenosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto izjavljata, da so posamezni člani uprave in nadzornega sveta kot tudi uprava in nadzorni svet kot organa delniške družbe v letu 2012 spoštovali načela upravljanja delniških družb in si prizadevali za njihovo udejanjanje v družbi.

Izpolnujemo določila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je v veljavi od 8. decembra 2009 in so ga sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager, objavljen pa je na spletnem naslovu www.ljse.si.

Izpolnujemo tudi večino določil kodeksa, ki se nanaša na družbe, ki kotirajo na Varšavski borzi, to je Code of Best Practice for Warsaw Stock Exchange Listed Companies. Odstopanja pojasnujemo v ločenem dokumentu, objavljenem v sistemu obveščanja, veljavnem za Varšavsko borzo.

Novo mesto, 11. april 2013

Jože Colarič
predsednik uprave

mag. Jože Lenič
predsednik nadzornega sveta

Razvojna strategija skupine Krka

Poslanstvo, vizija in vrednote

POS LANSTVO

Živeti zdravo življenje.

VIZIJA

Utrjujemo položaj enega vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu.

VREDNOTE

hitrost in fleksibilnost

partnerstvo in zaupanje

kreativnost in učinkovitost

Uprava je v letu 2011 sprejela Strategijo razvoja skupine Krka za novo strateško obdobje od 2012 do 2016. Uspešnost uresničevanja strateških ciljev spremljamo z merili uspešnosti, ki so določeni na ravni skupine, na ravni skupin izdelkov in na ravni poslovnih funkcij.

Uspešnost meril na ravni skupine obravnava uprava, uspešnost meril na ravni posameznih skupin izdelkov in storitev ter meril na ravni poslovnih funkcij pa pristojni odbori. Ključno vodilo pri upravljanju sistema meril je povečevanje konkurenčnosti celotne skupine in posameznih družb znotraj skupine.

Posodobljena strategija za strateško obdobje od 2014 do 2018 bo pripravljena do jeseni 2013.

Ključni strateški cilji do leta 2016

Dosegati povprečno letno rast prodaje v višini najmanj 6 %.

Ob organski rasti zagotoviti tudi rast s prevzemi in dolgoročnimi poslovnimi povezavami.

Dosegati najmanj tretjinski delež novih izdelkov v skupni prodaji.

Krepiti konkurenčno prednost nabora izdelkov ob ohranjanju čim večjega deleža vertikalno integriranih izdelkov ter izbrane izdelke kot prva generična zdravila lansirati na izbranih ključnih trgih.

Povečati stroškovno učinkovitost izdelkov.

Izboljšati stroškovno učinkovitost uporabe sredstev.

Izboljšati stopnjo inovativnosti vseh poslovnih funkcij.

Ostati samostojni.

Ključne strateške usmeritve do leta 2016

Prednostno se usmeriti na evropske trge in na trge Srednje Azije.

Krepiti farmacevtsko-kemijsko dejavnost in v tem okviru ponudbo zdravil na recept na treh ključnih terapevtskih področjih (zdravila za bolezni srca in žilja, zdravila za bolezni prebavil in presnove, zdravila za bolezni osrednjega živčevja) ter izdelkov brez recepta na izbranih terapevtskih področjih.

Razvijati generična zdravila in pripraviti registracijsko dokumentacijo, preden poteče produktni patent originalnega zdravila.

Krepiti strokovno in stroškovno sinergijo v okviru skupine Krka ter najbolj izkoristiti konkurenčne prednosti poslovnih okolij, v katerih delujejo Krkine družbe v tujini.

Zagotavljati stalne vire preskrbe z vhodnimi materiali in z optimizacijo nabave dosegati stalno zniževanje nabavnih cen.

Povečevati internacionalizacijo vseh poslovnih funkcij z uveljavljanjem angleškega in ruskega jezika kot ključnih tujih jezikov komunikacije v skupini Krka.

Ohraniti ekonomsko, socialno in naravovarstveno odgovornost do okolja, v katerem poslujemo.

Zmanjšati vpliv finančnih tveganj in gospodarskih nevarnosti na poslovanje skupine Krka.

Slediti politiki zmerne povečevanja dividend.

Delovati na osnovah načel poslovne odličnosti in s tem krepiti prepoznavnost in pozitivno javno podobo skupine Krka.

Cilji poslovanja skupine Krka v letu 2013

Prodaja izdelkov in storitev bo predvidoma dosegla 1.202 milijona EUR.

Največja prodajna regija bo Vzhodna Evropa. Ruska federacija bo ostala najpomembnejši posamičen trg.

Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije bo predvidoma 92-odstoten.

Najpomembnejša skupina izdelkov ostajajo zdravila na recept z več kot 82-odstotnim deležem v prodaji.

Načrtovan je dobiček na ravni dobička v letu 2012.

Konec leta 2013 bo imela skupina Krka predvidoma preko 10.000 zaposlenih (6-odstotna rast), od tega več kot polovico v tujini.

Načrtovane naložbe v vrednosti 182 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju in modernizaciji proizvodnih in razvojno-raziskovalnih zmogljivosti ter infrastrukture.

Pričakovano makroekonomsko okolje v letu 2013

V letu 2013 v večini držav pričakujemo izvajanje varčevalnih ukrepov in nadaljevanje gospodarske negotovosti. Na trgih, kjer poslujemo, kljub temu pričakujemo dovolj ugodne razmere, ki nam bodo ob naših uveljavljenih blagovnih znamkah in načrtovanih trženjskih aktivnostih omogočale doseganje zastavljenih poslovnih ciljev.

Pričakovane makroekonomske razmere v letu 2013

Država	Napoved rasti trga zdravil (v %)	Napoved vrednosti trga zdravil v milijonih EUR po veleprodajnih cenah	Devizni tečaj (valuta/EUR)
Slovenija	-3	515	evroobmočje
Hrvaška	-5	685	7,50-7,55
Romunija	5	2.800	4,55-4,65
Ruska federacija	9-10	15.500	39,4-41,1
Ukrajina	10-12	2.700-2.900	10,9-11,7
Poljska	0	5.000	4-4,15
Madžarska	-5	1.844	290-300
Češka republika	-5	1.950	24,60-25,10
Zahodna Evropa	0	175.000	evroobmočje

Viri za napovedi trga zdravil: interne ocene.
Viri za napovedi deviznih tečajev: poročila bank.

V nadaljevanju navedene makroekonomske napovedi so povzete predvsem po napovedih zunanjih analitikov.

Slovenija

Pričakujemo, da bodo gospodarske razmere v letu 2013 v Sloveniji zahtevne. Domače povpraševanje se bo še zmanjšalo, bistveno večji upad z medletnim dvomestnim upadanjem v odstotkih pa je zaznati v bruto naložbah. Kot posledica poslabšanja gospodarskih gibanj v glavnih trgovinskih partnericah Slovenije stagnira tudi izvoz. Vse to napoveduje nadaljnje upadanje bruto domačega proizvoda.

V letu 2013 pričakujemo 3-odstotni padec slovenskega trga zdravil, njegova vrednost pa bo okrog 515 milijonov EUR.

*V letu 2013
pričakujemo
gospodarsko
negotovost na
večini trgov.*

Hrvaška

Registrirana brezposelnost, ki se giblje na ravni 20 %, ostaja ključni gospodarski in socialni izziv, šibko domače in tuje povpraševanje pa pomenita nadaljevanje upadanja industrijske proizvodnje. Kljub varčevanju se zaradi povečevanja stroškov zadolževanja, prestrukturiranja dolga ladjedelnice ter povečanja sredstev, namenjenih v proračun Evropske unije, obeta povečevanje proračunskih potreb ter s tem potreba po dodatnih varčevalnih ukrepih drugod. Sredi leta 2013 se pričakuje vstop Hrvaške v Evropsko unijo, s tem pa vse prednosti skupnega trga, in ko bo vzpostavljena ustrezna administrativna infrastruktura, tudi možnost črpanja evropskih sredstev in s tem zagon novih naložbenih projektov. Pričakuje se blago depreciacijo kune in devizni tečaj do 7,55 kune za EUR.

Hrvaški trg zdravil bo v letu 2013 po pričakovanjih padel za 5 %, njegova vrednost pa bo okrog 685 milijonov evrov.

Romunija

Evropska komisija Romuniji za leto 2013 napoveduje okrevanje, a le zmerno. Politična negotovost, še zlasti v drugi polovici leta 2012, ter velika škoda zaradi rekordne suše sta v preteklem letu negativno vplivali na domače potrošnike ter mednarodne vlagatelje in posojilodajalce, vendar pa so parlamentarne volitve konec leta in pričakovano nadaljevanje sodelovanja z Mednarodnim denarnim skladom znova povečale politično stabilnost v državi in izboljšale gospodarske obete. Zaradi pričakovane stabilne denarne politike centralne banke in sorazmerno stabilnih mednarodnih kapitalskih tokov se ne pričakuje večjih nihanj deviznega tečaja, še vedno pa se bo nagibal k blagi depreciaciji.

Gospodarske razmere na trgu zdravil se bodo še zaostrovale in nadaljeval se bo pritisk na znižanje cen. V letu 2013 bo vrednost romunskega trga zdravil ob 5-odstotni rasti predvidoma znašala okrog 2,8 milijarde EUR.

Ruska federacija

Ruska federacija je z okoli 4-odstotno realno gospodarsko rastjo, opaznim povečevanjem povprečnih plač ob hkrati vse manjši brezposelnosti, ki je približno pol manjša kot v državah Evropske unije, visoki enomestni rasti naložb in izravnanim letnem proračunu v letu 2012 dosegla zavidljive gospodarske rezultate. Povečale so se tudi mednarodne denarne rezerve, šibkejši izvoz zaradi upočasnjene gospodarske rasti trgovinskih partneric pa je več kot nadomestila visoka enomestna rast povpraševanja domačih potrošnikov, ki sta jo spodbudili zlasti rast plač in zaposlenosti. Tudi v letu 2013 se pričakuje nadaljevanje opisanih ugodnih trendov. Tečaj rublja bo še naprej odvisen zlasti od gibanja cen nafte in tujih naložb v Ruski federaciji, v povprečju pa je napoved ugodna.

Ruski trg zdravil bo v letu 2013 po pričakovanjih zrasel za 9 do 10 % na okrog 15,5 milijarde EUR in bo tako eden najhitreje rastočih Krkinih trgov.

Ukrajina

Gospodarske razmere in obeti za leto 2013 so kljub številnim energetskim, političnim in drugim izzivom zmerno optimistični, saj se pričakuje nekaj odstotna gospodarska rast, kar bi bil kljub nižji osnovi zavidljiv rezultat. Eden od pomembnejših izzivov in morebitnih tveganj za rast farmacevtskega trga bo nadaljevanje restriktivnih ukrepov, s katerimi je Ukrajina začela v letu 2012 in se nanašajo na regulacijo farmacevtskega trga. Tečaj grivne bo po pričakovanjih razmeroma nestabilen, možna je tudi večja deprecijacija.

Pričakujemo, da bo ukrajinski trg zdravil v letu 2013 eden najhitreje rastočih in bo ob 10- do 12-odstotni rasti dosegel vrednost od 2,7 do 2,9 milijarde EUR.

Poljska

Poljska je kljub vztrajnemu padanju gospodarske rasti edina država Evropske unije, ki je od začetku globalne finančne krize ohranila pozitivno gospodarsko rast. Vlada na upočasnitev gospodarstva odgovarja z obsežnimi naložbenimi in razvojno-raziskovalnimi spodbudami, centralna banka pa s spodbudno denarno politiko, zato tudi v prihodnje pričakujemo ugoden gospodarski razvoj. Trg z 38 milijoni prebivalcev je največji med trgi srednje- in vzhodnoevropskih članic Evropske unije, država pa kljub upočasnjevanju rasti neto prilivov tujega kapitala ohranja zavidljivo priljubljenost pri mednarodnih vlagateljih in bonitetnih agencijah. Pri gibanju tečaja zlota se ne pričakuje večje spremembe.

Vrednost poljskega trga zdravil bo v letu 2013 po pričakovanjih ostala nespremenjena in bo znašala okrog 5 milijard EUR.

Madžarska

Po pozitivni gospodarski rasti v letu prej je Madžarska leta 2012 vnovič zdrsnila v recesijo, ki so jo povzročili zlasti padec domačega povpraševanja, zgodovinsko gledano rekordno majhne naložbe ter zaradi suše ena od najslabših letin, poslabšal pa se je tudi izvoz. Politična negotovost, tudi v odnosih z Evropsko unijo, ter neenakomerna, hkrati pa vse večja davčna obremenitev skupaj s padanjem kupne moči prebivalcev in zmanjševanjem naložb tudi v letu 2013 napovedujejo zahtevne gospodarske razmere, opaznejšo gospodarsko rast pa po napovedih Evropske komisije šele v letu 2014. Devizni tečaj bo po pričakovanjih ostal do 300 forintov za EUR.

V letu 2013 pričakujemo 5-odstotni padec madžarskega trga zdravil in vrednost trga na ravni 1,84 milijarde EUR.

Češka republika

Češka republika je ena od najmanj zadolženih držav Evropske unije, njene obveznice pa zaenkrat veljajo za srednjeevropski ekvivalent nemškimi. Kljub javnofinančni stabilnosti je država v zadnjih štirih letih že drugič v recesiji, ki pa zaradi uspešnih izvoznih rezultatov češke industrije, zlasti avtomobilske industrije, ostaja obvladljiva. Pričakujemo stabilen tečaj češke krome.

V letu 2013 bo češki trg zdravil ob 5-odstotnem padcu vreden malo manj kot 2 milijardi EUR.

Zahodna Evropa

Po gospodarsko šibkem letu, ko je večina držav Evropske unije in evroobmočja zabeležila stagnacijo oziroma le manjšo gospodarsko rast, v letu 2013 pričakujemo precejšnje razlike med dinamiko okrevanja posameznih držav, na ravni unije in evroobmočja pa povprečno gospodarsko rast v višini pozitivne ničle, medtem ko se bo nizka enomestna rast predvidoma vrnila šele leta 2014. Zaradi vse glasnejšega vprašanja o višini ameriškega javnega dolga, hkrati pa negotovega reševanja dolžniških težav v Evropski uniji, se pričakujejo nihanja v tečaju evra glede na ameriški dolar.

Ocenjena vrednost trga zdravil v letu 2013 ostaja na ravni leta 2012, to je okrog 175 milijard EUR. Na večini trgov pričakujemo nadaljnja znatna povečanja količinskih tržnih deležev generičnih zdravil, ker pa se bo nadaljeval pritisk na zniževanje cen, rast vrednostnih tržnih deležev ne bo sledila količinski.

Upravljanje s tveganji

V vse bolj negotovem poslovnem okolju je obvladovanje tveganj pomemben dejavnik uspeha, saj zagotavlja stabilno poslovanje brez večjih odklonov in nihanj. Z načelom funkcijskega vodenja, ko poslovna funkcija v obvladujoči družbi usmerja in nadzoruje delo poslovnih funkcij vseh odvisnih družb, zagotavljamo enovito upravljanje s tveganji v skupini Krka, spremljamo izpostavljenost različnim vrstam tveganja ter sprejemamo ukrepe za njihovo obvladovanje, zato ocenjujemo, da smo tveganja tudi v letu 2012 uspešno obvladovali.

Obvladovanje različnih tveganj zahteva različne pristope. Poslovna tveganja v Krki obvladujejo organizacijske enote, katerih dejavnosti so povezane z določeno vrsto tveganja, medtem ko finančna tveganja upravlja obvladujoča družba centralizirano.

Kot podlago za obvladovanje tveganj v Krki uporabljamo register tveganj, ki je celovit popis tveganj in korektivnih ukrepov na ravni skupine Krka, ter sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP), ki vsebuje scenarije nepričakovanih okoliščin ali izrednih dogodkov ter rešitve, ki zagotavljajo neprekinjeno delovanje ključnih poslovnih procesov.

Novembra 2012 je poslovni dnevnik Finance Krki podelil nagrado za najboljši prikaz obvladovanja tveganj v Letnem poročilu 2011.

Pri obvladovanju tveganj v letu 2012 so ključne izboljšave predstavljali zlasti v prakso uvedeni sistem upravljanja neprekinjenega delovanja ključnih poslovnih procesov, več izboljšav v zvezi z opravljeno presojo ameriškega regulatorja za zdravila Food and Drug Administration (FDA), sistem varovanja informacij v skladu s standardom ISO 27001 ter več sprotnih izboljšav, ki so vse skupaj prav tako znatno pripomogle k zmanjšanju tveganj na več področjih.

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razvoj in raziskave	tveganje učinkovitosti razvojnih procesov, ustreznosti regulatornih postopkov in zagotavljanja novih izdelkov	skrbno načrtovanje razvojnih projektov in upravljanje regulatornih procesov	zmerna
prodaja in marketing	tveganje prodajnih trgov in ustreznosti marketinških procesov	odzivanje na spremembe pogojev poslovanja na prodajnih trgih ter prilagajanje prodajnih in marketinških aktivnosti na trgih	zmerna
zaščita intelektualne lastnine	tveganje kršitve pravic iz naslova intelektualne lastnine drugih subjektov ali neupravičenega izkoriščanja Krkine intelektualne lastnine	spremljanje patentne situacije, dosledno upoštevanje intelektualne lastnine drugih subjektov ter oblikovanje rezervacij za morebitne odškodnine	zmerna
zagotavljanje kakovosti	tveganje ustreznosti vhodnih materialov za proizvodni proces, ustrezne kakovosti proizvodnega in razvojnega procesa ter kakovosti končnih izdelkov	skrbno izvajanje sistematično popisanih postopkov kontrole kakovosti na vseh mejnikih razvojnih in proizvodnih procesov	zmerna
Investicijski projekti	tveganje odločitev o investicijah v proizvodne in ostale zmogljivosti ter tveganje postopkov izvedbe investicij	stalen nadzor nad izvedbo vseh faz projektov, spremljanje planov, sistematičen izbor izvajalcev	zmerna
kadrovsko področje	tveganje zagotavljanja ključnih in strokovno usposobljenih kadrov ter socialnega dialoga z zaposlenimi	sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, razvoj kadrov, stalno izobraževanje, merjenje organizacijske kulture in klime	zmerna
pravno področje	tveganje ustrezne pravne podpore vsem procesom poslovanja	vključevanje pravne službe v vsa pravna vprašanja družbe, sodelovanje z zunanjimi pravnimi strokovnjaki	zmerna
varstvo okolja	tveganje izpusta nevarnih snovi	stalen nadzor nad izpusti in ločevanje netipičnih vod in topil	zmerna

NEPREKINJENOST POSLOVANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov	nenačrtovane zaustavitve oz. nedosegljivost ključnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje končnih izdelkov (zaposleni, stavbe in oprema, materiali, mediji, informacije)	sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, analiza vplivov na poslovanje, zahteve za razpoložljivost kritičnih virov oz. storitev, analize tveganja po posameznih področjih; ukrepi za zmanjševanje posledic in povečevanje odpornosti procesov proti motnjam	zmerna
oskrba z izdelki	tveganje pravočasne oskrbe s končnimi izdelki in učinkovite izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti	skrbno načrtovanje oskrbovalne verige in zagotavljanje ustreznih proizvodnih kapacitet	zmerna
zagotavljanje kakovosti	tveganje izgube dovoljenja za proizvodnjo	skrbno zasledovanje regulatornih zahtev in implementacija vseh ukrepov v GMP kritične procese v podjetju	zmerno
tehnična oskrba	tveganje ustrezne oskrbe procesov s proizvodnimi mediji in ustreznosti tehničnega vzdrževanja	rezervni načrti energetskega napajanja, robustno načrtovane potrebe po oskrbi medijev, rezervne zmogljivosti ter načrtovani procesi vzdrževanja	zmerna
informacijska tehnologija	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	neodvisni varnostni pregledi in predvideni ukrepi za odpravo motenj ter izdelane ocene ogroženosti in načrt varovanja	zmerna
zaposleni	tveganje nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu; tveganja, povezana z nenačrtovano večjo odsotnostjo	ukrepi na osnovi ocen tveganja delovnih mest; zamenljivost kadra	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve in uničenja premoženja	izdelane ocene ogroženosti in načrt varovanja	zmerna
FINANČNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
spremembe deviznih tečajev	tveganje neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov, obvladovanje odprte pozicije in po potrebi nakup ustreznih inštrumentov za zavarovanje	zmerna
spremembe obrestnih mer	tveganje neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih inštrumentov	majhna
kreditno tveganje	tveganje neplačila s strani kupcev	izračunavanje bonitetnih ocen, omejevanje največje izpostavljenosti do posamičnih kupcev, aktivno upravljanje s terjatvami	zmerna
likvidnost	možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti	vnaprej dogovorjene kreditne linije in načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	majhna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi rušilnega delovanja naravnih sil in drugih nezgodnih primerov	sistematične ocene ogroženosti objektov, ukrepi v skladu s študijami varstva pred požarom ter sklepanje ustreznih zavarovanj	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov tretjih oseb zaradi škodnih dogodkov, ki jih družba povzroči nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na trg	zavarovanje civilne, delodajalčeve in ekološke odgovornosti, zavarovanje produktne odgovornosti ter odgovornosti za klinična testiranja	zmerna
nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja	nastanek finančne škode zaradi prekinitve proizvodnje zaradi škode na premoženju	zavarovanje stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja ter organizacijsko-tehnični ukrepi za zmanjšanje posledic obratovalnega zastoja	majhna

Poslovna tveganja

Tveganja razvoja in raziskav

Končni izdelki, izdelani v skupini Krka, morajo biti kakovostni, varni in učinkoviti, njihove zahtevane lastnosti pa morajo biti potrjene z ustreznimi študijami in podatki. Tveganja s tega področja so znanstvenoraziskovalne ali tehnološko-tehnične narave, zmanjšujemo pa jih s sodobnimi pristopi in metodologijami ter lastnim in pridobljenim znanjem oziroma izkušnjami z razvojno-raziskovalnega področja.

Navedena tveganja že v zgodnjih fazah razvoja zmanjšujemo s posodabljanjem procesov, uvajanjem sodobnih tehnologij in prilagajanjem regulatornim zahtevam. Z vertikalno integriranim modelom razvoja in proizvodnje nadzorujemo celoten proces razvoja in proizvodnje od surovine do končnega izdelka.

Z obvladovanjem regulatornih tveganj, povezanih s spremembo zakonodaje in z njenim tolmačenjem, začnemo v zgodnjih fazah razvoja novega izdelka in traja ves njegov življenjski cikel. Razvojne rešitve za posamezen izdelek in načrtovano vsebino registracijske dokumentacije preverjamo z regulatornimi organi v okviru uradnih posvetovalnih mehanizmov. Sočasno v okviru različnih delovnih skupin industrijskih združenj aktivno sodelujemo pri pripravah sprememb zakonodaje s tega področja. Tako zmanjšujemo tveganje, da bi pri registracijah izdelkov in podaljševanju registracij prišlo do morebitnih težav in neuspehov.

Tveganja prodaje in marketinga

Krka prodaja v več kot 70 držav in tako posluje v različnih geopolitičnih in makroekonomskih razmerah ter pravnih in konkurenčnih okoljih, zato je izpostavljena različnim prodajnim in trženjskim tveganjem, tudi različno intenzivnim.

Naši ključni prednosti v primerjavi s konkurenco ostajata hitro odzivanje na spremembe pogojev poslovanja ter hitro prilagajanje prodajnih in marketinških aktivnosti trgom. Razmere na trgih (predvsem aktivnosti konkurenčnih generičnih proizvajalcev in lokalne farmacevtske industrije), pravno ureditev trženja zdravil ter sistemsko urejanje področja cen in javnofinančnih povračil stroškov nakupa zdravil (v posameznih državah tudi s pomočjo zakonsko regulirane zagotovitve delnega financiranja zdravstvenih proračunov dobaviteljev zdravil, t. i. claw back zahteva), nenehno spremljamo z lastnimi službami in prek neodvisnih virov podatkov.

Veliko pozornost namenjamo tveganjem, vezanim na posamezno tržno okolje in gospodarstvo (najizrazitejše tveganje je vezano na medvalutna gibanja), še posebno pozornost pa tveganju poslovanja s posameznimi kupci, zlasti tveganju njihove nesolventnosti in stečaja, tveganju, ki temelji na plačilnih rokih, in drugim tveganjem, vezanim na spoštovanje pogodbenih določil. Stalno spremljamo razmere na trgih, jih analiziramo in po potrebi revidiramo plačilne pogoje. Prav tako sistematično spremljamo stopnjo zadovoljstva neposrednih in posrednih odjemalcev. Prodajo spremljamo na primarni ravni (prodaja neposrednim kupcem, večinoma veleddrogerijam) in sekundarni ravni (prodaja veleddrogerij končnim kupcem, večinoma lekarnam) ter skrbimo za optimiziranje zalog v celotni distribucijski verigi.

Tržni potencial posameznih terapevtskih področij in izdelkov znotraj njih redno vrednotimo. Prek različnih zunanjih virov spremljamo svetovne in regijske trende, izvajamo pa tudi lastne tržne raziskave in analize. Učinkovitost zastavljenih trženjskih strategij in taktik redno spremljamo s kazalniki uspešnosti, sistematično nadziramo tudi izvajanje marketinških aktivnosti. Vpeljali smo ciklično načrtovanje in analizo marketinških aktivnosti in naložb. Posebno pozornost namenjamo organizaciji in nadzoru dela zaposlenih v marketinški mreži. Zaposlene redno usposabljamo in preverjamo njihovo znanje, veščine in poznavanje navodil za delo. Pri trženju izdelkov dosledno upoštevamo zakonodajo in etične norme glede oglaševanja farmacevtskih izdelkov.

Tveganja zaščite intelektualne lastnine

Spoštovanje veljavnih pravic intelektualne lastnine tretjih oseb, predvsem patentnih pravic, je eno od temeljnih načel poslovanja skupine Krke. Zato že na začetku razvoja novega izdelka analiziramo obseg lastninskih pravic tretjih in ugotovimo, katere rešitve so zaščitene. Glede na to določimo in usmerjamo razvojno delo ter ocenimo, ali rešitve, ki so rezultat našega razvojnega dela, ne kršijo veljavnih pravic tretjih. Ves čas od začetka razvoja do lansiranja izdelka spremljamo stanje in morebitne spremembe na področju patentne zaščite.

Kadar ocenimo, da so patenti tretjim podeljeni neupravičeno, kar pomeni, da predmet patenta ni izum (rešitev ni nova in inventivna) in da taki patenti za nas predstavljajo morebitno oviro, uporabimo z zakonodajo določena pravna sredstva za razveljavitev takšnih patentov. Tako preprečimo, da bi imetnik v sodnih postopkih uveljavljal kršitve teh patentov proti nam. Če imetnik patenta kljub navedenim ukrepom meni, da Krka krši njegove pravice, in zoper Krko sproži pravna sredstva, oblikujemo ustrezne rezervacije za morebitne odškodnine.

Če ocenimo, da so rezultati našega razvojnega dela novi in inventivni, jih zaščitimo s patenti.

Enak način obvladovanja tveganj velja tudi za znake razlikovanja in modele ter za druge relevantne pravice intelektualne lastnine.

Tveganja zagotavljanja kakovosti

V vseh družbah s proizvodno dejavnostjo v skupini Krka vrednotimo tveganja s področja zagotavljanja kakovosti s treh vidikov: z vidika kakovosti izdelkov, z vidika tveganj s področja varnosti izdelkov in z vidika tveganja za poslovanje skupine. Pri oceni tveganj uporabljamo splošno znane metodološke principe in jih izvajamo v skladu z zahtevami tretjega dela načel dobre proizvodne prakse (Q9 Obvladovanje tveganj na področju kakovosti).

Kakovost izdelkov je opredeljena v fazi njihovega razvoja in določena z registracijsko dokumentacijo. Med proizvodnim procesom sledimo predpisanim postopkom in zahtevam od nabave vhodnih materialov do izdelave in kontrole kakovosti ter s tem zagotavljamo skladnost izdelave izdelkov s predpisanimi standardi kakovosti in z registracijsko dokumentacijo.

Zagotavljanje kakovosti končnih izdelkov je primarna aktivnost, v kateri so združeni elementi zagotavljanja kakovosti:

- Posebno pozornost namenjamo ustrezni kakovosti vhodnih materialov ter s pomočjo analiz tveganja kategoriziramo tveganja na področju materialov in dobaviteljev, iz katerih izhajajo načrti in zahteve za odobravanje dobaviteljev in pogodbenih partnerjev.
- S postopki kvalifikacije in validacije opreme, proizvodnih prostorov, proizvodnega okolja, procesov, čiščenja, s kalibracijami inštrumentov ter postopki vzdrževanja zagotavljamo ustreznost proizvodno-kontrolne opreme ter proizvodnih prostorov in s tem onemogočamo neželeni vpliv na proces proizvodnje in kakovost izdelkov.
- Za zagotavljanje kakovosti izdelkov sta izjemnega pomena nadzor in dokumentiranost procesov ter postopkov ter kontrola. Zaradi tega jih redno preverjamo, obnavljamo, nadgrajujemo ter skrbimo za pravilno izvajanje potrebnih procesnih sprememb.
- Z rednim usposabljanjem zaposlenih na področju kakovosti in postopkov dela zagotavljamo ustrezno izvajanje postopkov, predpisanih pri izdelavi in kontroli zdravil.
- S kontrolami proizvodnih procesov, medizdelkov, polizdelkov, končnih izdelkov ter proizvodnega okolja zagotavljamo ustreznost in skladnost izdelkov s predpisanimi zahtevami.
- V primeru pojava neskladnih izdelkov (odstopi, reklamacije) imamo vpeljane mehanizme kontrole, preverjanja in iskanja vzrokov ter uvedbe preventivnih in korektivnih ukrepov za preprečevanje pojava neskladnosti v prihodnje.

Pri upravljanju s tveganji na področju kakovosti pri vsakem elementu zagotavljanja kakovosti ocenjujemo tudi tveganja glede vzdrževanja dovoljenj za izdelavo in certifikatov dobre proizvodne prakse v Krkinih proizvodnih enotah.

Z zunanji (inšpekcije agencij in presoje partnerjev) in notranji (notranje presoje, revizija) preverjanji redno in sistematično pregledujemo delovanje sistema kakovosti v vseh proizvodnih enotah skupine Krka in uvajamo potrebne izboljšave, s katerimi sistem kakovosti stalno nadgrajujemo in s tem učinkovito upravljamo s tveganji na področju kakovosti.

Tveganja investicijskih projektov

Med tveganja investicijskih projektov uvrščamo zlasti tveganja pri načrtovanju investicije in njene vrednosti pri nabavi opreme, izvedbi del, terminskem načrtu ter morebitnih spremembah izhodišč. Zmanjšujemo jih z vzpostavljenim sistemom izbora izvajalcev del in njihovim rednim preverjanjem. Vse faze izvedbe nadzorujemo sami. Skladnost pogodbene dokumentacije pregledujemo s pravnega in računovodskega vidika. Preverjamo upravičenost morebitnih sprememb ter njihov vpliv na stroške in terminske načrte. Redno nadziramo stroške, tako redne kot tiste, ki so nastali zaradi naknadnih sprememb na projektu.

Kadrovska tveganja

Posebno pozornost namenimo ključnim kadrom, ki so pomembni za doseganje zastavljenih ciljev in so tudi ciljna skupina konkurenčnih podjetij.

Izobraževanje in razvoj zaposlenih načrtujemo in redno spremljamo, hkrati pa povečujemo njihovo odgovornost na delovnih mestih ter spodbujamo prevzemanje novih zadolžitev in razporejanje na nova delovna mesta. Skupaj z drugimi motivacijskimi ukrepi zagotavljamo njihovo pripadnost skupini in s tem zmanjšujemo možnost njihovega odhoda.

Tveganje v zvezi s pomanjkanjem strokovnih kadrov na trgu dela obvladujemo tudi s štipendiranjem. Na ta način si zagotavljamo bodoče sodelavce, s katerimi bomo uresničevali načrtovane strateške, razvojne in prodajne cilje. Zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov na trgu dela zaposlene sistematično izobražujemo in usposabljam za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije.

Pravna tveganja

Za pravno varnost in zakonitost poslovanja skupine Krka skrbi posebna služba. Vključuje se v delo na vseh področjih, kjer je njeno sodelovanje potrebno, predvsem pa spremlja zakonodajo, pripravlja in pregleduje pogodbe, pripravlja interne akte, vodi in koordinira spore oziroma sodeluje pri reševanju spornih vprašanj, ki nastanejo pri poslovanju skupine.

Tveganja varstva okolja

Nekateri izredni dogodki imajo lahko negativne vplive na okolje, zato je pomembno zmanjševati tveganja za njihov nastanek, če nastanejo, pa je treba ustrezno ukrepati. V Krki izvajamo postopek prepoznavanja izrednih dogodkov, v katerem so prepoznani in ovrednoteni možni izredni dogodki ter določene aktivnosti in ukrepi, če do teh dogodkov pride. Verjetnost nastanka izrednih dogodkov zmanjšujemo z uporabo sodobnih tehnologij, s tehničnimi ukrepi, preventivnimi pregledi in vzdrževanjem opreme, z izobraževanjem zaposlenih in z vajami za pravilno ukrepanje ob izrednih dogodkih.

Na vseh področjih zmanjševanje vplivov na okolje uporabljamo najboljše razpoložljive tehnike. V letu 2012 nismo zabeležili nobenega izrednega dogodka, ki bi škodljivo vplival na okolje.

Neprekinjenost poslovanja

Razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov

Večji izredni dogodki in katastrofe, ki bi za daljši čas prekinili proizvodnjo in prodajo naših izdelkov, lahko ogrozijo obstoj skupine Krka. Z analizo vpliva na poslovanje ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. Izvajamo učinkovite ukrepe za zaščito zaposlenih, premoženja in drugih ključnih virov ter preprečevanje pojava izrednih dogodkov oziroma katastrof. Za primer izrednih dogodkov imamo pripravljene načrte in ukrepe za reševanje in zmanjšanje neposredne škode ter načrte za delovanje v izrednih razmerah do vrnitve v normalno poslovanje.

Tveganja oskrbe z izdelki

Nenehno spremljamo nabavni trg, dobavitelje in cene repromaterialov. Stalen dostop do materialov, potrebnih za proizvodnjo končnih izdelkov, si zagotavljamo predvsem z načrtovanjem zalog in varnostnimi zalogami. Na osnovi izdelanih kriterijev ocenjujemo in izbiramo dobavitelje ter jih periodično preverjamo. Pri izbiri pogodbenih partnerjev, pri katerih prav tako izvajamo nabavne presoje in redne kontrole, je ob zagotovljenih pogojih kakovosti glavno vodilo cenovna konkurenčnost in zanesljivost dobav. Za ključne repromateriale imamo zagotovljena najmanj dva dobavitelja.

Načrtovanje zalog repromaterialov temelji na prodajnih napovedih. Stanje zalog redno pregledujemo, za strateško pomembne repromateriale pa imamo vzpostavljene varnostne zaloge.

Pri skladiščenju vstopnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov upoštevamo dobro skladiščno in proizvodno prakso. Za primer večjih katastrof nam sistem skladiščenja repromaterialov in končnih izdelkov omogoča skladiščenje v več različnih dislociranih skladiščih.

Pri proizvodnji sledimo dobri proizvodni praksi in zagotavljamo ustrezno proizvodno okolje. Z rednim in preventivnim vzdrževanjem zagotavljamo zanesljivo in kakovostno delovanje proizvodne opreme.

Načrtujemo optimalno izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti in merimo učinkovitost proizvodnje. Na osnovi tega uvajamo ukrepe za nenehno izboljševanje procesov. Z nabavo opreme in novimi investicijami sledimo zahtevam prodaje, povečujemo proizvodne zmogljivosti in za primere večjih katastrof zagotavljamo proizvodnjo ključnih izdelkov v več obratih.

Pravočasno dobavo končnih izdelkov zagotavljamo z obvladovanjem vseh faz oskrbe z izdelki. Redno preverjamo razpoložljivost končnih izdelkov in načrtovane datume odpreme.

Tveganja tehnične oskrbe

Med tveganja tehnične oskrbe uvrščamo tveganja s področja oskrbe z mediji, zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov in tveganja s področja meroslovja.

Za napajanje z električno energijo imamo rezervni dovod, za kritične procese pa še oskrbo z dizelskim električnim generatorjem. Dogajanja na trgu električne energije stalno spremljamo in izvajamo delne nakupe. Za pripravo toplotne energije uporabljamo zemeljski plin, kot redundantno gorivo pa ekstra lahko kurilno olje z rezervnimi zalogami. Oskrbo s pitno vodo nam zagotavlja javno podjetje po potrebi iz dveh dovodov oziroma dveh črpališč.

Tveganje neustreznosti proizvodnje in distribucije energetskih in procesnih medijev (električne energije, pare, ogrevne vode, komprimiranega zraka, hlajene, rečne vode ter farmacevtske in procesne vode) zmanjšujemo z redundantno kritično opremo, načrtovanjem robustnih sistemov, rednim preventivnim vzdrževanjem in testiranjem sistemov ter zalogo kritičnih rezervnih delov. Zaposlene redno izobražujemo ter preverjamo njihovo znanje in strokovnost.

Klimatske sisteme ustrezno preventivno in načrtno vzdržujemo. Imamo organizirano in usposobljeno lastno vzdrževalno službo za takojšnje posredovanje v primeru okvar, s centralnim nadzornim sistemom za hitro alarmiranje in ugotavljanje okvar ter zalogo rezervnih delov. Kritična oprema je podvojena, nekritična oprema pa je razpršena tako, da posamezen izpad nima ključnega vpliva na proizvodne zmogljivosti. Za klimatizacijo sistemskih prostorov informacijske tehnologije imamo vse sisteme in energetske medije podvojene, tehnično varovane in redno testirane na vse možne izpade.

Tveganje zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov zmanjšujemo s stalnim nadzorom delovanja, preventivnimi pregledi, servisi, izboljšavami opreme in uvajanjem sodobnih vzdrževalnih pristopov. Odpravljanje okvar in zastojev izvajamo v skladu z načrtovanimi postopki in navodili. Za hitro in učinkovito odpravljanje zastojev imamo usposobljene lastne ekipe vzdrževalcev ter vzpostavljeno zalogo rezervnih delov, ki jo redno pregledujemo in obnavljamo. Sodelavce, ki nadzirajo in vzdržujejo tehnične sisteme, redno izobražujemo ter preverjamo njihovo znanje in strokovnost.

Zanesljivost delovanja in razpoložljivost tehničnih sistemov zagotavljamo tako z lastnimi zmogljivostmi kot tudi z zunanji partnerji.

Izvajamo redne meritve in kalibracije ter vzdrževanje meril za maso.

Tveganja informacijske tehnologije

Kritičnost informacijskih virov v Krki določamo v skladu z izdelano metodologijo, ki izhaja iz ocene kritičnosti procesov in stopnje kritičnosti informacijskega vira. Glavni informacijski viri so posamezne informacijske storitve in aplikacije. Stopnjo njihove kritičnosti povzemajo vsi infrastrukturni elementi, od katerih je informacijska storitev ali aplikacija odvisna. Kot metodo prepoznavanja nevarnosti uporabljamo tudi neodvisne varnostne preglede informacijske infrastrukture.

Za vse kritične informacijske vire imamo prepoznane grožnje in tveganja, uprava družbe pa je potrdila sprejemljiva tveganja in potrebne ukrepe za odpravo nesprejemljivih tveganj. Za primere večjih katastrof na ločenih lokacijah zagotavljamo podvojene računalniške zmogljivosti v rezervnem sistemskem prostoru (t. i. Disaster Recovery Center) in dnevno varnostno shranjevanje vseh podatkov.

Tveganja, povezana z zaposlenimi

Na področju varnosti in zdravja pri delu z lastno metodologijo ocenjujemo verjetnost nastanka določenega nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na posameznem delovnem mestu. Tveganja ocenjujemo periodično in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Poleg ocenjevanja tveganja na delovnih mestih ocenjujemo tudi tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov.

V vseh procesih prepoznavamo ključne in perspektivne strokovne kadre, kar nam omogoča, da lahko na ključnih delovnih mestih po potrebi zagotavljamo njihovo zamenljivost. Način izobraževanja in zasedanja delovnih mest v oskrbi z izdelki in prodaji omogoča hitro izmenjavanje kadra na sorodnih delovnih mestih v primerih, ko v določeni organizacijski enoti pride do pomanjkanja kadra zaradi velike odsotnosti ali povečanega obsega dela.

Varovanje premoženja

Ogroženost posameznih objektov in premoženja v njih redno in sistematično ocenjujemo. Na osnovi ocene je pripravljen načrt varovanja, v katerem so predpisani tehnični ukrepi za varovanje in način izvajanja aktivnosti s področja varovanja, katerih cilj je preprečiti nastanek izrednih dogodkov oziroma ob njihovem nastanku pravilno ukrepati.

Finančna tveganja

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, romunskega leja, poljskega zlota, hrvaške kune, srbskega dinarja, švedske krone, češke krone, madžarskega forinta in ukrajinske grivne.

Leto 2012 smo končali z neto pozitivnimi tečajnimi razlikami.

V navedenih valutah izkazuje skupina Krka v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad obveznostmi, kar obravnavamo kot dolgo devizno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo devizno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

Zaostrovanje in širjenje dolžniške krize evroobmočja na nove države je bilo v prvem polletju 2012 ključni razlog za veliko nestanovitnost deviznih tečajev. V prvem četrtletju sta se v primerjavi z evrom močno okrepila ruski rubelj in poljski zlot, zato je skupina Krka ob koncu četrtletja izkazala pozitivne tečajne razlike. V drugem četrtletju smo bili priča deprecijaciji obeh omenjenih valut, poleg tega pa se

je negativno gibanje z začetka leta nadaljevalo tudi pri romunskem leju. Pozitivne tečajne razlike iz prvega četrtletja so bile s tem v veliki meri nevtralizirane.

V drugem polletju se je evro zaradi ukrepov reševanja dolžniške krize okrepil. Zmanjšala se je tudi nestanovitnost za Krko ključnih deviznih tečajev. Ob koncu tretjega četrtletja smo zaradi krepitve ruskega rublja in poljskega zlota znova izkazali pozitivne tečajne razlike. V zadnjem četrtletju so se vplivi nihanja deviznih tečajev medsebojno nevtralizirali, zato je skupina Krka ob koncu leta izkazala pozitivne tečajne razlike.

Da bi zmanjšali vpliv sprememb deviznih tečajev na rezultat skupine Krka, smo v začetku leta 2012 del odprte devizne pozicije v ruskih rubljah zavarovali z navadnimi terminskimi pogodbami. Zaradi apreciacije ruskega rublja v prvem četrtletju smo iz naslova terminskih pogodb ustvarili negativni finančni rezultat.

Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev najdete v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

Vrednosti in variabilnost ključnih deviznih tečajev

	31. 12. 2011	31. 12. 2012	2012				
			Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti* (v %)
RUB	41,77	40,33	38,41	41,81	39,93	0,77	1,9
HRK	7,54	7,56	7,39	7,59	7,52	0,04	0,6
RON	4,32	4,44	4,31	4,65	4,46	0,08	1,9
PLN	4,46	4,07	4,03	4,51	4,18	0,10	2,4
CZK	25,79	25,15	24,43	25,96	25,15	0,34	1,4
HUF	314,58	292,30	275,18	320,78	289,25	8,59	3,0
UAH	10,34	10,63	9,77	10,75	10,39	0,25	2,4
RSD	104,64	113,72	103,69	119,07	113,02	3,72	3,3
USD	1,29	1,32	1,21	1,35	1,28	0,03	2,5

* Koeficient variabilnosti je razmerje med standardnim odklonom in povprečno vrednostjo.

Tveganje sprememb obrestnih mer

V letu 2012 nismo najemali novih dolgoročnih posojil. Zaradi rednih odplačil najetih posojil se je dolgoročni dolg skupine Krka zmanjšal na raven, ko sprememba tržnih obrestnih mer nima več pomembnejšega vpliva na skupne stroške financiranja skupine.

Vpliv spremembe obrestne mere na stroške financiranja je neznaten.

Vrednosti in variabilnost 6-mesečnega EURIBOR-ja

	31. 12. 2011	31. 12. 2012	2012				
			Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti* (v %)
6-mesečni EURIBOR	1,62 %	0,32 %	0,32 %	1,61 %	0,83 %	0,0038	46,2

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim obvladujoča družba in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev skupine Krka.

Polovica terjatev je zavarovana pri kreditni zavarovalnici.

Plačilni roki so v letu 2012 ostali v povprečju nespremenjeni. Hitrost obračanja terjatev se je glede na predhodno leto izboljšala.

Ob koncu leta je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 49 % odprtih terjatev skupine do kupcev. Del terjatev imamo zavarovanih tudi z bančnimi garancijami in akreditivi.

Ocenjujemo, da je kakovost terjatev do kupcev z vidika starostne strukture terjatev in ocenjenega tveganja kupcev v povprečju ostala nespremenjena. To potrjujejo tako rezultati rednih bonitetnih ocen kupcev kot nespremenjen delež terjatev, zavarovanih s prvovrstnimi inštrumenti.

Odpisi terjatev do kupcev niso pomembno vplivali na rezultat skupine Krka v letu 2012. Zaradi zamud pri plačilih posameznih kupcev smo ustvarili dodatne popravke vrednosti terjatev.

Več informacij o izpostavljenosti kreditnemu tveganju najdete v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti.

Likvidnostno tveganje

Uspešno poslovanje Krke, financiranje rasti predvsem z lastnimi sredstvi ter stabilen denarni tok iz poslovanja so tudi v letu 2012 zagotavljali krepitev Krkine tradicionalno močne finančne strukture in eno najboljših plačilnih bonitet med gospodarskimi družbami v Sloveniji ter ugodne pogoje financiranja za obvladujočo družbo in odvisna podjetja v skupini Krka.

V letu 2012 smo še izboljšali že tako visoko raven varnosti plačilnega prometa.

Obvladujoča družba Krka obvladuje likvidnostno tveganje centralizirano tudi za vse odvisne družbe, skrbi za učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi na računih, načrtuje potrebe po denarnih sredstvih podjetij v skupini in jim zagotavlja finančne vire. S tem zagotavlja pregledno in učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi ter doseganje najugodnejših pogojev financiranja na ravni celotne skupine Krka.

V letu 2012 smo uvedli več manjših izboljšav na več področjih obvladovanja likvidnosti, v plačilnem prometu pa smo nadgradili že zelo dodelan sistem elektronskega plačevanja in tako zmanjšali tveganje, ki se v zadnjem času širi v obliki poskusov zlorab elektronskega bančništva.

V nadaljevanju so prikazani kazalniki likvidnosti, ki so stabilni in dosegajo ugodne vrednosti.

Likvidnostni kazalniki za skupino Krka

Likvidnostni kazalniki	2012	2011	2010	2009	2008	5-letno povprečje
kratkoročni koeficient	2,91	2,80	2,75	2,90	1,99	2,67
pospešeni koeficient	1,87	1,74	1,76	1,90	1,07	1,67
hitri koeficient	0,10	0,09	0,04	0,08	0,04	0,07
prihodki od prodaje/poprečne terjatve	2,83	2,71	2,77	3,35	4,55	3,24

kratkoročni koeficient = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

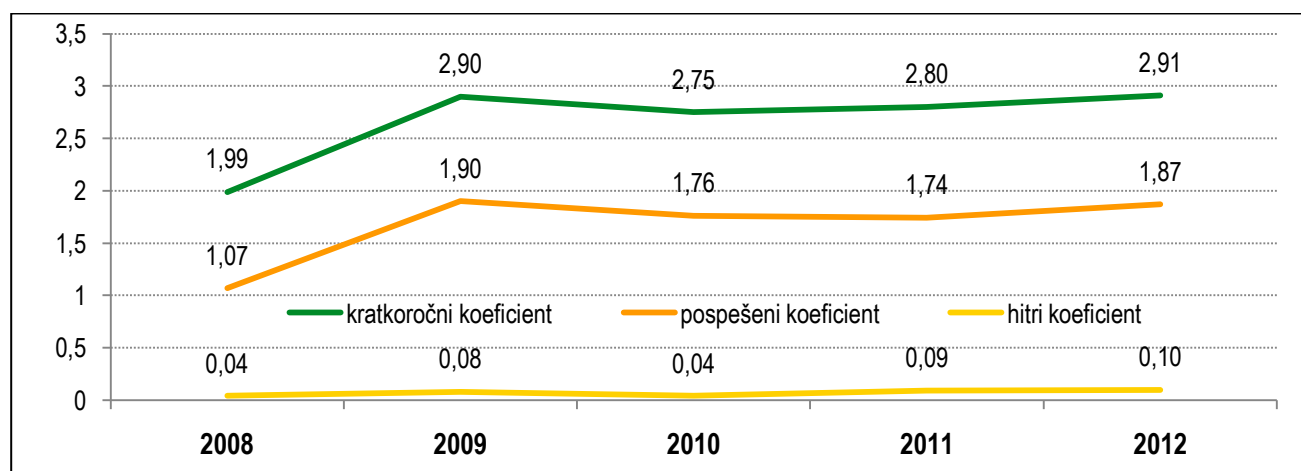
pospešeni koeficient = (kratkoročna sredstva – zaloge)/kratkoročne obveznosti

hitri koeficient = (finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti

Neto zadolženost skupine se je v letu 2012 še zmanjšala, s čimer se je finančna varnost Krke okrepila. Skupina Krka lahko z denarnim tokom iz poslovanja, torej z EBITDA, odplača neto dolg v 0,01 leta, medtem ko je dobiček iz poslovanja 121-krat večji od odhodkov za obresti. Oboje podrobneje prikazujemo v Analizi uspešnosti poslovanja. V računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti, Likvidnostno tveganje, prikazujemo vrednosti pogodbeno dogovorjenih denarnih tokov iz financiranja glede na rok zapadlosti.

Zaradi dobrega poslovanja in majhne zadolženosti je likvidnostno tveganje skupine Krka majhno, hkrati pa je Krka med poslovnimi partnerji znana kot partner z dosledno plačilno disciplino.

Gibanje likvidnostnih kazalnikov za skupino Krka

Zavarovanje premoženja, odgovornosti in obratovalnega zastoja

V skladu s korporacijskim zavarovalnim programom za zavarovanje družbe Krka in podjetij v tujini so bile v prvi polovici leta izdane zavarovalne police lokalnih zavarovalnic oziroma direktne police znotraj EU po sistemu svobodne izmenjave storitev. Krka pri zavarovanju premoženja upošteva preteklo škodno dogajanje in prilagaja obseg zavarovanj in širino zavarovalnega kritja trendom rasti prodaje in opredmetenega premoženja. Vsaka lokacija – požarni kompleks, kjer se nahaja premoženje skupine, je posebej ovrednotena tako z vidika izpostavljenosti posamezni nevarnosti in omejitvam nevarnosti s protipožarnimi ukrepi kot z vidika največje verjetne materialne škode in obratovalnega zastoja. Zaradi zagotavljanja finančne in pravne zaščite skupine iz naslova civilne in delodajalčeve odgovornosti ter odgovornosti za ekološko škodo je zavarovanje odgovornosti v podjetjih v tujini sklenjeno tudi na lokalni ravni, s čimer je dosežena optimalna zaščita.

V začetku septembra so bili v Krki predstavniki mednarodnih pozavarovalnic, ki so ocenili izpostavljenost tveganjem zavarovanih nevarnosti, določili limite kritja za maksimalne verjetne škode in pregledali izvajanje priporočil z zadnjega obiska. Ugotovili so, da Krka uspešno izvaja zavarovalne programe, upošteva priporočila in vzdržuje visoke standarde na področju preventive, kar ji zagotavlja dolgoročno stabilno oskrbo z izdelki ter optimalno finančno zaščito.

Analiza avtomobilskih zavarovanj v skupini Krka za prvo polovico leta 2012 kaže na nadaljevanje pozitivnih učinkov, ki sta jih prinesla uvedba odbitne franšize pri kasko zavarovanju in obvezno zbiranje ponudb več zavarovalnic zaradi doseganja konkurenčnih pogojev zavarovanja. Poleg znižanja zavarovalnih premij in zmanjšanja števila zavarovalnih dogodkov sta se občutno povečali gospodarnost in razpoložljivost sredstev.

Delničarji in trgovanje z delnico

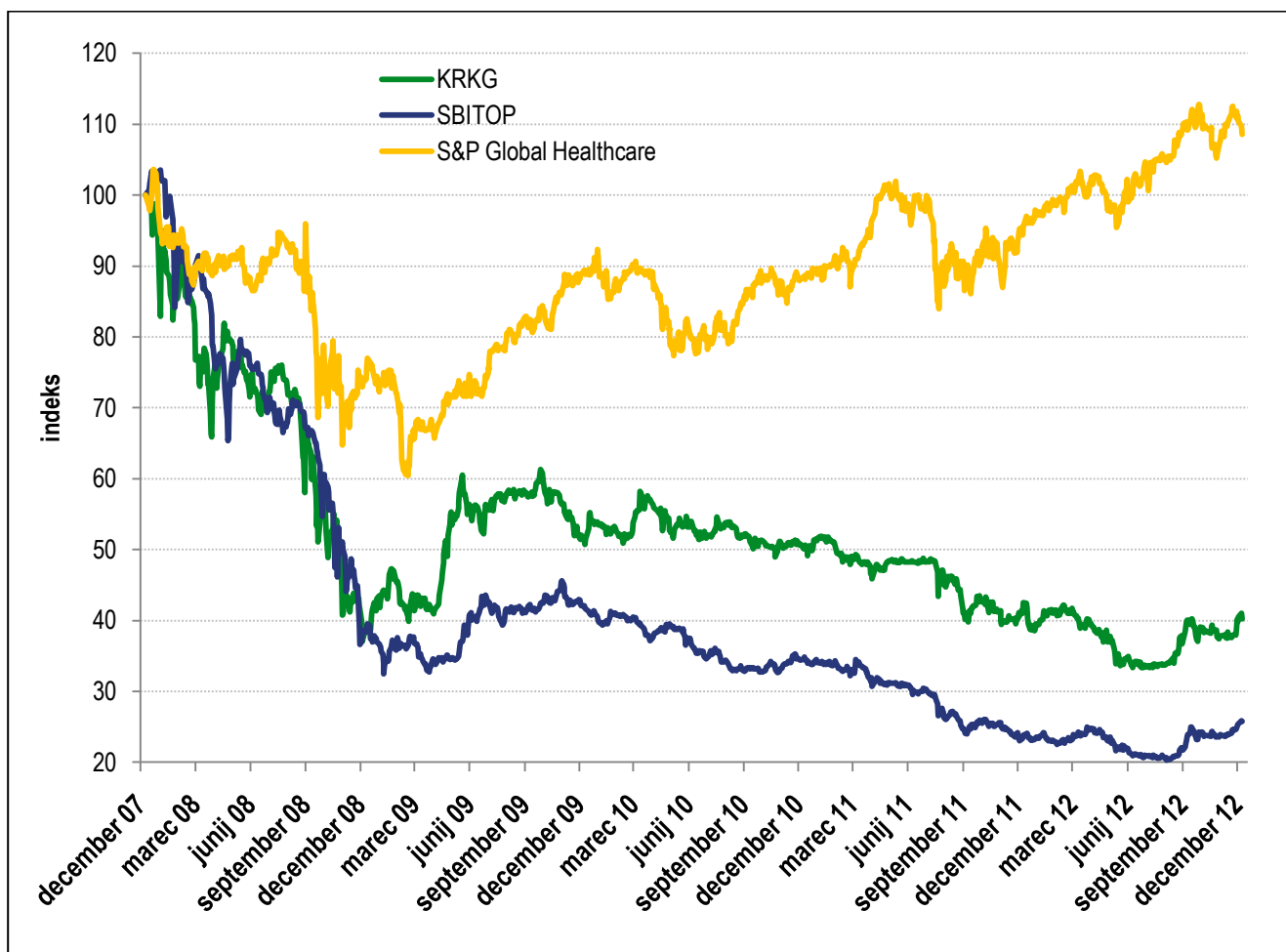
Donosnost naložb v delnice

Tečaj Krkine delnice

v EUR	2012	2011	2010	2009	2008
najvišji v letu	52,70	64,48	72,69	76,17	123,47
najnižji v letu	41,40	49,00	60,94	47,78	46,02
31. december	50,00	52,90	62,95	64,04	48,27
letna rast (v %)	-5	-16	-2	33	-61

V letu 2012 se je tečaj Krkine delnice znižal za 5 %. V istem obdobju se je vrednost blue-chip indeksa Ljubljanske borze (SBITOP) povečala za 8 %.

Gibanje tečaja Krkine delnice v primerjavi z izbranimi delniškimi indeksi (začetek leta 2008 = 100)

Rast vrednosti Krkine delnice je v zadnjih petih letih presegla rast indeksa SBITOP. Rast vrednosti globalnega panožnega indeksa S & P Global Healthcare je bila v enakem obdobju višja od rasti vrednosti Krkine delnice.

Politika dividend

Krka sledi politiki stabilne rasti dividend. O predlogu višine dividend odloči redna skupščina delničarjev, dividende pa se začnejo izplačevati 60 dni po zasedanju skupščine.

V letu 2011 smo spremenili dividendno politiko in nadpovprečno zvišali višino dividende. Za izplačilo dividend namenimo največ tretjino ustvarjenega dobička. V letu 2012 smo tako izplačali 31 % dobička, ustvarjenega v letu 2011, rast bruto dividende na delnico pa je znašala več kot 7 %.

Spremenjena politika dividend bo vlagateljem omogočila višje donose.

v EUR	2012	2011	2010	2009	2008
dobiček na delnico ¹ v EUR	4,80	4,85	5,06	5,14	4,61
bruto dividenda na delnico ² v EUR	1,50	1,40	1,10	1,05	0,91
stopnja izplačila dividend ³ (v %)	31	28	21	23	23
dividendna donosnost ⁴ (v %)	3,0	2,6	1,7	1,6	1,9

¹ dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

² izplačilo dividend za predhodno obdobje/povprečno število izdanih delnic v obdobju

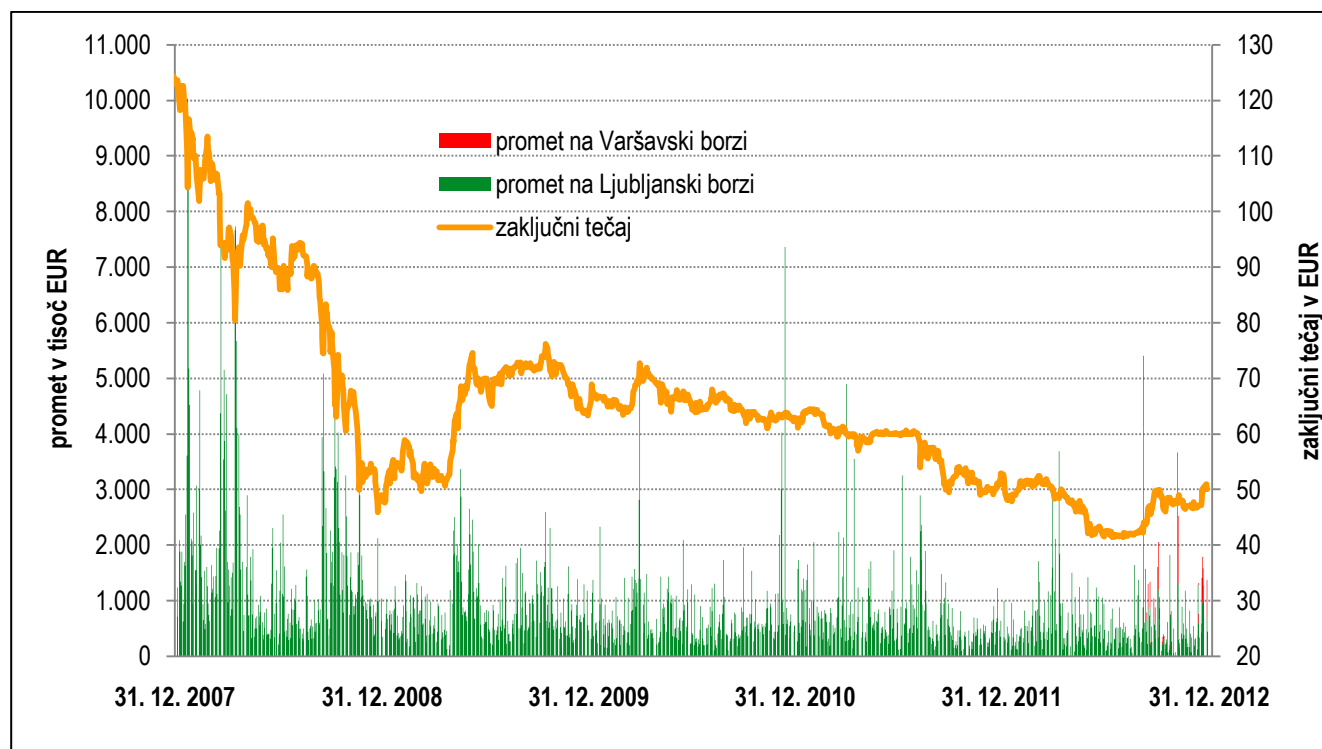
³ bruto dividenda na delnico/čisti dobiček na delnico predhodnega leta

⁴ bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. decembra posameznega leta

Trgovanje z delnicami in lastništvo

Krkinge delnice so uvrščene v prvo kotacijo Ljubljanske borze. Hkrati se z njimi trguje tudi na Varšavski borzi. Vse Krkinge delnice, s katerimi se trguje na Ljubljanski oziroma na Varšavski borzi, so istega razreda – navadne in prosto prenosljive. Vsaka delnica, razen lastnih, prinaša pri glasovanju na skupščini delničarjev en glas. S Krkingo delnico se prosto trguje prek borznoposredniških hiš in bank, ki so članice Ljubljanske oziroma Varšavske borze.

Trgovanje s Krkingo delnico v preteklih 5 letih

Vir: Ljubljanska in Varšavska borza

V letu 2012 je povprečni promet s Krkingo delnico na Ljubljanski borzi znašal 0,6 milijona EUR na dan. Krkinga delnica tako ostaja najprometnejši vrednostni papir na Ljubljanski borzi.

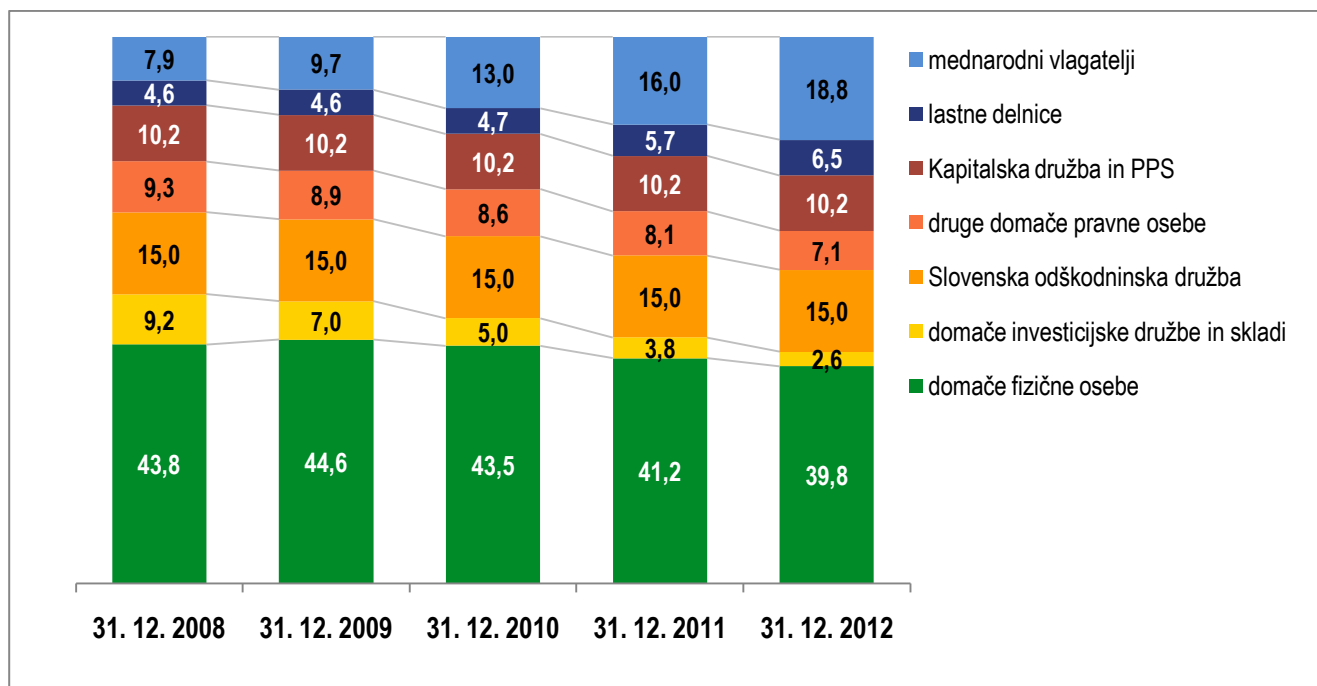
Od aprila leta 2012 Krkine delnice vzporedno kotirajo tudi na Varšavski borzi. V prvih mesecih je bil obseg trgovanja majhen, septembra, oktobra in decembra pa se je znatno povečal.

Deset največjih delničarjev 31. decembra 2012

Delničar	Število delnic	Delež v %
1 SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA, D. D.	5.312.070	14,99
2 KAPITALSKA DRUŽBA, D. D.	3.493.030	9,86
3 SOCIETE GENERALE-SPLITSKA BANKA D. D.	1.205.794	3,40
4 HYPO ALPE-ADRIA-BANK D. D.	842.222	2,38
5 NEW WORLD FUND INC.	755.000	2,13
6 LUKA KOPER, D. D.	433.970	1,23
7 ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D. D.	388.300	1,10
8 AMERICAN FUNDS INSURANCE SERIES – NEW WORLD	353.049	1,00
9 UNICREDIT BANK HUNGARY ZRT	345.413	0,98
10 UNICREDIT BANK AUSTRIA AG	342.671	0,97
	13.471.519	38,04

Konec leta 2012 je imela Krka 68.026 delničarjev, kar je 6 % manj kot konec leta 2011, ko jih je bilo 72.720. Svoj lastniški delež so najbolj povečali mednarodni vlagatelji, in sicer na skoraj 19 % vseh izdanih delnic. Lastniški delež slovenskih državnih finančnih družb – Slovenske odškodninske družbe ter Kapitalske družbe s Prvim pokojninskim skladom (PPS) – je ostal nespremenjen. V letu 2012 so svoj lastniški delež zmanjšale tudi ostale skupine slovenskih delničarjev, in sicer investicijske družbe in skladi ter druge pravne in fizične osebe.

Sestava delničarjev (deleži v %)

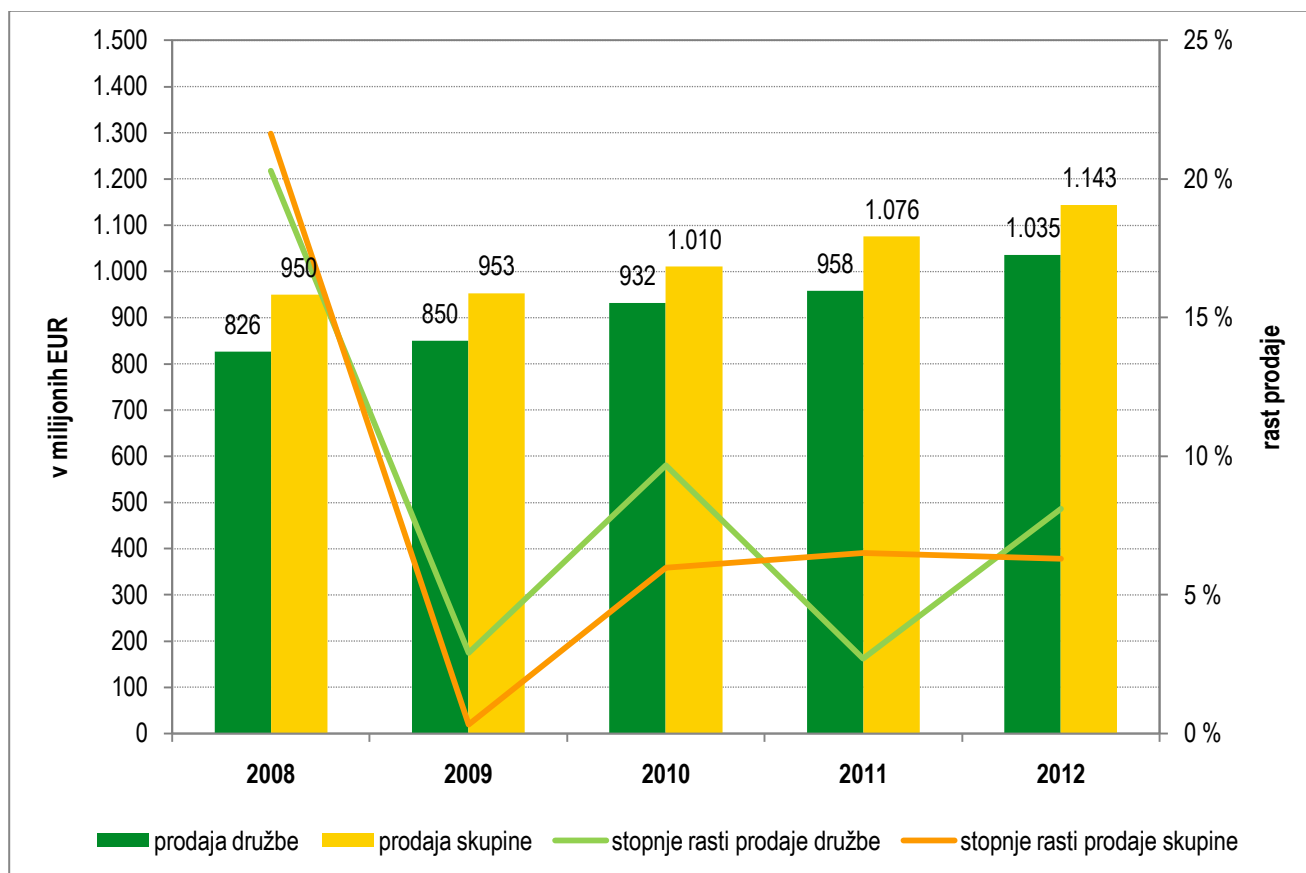

Analiza uspešnosti poslovanja

Analiza uspešnosti poslovanja vsebuje vrednostne podatke za skupino Krka in družbo Krka, komentar pa je v glavnem vezan na poslovanje skupine Krka.

Prodaja

Prodaja in stopnje rasti prodaje skupine Krka in družbe Krka

Krka je tudi v letu 2012 zabeležila rast prodaje. Skupina Krka je prodala za 1.143,3 milijona EUR izdelkov in storitev, kar je za 67,7 milijona EUR oziroma za 6 % več kot v letu 2011.

V zadnjem petletnem obdobju je povprečna letna stopnja rasti prodaje znašala 7,9 %.

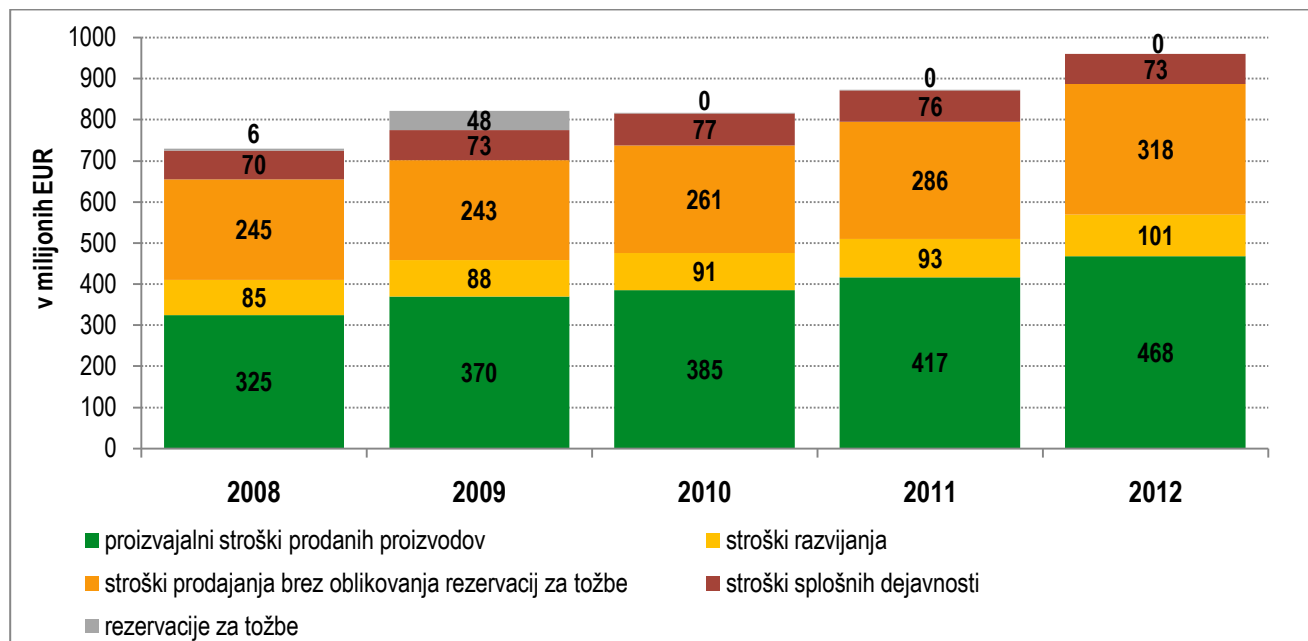
Podrobnejši pregled prodajnih rezultatov po posameznih trgih in skupinah izdelkov navajamo v poglavju Trženje in prodaja.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki skupine Krka, ki so znašali 959,5 milijona EUR, so bili za 88,3 milijona EUR oziroma za desetino večji kot v letu 2011.

Med poslovnimi odhodki skupine Krka so proizvodni stroški prodanih proizvodov znašali 467,6 milijona EUR, stroški prodajanja 318,2 milijona EUR, stroški razvijanja 101,1 milijona EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 72,6 milijona EUR. Delež poslovnih odhodkov v prodaji se je v zadnjih petih letih gibal med 77 %, kolikor je znašal v letu 2008, in 86 %, kolikor je znašal v letu 2009, ko so na višino deleža vplivale tudi novo oblikovane rezervacije. V letu 2012 so znašali 84 %.

Stroški skupine Krka po funkcijah

Največji delež v strukturi poslovnih odhodkov predstavljajo proizvajalni stroški prodanih proizvodov, ki so se glede na leto 2011 povečali za 12 %. Njihov delež v prodaji je znašal 41 %. Na višino proizvajalnih stroškov prodanih proizvodov vpliva tudi sprememba vrednosti zalog končnih izdelkov.

Stroški prodajanja so v letu 2012 znašali 28 % prodaje in so bili glede na leto prej večji za 11 %. Vzrok rasti stroškov prodajanja je predvsem v stalni širitvi marketinško-prodajne mreže in tudi v raznih dajatvah, ki jih na promet z zdravili uvajajo nekatere evropske države. Vrednostno ima največji vpliv davek, ki so ga uvedli v Romuniji (claw back). Podjetja, ki so imetniki dovoljenj za promet z zdravili na romunskem trgu, morajo v zdravstveno blagajno vsako četrtoletje plačati znesek, ki se obračuna glede na vrednost dosežene prodaje.

Stroški razvijanja so znašali 9 %, stroški splošnih dejavnosti pa 6 % vrednosti prodaje. Stroški razvijanja so bili glede na leto 2011 večji za 9 %, stroški splošnih dejavnosti pa so se za 4 % zmanjšali.

Prihodki in odhodki financiranja

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
finančni prihodki	5.418	493	7.150	885	2.577	22.431	14.046	10.637	12.160	4.852
finančni odhodki	-7.227	-12.079	-3.912	-10.206	-25.627	-7.690	-11.822	-3.637	-9.241	-19.075
Neto finančni izid	-1.809	-11.586	3.238	-9.321	-23.050	14.741	2.224	7.000	2.919	-14.223

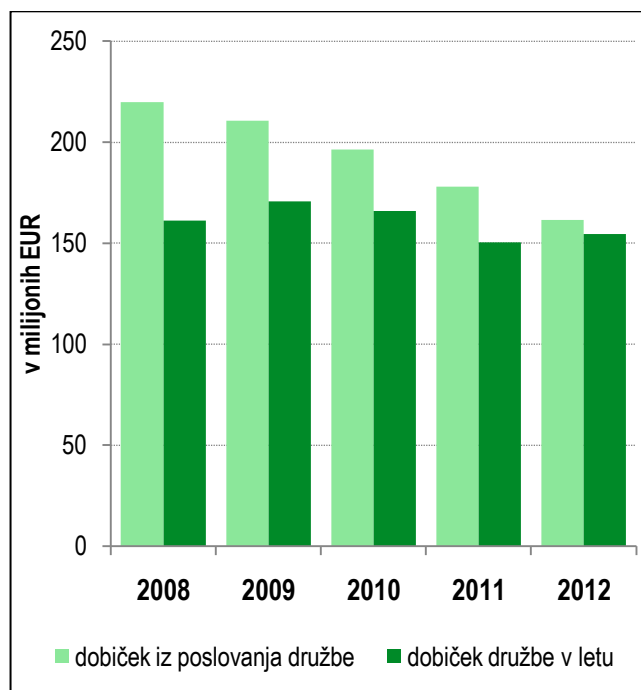
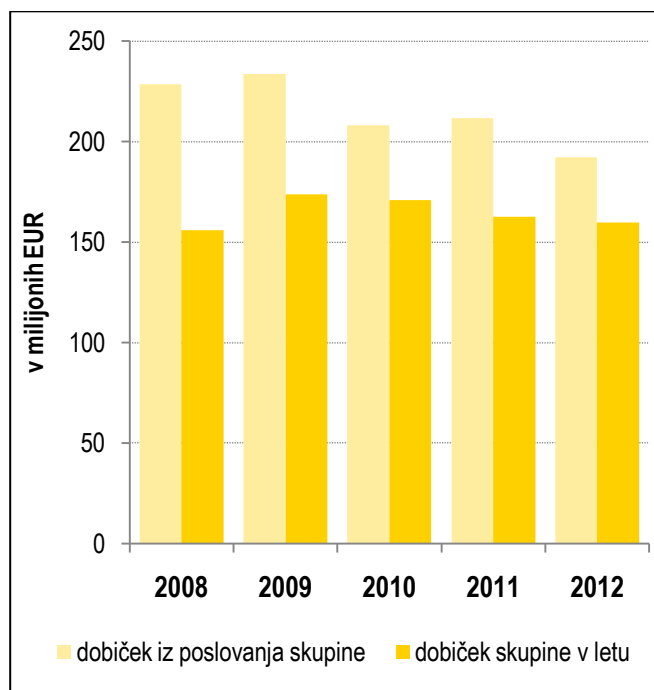
Neto finančni izid skupine v letu 2012 se je glede na leto 2011 izboljšal. Razlog je v nastalih neto pozitivnih tečajnih razlikah, ki so v letu 2012 znašale 4,1 milijona EUR. V letu 2011 je Krka zabeležila negativne tečajne razlike v vrednosti 8,7 milijona EUR.

Med finančnimi prihodki predstavljajo prihodki od obresti 1,2 milijona EUR, prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov pa 0,1 milijona EUR.

Med finančnimi odhodki predstavljajo odhodki za obresti za najeta nekratkoročna in kratkoročna posojila 1,6 milijona EUR, odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov 5,0 milijonov EUR, drugi finančni odhodki pa 0,6 milijona EUR.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in dobiček v letu

Dobiček iz poslovanja skupine v višini 192,3 milijona EUR je bil za 19,3 milijona EUR oziroma za 9 % manjši kot v letu 2011, dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA), v višini 282,3 milijona EUR pa se je zmanjšal za 16,5 milijona EUR oziroma za 6 %.

Dobiček pred obdavčitvijo se je v letu 2012 zmanjšal za 9,5 milijona EUR oziroma za 5 % in je znašal 190,5 milijona EUR. Efektivna davčna stopnja skupine je znašala 16,1 % in je bila v primerjavi z letom prej nižja za 2,5-odstotne točke.

Dobiček skupine Krka v letu je znašal 159,8 milijona EUR in je bil glede na leto prej manjši za 2,9 milijona EUR oziroma za 2 %.

Sredstva

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2012	Delež v %	2011	Delež v %	Indeks 12/11	2012	Delež v %	2011	Delež v %	Indeks 12/11
Nekratkoročna sredstva	926.000	56,9	863.865	56,3	107	863.442	55,1	812.668	55,5	106
nepremičnine, naprave in oprema	772.291	47,5	707.509	46,1	109	519.219	33,1	524.532	35,8	99
neopredmetena sredstva	118.507	7,3	119.082	7,8	100	29.908	1,9	29.654	2,0	101
finančne naložbe in dana posojila	10.487	0,6	9.765	0,6	107	297.183	19,0	239.750	16,4	124
ostalo	24.715	1,5	27.509	1,8	90	17.132	1,1	18.732	1,3	91
Kratkoročna sredstva	700.748	43,1	670.162	43,7	105	702.843	44,9	650.780	44,5	108
zaloge	250.751	15,4	254.229	16,6	99	190.555	12,2	193.301	13,2	99
terjatve	415.233	25,6	394.094	25,7	105	432.935	27,6	395.645	27,1	109
ostalo	34.764	2,1	21.839	1,4	159	79.353	5,1	61.834	4,2	128
Skupaj sredstva	1.626.748	100,0	1.534.027	100,0	106	1.566.285	100,0	1.463.448	100,0	107

Konec leta 2012 so sredstva skupine Krka znašala 1.626,7 milijona EUR in so se glede na konec leta 2011 povečala za 92,7 milijona EUR oziroma za 6 %. K rasti sredstev je med nekratkoročnimi sredstvi prispevalo predvsem povečanje vrednosti nepremičnin, naprav in opreme, ki so se povečale za 64,8 milijona EUR oziroma za 9 %. Med kratkoročnimi sredstvi so se zaloge zmanjšale za 1 %, medtem ko so se terjatve povečale za 5 %. Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi v strukturi sredstev se je v primerjavi s koncem leta 2011 nekoliko spremenilo, saj se je delež nekratkoročnih sredstev povečal za 0,6 odstotne točke in je znašal 56,9 %.

Nekratkoročna sredstva v skupni vrednosti 926,0 milijonov EUR so se glede na leto 2011 povečala za 7 %. Med nekratkoročnimi sredstvi predstavljajo najpomembnejšo postavko, vredno 772,3 milijona EUR, nepremičnine, naprave in oprema, ki predstavljajo 47 % vseh sredstev skupine. Neopredmetena sredstva imajo 7-odstotni delež v celotnih sredstvih.

Kratkoročna sredstva so znašala 700,7 milijona EUR in so se povečala za 5 %. Med kratkoročnimi sredstvi so bile največje terjatve, ki so znašale 415,2 milijona EUR in so se glede na leto 2011 povečale za 5 %. Za 1 %, na vrednost 250,8 milijona EUR, so se zmanjšale zaloge. Skupna vrednost zalog in terjatev se je glede na leto 2011 povečala za 3 %. Med drugimi kratkoročnimi sredstvi so se povečala dana posojila, in sicer za 10,0 milijonov EUR. Gre predvsem za depozite v domači valuti, vezane nad 30 dni.

Kapital in obveznosti

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2012	Delež v %	2011	Delež v %	Indeks 12/11	2012	Delež v %	2011	Delež v %	Indeks 12/11
kapital	1.240.521	76,3	1.139.754	74,3	109	1.232.215	78,7	1.140.485	77,9	108
nekratkoročne obveznosti	145.362	8,9	155.093	10,1	94	113.310	7,2	126.830	8,7	89
kratkoročne obveznosti	240.865	14,8	239.180	15,6	101	220.760	14,1	196.133	13,4	113
Skupaj kapital in obveznosti	1.626.748	100,0	1.534.027	100,0	106	1.566.285	100,0	1.463.448	100,0	107

Kapital skupine je bil glede na leto 2011 večji za 100,8 milijona EUR. Na njegovo povečanje so vplivali dobiček skupine v letu v višini 159,8 milijona EUR, sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, v višini 0,1 milijona EUR, prevedbene rezerve v višini 4,5 milijona EUR in odloženi davki zaradi aktuarskega izračuna v višini 0,3 milijona EUR. Kapital se je zmanjšal za izplačilo dividend v višini 49,9 milijona EUR in zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic v višini 13,1 milijona EUR.

Prejeta nekratkoročna posojila so se zmanjšala za 12,6 milijona EUR oziroma za 49 %, prejeta kratkoročna posojila pa za 30,7 milijona EUR oziroma za 70 %. Skupno so se prejeta nekratkoročna in kratkoročna posojila zmanjšala za 62 %. Rezervacije so ostale na ravni iz leta 2011.

Med kratkoročnimi obveznostmi skupine so se poslovne obveznosti povečale za 14,5 milijona EUR oziroma za 16 %, obveznosti za davek iz dobička pa za 1,2 milijona EUR oziroma za 91 %. Druge kratkoročne obveznosti so bile večje za 16,7 milijona EUR oziroma za 16 %, predvsem zaradi povečanja vračunanih pogodbenih popustov na prodane izdelke kupcem zunaj skupine Krka.

Izkaz denarnih tokov

	Skupina Krka		Družba Krka	
v tisoč EUR	2012	2011	2012	2011
čisti denarni tok iz poslovanja	278.329	249.115	207.216	178.994
čisti denarni tok iz naložbenja	-166.910	-109.495	-129.913	-55.920
čisti denarni tok iz financiranja	-108.012	-126.434	-78.578	-108.965
Čisto povečanje/ zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	3.407	13.186	-1.275	14.109

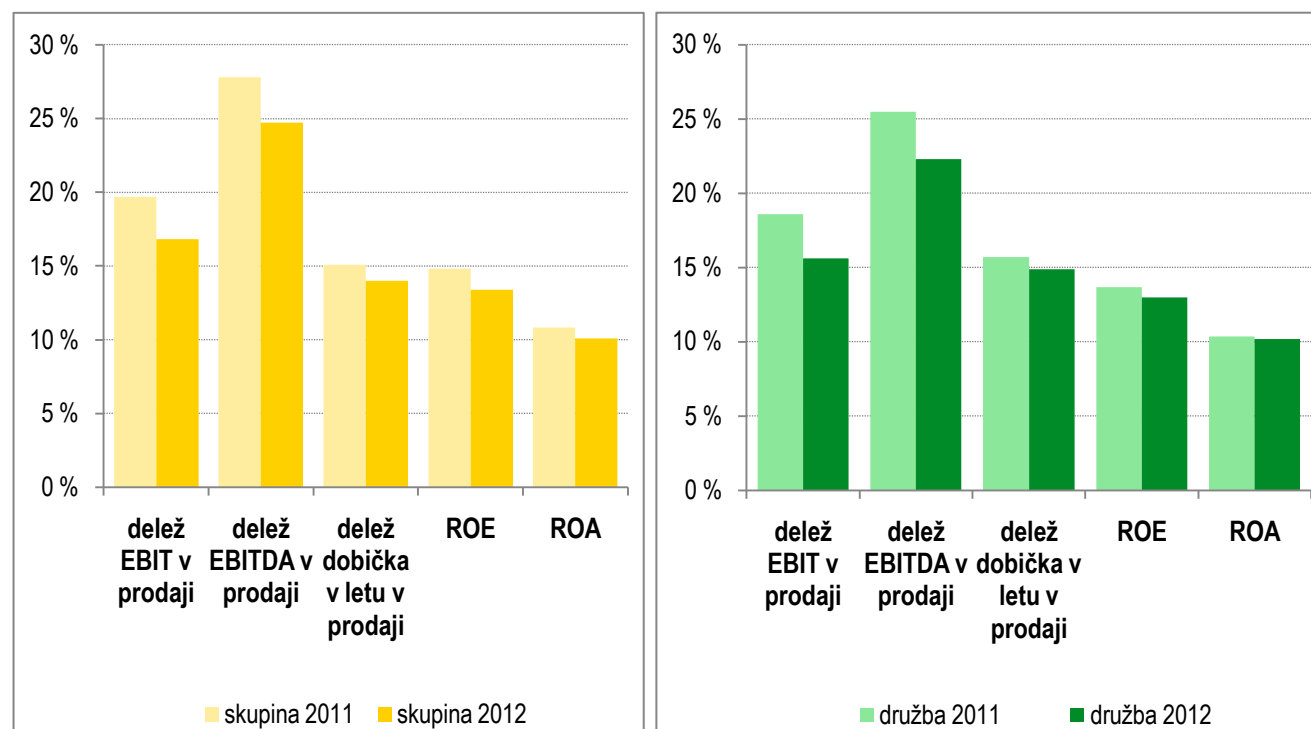
Skupina Krka je v letu 2012 povečala vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za 3,4 milijona EUR, saj je pozitiven denarni tok iz poslovanja presegel negativna denarna toka iz naložbenja in financiranja.

Skupina je ustvarila za 289,2 milijona EUR dobička iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev. Med spremembami kratkoročnih sredstev so na dobiček pozitivno vplivale spremembe stanja zalog, poslovnih dolgov, odloženih prihodkov in drugih kratkoročnih obveznosti, negativno pa spremembe poslovnih terjatev.

Na negativen denarni tok iz naložbenja so vplivale predvsem nakup nepremičnin, naprav in opreme v višini 145,1 milijona EUR in pridobitev neopredmetenih sredstev v višini 8,2 milijona EUR ter izdatki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil v višini 9,8 milijona EUR. Na negativen denaren tok iz financiranja pa so najbolj vplivali izplačila dividend in drugih deležev v dobičku v višini 49,8 milijona EUR, odplačila prejetih nekratkoročnih posojil v višini 41,3 milijona EUR in nakup lastnih delnic v višini 13,1 milijona.

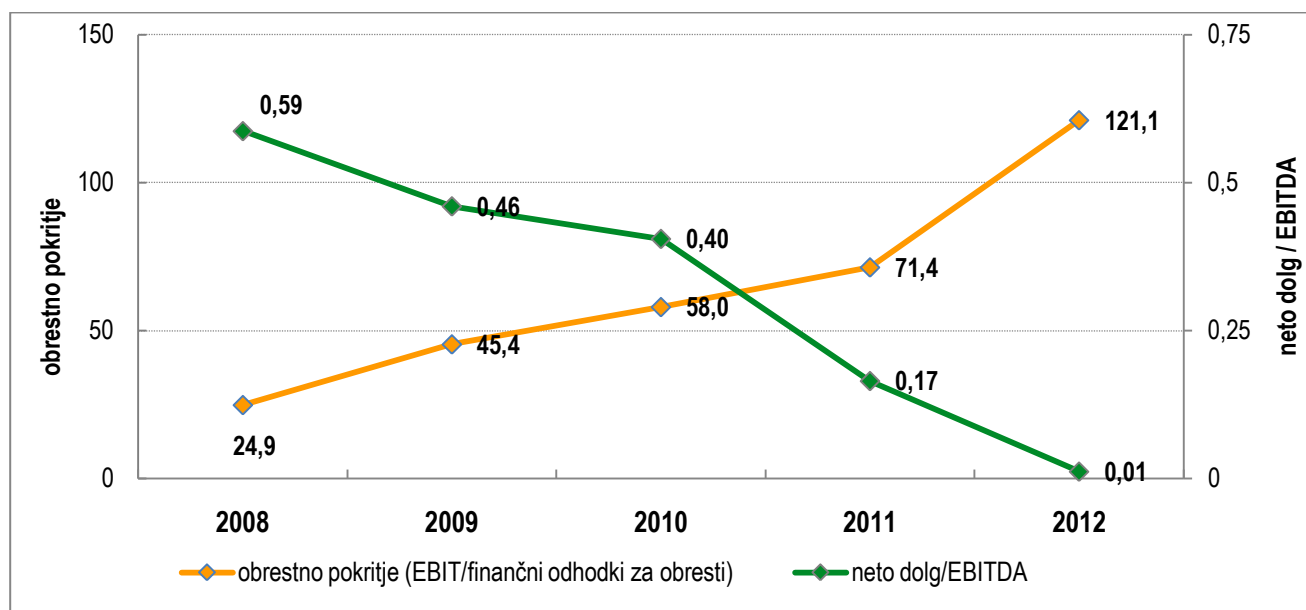
Kazalniki poslovanja

Kazalniki dobičkonosnosti

Doseženi kazalniki poslovanja so bili v skladu s strateškimi usmeritvami.

Kazalniki kreditne sposobnosti

Obrestno pokritje je bilo v letu 2012 večje kot v letu 2011 zaradi manjših odhodkov za obresti. Dobiček iz poslovanja v letu 2012 je obveznosti za obresti pokril za 121 let. Vrednost kazalnika okoli 13 je bila za manjša, tvegana podjetja v ZDA dovolj za prvovrstni rating (AAA), za večja in stabilna podjetja pa je ta meja pri vrednosti okoli 9.

Kazalnik neto dolg/EBITDA je znašal 0,01, zaradi zmanjšanja skupne vrednosti najetih posojil in povečanja denarnih sredstev pa se je glede na leto 2011 še izboljšal. Kazalnik kaže, da lahko skupina Krka ves neto dolg odplača v 4 dneh.

Podatki o poslovanju skupine Krka in družbe Krka v zadnjih petih letih

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
prihodki od prodaje	1.143.301	1.075.627	1.010.021	953.038	949.920	1.035.280	957.653	932.366	850.119	826.160
EBIT	192.308	211.561	208.134	233.643	228.683	161.382	178.150	196.397	210.737	219.941
– delež v prodaji	16,8 %	19,7 %	20,6 %	24,5 %	24,1 %	15,6 %	18,6 %	21,1 %	24,8 %	26,6 %
EBITDA	282.276	298.747	289.855	310.318	300.292	230.994	244.564	257.132	269.532	271.670
– delež v prodaji	24,7 %	27,8 %	28,7 %	32,6 %	31,6 %	22,3 %	25,5 %	27,6 %	31,7 %	32,9 %
dobiček v letu	159.839	162.735	170.918	173.685	155.891	154.615	150.392	165.920	170.812	161.130
– delež v prodaji	14,0 %	15,1 %	16,9 %	18,2 %	16,4 %	14,9 %	15,7 %	17,8 %	20,1 %	19,5 %
sredstva	1.626.748	1.534.027	1.488.204	1.341.032	1.271.036	1.566.285	1.463.448	1.446.311	1.312.939	1.224.392
ROA	10,1 %	10,8 %	12,1 %	13,3 %	13,0 %	10,2 %	10,3 %	12,0 %	13,5 %	14,1 %
kapital	1.240.521	1.139.754	1.053.327	920.369	783.296	1.232.215	1.140.485	1.058.154	932.010	797.203
ROE	13,4 %	14,8 %	17,3 %	20,4 %	21,3 %	13,0 %	13,7 %	16,7 %	19,8 %	21,9 %

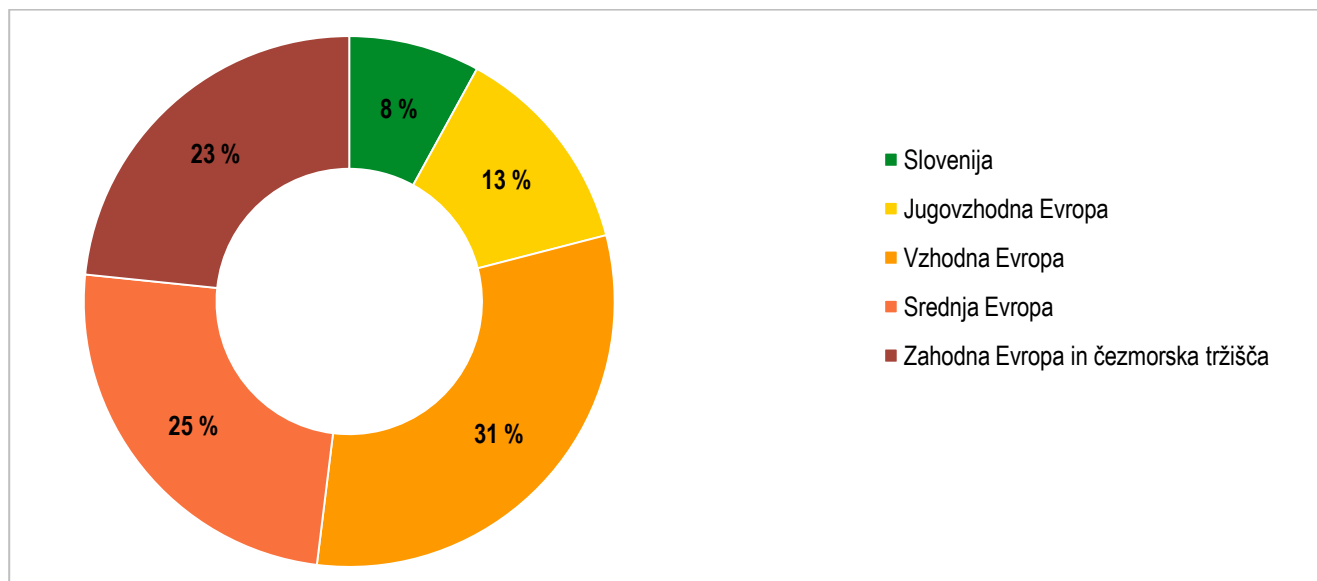
Trženje in prodaja

V letu 2012 sta tako skupina Krka kot družba Krka presegli prodajo, doseženo v letu 2011. Skupina Krka je v letu 2012 ustvarila 1.143,3 milijona EUR prodaje, družba Krka pa 1.035,3 milijona EUR.

Prodaja po regijah

Največ, 354,2 milijona EUR oziroma 31 % celotne prodaje skupine Krka, je ustvarila regija Vzhodna Evropa. Sledila ji je regija Srednja Evropa z 282,4 milijona EUR in 25-odstotnim deležem v prodaji. Tretje največje prodajno območje je bila regija Zahodna Evropa in čezmorska tržišča s prodajo v višini 267,5 milijona EUR, kar je k doseženi skupni prodaji prispevalo 23 %. V regiji Jugovzhodna Evropa smo prodali za 148,1 milijona EUR, kar je 13 % celotne prodaje, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 91 milijonov EUR in je predstavljala 8 % prodaje Krke skupine.

Deleži posameznih regij v prodaji skupine Krka v letu 2012

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po regijah

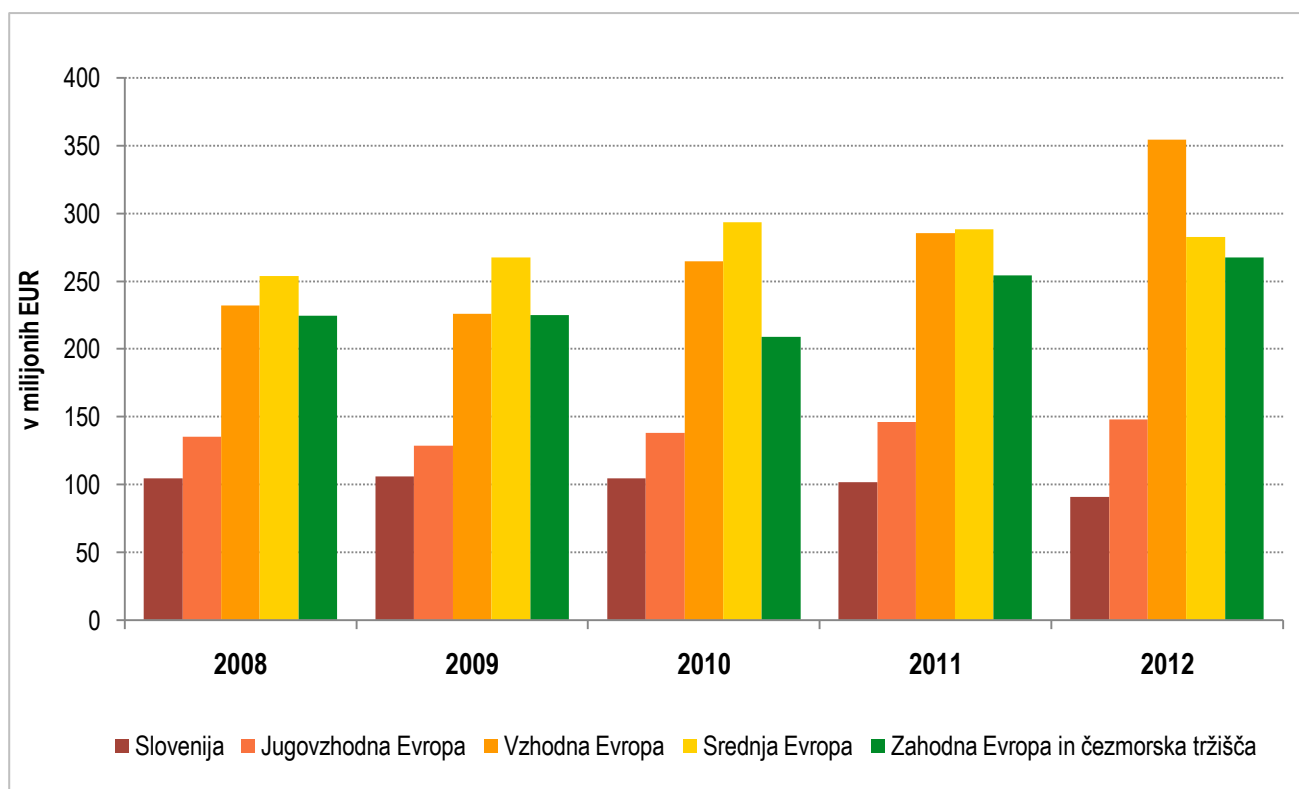
v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2012	2011	Indeks 2012/2011	2012	2011	Indeks 2012/2011
Slovenija	91.002	101.827	89	60.086	67.888	89
Jugovzhodna Evropa	148.140	146.136	101	152.568	141.841	108
Vzhodna Evropa	354.213	285.226	124	295.612	242.698	122
Srednja Evropa	282.400	288.217	98	287.162	276.760	104
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	267.546	254.221	105	239.852	228.466	105
Skupaj	1.143.301	1.075.627	106	1.035.280	957.653	108

Prodaja skupine Krka po regijah po četrtletjih

v tisoč EUR	Leto 2012				Prodaja skupaj
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	
Slovenija	22.916	24.058	22.299	21.729	91.002
Jugovzhodna Evropa	35.343	38.503	29.009	45.285	148.140
Vzhodna Evropa	78.632	89.309	71.122	115.150	354.213
Srednja Evropa	66.031	71.872	67.949	76.548	282.400
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	70.624	68.004	58.263	70.655	267.546
Skupaj	273.546	291.746	248.642	329.367	1.143.301

v tisoč EUR	Leto 2011				Prodaja skupaj
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	
Slovenija	24.105	27.524	25.827	24.371	101.827
Jugovzhodna Evropa	36.734	36.811	33.955	38.636	146.136
Vzhodna Evropa	66.782	67.798	55.020	95.626	285.226
Srednja Evropa	77.021	79.419	60.669	71.108	288.217
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	53.314	59.297	63.874	77.736	254.221
Skupaj	257.956	270.849	239.345	307.477	1.075.627

Prodaja skupine Krka po regijah

Slovenija

Prodaja izdelkov in storitev na domačem trgu je v letu 2012 dosegla 91 milijonov EUR, večji del, 58 milijonov EUR, je prispevala prodaja izdelkov, med njimi največji del zdravila na recept, sledili pa so izdelki brez recepta in veterinarski

izdelki. Zniževanje cen zdravil in druge sistemske spremembe so ob strateški usmeritvi, da so Krkina zdravila bolnikom na voljo brez doplačila, privedle do manjše skupne prodaje v primerjavi z letom 2011.

Krka ohranja vodilni položaj na domačem trgu med ponudniki zdravil.

V letu 2012 so bila naša prodajno najpomembnejša zdravila Prenessa (perindopril) in Renewel (perindopril v kombinaciji z indapamidom), Atoris (atorvastatin), Ultop (omeprazol), Sorvasta (rosuvastatin) in Lorista (losartan ter vse njegove kombinacije z diuretikom). Utrdili smo vodilni položaj v skupini zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka in uravnavanje krvnih maščob ter izboljšali prepoznavnost Krkinih blagovnih znamk v zdravljenju depresije in demence. Ponudbo statinov smo dopolnili z novimi koncentracijami rosuvastatina (Sorvasta po 15 mg in 30 mg) in atorvastatina (Atoris po 30 mg in 60 mg). Med novostmi izpostavljam Vizarsin (sildenafil) v novi farmacevtski obliki, obliki orodisperzibilnih tablet. Ponudbo smo razširili z analgetikom Doreta 75mg/600mg (tramadol in paracetamol) in z novima učinkovinama desloratadinom (Dasselta) in ropinirolom (Rolpryna).

Tržna pozicija skupine Krka v Sloveniji

Z 11,2-odstotnim tržnim deležem ohranjamo vodilno mesto med ponudniki zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 50-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil z delovanjem na reninsko-angiotenzinski sistem z okoli 40-odstotnim tržnim deležem in
- skupini antipsihotikov in antidepresivov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil s perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, atorvastatinom, ramiprilom, simvastatinom, enalaprilom, karvedilolom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, valsartanom, sertralinom, donepezilom, omeprazolom, pantoprazolom in diklofenakom.

Med najbolje prodajanimi zdravili so Prenessa (perindopril) in Renewel (perindopril in indapamid) ter Atoris (atorvastatin).

Jugovzhodna Evropa

Prodaja na trgih jugovzhodne Evrope je dosegla 148,1 milijona EUR, kar je 1 % več kot v letu 2011. Rast smo dosegli v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Bolgariji in na Kosovu. Glavnino prodaje so predstavljala zdravila na recept, sledili so izdelki brez recepta in veterinarski izdelki.

Na **Hrvaškem**, ki je eden od Krkinih ključnih trgov, je bila prodaja v višini 35,2 milijona EUR nekoliko nižja od prodaje v letu 2011. Kljub temu smo ohranili tretje mesto med proizvajalci generičnih zdravil in bili tik za domačima proizvajalcema ter ohranili drugo mesto na trgu veterinarskih zdravil.

Smo na prvem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil na Hrvaškem.

Naša prodajno najuspešnejša zdravila so bila Atoris (atorvastatin), Helex (alprazolam), Ampril (ramipril), Enap (enalapril), Valsacor (valsartan), Nalpaza (pantoprazol), Zyllt (klopidogrel), Lanzul (lansoprazol), Emanera (esomeprazol), Ciprinol (ciprofloksacin) in Lorista (losartan). Maja so bila na pozitivno listo uvrščena in lansirana zdravila Roswera (rosuvastatin), Nalpaza v intravenski obliki (pantoprazol) in Monkasta (montelukast), oktobra pa Dalneva (perindopril v kombinaciji z amlodipinom).

Tržna pozicija skupine Krka na Hrvaškem

S 4,9-odstotnim tržnim deležem smo vodilni tuji ponudnik generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z več kot 30-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev agregacije trombocitov (antagonistov ADP-receptorjev) z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini anksiolitikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem in
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z enalaprilom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, z alprazolamom, lansoprazolom in ciprofloksacinom. Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, simvastatinom, ramiprilom, amlodipinom, pantoprazolom, esomeprazolom in klopidogrelom.

Romunija je bila v letu 2012 vodilni Krkin trg v regiji, na katerem smo prodali za 47 milijonov EUR izdelkov. Z nadaljnjo rastjo prodaje ključnih terapevtskih skupin zdravil na recept smo krepili položaj enega od vodilnih generičnih proizvajalcev. Rast prodaje vseh novejših izdelkov je uspešno nadomestila manjšo prodajo Bilobila, ki je bila posledica večjih omejitev predpisovanja tega izdelka v breme zavarovalnice. Prodajno vodilni izdelki so bili Atoris (atorvastatin), Bilobil (ginko biloba), Ciprinol (ciprofloksacin), Enap (enalapril), Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijami z diuretikom, Roswera (rosuvastatin), Tramadol (tramadol) in Tolura (telmisartan). Trg je v letu 2012 zaznamovalo tudi izvajanje predpisa, da farmacevtski proizvajalci krijejo del stroškov zdravstvenega sistema (claw back).

Tržna pozicija skupine Krka v Romuniji

Z 2,5-odstotnim tržnim deležem smo tretji ponudnik generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z več kot 30-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini možganskih in perifernih vazoterapevtikov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini enokomponentnih antagonistov angiotenzina II z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini enokomponentnih zaviralcev angiotenzinske konvertaze z več kot 10-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 10-odstotnim tržnim deležem in
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z telmisartanom, enalaprilom, losartanom, karvedilolom, tramadolom, mirtazapinom, ciprofloksacinom, norfloksacinom, lansoprazolom, teofilinom in ginkom bilobo.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, rosuvastatinom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, z amlodipinom, simvastatinom, pramipeksolom, olanzapinom, klaritromicinom, esomeprazolom in pantoprazolom.

K 27-odstotni rasti prodaje, ki je v **Srbiji** dosegla skoraj 13 milijonov EUR, so pomembno prispevali novejši izdelki. Uspešno smo poslovali tudi v **Bosni in Hercegovini**, kjer smo dosegli 6-odstotno rast in prodali za 18,7 milijona EUR izdelkov, in v **Makedoniji**, kjer je ob skoraj 14 milijonih EUR prodaje rast dosegla 4 %. Na obeh trgih smo utrdili Krkin vodilni položaj med tujimi generičnimi proizvajalci zdravil. Obseg prodaje smo povečali tudi v **Bolgariji** in na **Kosovu**; v tej državi smo med generičnimi proizvajalci zdravil na prvem mestu. K manjšemu obsegu prodaje v **Črni gori** in v **Albaniji** so prispevale neugodne makroekonomske razmere na obeh trgih in njuna usmeritev k zagotavljanju večjega dela preskrbe z zdravili po najnižjih cenah v okviru javnih razpisov.

Vzhodna Evropa

Regijo Vzhodna Evropa sestavljajo številni vzhodnoevropski in srednjeazijski trgi, na katerih smo dosegli 24-odstotno skupno rast prodaje. Prodaja v višini 354,2 milijona EUR uvršča regijo Vzhodna Evropa na prvo mesto med Krkinimi petimi prodajnimi regijami.

Ruska federacija je eden od Krkinih ključnih trgov in hkrati njen največji posamični trg. Na njem smo prodali za 244,2 milijona EUR izdelkov, kar je 25 % več kot v letu 2011. Največ so k temu prispevala zdravila na recept, predvsem Enap (enalapril), Lorista (losartan, vključno s kombinacijami z diuretikom), Atoris (atorvastatin), Zyllt (klopidogrel), Orsoten (orlistat), Perineva (perindopril, vključno s kombinacijami z diuretikom) in Nolpaza (pantoprazol). Posebej visoko rast je dosegla Lorista (losartan), ki smo jo prodali za 6,4 milijona EUR več kot v letu 2011. Izpostavljamo tudi maja lansirano zdravilo Roxera (rosuvastatin), ki smo ga prodali za skoraj 2 milijona EUR, in Nalgesin (naproksen) iz skupine izdelkov brez recepta, katerega prodajo smo povečali za 4,8 milijona EUR. Iz skupine izdelkov brez recepta sta k skupni prodaji pomembno prispevala Herbion in Pikovit.

Po podatkih analitikov je Krka v prodaji rasla s stopnjo, ki je bila za 4 do 5 odstotnih točk višja od povprečne rasti farmacevtskega trga v Ruski federaciji.

Med veterinarskimi izdelki sta bila prodajno najpomembnejša Floron (florfenikol) in Enroxil (enrofloksacin). Nadaljevali smo s tržnim uvajanjem Fyprysta (fipronil), prvega iz zelo perspektivne skupine izdelkov za zdravljenje ljubiteljskih živali.

Po podatkih tržnih analitikov je Krkina prodajna rast za 4 do 5 odstotnih točk presegla povprečno rast farmacevtskega trga v Ruski federaciji. Aprila smo za Perinevo (perindopril) v kategoriji najboljše lansiranje leta prejeli platinasto unčo, najuglednejše farmacevtsko priznanje v Ruski federaciji.

Tržna pozicija skupine Krka v Ruski federaciji

Z 1,7-odstotnim tržnim deležem smo četrty med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

V letu 2012 smo dosegli prodajno rast, ki je presegla rast celotnega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini multivitaminskih pripravkov brez mineralov za pediatrično uporabo z več kot 70-odstotnim tržnim deležem in
- skupini zdravil za zdravljenje prehladnih obolenj (druga zdravila) z več kot 35-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev agregacije trombocitov (antagonistov ADP-receptorjev) z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem in
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z enalaprilom, vključno s kombinacijami s hidroklorotiazidom, simvastatinom, ramiprilom, pantoprazolom, norfloksacinom, deksametazonom in naproksenom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, perindoprilom, nifedipinom, bisoprololom, valsartanom, orlistatom, pankreatinom, omeprazolom, klaritromicinom, klopido-grelom, risperidonom in ginkom bilobo.

V **Ukrajini** je prodaja dosegla 58,8 milijona EUR in prodajo iz leta 2011 presegla za 17 %. Odločilna je bila rast prodaje zdravil na recept, ki so največja in hkrati najhitreje rastoča skupina Krkinih izdelkov na ukrajinskem trgu. Naši najbolj prodajani izdelki v tem obdobju so bili Enap (enalapril, vključno s kombinacijami z diuretikom), Herbion, Atoris (atorvastatin), Coryol (karvedilol), Dexamethason (deksametazon) in Naklofen (diklofenak).

Tržna pozicija skupine Krka v Ukrajini

Z 2,2-odstotnim tržnim deležem smo tretji med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini statinov z okoli 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil za zdravljenje demence z okoli 40-odstotnim tržnim deležem in
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini glukokortikoidov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem in
- skupini makrolidnih antibiotikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z enalaprilom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, atorvastatinom, karvedilolom, klaritromicinom, ciprofloksacinom, deksametazonom in ginkom bilobo.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z enalaprilom, ramiprilom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, simvastatinom, pantoprazolom, diklofenakom in betametazonom.

V **Kazahstanu** so k prodaji v višini 13,2 milijona EUR in 27-odstotni rasti največ prispevala zdravila na recept. Najpomembnejši izdelki ostajajo Enap (enalapril), Duovit, Herbion, Zyllt (klopido-grel) in Atoris (atorvastatin). V **Uzbekistanu** je prodaja dosegla 11,6 milijona EUR, kar je 33 % več kot v letu 2011. Največje deleže v celotni prodaji smo dosegli z izdelki Pikovit, Enap (enalapril), Septotele in Lorista (losartan). V **Belorusiji** se je prodaja povečala za 34 % in je znašala 6,2 milijona EUR. Najbolj prodajani izdelki so bili Lorista (losartan), Enap (enalapril) in Pikovit. V drugi polovici leta smo na trg uvedli Prenesso (perindopril) in sirupe Herbion z velikim prodajnim potencialom. V **Moldaviji** smo prodali za 4,9 milijona EUR, kar je 15 % več kot leta 2011. S povečanjem tržnega deleža na 4,8 % smo okrepili položaj med tremi vodilnimi dobavitelji. Prodaja zdravil na recept, ki so k skupni prodaji prispevala največ delež, se je povečala za 22 %. Prodajno najpomembnejši izdelki v tej izdelčni skupini so bili Ampiril (ramipril), Enap (enalapril) in Rawel (indapamid). Tudi v **Mongoliji** so k 32-odstotni prodajni rasti največ prispevala zdravila na recept, med katerimi ostaja vodilni Enap (enalapril). Uspešno smo predstavili nove izdelke Atoris (atorvastatin), Zyllt (klopido-grel), Rawel (indapamid) in Prenesso (perindopril). V **Azerbajdžanu** so okrepljene marketinške dejavnosti vplivale na 5-odstotno povečanje prodaje, ki je znašala 2,6 milijona EUR. V **Gruziji** smo 11 % večjo prodajo dosegli predvsem zaradi 23-odstotnega povečanja prodaje zdravil in tržni delež povečali z 1,9 % na 2,4 %. V **Kirgizistanu** je prodaja ob 51-odstotni rasti dosegla 2 milijona EUR. Na natečaju za izbor

najbolj poznanih izdelkov na trgu v izvedbi mednarodne organizacije Izbor leta, je bil Pikovit najboljši v kategoriji vitaminsko-mineralnih izdelkov za otroke, Duovit pa v kategoriji vitaminsko-mineralnih izdelkov za odrasle. V **Turkmenistanu** so k 73-odstotni rasti prodaje največ prispevala zdravila na recept. Podobno je bilo tudi v **Armeniji**, kjer smo prodajo v primerjavi z letom 2011 povečali za 35 %. Prodajno vodilna izdelka sta bila Enap (enalapril) in Atoris (atorvastatin). V **Tadžikistanu** je bila dosežena 25-odstotna rast prodaje.

Srednja Evropa

Regija Srednja Evropa, ki je bila po doseženi prodaji druga med Krkinimi regijami in poleg treh ključnih trgov, Poljske, Češke in Madžarske, vključuje tudi Slovaško in tri pribaltske države, Litvo, Latvijo in Estonijo, je dosegla prodajo v višini 282,4 milijona EUR in je za 2 % manjša od prodaje v letu 2011. Glavnino prodaje so predstavljala zdravila na recept, sledili so izdelki brez recepta in veterinarski izdelki.

V regiji Srednja Evropa je prodaja najhitreje rasla v pribaltskih državah, in sicer v Estoniji za 9 %, v Litvi in Latviji pa za 8 %.

Ključni trg **Poljska** je k regijski prodaji prispeval 40 % oziroma 111,6 milijona EUR. Dosežena prodaja je prodajo iz leta 2011 presegla za dobra 2%. Nižja prodajna rast od pričakovane je bila posledica zakonodajnih sprememb, ki so močno vplivale na cene zdravil ter način njihovega predpisovanja in izdajanja. Poljska je namreč sredi leta 2011 sprejela nov zakon o refundaciji zdravil, ki je s 1. 1. 2012 med drugim uvedel fiksne cene in marže. V skladu z zakonom je bilo treba ponovno vlagati predloge za uvrstitev na refundacijske liste za vse izdelke, tudi za tiste, ki so bili pred tem že na listi. Glavnino Krkine ponudbe na Poljskem predstavljajo zdravila na recept, ki so uvrščena na novo listo refundiranih zdravil. Med njimi ostajajo prodajno najpomembnejša zdravila Atoris (atorvastatin), Lorista (losartan), Valsacor (valsartan), Nolzapa (pantoprazol), Roswera (rosuvastatin), Sulfasalazin (sulfasalazin), Prenessa (perindopril) in Zalasta (olanzapin). Poleg omenjene Roswere (rosuvastatin), ki smo jo lansirali v letu 2012 in je postala peti najpomembnejši izdelek, je treba omeniti še Karbis (kandesartan), Emanero (esomeprazol) in Rolpryno (ropinirol), ki so z visoko rastjo pomembno prispevali k celotni prodaji. Prodaja izdelkov brez recepta je bila za 18 % manjša kot v letu 2011, prodajno vodilna izdelka pa Septotele in Bilobil (ginko biloba).

Ovisna družba Krka-Polska je tudi v letu 2012 prejela številne nagrade, ki potrjujejo uspešnost njenega poslovanja. Izpostavljamo nagrado izdelek dvajsetletja strokovnega časopisa Gazeta Farmaceutyczna, ki sta jo prejela Atoris (atorvastatin) in Zalasta (olanzapin), Nolzapa (pantoprazol) in Naklofen Top (diklofenak) pa sta bila nagrajena v kategoriji izjemnih izdelkov. Nagrado zaupanja zlati otis, ki jo podeljujejo potrošniki, so v kategoriji debitant leta prejele Septotele plus v razpršilu.

Tržna pozicija skupine Krka na Poljskem

Z 2,4-odstotnim tržnim deležem smo peti med vsemi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem in
- skupini antidepresivov SSRI z 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zdravil s protivnetnim delovanjem v črevesju z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (oralnih fluorokinolonov) z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem in
- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, losartanom in valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, sulfasalazinom, lansoprazolom, esomeprazolom in cetilpiridinom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z rosuvastatinom, perindoprilom, kandesartanom, pantoprazolom, gliklazidom, paracetamolom v kombinaciji s tramadolom, sertralinom, escitalopramom, ropinirolom in ginkom bilobo.

Na **Češkem**, ki je drugi največji Krkin trg v regiji, smo v letu 2012 prodali za 67 milijonov EUR izdelkov, kar je 4,2 % več kot leta 2011. Največ so prispevala zdravila na recept, med njimi predvsem Atoris (atorvastatin), Lorista (losartan), Lexaurin (bromazepam), Lanzul (lansoprazol), Amprikan (ramipril), Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijami z diuretikom, in Asentra (sertralin). Med izdelki brez recepta, pri katerih je bil sicer zabeležen 8-odstotni padec, sta bila najboljše prodajana izdelka Nalgesin S (naproksen) in Septotele.

Tržna pozicija skupine Krka na Češkem

S 3,1-odstotnim tržnim deležem smo tretji med vsemi ponudniki generičnih zdravil. V letu 2012 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 30-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini anksiolitikov z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 15-odstotnim tržnim deležem in
- skupini statinov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z ramiprilom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, valsartanom, lansoprazolom in pantoprazolom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, ramiprilom, sertralinom, kvetiapihom, escitalopramom, gliklazidom, tamsulozinom, klaritromicinom in levocetirizinom.

Ključni trg **Madžarska** je po obsegu prodaje Krkin tretji regijski trg, na katerem smo v letu 2012 prodali za 48,7 milijona EUR izdelkov, kar je 24 % manj kot v letu 2011. Glavni razlog za zmanjšanje prodaje je veliko znižanje cen zaradi

Tržna pozicija skupine Krka na Madžarskem

Z 2,6 -odstotnim tržnim deležem smo drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini makrolidnih antibiotikov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev kalcijevih kanalčkov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem in
- skupini statinov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, amlodipinom, valsartanom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, indapamidom, esomeprazolom, rabeprazolom in klaritromicinom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil s perindoprilom, vključno s kombinacijami z indapamidom ter amlodipinom, valsartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, pantoprazolom, lansoprazolom, kvetiapihom in klopidogetrelom.

varčevalnih ukrepov madžarske vlade.

K prodaji so največ prispevala zdravila na recept, med njimi predvsem Prenessa (perindopril), Atoris (atorvastatin), Nolpaza (pantoprazol), Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijami z diuretikom, Lavestra (losartan), vključno s kombinacijami z diuretikom, Roxera (rosuvastatin) in Emozul (esomeprazol). Izpostavljamo Valsacor (valsartan) in Roxero (rosuvastatin), ki smo ju na trg uvedli v letu 2011 in sta postala četrta in šesta najbolj prodajana izdelek. Prodajna vrednost izdelkov brez recepta se je glede na leto 2011 zmanjšala, pri veterinarskih izdelkih pa smo zabeležili 10-odstotno rast.

Na vseh preostalih regijskih trgih smo v letu 2012 dosegli prodajno rast, ki je bila z 9 % najvišja v **Estoniji**, v Litvi in **Latviji** je znašala 8 %, na **Slovaškem** pa 7 %.

Zahodna Evropa in čezmorska tržišča

V regiji Zahodna Evropa in čezmorska tržišča smo prodali za 267,5 milijona EUR izdelkov, kar je 5 % več kot v letu 2011. K temu je prispevala tako uspešna prodaja že uveljavljenih izdelkov, kot so esomeprazol, klopidogetrel, pantoprazol in galantamin v obliki s podaljšanim sproščanjem, kot tudi novejših izdelkov, med katerimi izpostavljamo kandesartan s kombinacijami, donepezil, kvetiapih in memantin. Kljub pritiskom na zniževanje cen in izteku prodajnih pogodb za nekatere starejše izdelke smo pri tretjih partnerjih ohranili obseg prodaje iz leta 2011. Povečali smo predvsem prodajo prek partnerjev na novih, čezmorskih trgih in prek naše okrepljene prodajne mreže v Nemčiji in skandinavskih državah, na Portugalskem, v Avstriji in na Irskem. Svojo tržno-prodajno mrežo smo razširili tudi na Španijo, Italijo in Francijo.

V regiji Zahodna Evropa in čezmorska tržišča Krka ostaja vodilna proizvajalka zdravil z generičnim esomeprazolom, klopidogetrelom in perindoprilom ter zdravil z galantaminom, gliklazidom in ropinirolom v oblikah s podaljšanim sproščanjem.

V primerjavi z letom 2011 smo dosegli 18-odstotno rast prodaje veterinarskih izdelkov. Prodaja zdravil na recept je bila višja za 5 %, izdelkov brez recepta smo prodali za 2 % več kot v letu 2011.

Na trgih regije Zahodna Evropa smo vodilni generični proizvajalec zdravil z esomeprazolom in klopidogetrom ter oblik s podaljšanim sproščanjem, ki vsebujejo galantamin, gliklazid in ropinirol. Hkrati se uvrščamo med vodilne proizvajalce generičnih zdravil s pantoprazolom, perindoprilom, lansoprazolom, olanzapinom, venlafaksinom ter donepezilom in pioglitazonom.

Nemčija z več kot 65 milijoni EUR prodaje ostaja naš največji posamični regijski trg. Za desetino manjši prodajni rezultat kot v letu 2011 je bil predvsem posledica manjše prodaje prek tretjih partnerjev, medtem ko je odvisna družba TAD svojo prodajo povečala za skoraj 10 %. Prodajno najpomembnejša so bila zdravila z generičnim galantaminom v obliki s podaljšanim sproščanjem, pantoprazolom, esomeprazolom, olanzapinom, donepezilom, klopidogetrom in ropinirolom v obliki s podaljšanim sproščanjem. K prodaji so pomembno prispevala tudi generična zdravila s kandesartanom, vključno s kombinacijo z diuretikom, memantinom in kветiapinom, ki smo jih v Nemčiji šele začeli tržiti. V **Franciji** smo dosegli 11-odstotno rast in prodajo v višini 38,1 milijona EUR. Ključno so k temu prispevala novejša generična zdravila na recept, med katerimi je treba izpostaviti esomeprazol, klopidogetro, gliklazid v obliki s podaljšanim sproščanjem, perindopril s kombinacijami, pantoprazol in risperidon, ter veterinarski izdelki z enrofloxacinom, florfenikolom, marbofloxacinom in toltrazurilom. V zadnjem četrtletju leta 2012 smo generična zdravila pod lastno blagovno znamko začeli prodajati prek odvisne družbe Krka France.

Za 29 -odstotno rast prodaje, ki je v **Veliki Britaniji** in na **Irskem** dosegla 33,9 milijonov EUR, je bila ključna ohranitev vodilnih tržnih deležev v prodaji zdravil z lansoprazolom, perindoprilom, pioglitazonom, klopidogetrom, esomeprazolom ter oblik s podaljšanim sproščanjem z galantaminom, gliklazidom in ropinirolom. Na trg smo uvedli zdravila z generičnim donepezilom, kветiapinom, kandesartanom, vključno s kombinacijami, ter atorvastatinom in irbesartanom. V **skandinavskih državah** smo z 28,2 milijona EUR prodaje, predvsem prek odvisne družbe Krka Sverige, dosegli skoraj 10-odstotno rast glede na leto 2011. Najbolj uspešno smo prodajali zdravila z esomeprazolom ter venlafaksinom in galantaminom, oba v oblikah s podaljšanim sproščanjem, kandesartanom s kombinacijami, mirtazapinom, sertralinom, losartanom, enalaprilom in klopidogetrom.

V letu 2012 je Krka začela tržiti generična zdravila pod lastno blagovno znamko tudi prek odvisnih družb v Španiji, Italiji in Franciji.

V državah **Beneluksa** smo prodali za 19 milijonov generičnih zdravil in prodajo glede na leto 2011 povečali za 9 %. V **Italiji** smo prodali za 16,7 milijona EUR, kar je za dobro desetino manj kot v letu 2012. Sredi leta 2012 smo generična zdravila pod lastno blagovno znamko začeli prodajati prek novoustanovljene odvisne družbe Krka Farmaceutici, Milano. Prek novoustanovljene družbe Krka Farmaceutica, Madrid smo generična zdravila pod lastno blagovno znamko začeli prodajati tudi v **Španiji**. V letu 2012 je prodaja na tem trgu znašala 12,5 milijona EUR. Na **Portugalskem** smo dosegli 14,3 milijona EUR prodaje, v **Avstriji** pa za 4,3 milijona EUR. Na obeh trgih generična zdravila uspešno prodajamo tudi prek odvisnih družb.

Tržna pozicija skupine Krka na zahodnoevropskih trgih

Ostajamo vodilna generična proizvajalka esomeprazola in klopidogetre ter galantamina, gliklazida in ropinirola, vseh treh v obliki s podaljšanim sproščanjem.

Spadamo med vodilne dobavitelje generičnih zdravil z olanzapinom, pantoprazolom, lansoprazolom, perindoprilom, pioglitazonom in donepezilom.

Od leta 2012 tržimo generična zdravila pod lastno blagovno znamko tudi prek odvisnih družb v Španiji, Italiji in Franciji.

Na čezmorskih trgih smo za več kot 40 % presegle prodajo iz leta 2011. Največ je k rasti prispevala podvojena prodaja na **Arabskem polotoku** in v **Iranu**, dvoštevlično rast smo dosegli tudi v **Južni Afriki**, **Maleziji** in **Singapurju**.

Skupine izdelkov in storitev

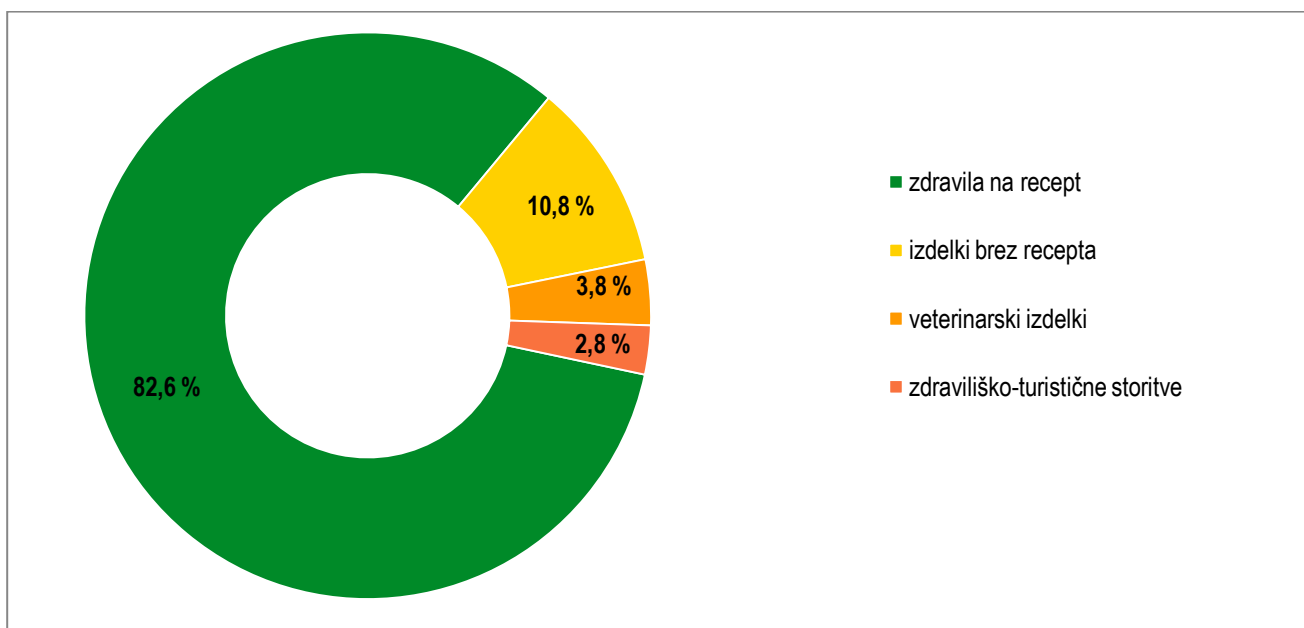
Razvoj, proizvodnja in prodaja zdravil na recept so glavne dejavnosti podjetja. V letu 2012 je prodaja zdravil na recept predstavljala 82,6 % prodaje skupine Krka, sledila je prodaja izdelkov brez recepta z 10,8 %, prodaja veterinarskih izdelkov s 3,8 % in prodaja zdraviliško-turističnih storitev z 2,8 %. Prodaja skupine Krka je bila v letu 2012 za 6 % večja kot v letu 2011. Najbolj, za 12 %, se je povečala prodaja veterinarskih izdelkov, k absolutni rasti prodaje pa je največ prispevala prodaja zdravil na recept.

*Več kot 82 %
prodaje skupine
Krka predstavljajo
zdravila na recept.*

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po skupinah izdelkov in storitev

v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2012	2011	Indeks 2012/2011	2012	2011	Indeks 2012/2011
Izdelki za humano uporabo	1.067.573	1.001.020	107	990.645	916.759	108
– zdravila na recept	944.578	886.920	107	889.595	814.396	109
– izdelki brez recepta	122.995	114.100	108	101.050	102.363	99
Veterinarski izdelki	42.752	38.059	112	42.574	38.289	111
Zdraviliško-turistične storitve	31.864	34.833	91			
Ostalo	1.112	1.715	65	2.061	2.605	79
Skupaj	1.143.301	1.075.627	106	1.035.280	957.653	108

Delež posameznih skupin izdelkov v prodaji skupine Krka v letu 2012

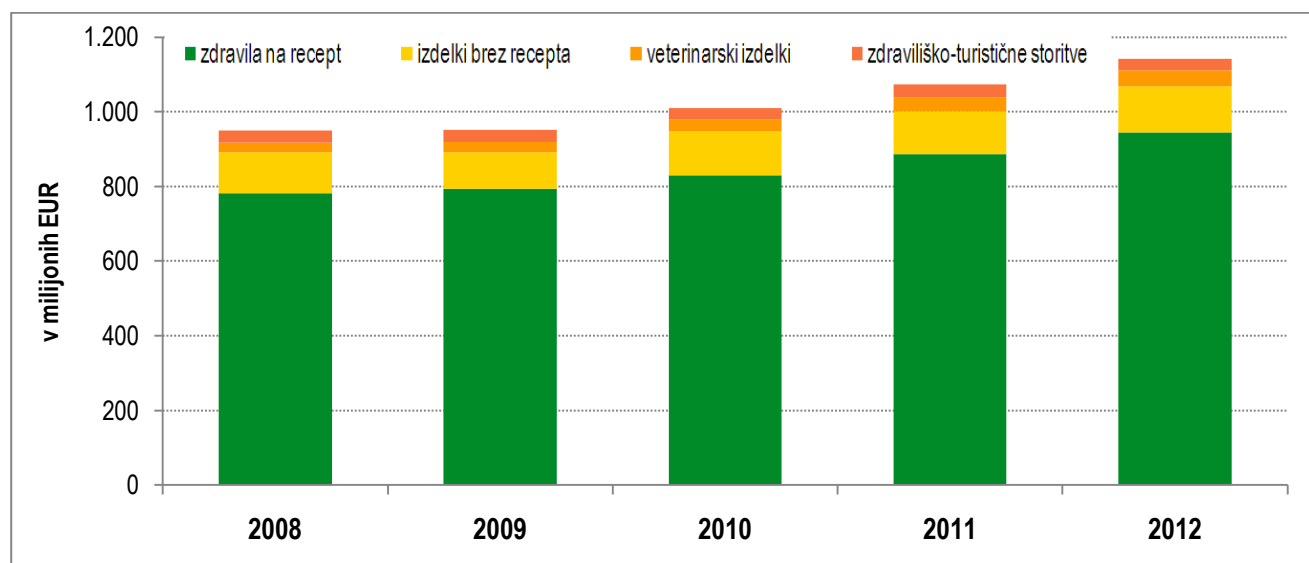

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev po četrtletjih

v tisoč EUR	Leto 2012				Prodaja skupaj
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	
Izdelki za humano uporabo	254.618	271.472	230.108	311.375	1.067.573
- zdravila na recept	230.616	243.065	203.422	267.475	944.578
- izdelki brez recepta	24.002	28.407	26.686	43.900	122.995
Veterinarski izdelki	11.042	11.694	9.431	10.585	42.752
Zdraviliško-turistične storitve	7.647	8.305	8.763	7.149	31.864
Ostalo	239	275	340	258	1.112
Skupaj	273.546	291.746	248.642	329.367	1.143.301

v tisoč EUR	Leto 2011				Prodaja skupaj
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	
Izdelki za humano uporabo	240.682	250.803	219.729	289.806	1.001.020
- zdravila na recept	209.203	228.139	192.333	257.245	886.920
- izdelki brez recepta	31.479	22.664	27.396	32.561	114.100
Veterinarski izdelki	9.076	10.813	8.548	9.622	38.059
Zdraviliško-turistične storitve	7.986	9.005	10.135	7.707	34.833
Ostalo	212	228	933	342	1.715
Skupaj	257.956	270.849	239.345	307.477	1.075.627

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev

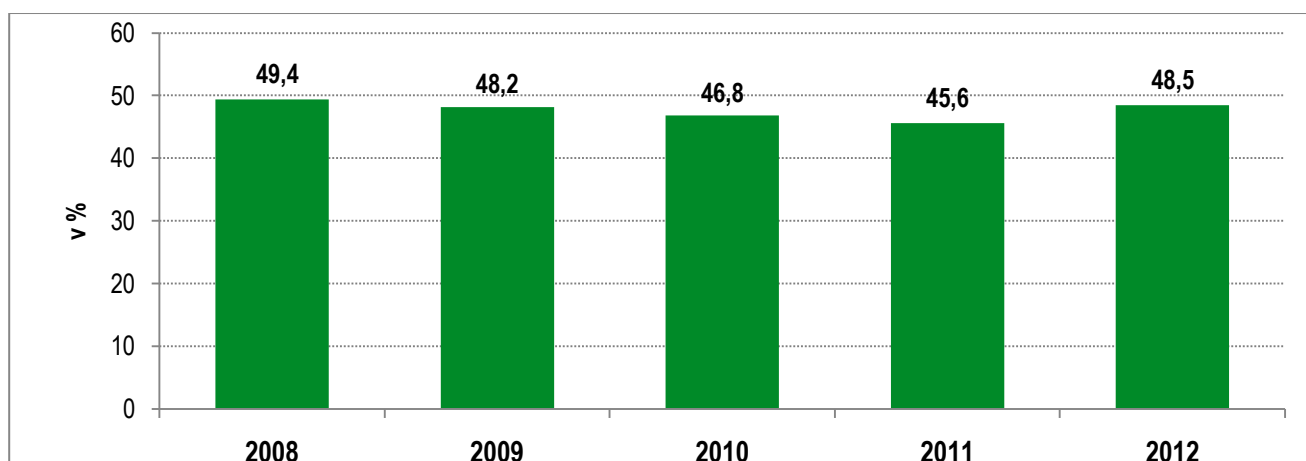

Novi izdelki

Prodaja novih izdelkov, torej tistih, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih, že vrsto let predstavlja več kot 45 % celotne prodaje. V letu 2012 je bil ta delež 48-odstoten. Med novimi izdelki sta po prodaji najpomembnejši Emanera/Emozul/Escadra (esomeprazol) in Roswera/Roxera/Sorvasta (rosuvastatin), ki smo ju začeli tržiti v letu 2010 in sta se v letu 2012 uvrstili med vodilnih 15 izdelkov. Roswera/Roxera/Sorvasta je v letu 2012 dosegla tudi največjo vrednostno rast prodaje med vsemi Krkinimi izdelki. V primerjavi z letom 2011 je prodaja zrasla za več kot 15 milijonov EUR.

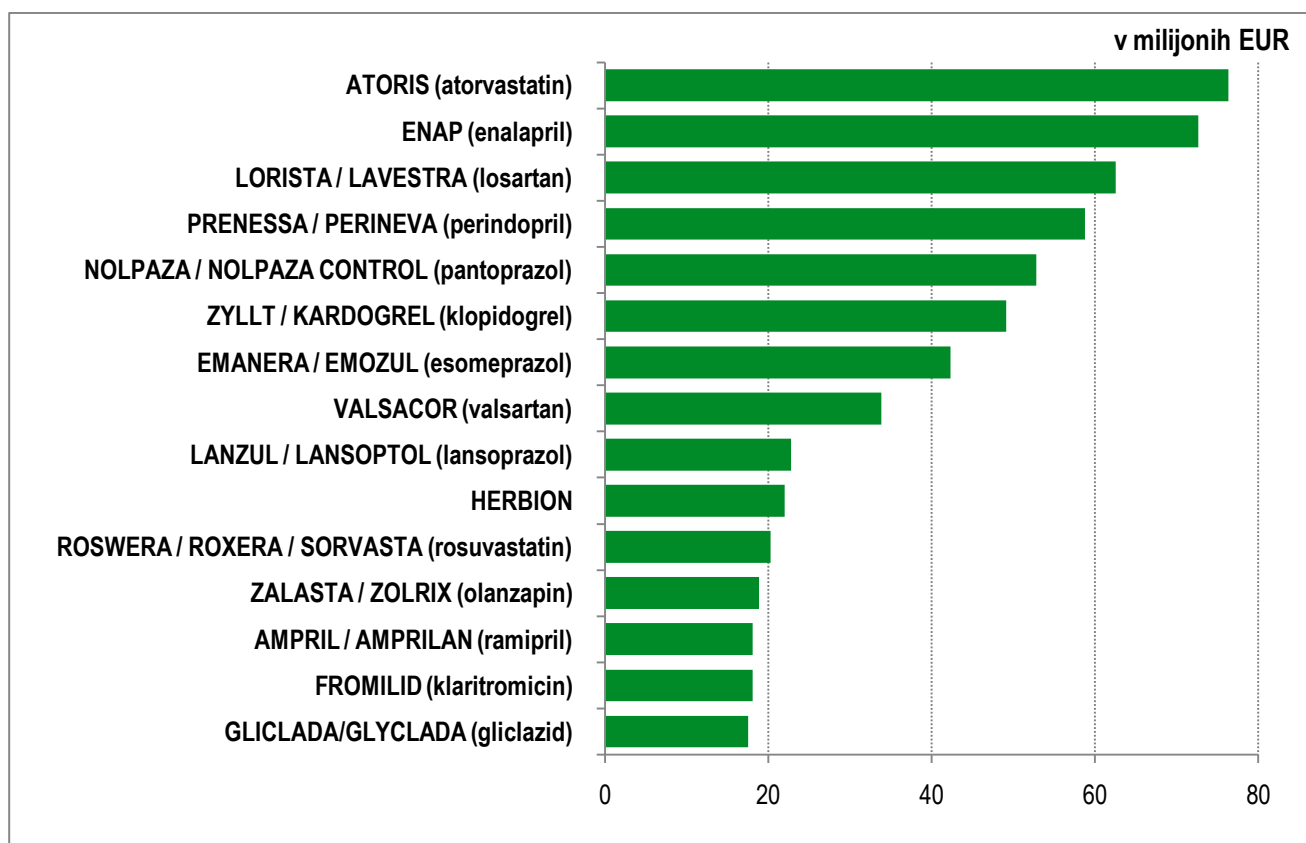
V letu 2012 smo začeli tržiti več novih izdelkov z novimi učinkovinami, dodali smo nove farmacevtske oblike, jakosti ali pakiranja, trženje obstoječih pa smo razširili na nove trge.

Delež novih izdelkov* v prodaji skupine Krka

* V deležu novih izdelkov so upoštevani izdelki, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih.

Prodaja vodilnih izdelkov v letu 2012

Novi izdelki v letu 2012

Zdravila na recept

za zdravljenje bolezni srca in žilja	Prenessa/Perineva (perindopril) v obliki orodisperzibilnih tablet Co-Olimestra (olmesartan in hidroklortiazid)
za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja	Memando (memantin) Zylaxera (aripiprazol)
za zdravljenje bolezni sečil	Vizarsin (sildenafil) v obliki orodisperzibilnih tablet
za zdravljenje bolezni dihal	Dasselta/Esradin (desloratadin)

Izdelki brez recepta

za prehlad in kašelj	Herbion bršljanov sirup
----------------------	-------------------------

Veterinarski izdelki

protimikrobna zdravila za rejne živali	Misoxin (doksiciklin) Entemulin/Tyawalt (tiamulin)
--	---

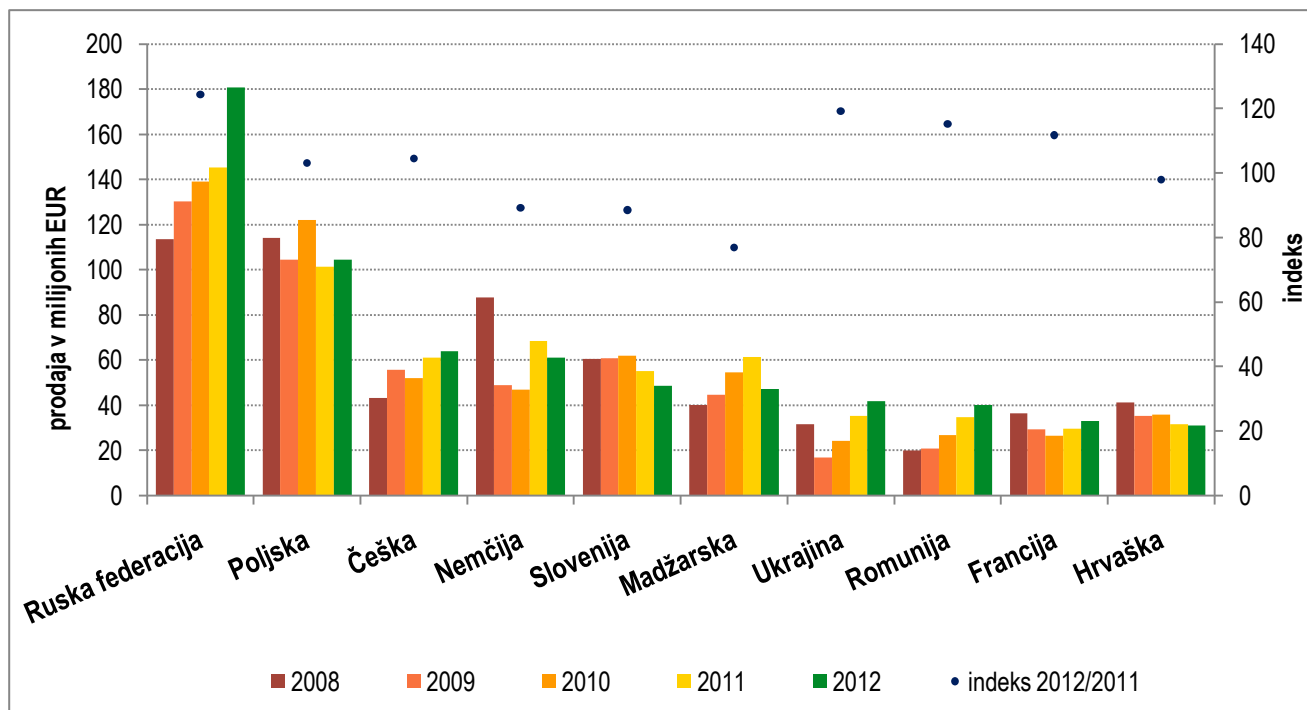
Zdravila na recept

Skupina Krka je v letu 2012 prodala za 944,6 milijona EUR zdravil na recept, kar je 7 % več kot v letu 2011.

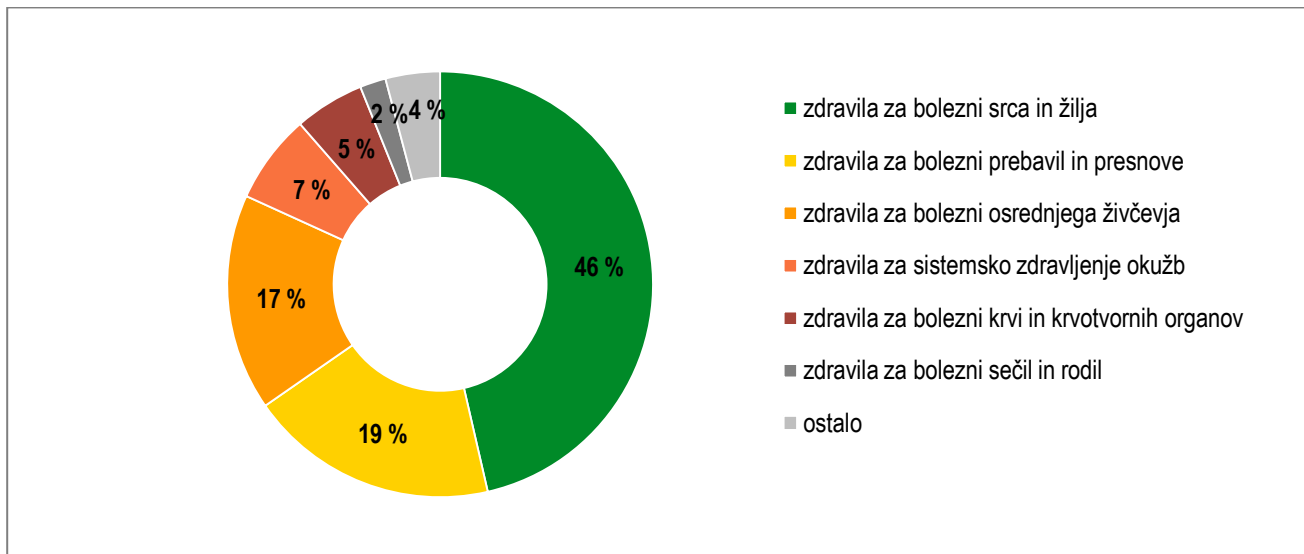
V Sloveniji ter srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi smo podjetje z eno najmočnejših trženjsko-prodajnih mrež in tržimo zdravila na recept pod svojimi blagovnimi znamkami. V letu 2012 smo svojo trženjsko-prodajno mrežo pomembno razširili v zahodni Evropi, saj smo zdravila pod svojimi blagovnimi znamkami začeli tržiti na novih, velikih trgih, kot so Francija, Španija in Italija. Pod lastnimi blagovnimi znamkami tako tržimo zdravila tudi na večini zahodnoevropskih trgov.

Med desetimi največjimi posamičnimi trgi se je prodaja zdravil na recept absolutno najbolj povečala v Ruski federaciji, Ukrajini in Romuniji. Med ostalimi trgi je prodaja najbolj rasla v državah Arabskega polotoka, Iranu, skandinavskih državah in Srbiji.

Prodaja zdravil na recept na 10 največjih trgih

Prodaja zdravil na recept po terapevtskih skupinah

Tudi v letu 2012 so bila zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja po prodaji najpomembnejša terapevtska skupina zdravil na recept. Sledila so jim zdravila za bolezni prebavil in presnove in zdravila za bolezni osrednjega živčevja.

Atoris (atorvastatin) in Enap (enalapril) sta bila tudi v letu 2012 po prodaji vodilni zdravili na recept. Sledili sta jima Lorista/Lavestra (losartan) in Prenessa/Perineva (perindopril), med prvimi desetimi pa so bili še Nolpaza/Aprio (pantoprazol), Zyllt (klopidogrel), Emanera/Emozul/Escadra (esomeprazol), Valsacor (valsartan), Lanzul/Lansoptol (lansoprazol) in Roswera/Roxera/Sorvasta (rosuvastatin). V absolutnem smislu se je v letu 2012 najbolj povečala prodaja zdravil Roswera/Roxera/Sorvasta ter Karbis/Candecor/Canocord (kandesartan) in Galsya SR/Galnora (galantamin).

Atoris, Enap in Lorista so Krkina vodilna zdravila po prodaji.

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Statini

Krka je že nekaj let vodilna proizvajalka statinov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. To mesto smo v letu 2012 še utrdili, saj smo kljub padcu vrednosti trga povečali prodajo. S Krkinimi statini se vsak dan zdravi več kot 1,5 milijona bolnikov. Tudi na številnih posameznih trgih smo vodilni med proizvajalci statinov, med drugim Ukrajini ter na Hrvaškem, Poljskem in Madžarskem. Prodaja naših statinov se je v letu 2012 vrednostno najbolj povečala na Poljskem in v Ruski federaciji, kjer jih tudi sicer prodamo največ, ter v Romuniji in Ukrajini.

Roswera/Roxera/Sorvasta (rosuvastatin) je Krkin izdelek z največjo absolutno rastjo prodaje.

Atoris (atorvastatin) je v letu 2012 predstavljal več kot 65 % prodaje naših statinov in je naš vodilni izdelek. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je po količinski prodaji ohranil mesto vodilnega statina, po vrednostni prodaji pa je še utrdil mesto vodilnega atorvastatina, saj smo svoj tržni delež povečali. Vstopili smo na trge zahodne Evrope in atorvastatin začeli tržiti v Nemčiji, Španiji, Franciji, Italiji in tudi na drugih trgih. Povečali smo število trgov, na katerih kot prvi proizvajalec tržimo dodatni jakosti atorvastatina, 30 mg in 60 mg. Novi trgi so Poljska, Češka in Nemčija ter nekateri manjši trgi.

Roswera/Roxera/Sorvasta (rosuvastatin) je naš najnovejši statin, ki ga z visoko prioriteto tržimo že na več kot 20 trgih. V tretjem letu po začetku trženja predstavlja že skoraj petino prodaje naših statinov. Glede na mesečno prodajo je bil konec leta 2012 vodilni generični rosuvastatin na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope in je po absolutni rasti prodaje najhitreje rastoči statin na tem območju. V letu 2012 smo Roswera/Roxera/Sorvasto začeli tržiti še v Ruski federaciji, na Hrvaškem, v Litvi, Ukrajini in na številnih manjših trgih, povečali pa smo tudi število trgov, na katerih kot edini

proizvajalec tržišmo dodatni jakosti – 15 mg in 30 mg. Roswera/Roxera/Sorvasta je v letu 2012 največ prispevala k absolutni rasti prodaje naših statinov in je tudi izdelek z največjo absolutno rastjo prodaje v skupini Krka.

Krkini statini

rosuvastatin (Roswera/Roxera/Sorvasta)

atorvastatin (Atoris)

simvastatin (Vasilip)

lovastatin (Holetar)

Zaviralci angiotenzinske konvertaze

V letu 2012 je Krka še utrdila mesto vodilne generične proizvajalke zaviralcev angiotenzinske konvertaze (ACE) na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Prodaja teh zdravil je rastla hitreje od trga in tako smo v letu 2012 še povečali tržni delež. Največ zaviralcev ACE prodamo v Ruski federaciji, kjer se je prodaja v primerjavi z letom 2011 vrednostno tudi najbolj povečala.

Krka je edino generično podjetje, ki ponuja popolno paleto perindoprila in njegovih fiksni kombinacij.

Enap (enalapril) skupaj s fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom ostaja naš vodilni zaviralec ACE in je tudi Krkin drugi izdelek po prodaji. Kljub dolgoletni prisotnosti njegova prodaja raste na številnih trgih, najbolj pa v Ruski federaciji, kjer je bil tudi v letu 2012 med desetimi najbolj poznanimi zdravili na recept.

Še naprej ostajamo edino generično podjetje, ki ponuja popolno paleto perindoprila in njegovih fiksni kombinacij. Sestavljajo jo **Prenessa/Perineva** (perindopril), **Co-Prenessa/Co-Perineva/Prenewel** (perindopril in indapamid) ter **Amlessa/Dalnessa/Tonarssa/Dalneva** (perindopril in amlodipin). Skupaj predstavljajo več kot tretjino prodaje naših zaviralcev ACE in so med desetimi Krkinimi izdelki tudi po absolutni rasti prodaje.

Prenessa/Perineva je skupaj s fiksni kombinacijami z indapamidom z več kot 15-odstotnim tržnim deležem vodilni generični perindopril na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V Sloveniji in na Hrvaškem je vodilna med vsemi perindoprili. Uspešen začetek trženja Perineve v Ruski federaciji je poleg visoke rasti prodaje potrdilo priznanje platinasta unča, ki ga je leta 2012 prejela za najboljše lansiranje v letu 2011. V zahodni Evropi smo med vodilnimi generiki, v letu 2012 pa smo perindopril začeli tržiti še v Franciji in Italiji. Kot prvi generik smo na Slovaškem začeli tržiti Prenessa/Perinevo v obliki orodisperzibilnih tablet.

Sodobno fiksno kombinacijo perindoprila in amlodipina Amlessa/Dalnessa/Tonarssa/Dalneva smo kot prvi generik začeli tržiti v Sloveniji, Romuniji, na Češkem, Hrvaškem, Portugalskem in drugje. Že v prvem letu prodaje je na večini trgov dosegla več kot 15-odstotni tržni delež.

Krkini zaviralci angiotenzinske konvertaze in njihove fiksne kombinacije

perindopril (Prenessa/Perineva)

perindopril in indapamid (Co-Prenessa/Co-Perineva/Prenewel)

perindopril in amlodipin (Amlessa/Dalnessa/Tonarssa/Dalneva)

enalapril (Enap)

enalapril in hidroklorotiazid (Enap-H, Enap-HL, Enap-HL 20)

ramipril (Ampril/Amprilan)

ramipril in hidroklorotiazid (Ampril HL/Amprilan HL, Ampril HD/Amprilan HD)

lizinopril (Laaven/Zonixem)

lizinopril in hidroklorotiazid (Laaven-HL/Zonixem-HL, Laaven-HL 20/Zonixem-HL 20, Laaven-HD/Zonixem-HD)

cilazapril (Cazaprol)

cilazapril in hidroklorotiazid (Cazacombi)

Sartani (antagonisti receptorjev angiotenzina II)

V letu 2012 smo še utrdili mesto vodilne proizvajalke sartanov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, saj smo svoj več kot 20-odstotni tržni delež še povečali, in sicer na 22 %. Največ sartanov prodamo v Ruski federaciji, na Poljskem, Češkem in v Nemčiji. V Ruski federaciji in Nemčiji se je prodaja v absolutnem smislu tudi najbolj povečala. Krka je vodilna tudi po številu učinkovin v paleti sartanov. S tremi izmed njih (valsartan, telmisartan, kandesartan) smo vodilni generični ponudnik na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2012 smo paleti

dodali novo fiksno kombinacijo Co-Olimestra (olmesartan in hidroklorotiazid). Trženje sartanov smo širili predvsem v države zahodne Evrope ter enega ali več sartanov začeli tržiti v Nemčiji, Španiji, Franciji, Italiji, na Finskem in v drugih državah. S Krkinimi sartani se vsak dan zdravi več kot dva milijona bolnikov.

Lorista/Lavestra (losartan) skupaj s fiksno kombinacijo s hidroklorotiazidom predstavlja več kot polovico prodaje naših sartanov in je Krkin tretji izdelek po prodaji. Najpomembnejša trga za naš losartan sta Ruska federacija in Poljska. Prodaja se je najbolj, za več kot 40 %, povečala v Ruski federaciji. V Sloveniji, Romuniji, na Poljskem, Madžarskem in na drugih trgih je Lorista/Lavestra vodilni losartan z velikim tržnim deležem. Ta v Sloveniji in Romuniji presega 70 %. V letu 2012 smo naš losartan začeli tržiti v Franciji in tako povečali svojo prisotnost v zahodni Evropi.

Krka je utrdila mesto vodilne proizvajalke sartanov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Valsacor (valsartan) in njegova fiksna kombinacija s hidroklorotiazidom predstavlja približno tretjino prodaje naših sartanov. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ima skoraj 30-odstotni tržni delež, kar nas uvršča na mesto vodilnega proizvajalca valsartana na tem območju. V letu 2012 smo ga začeli tržiti na novih zahodnoevropskih trgih, v Franciji, Italiji, Avstriji in na Irskem, ter tudi v Belorusiji in Latviji. Največjo rast prodaje pa smo dosegli na Poljskem, Madžarskem in v Litvi.

K rasti prodaje naših sartanov je v letu 2012 v absolutnem smislu najbolj prispeval **Karbis/Candecor/Canocord** (kandesartan), skupaj s fiksno kombinacijo s hidroklorotiazidom, in to predvsem zaradi povečanja prodaje v zahodni Evropi in na Poljskem. Med prvimi generiki smo ga začeli tržiti v Nemčiji, Franciji, Španiji, Italiji, na Finskem in v drugih zahodnoevropskih državah ter v Romuniji in na Češkem. V Romuniji, na Češkem, Poljskem in Slovaškem smo vodilni generični proizvajalec kandesartana in njegove fiksne kombinacije.

Tolura (telmisartan) je bila v letu 2012 po absolutni rasti prodaje na tretjem mestu med našimi sartani. Med prvimi generiki smo jo začeli tržiti na Češkem, Madžarskem in Slovaškem ter na drugih trgih. Tolura je vodilni generični telmisartan na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, v Romuniji in Litvi pa se uvršča na vodilno mesto med vsemi telmisartani.

Krkin sartani in njihove fiksne kombinacije

losartan (Lorista/Lavestra)
losartan in hidroklorotiazid (Lorista H/Lavestra H, Lorista HL/Lavestra HL, Lorista HD/Lavestra HD)
valsartan (Valsacor)
valsartan in hidroklorotiazid (Valsacombi/Co-Valsacor/Valsacor H/Valsaden)
telmisartan (Tolura)
kandesartan (Karbis/Candecor/Canocord)
kandesartan in hidroklorotiazid (Karbicombi/Cancombino)
irbesartan (Ifirmasta/Irabel)
irbesartan in hidroklorotiazid (Ifirmacombi/Co-Irabel)
olmesartan (Olimestra)
olmesartan in hidroklorotiazid (Co-Olimestra)

Druga zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka

Coryol (karvedilol), **Niperten** (bisoprolol), **Rawel SR** (indapamid) in **Tenox/Hipres** (amlodipin) so najpomembnejši med zdravili za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka in dopolnjujejo našo paleto zaviralcev ACE in sartanov. Najnovejši je Niperten, ki v Ruski federaciji dosega visoko, več kot 30-odstotno rast prodaje.

Zdravila za zdravljenje bolezni prebavil in presnove

Zaviralci protonске črpalke

Krka je že nekaj let vodilna proizvajalka zaviralcev protonске črpalke na območju Slovenije, srednje, vzhodne ter jugovzhodne Evrope, in na tem mestu je ostala tudi v letu 2012. Prodaja je v absolutnem smislu najbolj rastla v Ruski federaciji in Franciji, kjer prodamo največ teh zdravil. V letu 2012 smo še utrdili svoje mesto v zahodni Evropi, saj smo zaviralce protonске črpalke začeli tržiti na novih trgih. Tržimo pet različnih zaviralcev protonске črpalke, trije izmed njih pa se uvrščajo med

Trije naši zaviralci protonске črpalke so med desetimi vodilnimi Krkinimi izdelki po prodaji.

deset vodilnih Krkinih zdravil na recept po prodaji.

Nolpaza/Appryo (pantoprazol) je v letu 2012 predstavljala več kot 40 % prodaje naših zaviralcev protonske črpalke. Največjo prodajo je dosegla v Nemčiji, na Poljskem in v Ruski federaciji, ki je v letu 2012 tudi največ prispevala k absolutni rasti prodaje. Nolpaza/Appryo je vodilni generični pantoprazol na območju Slovenije, srednje, vzhodne ter jugovzhodne Evrope in eden vodilnih pantoprazolov v zahodni Evropi. V Nemčiji je med pantoprazoli na tretjem mestu, v Sloveniji, Litvi, na Češkem in Slovaškem pa je vodilni med vsemi pantoprazoli z več kot 30-odstotnim tržnim deležem. V letu 2012 smo pantoprazol začeli tržiti v Franciji, Španiji, Italiji ter na več trgih vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Emanera/Emozul/Escadra (esomeprazol) je naš najnovejši zaviralec protonske črpalke, ki predstavlja skoraj tretjino prodaje naših zaviralcev protonske črpalke in ima med njimi največjo absolutno rast prodaje. V letu 2012 smo ga začeli tržiti v Franciji, Italiji, Latviji ter na več trgih jugovzhodne Evrope. Krkin esomeprazol je tako še utrdil mesto vodilnega generičnega esomeprazola na območju Slovenije, srednje, vzhodne ter jugovzhodne Evrope. Tudi na zahodnoevropskih trgih smo vodilni generični proizvajalec esomeprazola. V Nemčiji ima naš esomeprazol več kot 15-odstotni tržni delež in je na vodilnem mestu med generiki, na Poljskem, Češkem, Madžarskem in Slovaškem pa je vodilni med vsemi esomeprazoli.

Lanzul/Lansoptol (lanzoprazol) je v letu 2012 ostal vodilni lanzoprazol v Sloveniji, Romuniji, na Poljskem in Hrvaškem ter na številnih drugih trgih. Največ lanzoprazola prodamo na zahodnoevropskih trgih.

Gelbra/Zulbex (rabeprazol) je v letu 2012 še utrdila naše mesto med proizvajalci zaviralcev protonske črpalke. Med prvimi generiki smo jo začeli tržiti v Ruski federaciji, Nemčiji in Franciji.

Krkinizaviralci protonske črpalke

esomeprazol (Emanera/Emozul/Escadra)

pantoprazol (Nolpaza/Appryo)

rabeprazol (Gelbra/Zulbex)

lanzoprazol (Lanzul/Lansoptol)

Peroralni antidiabetiki

Gliclada/Glyclada je naš gliklazid v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Že nekaj let je naš gliklazid vodilni generični gliklazid v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v zahodni Evropi. Svojo prisotnost v zahodni Evropi smo še povečali, ko smo ga začeli tržiti v Italiji. Kot prvi in edini generik smo ga v odmerku po 60 mg začeli tržiti na Madžarskem. Našo paleto peroralnih antidiabetikov dopolnjujejo **Enyglid/Repodiab** (repaglinid), **Paglitaz** (pioglitazon) in **Meglimid** (glimepirid).

Zdravila za zdravljenje debelosti

Orsoten (orlistat) je naše zdravilo na recept za zdravljenje debelosti, ki ga dopolnjujejo izdelki brez recepta. Tržimo ga v Ruski federaciji in Kazahstanu in na obeh trgih smo vodilni generik. Njegova prodaja se je v letu 2012 v primerjavi z letom prej povečala za več kot polovico, povečal pa se je tudi naš tržni delež med orlistati in v letu 2012 v Ruski federaciji dosegel že več kot 35 %.

Zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja

Antipsihotiki

Krka je že nekaj let zapored vodilna generična proizvajalka antipsihotikov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2012 smo to mesto še utrdili, saj smo začeli tržiti še peti atipični antipsihotik z imenom **Zylaxera** (aripirazol). Tako imamo zdaj v svoji paleti vseh pet po prodaji v svetu vodilnih atipičnih antipsihotikov. Najpomembnejši trgi za naše antipsihotike so Nemčija, Ruska federacija, Poljska in Češka. V letu 2012 smo začeli intenzivno promocijo v Ruski federaciji, kjer smo njihovo prodajo povečali za več kot 80 %, kar je bila tudi največja absolutna rast prodaje med našimi trgi.

V paleti Krkinih antipsihotikov je vseh pet učinkovin, ki so vodilne po prodaji v svetu.

Zalasta/Zolrix (olanzapin) in **Kventiax/Quentiax** (kvetiapin) sta naša najpomembnejša antipsihotika, ki skupaj predstavljata skoraj 75 % prodaje. V letu 2012 smo širili prisotnost predvsem v zahodni Evropi. Oba smo začeli tržiti v

Španiji, Italiji in Avstriji, olanzapin še v Franciji in na Portugalskem, kvetiapin pa kot prvi generik tudi v Nemčiji. Olanzapin smo v Nemčiji tržili že v letu 2011 in tudi v letu 2012 ostajamo vodilni generični proizvajalec. Zalasta/Zolrix je vodilni generik v Sloveniji, Ruski federaciji, na Češkem in na nekaterih drugih trgih, Kventiax/Quentiax pa je vodilni generik v Sloveniji, na Slovaškem in Madžarskem.

Krkini atipični antipsihotiki

olanzapin (Zalasta/Zolrix)
kvetiapin (Kventiax/Quentiax)
risperidon (Torendo/Rorendo)
ziprazidon (Zypsilan/Zypsila/Ypsila)
aripiprazol (Zylaxera)

Antidepresivi

Kot že nekaj let je Krka tudi v letu 2012 ostala vodilna med generičnimi proizvajalci antidepresivov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Na tem območju se največ bolnikov, ki jemljejo antidepresive, zdravi z našimi antidepresivi. Največ jih prodamo v skandinavskih državah, kjer se je v letu 2012 prodaja v absolutnem smislu glede na leto 2011 tudi najbolj povečala.

Asentra (sertralin) predstavlja približno tretjino prodaje naših antidepresivov. Tudi v letu 2012 ohranja mesto vodilnega generičnega sertralina na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Največjo rast prodaje med našimi antidepresivi je v letu 2012 dosegla **Alventa/Olwexya** (venlafaksin). Našega venlafaksina največ prodamo na zahodnoevropskih trgih in v tej regiji smo med vodilnimi generičnimi proizvajalci venlafaksina.

Elicea/Ecytara/Anxila (escitalopram) je naš najnovejši antidepresiv in vodilni generični escitalopram na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2012 smo ga začeli tržiti tudi v Ruski federaciji.

Krkini antidepresivi

escitalopram (Elicea/Ecytara/Anxila)
venlafaksin (Alventa/Olwexya)
sertralin (Asentra)
mirtazapin (Mirzaten)

Zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni

Tudi v letu 2012 smo na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ohranili mesto vodilne generične proizvajalke zdravil proti Alzheimerjevi bolezni. Največ zdravil iz te skupine prodamo v zahodni Evropi, predvsem v Nemčiji, Veliki Britaniji in na Švedskem. V Nemčiji se je prodaja v primerjavi z letom 2011 tudi najbolj povečala. V paleto zdravil za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni smo dodali nov izdelek, **Memando** (memantin), ki smo ga med prvimi generiki začeli tržiti v Nemčiji.

Tržiti smo začeli memantin, naše četrto zdravilo za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni.

Več kot 50 % prodaje naših zdravil proti Alzheimerjevi bolezni prinaša **Galsya SR/Galnora** (galantamin), ki je v drugem letu trženja postala vodilni generični galantamin v državah EU v obliki kapsul s podaljšanim sproščanjem. Največjo prodajo dosega na zahodnoevropskih trgih, kjer smo v letu 2012 še utrdili svojo prisotnost, saj smo jo začeli tržiti v Španiji in Franciji ter kot prvi generik v Italiji in Avstriji. Galantamin smo kot prvi generik začeli tržiti tudi v Romuniji.

V naši paleti zdravil proti Alzheimerjevi bolezni sta tudi **Nimvastid** (rivastigmin) in **Yasnal/Yasnoro** (donepezil). Oba sta v letu 2012 ohranila vodilni mesti – Nimvastid ostaja vodilni generični rivastigmin, Yasnal pa vodilni donepezil na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Donepezil smo začeli tržiti v Nemčiji, Franciji, Španiji, Italiji in Avstriji,

rivastigmin pa v Nemčiji, Italiji, na Irskem in Finskem in tako utrdili svoje mesto v zahodni Evropi. Nimvastid ostaja edini rivastigmin v obliki orodisperzibilnih tablet na naših trgih.

Zdravila za zdravljenje Parkinsonove bolezni

V letu 2012 je bila Krka med vodilnimi generičnimi proizvajalci zdravil za zdravljenje Parkinsonove bolezni na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Rolpryna SR/Ralne SR (ropinirol) je bila v letu 2012 vodilni generični ropinirol v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v Evropi. V letu 2012 smo jo začeli tržiti v Sloveniji, nato pa še na trgih zahodne Evrope, in sicer v Španiji, Italiji, Franciji in Avstriji. Na Poljskem, Madžarskem, v Romuniji, Nemčiji, Veliki Britaniji in na več drugih trgih je bil naš ropinirol v letu 2012 vodilni generični ropinirol.

Naše drugo zdravilo proti Parkinsonovi bolezni, **Opryme** (pramipeksol), je tudi v letu 2012 ohranilo mesto vodilnega generičnega pramipeksola na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Tržiti smo ga začeli v Italiji in Franciji, največjo prodajo pa je doseglo v Romuniji.

Analgetiki

Med zdravili na recept sta naša najpomembnejša analgetika **Doreta** (tramadol in paracetamol) in **Naklofen duo** (diklofenak). Doreta je v letu 2012 ostala vodilna generična fiksna kombinacija tramadola in paracetamola na območju srednje in jugovzhodne Evrope. Kot edini proizvajalec smo na trgih ponudili dvojni odmerek fiksne kombinacije, 75 mg tramadola in 650 mg paracetamola. Novo jakost smo začeli tržiti v Sloveniji, na Poljskem, Češkem in Slovaškem.

Zdravila za sistemsko zdravljenje okužb

Med Krkinimi zdravili za sistemsko zdravljenje okužb so najpomembnejša makrolid **Fromilid** (klaritromicin) ter fluorokinolona **Ciprinol** (ciprofloksacin) in **Nolicin** (norfloksacin). Med proizvajalci makrolidov se na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope uvrščamo na tretje mesto. Na tem območju je Fromilid vodilni generični makrolid in po prodaji četrta blagovna znamka med makrolidi. V Sloveniji, Ukrajini, na Madžarskem in na nekaterih manjših trgih je vodilni klaritromicin z več kot 50-odstotnim tržnim deležem. Znotraj blagovne znamke je najpomembnejša oblika s podaljšanim sproščanjem, **Fromilid uno**.

Med generičnimi proizvajalci fluorokinolonov smo bili tudi v letu 2012 na vodilnem mestu na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Ciprinol ostaja vodilni ciprofloksacin v Romuniji, Ukrajini, na Hrvaškem in na številnih drugih trgih.

Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov

Zyllt/Kardogrel (klopidogrel) je bil po prodaji med vodilnimi izdelki tudi v letu 2012. Največ ga prodamo v Ruski federaciji, kjer je v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 dosegel več kot 50-odstotno rast. Po količinski prodaji je Zyllt v Ruski federaciji tako postal vodilni klopidogrel. V letu 2012 smo naš klopidogrel začeli tržiti tudi v Španiji in Franciji ter na nekaterih vzhodnoevropskih trgih. Ohranili smo mesto vodilnega generičnega proizvajalca klopidogrela v Evropi.

Naš klopidogrel je vodilni generični klopidogrel v Evropi.

Zdravila za zdravljenje bolezni sečil

Tanyz/Tanyz ERAS (tamsulozin) je naše najpomembnejše zdravilo na tem področju, ki se uporablja za zdravljenje benigne hiperplazije prostate. Tanyz ERAS je oblika s podaljšanim sproščanjem, ki bolnikom omogoča udobno in še varnejše zdravljenje.

Vizarsin (sildenafil), naše zdravilo za zdravljenje motenj erekcije, smo kot prvi proizvajalec na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ponudili v obliki orodisperzibilnih tablet, ki omogočajo še diskretnejše jemanje brez vode. V tej obliki smo ga začeli tržiti v Sloveniji, Litvi, na Poljskem in v Estoniji. V Sloveniji, Litvi in Romuniji je Vizarsin vodilni generični sildenafil.

Zdravila s tega področja dopolnjuje **Asolfena** (solifenacin) za zdravljenje urinske inkontinence.

Zdravila za zdravljenje bolezni dihal

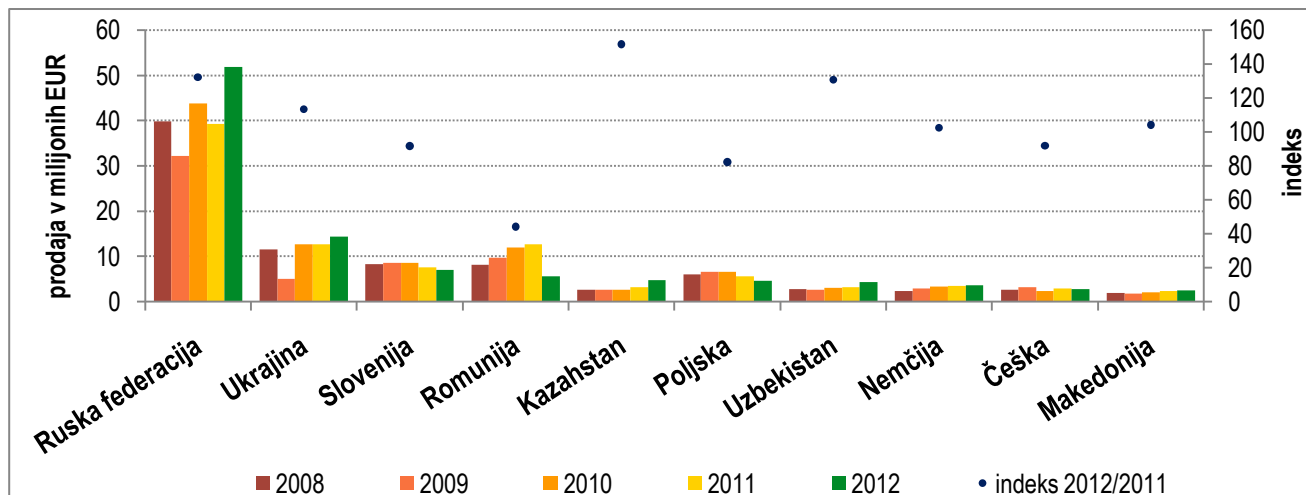
Dasselta/Esradin (desloratadin) je naše novo zdravilo, ki se uporablja za lajšanje simptomov alergijskega rinitisa in urtikarije. V letu 2012 smo ga kot prvi generik začeli tržiti v Sloveniji, Romuniji, Nemčiji, na Češkem, Portugalskem, ter v Franciji, na Irskem, Finskem in v Avstriji. V Nemčiji, Litvi, na Češkem, Slovaškem in Portugalskem je naš desloratadin v letu 2012 postal tudi vodilni generični desloratadin.

V letu 2012 smo povečali število trgov, kjer tržimo naše drugo zdravilo za simptomatsko zdravljenje alergij **Cezera/Lertazin** (levocetirizin). Tržiti smo ga začeli v Nemčiji, Franciji, Avstriji in na Irskem. Paleta zdravil za zdravljenje bolezni dihal dopolnjuje **Monkasta/Monalux** (montelukast), ki se uporablja za preprečevanje in zdravljenje kronične bronhialne astme in lajšanje simptomov sezonskega alergijskega rinitisa. V letu 2012 smo jo začeli tržiti na Hrvaškem.

Izdelki brez recepta

V letu 2012 je skupina Krka prodala za 123,0 milijona EUR izdelkov brez recepta, kar je 8 % več kot v letu 2011. Med desetimi največjimi trgi se je prodaja absolutno najbolj povečala v Ruski federaciji, Ukrajini, Kazahstanu in Uzbekistanu, med ostalimi trgi pa v državah Arabskega polotoka, v Litvi, Mongoliji in na nekaterih manjših trgih.

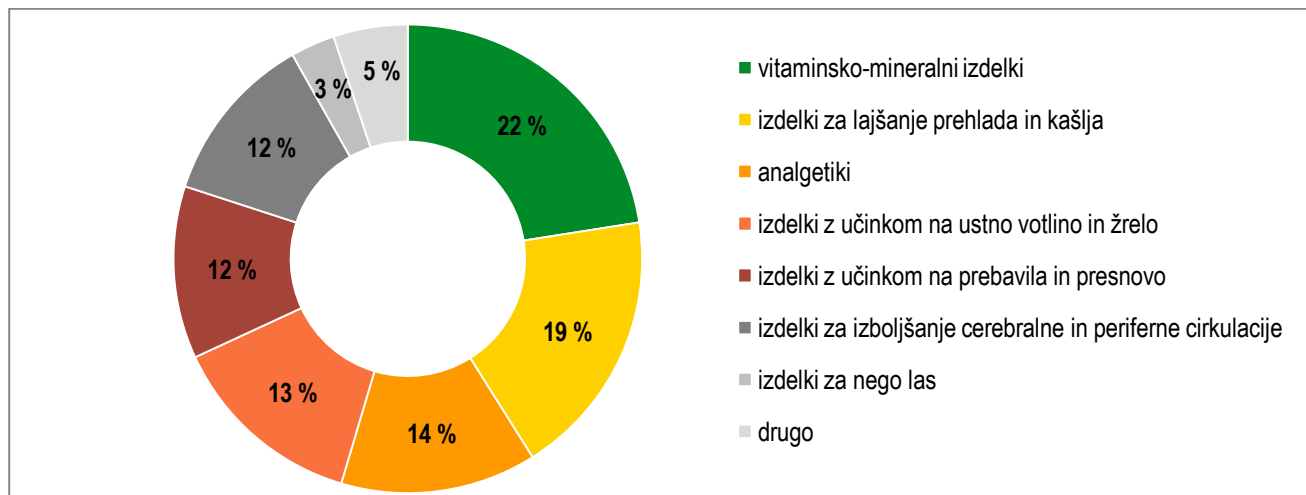
Prodaja izdelkov brez recepta na 10 največjih trgih

Najpomembnejše Krkine blagovne znamke izdelkov brez recepta so glede na prodajo Herbion, Septolete, Bilobil in Pikovit, ki se uvrščajo tudi med 25 vodilnih Krkinih izdelkov. Nalgesin S in Herbion pa sta izdelka, ki največ prispevata k absolutni rasti prodaje izdelkov brez recepta. Največji delež prodaje izdelkov brez recepta predstavljajo vitaminsko-mineralni izdelki, v primerjavi z letom 2011 pa se je najbolj, za 6 odstotnih točk, povečal delež analgetikov.

Herbion, Septolete in Bilobil so naše najpomembnejše blagovne znamke izdelkov brez recepta.

Prodaja izdelkov brez recepta po terapevtskih skupinah v letu 2012

Herbion je naša vodilna blagovna znamka izdelkov brez recepta. Pod njo tržimo sirupe rastlinskega izvora, ki so namenjeni za različne vrste kašlja. **Herbion trpotčev sirup** blaži suh kašelj, **Herbion jegličev sirup** pa olajšuje izkašljevanje. V letu 2012 smo ponudbi dodali nov izdelek za izkašljevanje **Herbion bršljanov sirup**, ki je namenjen tudi najmlajšim otrokom. Tržiti smo ga začeli v Ukrajini, Romuniji, na Češkem, Slovaškem in več drugih trgih. Sirupe pod to blagovno znamko smo začeli tržiti tudi v Belorusiji, Azerbajdžanu in Armeniji.

Septolete so druga najpomembnejša blagovna znamka med izdelki za prehlad in kašelj. V letu 2012 smo širili število trgov, kjer tržimo izdelke blagovne znamke Septolete plus. **Septolete plus pršilo** smo začeli tržiti v Ukrajini, Belorusiji, Kazahstanu, na Slovaškem in več drugih trgih, **Septolete plus med in limeta** pa v Romuniji, Azerbajdžanu, Armeniji in na nekaterih drugih vzhodnoevropskih trgih. Septolete plus pršilo so na Poljskem prejele nagrado zlati otis v kategoriji lansiranje leta. To je najprestižnejša nagrada, ki jo poljski potrošniki lahko dajo farmacevtskemu podjetju za izdelek, in dober dokaz, da je Krkin novi izdelek hitro pridobil njihovo naklonjenost in zaupanje.

Bilobil je blagovna znamka, pod katero tržimo izdelke z ginkom. **Bilobil intense** (120 mg) smo v letu 2012 začeli tržiti tudi na Poljskem, v Srbiji, Kazahstanu, Belorusiji in Estoniji. Tako je Bilobil tudi v letu 2012 ostal eden od vodilnih izdelkov z ginkom na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Najpomembnejši trg po prodaji Bilobila je Ruska federacija, na drugem mestu je Romunija, kjer pa se je prodaja v letu 2012 zaradi spremembe kritja, ki ga daje zavarovalnica, bistveno zmanjšala.

Med našimi vitaminsko-mineralnimi izdelki sta najpomembnejši blagovni znamki **Pikovit** in **Duovit**. Izdelki blagovne znamke Duovit so namenjeni odraslim in so prilagojeni specifičnim potrebam ženskega oziroma moškega telesa. Znotraj blagovne znamke Pikovit je osem izdelkov za otroke, med katerimi sta tudi najnovejša sirupa **Pikovit Omega 3/Pikovit IQ** in **Pikovit Prebiotik/Pikovit Prebio**. Največ izdelkov pod to blagovno znamko prodamo v Ruski federaciji in drugih državah vzhodne Evrope. V številnih je Pikovit vodilni po prodaji v kategoriji vitaminsko-mineralnih izdelkov za otroke.

Nalgesin S je naš najpomembnejši analgetik brez recepta. V letu 2012 smo ga začeli tržiti na številnih novih trgih vzhodne, jugovzhodne in srednje Evrope, predvsem pa smo povečali intenzivnost trženja v Ruski federaciji. Nalgesin S je bil v letu 2012 izdelek, ki je največ prispeval k absolutni rasti prodaje izdelkov brez recepta. Ruska federacija je po prodaji najpomembnejši trg, kjer je prodaja tudi najbolj rastla. Neodvisno podjetje v Ruski federaciji je Nalgesin izbralo za najuspešnejšo blagovno znamko med zdravili za bolezni mišično-sklepnega sistema.

V Ruski federaciji smo začeli intenzivno trženje Nalgesina in dosegli visoko rast prodaje.

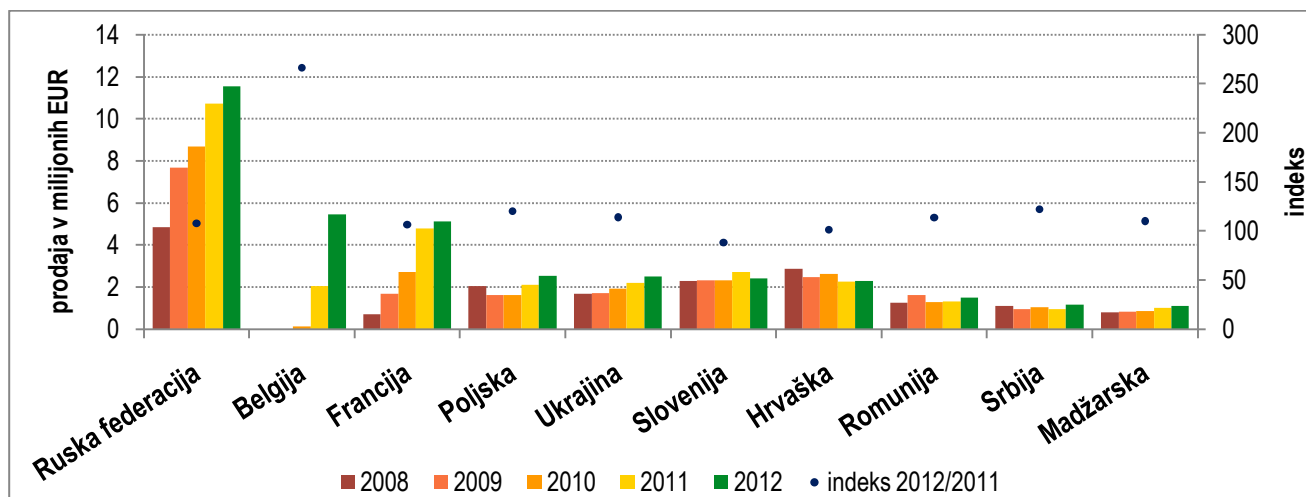
Fitoval je blagovna znamka, pod katero tržimo več izdelkov za odpravljanje težav z lasmi in lasiščem. Najpomembnejši trg po prodaji je Ruska federacija. V letu 2012 smo povečali število trgov, na katerih prodajamo že uveljavljene izdelke te blagovne znamke. V Ruski federaciji, na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini smo začeli tržiti tudi **Fitoval intenzivni šampon proti prhljaju** in **Fitoval vzdrževalni šampon proti prhljaju**.

Veterinarski izdelki

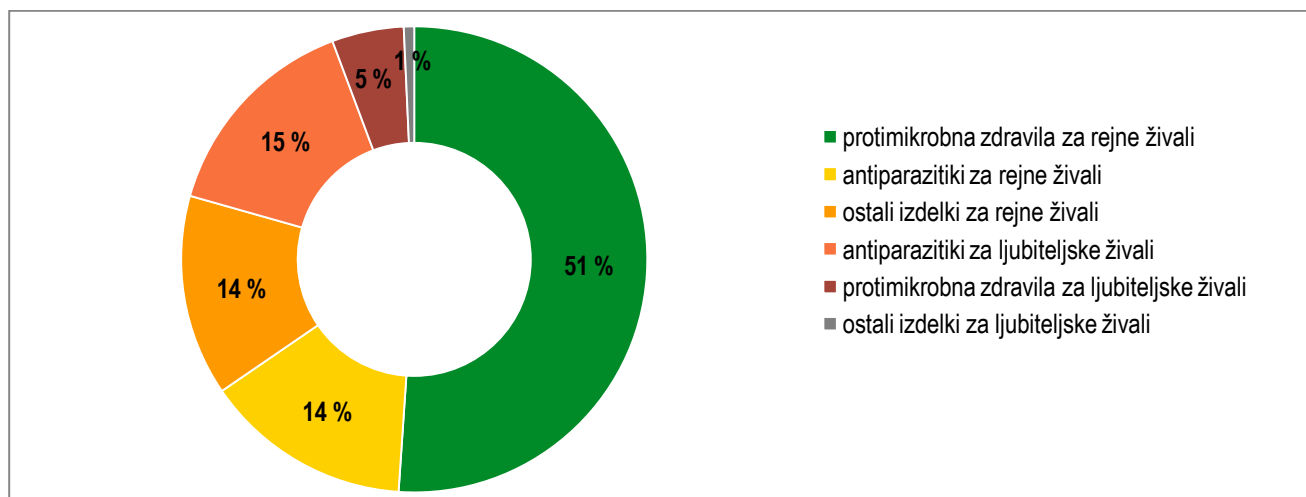
V letu 2012 je skupina Krka prodala za 42,8 milijona veterinarskih izdelkov, kar je 12 % več kot v letu 2011. Med desetimi vodilnimi trgi je prodaja najbolj rasla v Belgiji, Srbiji in na Poljskem, k absolutni rasti prodaje pa sta največ prispevali Belgija in Ruska federacija. V Sloveniji, na trgih vzhodne in jugovzhodne Evrope ter na večini trgov srednje Evrope tržimo veterinarske izdelke z lastno trženjsko-prodajno mrežo. V letu 2012 smo veterinarske izdelke začeli sami tržiti tudi na Češkem in Slovaškem, na Madžarskem ter na zahodnoevropskih in čezmorskih trgih pa jih prodajamo prek partnerjev.

Prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 12 %.

Prodaja veterinarskih izdelkov na 10 največjih trgih

Prodaja veterinarskih izdelkov po terapevtskih skupinah v letu 2012

Enroxil/Xacin (enrofloksacin) je naš vodilni veterinarski izdelek. Pod to blagovno znamko tržimo več farmacevtskih oblik, med katerimi so injekcijska raztopina za enkratno dajanje **Enroxil Max/Xacin Max** in tablete z okusom **Enroxil flavour**, ki smo jih v letu 2012 začeli tržiti tudi v Srbiji. Približno četrtino našega enrofloksacina prodamo v zahodni Evropi.

Floron (florfenikol) in **Kokcisan** (salinomycin) sta bila po prodaji med petimi vodilnimi veterinarskimi izdelki v letu 2012. Oba že vrsto let tržimo v številnih državah po svetu. Ne glede na dolgoletno prisotnost je bil Floron v letu 2012 veterinarski izdelek z drugo največjo absolutno rastjo prodaje. Prodajo smo za več kot 25 % povečali predvsem zaradi rasti v Ruski federaciji in na zahodnoevropskih trgih.

Enroxil/Xacin (enrofloksacin), Floron (florfenikol) in Fypryst (fipronil) so najpomembnejši veterinarski izdelki.

Toltarox/Tolzesya (toltrazuril) se uporablja za preprečevanje kokcidioze pri prašičih. Tržiti smo ga začeli leta 2011, že v letu 2012 pa se je uvrstil med pet naših vodilnih veterinarskih izdelkov. Število

trgov, na katerih ga prodajamo, smo še povečali in ga začeli tržiti v Ukrajini, na Hrvaškem, Češkem in v Srbiji. Tudi v letu 2012 je bila glavnina toltrazurila prodana na zahodnoevropskih trgih.

Quiflox/Marfloxin (marbofloksacin) je fluorokinolon tretje generacije, ki se uporablja za zdravljenje bakterijskih okužb pri govedu in prašičih. Tržiti smo ga začeli leta 2011, v letu 2012 pa smo število trgov še povečali. V Romuniji ga tržimo sami, na Češkem in v skandinavskih državah pa prek partnerjev. Uvršča se med deset vodilnih Krkinih veterinarskih izdelkov in med tri vodilne po absolutni rasti prodaje.

Fypyryst (fipronil) je Krkin najpomembnejši veterinarski izdelek za zdravljenje ljubiteljskih živali in eden naših novejših veterinarskih izdelkov. Tržiti smo ga začeli leta 2010, v letu 2012 pa je bil že tretji najbolj prodajani veterinarski izdelek z največjo absolutno rastjo prodaje. Prodaja Fypyrysta se je v primerjavi z letom 2011 skoraj potrojila.

Med desetimi vodilnimi veterinarskimi izdelki je tudi antiparazitik **Dehinel** (febantel, prazikvantel, pirantelijev embonat). V letu 2012 smo ga začeli prodajati v Španiji in na Irskem, povečali pa smo tudi število trgov, kjer prodajamo novejšo obliko z okusom **Dehinel Plus Flavour**. Paleta smo dopolnili z izdelkom za večje pse **Dehinel Plus XL**, ki smo ga začeli tržiti na Poljskem, Hrvaškem, Češkem in drugih trgih. V primerjavi z letom 2011 je Dehinel dosegel več kot 60-odstotno rast prodaje.

Ecocid/Oxicid S je visokoaktivno razkužilo, ki spada med deset vodilnih Krkinih veterinarskih izdelkov. Prodaja v letu 2012 je bila velika, več kot 30-odstotna, in to predvsem zaradi povečane prodaje v Ruski federaciji.

Zdraviliško-turistične storitve

Terme Krka so leta 2012 v poslovnih enotah v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah, v Strunjanu, Novem mestu in na Otočcu dosegle 32,7 milijona EUR prihodkov iz prodaje, kar je 9 % manj kot v letu 2011. Družba Terme Krka je kot pogodbeni izvajalec medicinske rehabilitacije v zdravstvenem sistemu občutila številne varčevalne ukrepe, zaradi katerih so se zmanjšali tako obseg kot cene storitev, po drugi strani pa so splošne gospodarske razmere v Sloveniji in na najpomembnejšem tujem trgu, v Italiji, vplivale tudi na padec prodaje na samoplačniškem trgu. Družba Terme Krka je nanje odgovorila z dodatnimi varčevalnimi ukrepi, ki so že v letu 2012 začeli kazati svoj učinek.

Opazno smo povečali število gostov iz Ruske federacije, Nizozemske, Izraela in Avstrije. Družba je tako v letu 2012 dosegla 333.173 nočitev, pri čemer je bilo nočitev tujih gostov 3 % več. Delež tujih nočitev se je z 28 % povečal na 32 %. Med tujimi gosti še vedno prevladujejo Italijani, ki jih je bilo 8 %, sledijo pa Rusi z nekaj manj kot 5 %. Terme Šmarješke Toplice so bile zasedene 68-odstotno, Terme Dolenjske Toplice 63-odstotno, Talaso Strunjan pa 78-odstotno.

Za Krkina zdravilišča predstavlja največji tržni potencial Ruska federacija. V letu 2012 je družba Terme Krka intenzivno navezovala stike s številnimi ruskimi klinikami, zdravstvenimi zavarovalnicami in podjetji, ki pošiljajo goste na zdravstvene in menedžerske programe.

Razvoj in raziskave

Razvojna in raziskovalna dejavnost je usmerjena v uspešen razvoj generičnih učinkovin, farmacevtskih oblik in tehnologij na obeh področjih. Pri razvoju generičnih izdelkov z dodano vrednostjo uporabljamo inovativne pristope pri snovanju izdelkov, razvoju tehnologij za njihovo izdelavo ter ustrezne metode vrednotenja.

Skladnost razvojnih postopkov, postopkov izdelave in dokumentacije z regulatornimi zahtevami omogoča registracijo zdravil na recept, izdelkov brez recepta, prehranskih dopolnil in veterinarskih izdelkov. Pravočasno prepoznavanje priložnosti, pravilna razvojno-patentna izhodišča, uspešno razvojno delo, dobro obvladovanje vseh faz priprave od nabavne verige in tehnologije v industrijskem merilu do zagotavljanja kakovosti ter pravilno povezovanje vseh področij z inovativnimi registracijskimi pristopi nam zagotavljajo pravočasen in uspešen vstop novih izdelkov na različne trge.

Pravočasen vstop generičnega izdelka z dodano vrednostjo na trg je rezultat kreativnih in inovativnih pristopov ter predvsem timskega dela na razvojno-raziskovalnem in regulatornem področju. Pri izboru izdelkov upoštevamo tudi posebnosti posameznih trgov in s tem odpiramo prodajne možnosti obstoječih izdelkov na novih trgih.

Na področju razvoja in raziskav smo vpeljevali nove tehnologije in pristope, s katerimi smo sledili strokovnim, znanstvenim in regulatornim izzivom. Posebej izpostavljamo kombinirane izdelke, pri katerih smo uvajali tehnologijo večplastnih tablet. Ta skupina izdelkov zahteva zapletene študije, posebej za dokazovanje učinkovitosti. Farmakokinetične oziroma bioekvivalenčne študije so postale zelo kompleksne tudi z razvojem novih terapevtskih področjih, posebej specifična so zdravila za zdravljenje raka.

V zadnjih dveh letih so pomembne tudi spremembe v regulatornem okolju, zlasti v Ruski federaciji kot enem od naših najpomembnejših trgov. Eden od ključnih korakov pri razvoju poslovanja na področju razvoja in raziskav so lokalne klinične in druge študije za potrebe regulatornih postopkov, s katerimi svoje delovanje prilagajamo novim zahtevam.

Dosežki Krkinih raziskovalcev so bili opaženi tudi širše. Posebej izpostavljamo zlato priznanje, ki smo ga na državni ravni prejeli od Gospodarske zbornice Slovenije, podeljeno pa nam je bilo za inovativno večeno farmacevtsko obliko za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni.

Za zagotavljanje konkurenčnosti bodo v prihodnjem obdobju pomembni učinkovit in inovativen razvoj na izbranih izdelkih, ki pokrivajo terapevtsko zanimiva indikacijska področja, zaščita industrijske lastnine, pravočasna registracija in lansiranje novih izdelkov kot tudi ohranjanje konkurenčnosti izdelkov na vseh trgih ter aktivno vstopanje obstoječih izdelkov na nove trge.

Število novih registracij skupine Krka po regijah

V letu 2012 smo registrirali 14 novih izdelkov v 25 farmacevtskih oblikah in jakostih. V tem obdobju smo na novo registrirali številne izdelke in širili trge v vseh regijah. Številne izdelke smo registrirali po različnih evropskih in nacionalnih registracijskih postopkih in v različnih državah pridobili 612 novih registracij.

Registrirali smo 14 novih izdelkov v 25 farmacevtskih oblikah in jakostih.

Število novih registracij skupine Krka po regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa		Zahodna Evropa		Ostali svet	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2012	19	43	83	228	76	164	109	273	275	686	50	94
2011	31	76	92	224	112	191	177	422	415	843	28	55
2010	42	88	96	224	157	243	208	444	386	828	36	64
2009	43	64	101	173	126	222	171	317	393	798	40	89
2008	29	49	113	241	177	284	93	215	203	502	22	44

Zaščita lastnega znanja in področje industrijske lastnine

Rezultate razvoja na ključnih področjih smo zaščitili s patentnimi prijavami. V letu 2012 smo vložili patentni prijavi za 2 izuma, na osnovi prioriteten prijav iz leta 2011 pa smo vložili 6 mednarodnih patentnih prijav.

Svoje izdelke tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami. V Sloveniji smo v letu 2012 prijavili 74 blagovnih znamk, vložili pa smo tudi 56 mednarodnih in 33 nacionalnih prijav.

Izumi in posledično patentne prijave so namenjene zaščiti intelektualne lastnine na vseh ključnih področjih, značilnih za generično farmacevtsko industrijo. Prijavljamo patente za tehnologije sinteze, izolacije in priprave učinkovin, njihove specifične lastnosti ter farmacevtske formulacije in procese priprave zdravil, njihove stabilizacije in učinkovitosti. Skladno z optimizacijo postopkov ščitenja in stroškov se odločamo za prijave, ki pokrivajo skupine izumov oziroma rešitev tehnično tehnoloških problemov.

Zdravila na recept

V letu 2012 smo registrirali 8 novih zdravil na recept v 17 farmacevtskih oblikah in jakostih. S pridobivanjem registracij v vseh regijah smo po evropskih (CP – centralizirani postopek, DCP – decentralizirani postopek in MRP – postopek medsebojnega priznavanja) in nacionalnih postopkih širili tržne možnosti za različne uveljavljene izdelke.

Krka spada med vodilne generične proizvajalke zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja. Paleti zdravil za znižanje krvnega tlaka smo dodali novo kombinacijo **olmesartana** iz skupine antagonistov angiotenzina II in diuretika **hidroklorotiazida**. Z njo smo dopolnili paleto sartanov in njihovih fiksni kombinacij ter povečali izbiro zdravil za zdravljenje visokega krvnega tlaka. Za kombinacijo olmesartana in hidroklorotiazida v obliki filmsko obloženih tablet v štirih jakostih smo končali DCP in zdravilo registrirali v devetih evropskih državah.

Po evropskem decentraliziranem postopku smo registrirali **Prenesso Q-Tab (perindopril)** v obliki orodisperzibilnih tablet v dveh jakostih. Gre za novo farmacevtsko obliko, ki bolniku olajša jemanje. Zdravilo smo registrirali v devetih evropskih državah.

Zdravili perindopril in sildenafil smo pripravili v obliki orodisperzibilnih tablet, ki jih bolnik lažje jemlje.

Po evropskem centraliziranem postopku smo na vseh trgih EU uspešno registrirali **Vizarsin (sildenafil)**, ki je zdaj na voljo v obliki orodisperzibilnih tablet v treh jakostih. Zdravilo učinkuje na erektilno disfunkcijo. Orodisperzibilna tableta se v ustih brez žvečenja hitro raztopi, zato je primerna zlasti za ljudi, ki običajno tableto težje pogoltnejo.

Z registracijo novih zdravil **Ecansye (kapecitabin)**, **Esceprana/Etadrona/Ezyvasta (eksemestan)** in **Lortande/Likarde (letrozol)** smo vstopili na področje onkologije. **Ecansya (kapecitabin)** v obliki filmsko obloženih tablet v treh jakostih je učinkovina za zdravljenje različnih vrst raka, uporablja se predvsem za zdravljenje raka debelega črevesa in želodca ter raka dojke. **Escepran/Etadron/Ezyvast (eksemestan)** v obliki filmsko obloženih tablet po 25 mg se uporablja za zdravljenje hormonsko odvisnega zgodnjega in napredovalega raka dojke pri ženskah po menopavzi. Tudi **Lortanda/Likarda (letrozol)** v obliki filmsko obloženih tablet po 2,5 mg se uporablja za zdravljenje raka dojke pri ženskah po menopavzi, zlasti kadar takojšnja operacija ni primerna. Vsa tri zdravila za zdravljenje raka so v peroralni obliki.

Z registracijo kapecitabina, eksemestana in letrozola smo vstopili na onkološko področje.

Registrirali smo novo jakost antidiabetičnega zdravila **Gliclade/Glyclade (gliklazid)** v obliki tablet s prirejenim sproščanjem po 60 mg. Zdravilo je primerno za monoterapijo in kombinirano terapijo z drugimi peroralnimi antidiabetiki. Inovativna farmacevtska oblika tablet s podaljšanim sproščanjem in jakostjo 60 mg omogoča 24-urno glikemično kontrolo z enkratnim dnevnim odmerkom in zagotavlja optimalno enakomerno sproščanje učinkovine. Zaradi nove jakosti zdravila lahko bolniki zaužijejo manj tablet na dan, kar poenostavlja jemanje in izboljša sodelovanje bolnikov s sladkorno boleznijo tipa 2.

Na področju antidiabetičnih zdravil smo širili tržne možnosti v zahodnoevropskih državah in na novo registrirali **pioglitazon**, ki je namenjen za zdravljenje diabetesa tipa 2. **Paglitaz (pioglitazon)** v obliki tablet v treh jakostih smo po CP-jih registrirali v 29 državah.

Na področju antipsihotikov smo v sedmih evropskih državah registrirali **Zypsilo/Zypsilan/Ypsilo (ziprasidon)** v obliki kapsul v štirih jakostih.

Z evropskim registracijskim postopkom smo v šestih evropskih državah registrirali zdravilo iz skupine zaviralcev protonске črpalke **Nolpazo/Appryo (pantoprazol)** v obliki gastorezistentnih tablet.

Paleta zdravil za znižanje krvnega tlaka smo širili na nove zahodnoevropske trge. Končali smo DCP za **Karbis/Candecor/Canocord (kandesartan)** v obliki tablet v štirih jakostih in pridobili nove registracije v 17 evropskih državah. Dodatno smo po DCP-ju registrirali **Valsacor (valsartan)** v obliki filmsko obloženih tablet v štirih jakostih. Širili smo trge za **Doreto** (kombinacijo zdravil **tramadol** in **paracetamol**) v obliki filmsko obloženih tablet, ki smo jo po DCP-ju registrirali v petih evropskih državah.

Atoris (atorvastatin) v obliki filmsko obloženih tablet v jakostih po 10 mg, 20 mg in 40 mg smo po evropskem postopku medsebojnega priznavanja registrirali v 12 evropskih državah.

V Ruski federaciji smo iz skupine statinov na novo registrirali **Roxero (rosuvastatin)** in nove jakosti atorvastatina. Uveljavljenemu **Atorisu (atorvastatin)** v obliki filmsko obloženih tablet smo dodali nove jakosti po 30 mg, 60 mg, 80 mg in s tem omogočili nove možnosti zdravljenja. **Roxero (rosuvastatin)** smo registrirali v obliki filmsko obloženih tablet v šestih jakostih, ki omogočajo prilagoditev zdravljenja posameznemu bolniku in doseganje vrednosti lipidov, ki jih priporočajo smernice. V Ruski federaciji smo pridobili tudi novo registracijo za **Zonixem (lizinopril)** v obliki tablet v treh jakostih in za **Zonixem HL, Zonixem HD** (kombinacija **lizinopriila** in **hidroklorotiazida**) v obliki tablet v treh jakostih.

Iz Krkine ključne terapevtske skupine zaviralcev protonске črpalke smo v Ruski federaciji, Ukrajini, Kazahstanu in Uzbekistanu pridobili registracijo za **Zulbex (rabeprazol)** v obliki gastorezistentnih tablet v dveh jakostih.

Razširili smo tržne možnosti za zdravilo **Tolura (telmisartan)** v obliki tablet v dveh jakostih in ga na novo registrirali v Moldaviji. V Ukrajini smo na novo registrirali **Loristo H 100 mg/12,5 mg** (kombinacija **losartana** in **hidroklorotiazida**) v obliki filmsko obloženih tablet, **Zulbex (rabeprazol)** v obliki gastorezistentnih tablet v dveh jakostih, **Zalasto (olanzapin)** v obliki tablet in orodisperzibilnih tablet, **Nolpazo (pantoprazol)** v obliki praška za pripravo raztopine za injiciranje in **Vizarsin (sildenafilil)** v obliki filmsko obloženih tablet v treh jakostih.

V Kazahstanu smo registrirali **Emanero (esomeprazol)** v obliki kapsul v dveh jakostih, paleta fiksne kombinacije **losartana** in **hidroklorotiazida** (**Lorista H**) pa smo dopolnili z registracijo nove jakosti. Tudi v Armeniji smo paleta **Loriste (losartan)** v obliki filmsko obloženih tablet povečali z registracijo nove jakosti.

Atoris (atorvastatin) v obliki filmsko obloženih tablet v treh novih jakostih po 30 mg, 60 mg, 80 mg smo registrirali na Hrvaškem, Kosovu in v Makedoniji.

Na Hrvaškem smo na novo registrirali **Valsacombi** (kombinacija **valsartana** in **hidroklorotiazida**) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih, **Loristo H 100 mg/12,5 mg** (kombinacija **losartana** in **hidroklorotiazida**) v obliki filmsko obloženih tablet, **Tanyz ERAS (tamsulosin)** v obliki filmsko obloženih tablet, **Karbicombi** (kombinacijo **kandesartana** in **hidroklorotiazida**) v obliki tablet v štirih jakostih, **Zulbex (rabeprazol)** v obliki gastorezistentnih tablet v dveh jakostih, **Rolpryno SR (ropinirol)** v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v treh jakostih in **Nimvastid (rivastigmin)** v obliki kapsul in orodisperzibilnih tablet. Na Hrvaškem smo pridobili nove registracije **Dasselte (desloratadin)** v obliki filmsko obloženih tablet in **Nolpaze control (pantoprazol)** v obliki gastorezistentnih tablet.

V Makedoniji smo iz skupine statinov registrirali **Roswero (rosuvastatin)** v obliki filmsko obloženih tablet v dveh dodatnih jakostih, **Amlesso (perindopril in amlodipin)** v obliki tablet v štirih jakostih in **Asolfeno (solifenacin)** v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih.

V Srbiji smo registrirali **Toluro (telmisartan)** v obliki tablet v dveh jakostih, **Rolpryno SR (ropinirol)** v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v treh jakostih, **Valsacor (valsartan)** v obliki filmsko obloženih tablet po 320 mg in **Valsacombi** (fiksna kombinacija **valsartana** in **hidroklorotiazida**) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih.

V Bosni in Hercegovini smo na novo registrirali **Rolpryno SR (ropinirol)** v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v treh jakostih, **Zulbex (rabeprazol)** v obliki gastrozistentnih tablet v dveh jakostih in **Dasselto (desloratadin)** v obliki filmsko obloženih tablet.

Na nekaterih čezmorskih trgih smo v različnih oblikah in jakostih na novo registrirali Krkina ključna zdravila **Atoris (atorvastatin)**, **Zyllt (klopidogrel)**, **Valsacor (valsartan)**, **Emanero (esomeprazol)**, **Vizarsin (sildenafil)** in amlodipinijev besilat.

Izdelki brez recepta

V letu 2012 smo na področju izdelkov brez recepta registrirali nov zeliščni izdelek **Herbion islandski lišaj sirup**.

Na različnih novih trgih smo registrirali nove izdelke ključnih blagovnih znamk izdelkov brez recepta.

V Ruski federaciji smo na novo registrirali zeliščni izdelek **Palprostes (izvleček plodov pritlikave palme)** v obliki mehkih kapsul.

Kapsule **Bilobil (ginko biloba)** po 120 mg smo registrirali v Estoniji, na Poljskem in v Turkmenistanu.

Herbion bršljanov sirup smo registrirali na trgih vzhodne in jugovzhodne Evrope, v Ukrajini, Kazahstanu, Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Belorusiji, Moldaviji in na Hrvaškem.

Na področju analgetikov smo širili tržne možnosti za uveljavljeno blagovno znamko **Nalgesin (naproksen)**. Končali smo evropski DCP za **Nalgesin/Naldorex/Analgesin (naproksen)** v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih in ga na novo registrirali še v šestih evropskih državah: na Portugalskem, v Avstriji, na Madžarskem, v Litvi, na Poljskem in v Romuniji. Na novo smo ga registrirali tudi na Hrvaškem, v Albaniji, Moldaviji in Srbiji.

Končali smo decentralizirani postopek za Nalgesin in zdravilo registrirali v državah EU.

Na trgih vzhodne Evrope smo razširili paleto izdelkov ključne blagovne znamke **Septolete**. **Septolete plus pršilo** smo registrirali v Belorusiji, Srbiji, Kirgizistanu, Turkmenistanu in Albaniji. **Septolete plus z okusom medu in limete** v obliki pastil pa v Rusiji, Ukrajini, Turkmenistanu, Armeniji, Moldaviji, na Malti in v Romuniji.

Pridobili smo nove registracije za **Duovit** in **Pikovit** v Južni Afriki.

Veterinarski izdelki

Na področju veterinarskih izdelkov smo registrirali 5 novih izdelkov v 7 farmacevtskih oblikah in jakostih. **Fypryst (fipronil)** v obliki dermalnega pršila je registriran po evropskem DCP-ju. Predstavlja novo obliko učinkovine fipronil in je namenjen za zdravljenje in preprečevanje infestacij z bolhami, klopi in ušmi pri psih in mačkah. **Misoxin (doksiciklin)** v obliki peroralnega praška po 500 mg/g smo registrirali v Ruski federaciji.

Registrirali smo **Florfenicol minidose** v obliki raztopine za injiciranje za govedo z novo jakostjo zdravila – 450 mg/ml. Večja jakost raztopine za injiciranje omogoča uporabo manjšega podkožnega odmerka in olajša uporabo zdravila. Izdelek smo po nacionalnem postopku registrirali v Nemčiji.

Paleto veterinarskih zdravil smo obogatili s petimi izdelki za rejne in male živali.

Novo veterinarsko zdravilo **Marfloxin/Quiflox (marbofloksacin)** v obliki tablet po 5 mg, 20 mg in 80 mg za pse in mačke smo po DCP-ju registrirali v 25 evropskih državah. Namenjeno je zdravljenju bakterijskih okužb dihal in kože ter okužb sečil pri psih in mačkah.

Po DCP-ju smo v evropskih državah registrirali **Flimabend (flubendazol)** v obliki peroralne suspenzije po 100 mg/g za piščance in prašiče. Namenjen je za zdravljenje pogostih črevesnih zajedavcev pri prašičih in perutnini. Inovativna oblika suspenzije omogoča hitrejšo pripravo medicirane pitne vode in zaradi njene dobre fizikalne stabilnosti tudi enostavnejšo uporabo.

V 27 evropskih državah smo pridobili dovoljenje za promet za probiotični izdelek **Animavit** v obliki granulata, ki vsebuje probiotične mikroorganizme vrste *Bacillus subtilis*. Je krmni dodatek, ki stabilizira črevesno mikrofloro ter povečuje odpornost in prirast prašičev v intenzivni reji.

Končali smo DCP za **fipronil**, raztopino za kožni nanos v petih jakostih, in ga registrirali v 11 evropskih državah.

V Sloveniji smo pridobili registracijo za **Kvestigin (amoksicilin)** v obliki praška za pripravo peroralne raztopine. Namenjen je za zdravljenje okužb pri prašičih in brojlerjih.

V vzhodni in jugovzhodni Evropi smo pridobili nove registracije za **Giraxo**, **Rycarfo**, **Tiavalt**, **Toltarox**, **Dehinel Plus Flavour** in **Dehinel Plus XL**.

Na Hrvaškem smo na novo registrirali **Toltarox (toltrazuril)**, peroralno supenzijo za preprečevanje in zdravljenje kokcidioznih invazij pri novorojenih prašičkih, in **Fypryst (fipronil)**, dermalno pršilo za zdravljenje in preprečevanje infestacij z bolhami, klopi in ušmi pri psih in mačkah.

Rycarfa (karprofen) v obliki tablet z okusom v treh jakostih in raztopine za injiciranje je namenjen za lajšanje bolečin ter za uporabo pri degenerativnih spremembah na mišično-skeletnem sistemu in pri operativnih posegih. Obe obliki smo na novo registrirali v Srbiji, raztopino za injiciranje pa tudi v Kazahstanu. **Giraxa (kolistin)** v obliki praška za pripravo peroralne raztopine za zdravljenje bakterijskih okužb pri farmskih živalih smo registrirali v Azerbajdžanu.

V Ruski federaciji smo registrirali **Fypryst (fipronil)** dermalno pršilo za zdravljenje in preprečevanje infestacij z bolhami, klopi in ušmi pri psih in mačkah, ter **Tiavalt (tiamulin)**, vodotopni granulat po 450 mg/g za pripravo medicirane pitne vode za preprečevanje in zdravljenje kroničnega respiratornega obolenja perutnine ter zdravljenje kompleksa črevesnih in dihalnih okužb pri prašičih.

V Ukrajini smo registrirali **Dehinel Plus Flavour** in **Dehinel Plus XL** v obliki tablet za zdravljenje invazij z notranjimi zajedavci pri psih. **Dehinel Plus XL** smo registrirali tudi v Srbiji.

Zdraviliško-turistične storitve

V Termah Dolenjske Toplice smo v letu 2012 vpeljali nov postopek za zdravljenje bolečin v hrbtenici, imenovan Gamma Swing, ki temelji na dolgoletnih pozitivnih izkušnjah zdravljenja bolečin v hrbtenici z raztezanjem. Gre za kombinacijo optimalnega in individualno prilagodljivega načina raztezanja hrbtenice in nihalnega gibanja.

Oskrba z izdelki

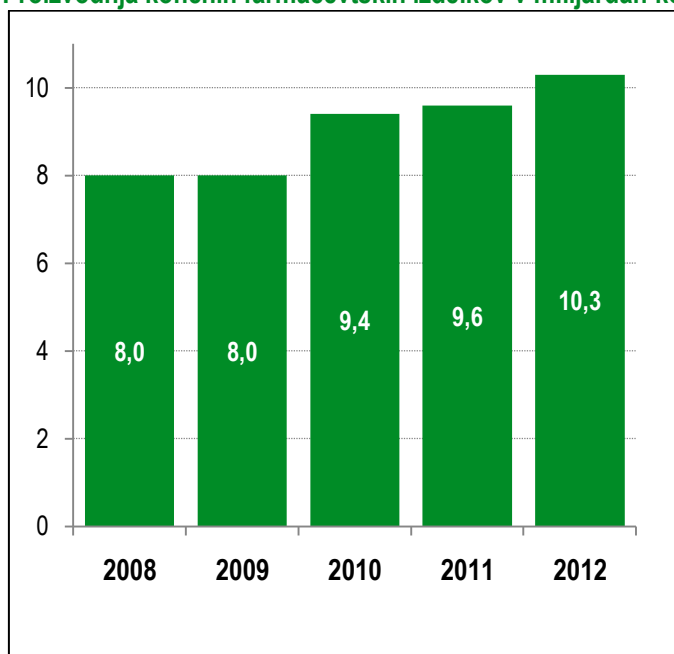
Ključni cilj Oskrbe z izdelki je pravočasno in stroškovno učinkovito zagotavljanje zadostnih količin kakovostnih izdelkov v skladu s potrebami trgov. To nam uspeva s stalno optimizacijo stroškovne učinkovitosti izdelkov in tehnologij, z nenehnim izboljševanjem procesov, s katerimi skrajšujemo pretočne čase v celotni oskrbovalni verigi, ter z integracijo oskrbnih procesov v vseh podjetjih skupine Krka in drugih pogodbenih proizvodnih mestih.

Stroškovno učinkovitost procesov v Oskrbi z izdelki smo izboljšali z optimizacijo proizvodnih procesov v Sloveniji in tujini, z obvladovanjem vseh faz življenjskega cikla izdelkov ter z uvajanjem kakovostno enakovrednih in cenovno sprejemljivejših alternativnih virov zdravilnih učinkovin, pomožnih snovi in embalaže.

Načrtovanje proizvodnje in realizacija

Proizvodnja končnih farmacevtskih izdelkov je količinsko sledila potrebam trga. Glede na preteklo leto smo v letu 2012 dosegli 7-odstotno količinsko rast proizvodnje. Proizvedli smo tudi največjo mesečno in kvartalno količino izdelkov doslej. Z nenehnimi procesnimi izboljšavami smo občutno skrajšali povprečni čas od naročila do dobave. Pri načrtovanju proizvodnje smo povečali število sočasno predvidenih serij enakega izdelka in tako dosegli večjo učinkovitost, boljšo ekonomiko in večjo razpoložljivost.

Proizvodnja končnih farmacevtskih izdelkov v milijardah kosov

Nabavni proces

V letu 2012 smo izboljšali elektronsko poslovanje z dobavitelji sekundarne embalaže in dopolnili ektranetne portale za sodelovanje s pogodbenimi proizvajalci. S tem smo poenostavili načrtovanje dobav in pospešili postopke, hkrati pa zmanjšali administrativne stroške. Še naprej smo izboljševali vzpostavljene strategije partnerskih odnosov z dobavitelji ter tako bistveno skrajšali čas dobav od naročila do prejema za večino surovin in zmanjšali vstopne cene ključnih surovin za najpomembnejše izdelke. Določene dobavitelje vključujemo že v fazi razvoja novega izdelka, če je potrebno, pa jih seznanjamo z razvojnimi usmeritvami in jih izobražujemo. Z večjimi dobavitelji organiziramo letne sestanke.

Proizvodnja

Optimizirali smo aktivnosti pri prenosu tehnologij za nove izdelke v industrijsko merilo in s tem zmanjšali tveganja ob uvedbi novih izdelkov. Za vstop posameznega izdelka na trg smo pravočasno zagotovili vso potrebno dokumentacijo.

Nadaljujemo z gradnjo obrata za proizvodnjo trdnih oblik farmacevtskih izdelkov Notol 2 in novega proizvodno-distribucijskega centra v Ruski federaciji, s katerima se bodo naše zmogljivosti povečale z 11 na več kot 16 milijard trdnih farmacevtskih oblik. Bistveno bomo povečali tudi zmogljivosti za proizvodnjo učinkovin (Sinteza 1, Krško), proizvodnjo sterilnih izdelkov pa smo že povečali.

Okrepili smo informacijsko podporo za vodenje, spremljanje in nadziranje delovanja procesov, in sicer tako, da smo vzpostavili zajem podatkov z linij ter izračun in vizualizacijo učinkovitosti proizvodnih procesov. Ker želimo izboljšati informacijsko podporo ter tako poenotiti in racionalizirati procesne faze, bomo nadaljevali z vpeljevanjem programske opreme, ki podpira izvajanje proizvodnega procesa.

Skladiščenje in transport

Tudi pri skladiščenju in distribuciji izdelkov sledimo načelom kakovosti, prilagodljivosti in odzivnosti. V skladišča za vhodne materiale smo uvedli program SAP in povečali zmogljivosti za skladiščenje materialov, za katere so predpisane strožje zahteve. S posodobljenim voznim parkom tovornih vozil smo povečali izkoriščenost vozil in kljub povečanim stroškom goriva zmanjšali strošek prevoženega kilometra.

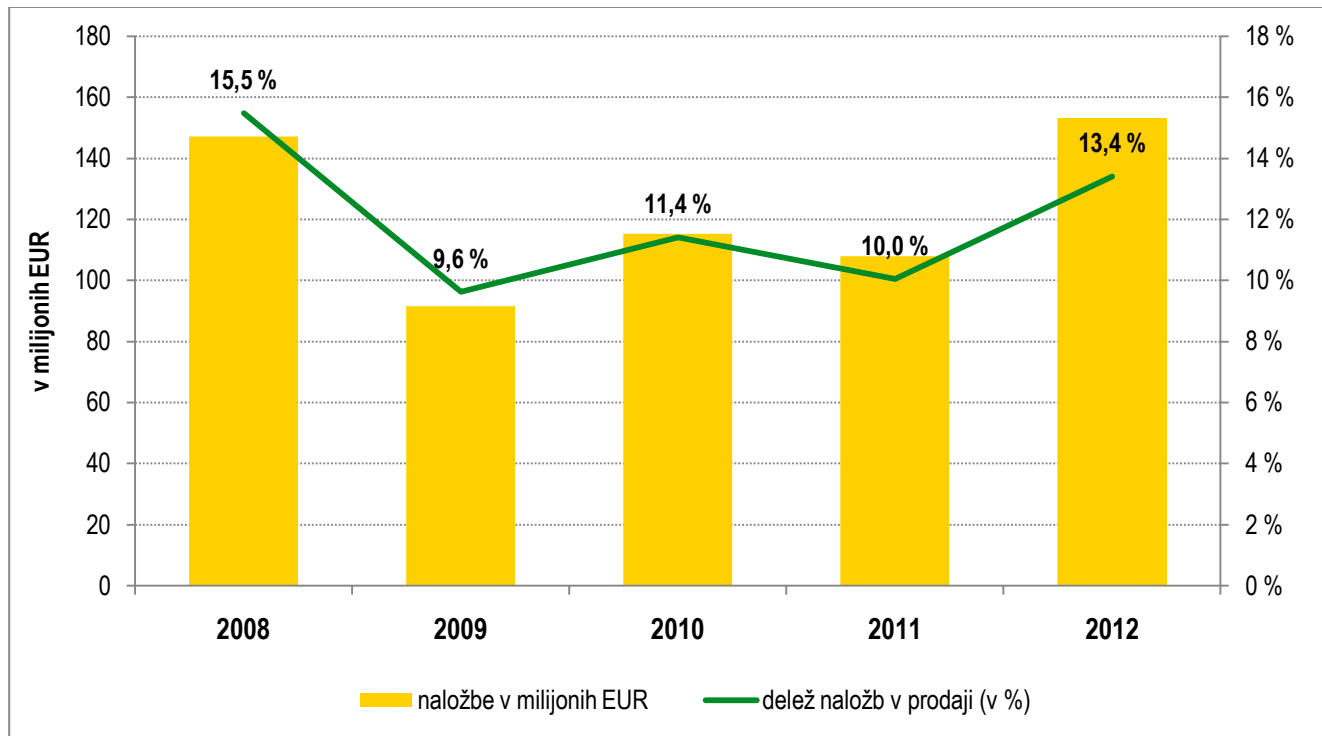
Vlaganja in naložbe

V skupini Krka smo v letu 2012 za naložbe porabili 153 milijonov EUR, kar je največ v zadnjih desetih letih, ko smo za povečanje in posodobitev proizvodne in razvojno-raziskovalne infrastrukture v povprečju vsako leto namenili več kot 100 milijonov EUR.

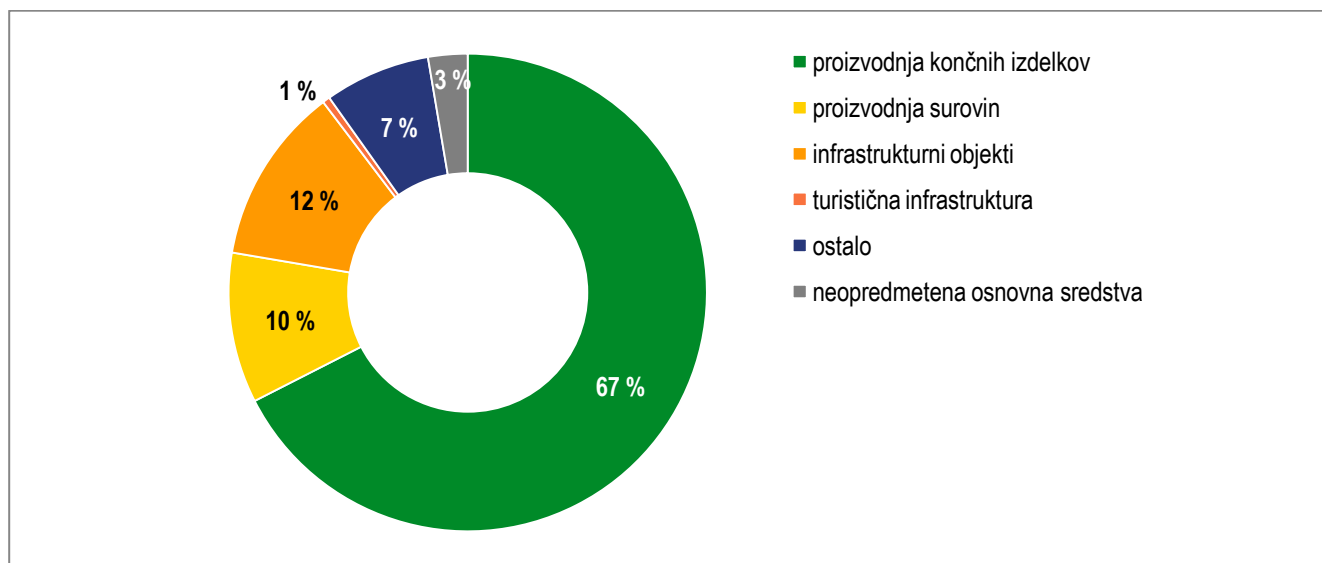
V Sloveniji, na Hrvaškem in v Ruski federaciji poteka več kot dvajset investicijskih projektov. Pri vseh upoštevamo okoljske standarde, pa tudi izbrana oprema ustreza najboljši razpoložljivi tehnologiji s področja varstva okolja in energetske učinkovitosti, hkrati pa zagotavlja varno in učinkovito delovanje.

V letu 2012 smo za naložbe porabili 153 milijonov EUR.

Naložbe skupine Krka v obdobju 2008–2012

Struktura investicijske porabe skupine Krka v letu 2012

Največ projektov je namenjenih povečanju zmogljivosti proizvodnje končnih izdelkov in surovin. Delež naložb v ustvarjenih prihodkih od prodaje je v letu 2012 znašal 13,2 %.

Nove zmogljivosti za več kakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil

Notol 2

Junija 2012 smo na Krkini osrednji lokaciji v Ločni v Novem mestu začeli graditi obrat za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol 2 – največjo naložbo v zgodovini Krke. Ocenjen je na 200 milijonov EUR, površina obrata bo 55.000 m², letna zmogljivost proizvodnje pa 4,5 milijarde končnih izdelkov. Notol 2 je zasnovan po principu vertikalne integracije materiala in visoke stopnje avtomatizacije. Gradnja objekta, vgradnja tehnološke in ostale opreme, kvalifikacije in zagoni opreme ter sistemov bodo trajali dve leti in pol.

V prihodnjih letih bomo proizvodne zmogljivosti povečali za polovico, na 16 milijard trdnih oblik zdravil na leto.

Farma GRS

Poteka tudi velika naložba v Krkino odvisno družbo Farma GRS, ki smo jo ustanovili skupaj s partnerji v okviru razpisa Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za vzpostavitev gospodarskih razvojnih središč. Z novoustanovljeno družbo bomo vzpostavili infrastrukturo za razvoj novih izdelkov in novih procesov s področja farmacevtske kemije in tehnologije. V okviru Farme GRS potekata dva naložbena projekta. Na lokaciji v Ločni bomo vzpostavili nove razvojno-raziskovalne in proizvodne zmogljivosti v vrednosti 45 milijonov EUR. Projekt z dobrimi 10 milijoni EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj sofinancira Evropska unija. V Proizvodnem centru za finalizacijo zdravilnih učinkovin je septembra 2012 že stekla poskusna proizvodnja, Kemijski razvojni center pa bo začel obratovati v letu 2013. Ob tem smo razširili tudi obseg delovanja Razvojno-kontrolnega centra 3.

Širimo proizvodnjo učinkovin

Poleti 2012 smo začeli graditi obrat Sinteza 1 v Krškem, s katerim bomo povečali zmogljivosti v proizvodnji učinkovin in intermediatov. Naložba, ki bo zagotavljala največjo možno prožnost proizvodnje in omogočala prehod na proizvodnjo velikih serij zahtevnih učinkovin in intermediatov v najkrajšem možnem času, je ocenjena na 85 milijonov EUR. Obrat bo omogočal tudi proizvodnjo v nadzorovanih pogojih v skladu z evropsko direktivo o registraciji, ocenjevanju in avtorizaciji kemikalij (REACH). Gradnja poteka v skladu z načrti. Proizvodni objekt je bil konec leta 2012 zgrajen do te mere, da smo lahko začeli s strojno- in elektroinstalacijskimi deli. V drugi polovici leta 2013 bo vgrajena proizvodna oprema, obrat pa bo začel z delovanjem v letu 2014.

Posodabljanje proizvodnje in širitev zmogljivosti

V Obratu za proizvodnjo sterilnih izdelkov bomo proizvodnjo ampul postopno povečali na 130 milijonov na leto. Do konca leta 2012 smo vgradili novo tehnološko opremo: dve polnilni liniji za injekcije, dve liniji za pripravo injekcijskih raztopin in pakirno linijo za ampule. Procesne kvalifikacije in postopni prenosi tehnologij z obstoječih linij na nove bodo potekali do drugega kvartala 2013, ko načrtujemo tudi zagon proizvodnje na novi opremi. Za naložbo smo v letu 2012 porabili 7,2 milijona EUR.

V obratu Bršljin poteka nadgradnja tehnološke opreme s katero povečujemo zmogljivosti za proizvodnjo veterinarskih izdelkov z biocidnim učinkom. Vrednost nadgradnje opreme je nekaj manj kot 1 milijon EUR.

Pospešeno gradimo tovarno v Ruski federaciji

Ena najpomembnejših naložb v skupini Krka, ki poteka v tem času, je Krka-Rus 2. Gre za gradnjo nove tovarne in povečanje logističnega centra v Ruski federaciji. Zmogljivost tovarne, s katero si bo Krka v tej državi utrdila status domačega proizvajalca zdravil, bo 1,8 milijarde tablet in kapsul na leto. Skupna površina novih objektov je približno 36.000 m². Avtomatizirano visokoregalno skladišče bo povezano z obstoječim skladiščem, nov proizvodni obrat pa z novim visokoregalnim skladiščem. V obratu bomo izvajali tehnološke procese, tj. tehtanje, granuliranje, tabletiranje, oblaganje tablet, kapsuliranje in pakiranje. Gradnja poteka po načrtih in obsega proizvodni objekt, logistični center z visokoregalnim skladiščem in energetski objekt. V letu 2013 bodo potekala testiranja ter zagoni tehnološke opreme in sistemov. Naložba, ki bo Krko postavila med vodilne ruske proizvajalce, je ocenjena na 135 milijonov EUR. V letu 2012 smo zanjo porabili 50 milijonov EUR.

Povečanje proizvodnih zmogljivosti na Hrvaškem

V distribucijsko-proizvodnem centru Jastrebarsko v odvisni družbi Krka-Farma Zagreb smo v letu 2012 v obstoječih in deloma preurejenih prostorih povečali proizvodnjo polizdelkov in končnih izdelkov. Omogočili smo izdelavo granulata in filmsko obloženih tablet v posebnih klimatskih pogojih, izdelavo dvoplastnih tablet ter povečali proizvodne zmogljivosti v fazi pakiranja. Za naložbo smo porabili nekaj manj kot 3 milijone EUR.

Terme Krka

V odvisni družbi Terme Krka smo v letu 2012 pripravili projektno dokumentacijo za širitev gostinskega dela v Termah Šmarješke Toplice in dokumentacijo za gradnjo pustolovskega parka na Otočcu, s katerim bomo popestrili turistično ponudbo. S tem bomo povečali turistično privlačnost območja in omogočili inovativno obliko rekreacije za družine in mladino, ki želijo aktivno preživeti prosti čas v naravi.

Projekt Pustolovski park Otočec je del Načrta izvedbenih projektov Lokalne akcijske skupine Dolenjska in Bela krajina (NIP LAS DBK) za leto 2012, II. faza, in se delno sofinancira iz sredstev LEADER 4. osi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Izvedbo načrtujemo v prvi polovici leta 2013.

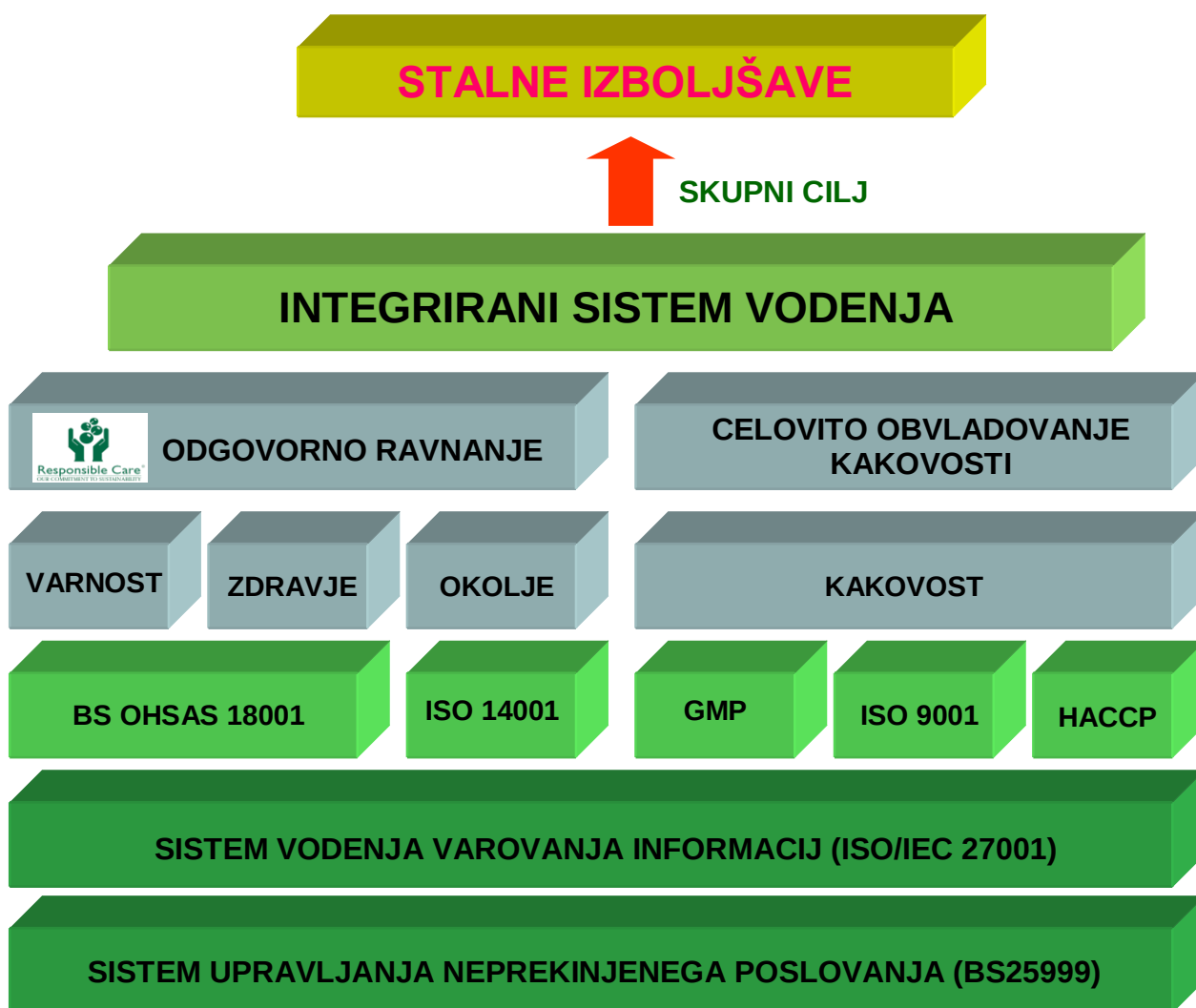
Integrirani sistem vodenja in kakovost

Osnovna strateška usmeritev skupine Krka je nenehno sistematično izboljševanje procesov s katerimi stalno presegamo zahteve odjemalcev glede kakovosti izdelkov in storitev. Cilji se sistematično načrtujejo in kontinuirano usklajujejo z različnimi vidiki poslovanja.

Sistem vodenja in kakovosti

Različne vidike poslovanja (kakovost, okolje, varnost in zdravje pri delu, varnost živil, varovanje informacij in upravljanje neprekinjenega poslovanja) na enovit način obvladujemo z integriranim sistemom vodenja (ISV). Namen ISV je dosegati optimalne cilje poslovanja. Struktura ISV temelji na standardu ISO 9001, ki je nadgrajen in razširjen z drugimi standardi in načeli: GXP, HACCP, ISO 14001, BS OHSAS 18001, ISO/IEC 27001, BS 25999. Delovanje ISV podpira centraliziran dokumentacijski sistem, ki ga nenehno izboljšujemo v smislu zmanjševanja stroškov, krajšanja časa od izdelave dokumenta do njegove veljavnosti, boljše dostopnosti in zaščite dokumentov itd. Postopoma prehajamo s papirnega na elektronsko obvladovanje dokumentov. Da bi lahko zagotovili kredibilnost ISV in utrjevali zaupanje naših partnerjev, ga redno certificiramo pri neodvisni zunanji instituciji (Slovenski institut za kakovost in meroslovje, SIQ) ter z rednimi preverjanji slovenskih nadzornikov in tujih inšpektorjev agencij in inšpektoratov dokazujemo njegovo skladnost z regulativnimi in zakonskimi zahtevami (dobre prakse, GXP).

Z integriranim sistemom vodenja (ISV) opredeljujemo svoj odnos do kakovosti, okolja, varnosti in zdravja pri delu, varnosti živil ter varovanja informacij. ISV je podlaga za učinkovito izvajanje neprekinjenega poslovanja podjetja.

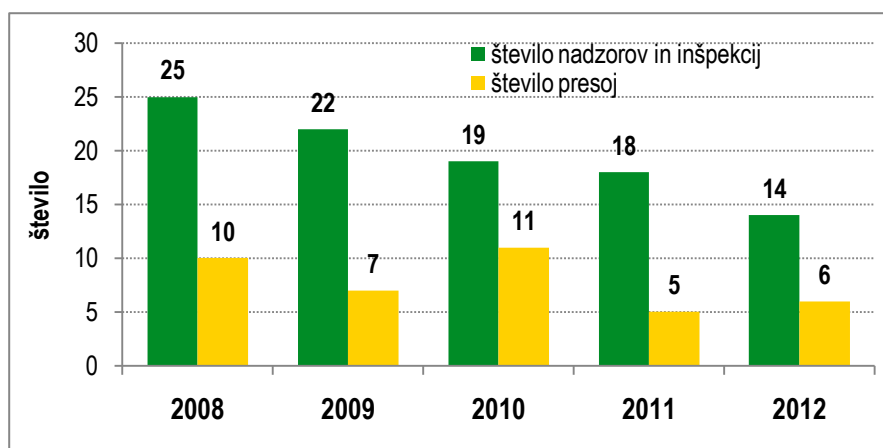

Nenehne izboljšave, ki nam jih narekujejo standardi in smernice kakovosti ter pristop PDCA (plan/planiraj, do/izvedi, check/preveri in act/ukrepaj) so gonilna sila napredka in stalnega izboljševanja na vseh področjih delovanja družbe. Sistematično obvladujemo procese od zahtev odjemalcev, razvoja in raziskav, proizvodnje izdelkov, prodaje in trženja do spremljanja zadovoljstva odjemalcev. Zadovoljstvo naših kupcev ter doseganje poslovnih uspehov sta naša ključna cilja tudi v prihodnje.

Inšpekcije in presoje sistema vodenja in kakovosti

Ustreznost Krkinega sistema vodenja preverjajo in potrjujejo redni nadzori in inšpekcije domačih in tujih državnih agencij in inšpektoratov ter certifikacijskih organizacij in presoje partnerjev.

Število nadzorov, inšpekcij in presoj v skupini Krka

Število in pogostost presoj naših partnerjev pogojujejo analize tveganj, ki jih naši partnerji izvajajo pri postavitvi planov presoj. Trend zmanjšanja števila presoj, nadzorov in inšpekcij kaže na nizko ocenjeno tveganje in visoko stopnjo zaupanja naših partnerjev v Krkin sistem kakovosti.

Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP) redno izvaja nadzorne preglede sistema kontrole in zagotavljanja kakovosti, procesa izdelave zdravil in zdravilnih učinkovin, izvajanja kliničnih študij, farmakovigilance. Med nadzori, izvedenimi v letu 2012, izpostavljamo:

- verifikacijo nove linije za proizvodnjo veterinarskih izdelkov, postavljene v okviru Obrata za proizvodnjo trdnih oblik, ki je bila uspešna in je potrdila, da obrat deluje v skladu z dobrimi praksami;
- nadzorni pregled proizvodnje sterilnih izdelkov (del pregleda je potekal pod nadzorom inšpektorjev MRA /Mutual Recognition Agreement/ iz Kanade), ki je bil uspešen, Krka pa je s tem ohranila veljavnost izdanega certifikata dobre proizvodne prakse za proizvodnjo sterilnih izdelkov;
- nadzorni pregled proizvodnje in distribucije v odvisni družbi Krka-Rus, ki je potrdil skladnost delovanja s smernicami evropske dobre proizvodne prakse in katerega rezultat je obnovljeni certifikat, hkrati pa nam to omogoča nadaljevanje politike kakovosti, da vsa Krkina podjetja s proizvodno-distribucijsko dejavnostjo delujejo v skladu z evropsko regulativo, tudi če so ustanovljena zunaj EU;
- evropski nadzorni pregled sistema farmakovigilance za zdravila, registrirana po centraliziranem postopku, ki je potrdil skladnost celotnega sistema tako v družbi Krka kot tudi v vseh njenih podjetjih in predstavništvih v tujini.

Z uspešnimi nadzori je JAZMP potrdila ustreznost našega poslovanja z zahtevami, veljavnimi v EU, kar je osnova za obnovo certifikatov dobre proizvodne prakse in vzdrževanje dovoljenj za izdelavo zdravil.

V skladu z letnim planom Evropske agencije za zdravila je bil v Krki uspešno opravljen redni farmakovigilančni nadzor (JAZMP), in sicer za zdravila, ki so pridobila dovoljenje za promet po centraliziranem postopku. Uspešno sta bila opravljena tudi pregleda sistema farmakovigilance v dveh Krkinih podjetjih, ki so ga opravile nacionalne agencije.

Redne inšpekcijske preglede za vstop oziroma obstoj na trgih zunaj EU, kjer Krka trži izdelke, so izvajale tudi druge agencije za zdravila. Vse inšpekcije so bile uspešne, saj so inšpektorji potrdili ustreznost in skladnost z regulativnimi zahtevami za izdelavo zdravil.

V nekaterih državah (npr. v Ruski federaciji, Ukrajini in Belorusiji) ima Krka kot proizvajalka visokokakovostnih zdravil poseben status. Kontrola kakovosti ob uvozu je omejena na tri parametre, kar zmanjšuje stroške uvoza in omogoča bistveno hitrejši vstop serij končnih izdelkov na trg. V letu 2012 je ponovno potekala splošna inšpekcija beloruskih inšpekcijskih oblasti, ki so potrdile skladnost s predpisanimi standardi in Krki ohranile dodeljeni status.

Veterinarska uprava Republike Slovenije je opravila inšpekcijske preglede, s katerimi je ugotavljala, kako se izvajajo pogoji za zagotavljanje sledljivosti krme v treh registriranih obratih in/ali so izpolnjene zahteve za izdajo veterinarskih dovoljenj za izvoz krmnih dodatkov in živil živalskega izvora. Opravljen je bil tudi inšpekcijski nadzor uporabe zdravil in z uporabo povezane sledljivosti zdravil v veterinarski medicini.

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije je opravil inšpekcijske nadzore proizvodnje, označevanja in zagotavljanja sledljivosti v celotnem proizvodnem postopku izdelave prehranskih dopolnil na dveh registriranih lokacijah ter izvajanje zahtev Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo, in zahtev HACCP v Družbeni prehrani.

Krkini presojevalci presojamo sisteme vodenja kakovosti dobaviteljev in pogodbenih partnerjev, da bi tako bolje obvladovali kakovost izdelkov in procesov. Posledično uvajamo na področju kakovosti izdelkov in surovin proizvedenih pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih, potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganj na sprejemljivo raven. Ustrezna kakovost izdelkov in surovin, proizvedenih pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih znotraj dogovorjenih dobavnih rokov, omogoča optimalno načrtovanje proizvodnih procesov.

Procesi zagotavljanja kakovosti

Za izvajanje politik in doseganje strateških ciljev družbe imamo v Krki določenih šest ključnih procesov: vodenje družbe, razvoj in raziskave, oskrba z izdelki, marketing, prodaja ter inženiring in tehnične storitve. Procesi s področja kakovosti so integrirani v procese vodenja družbe in omogočajo izvajanje osnovnih pravil delovanja procesov družbe. Stalna naloga je nadgradnja sistemov kakovosti, s čimer izboljšujemo učinkovitost procesov ter kakovost izdelkov in storitev.

Za kakovost, varnost in učinkovitost izdelka je pomembno, da je kakovost vgrajena v najzgodnejše faze razvoja in raziskav. Z nenehno implementacijo novega znanja in s poglobljenim razumevanjem procesov zmanjšujemo njihovo variabilnost in zagotavljamo konstantno kakovost izdelkov in procesov. V ta namen smo v letu 2011 vpeljali nove pristope in orodja, ki smo jih v letu 2012 nadgradili in zagotovili ustrezne vire.

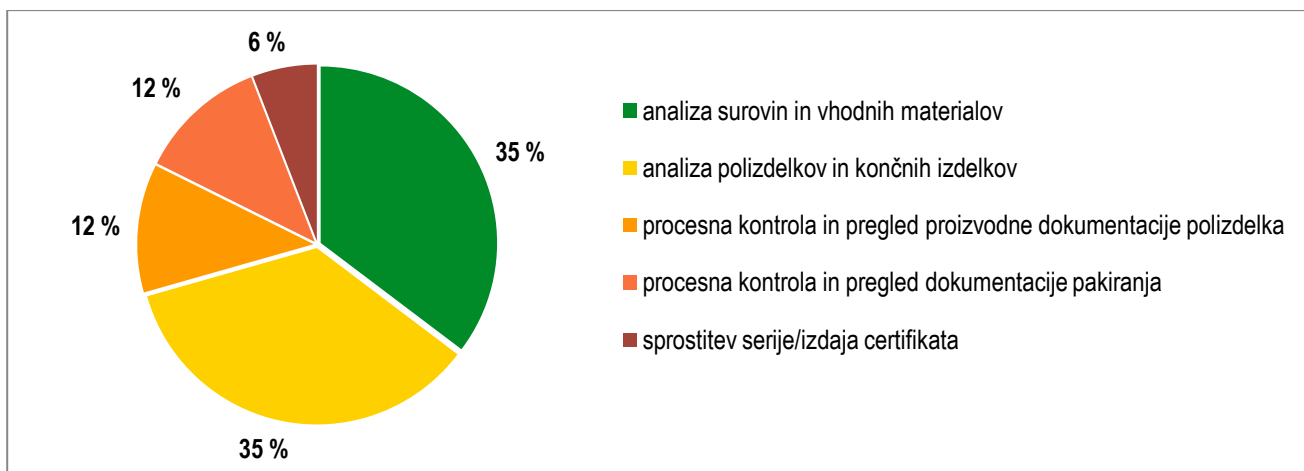
Z laboratorijsko kontrolo kakovosti preverjamo kakovost izdelkov, zdravilnih učinkovin, vhodnih materialov in proizvodnega okolja na vseh proizvodnih lokacijah. V letu 2012 smo v Službi za laboratorijsko kontrolo kakovosti z novo opremo še izboljšali redno kontrolo kakovosti vhodnih materialov in končnih izdelkov. S poglobljenim strokovnim delom, učinkovito organizacijo dela, upoštevanjem vseh zahtev laboratorijske kontrole kakovosti in obvladovanjem laboratorijske opreme v skladu z zahtevami dobre proizvodne prakse dosegamo optimalne odzivne čase analiz ter s tem prispevamo k realizaciji naročil in zadovoljstvu naših kupcev.

Število na trg sproščenih serij je v skladu s prodajnimi potrebami in realizacijo proizvodnih dejavnosti. Dejavnosti, ki so ključne za sprostitve serij na trg, so rezultat procesov, ki se izvajajo čez ves cikel kontrole in ocenjevanja kakovosti izdelka. Vse proizvedene serije so ocenjene v skladu s standardi dobre proizvodne prakse in v skladu z registracijsko dokumentacijo, s čimer zagotavljamo, da so naši izdelki varni, kakovostni in učinkoviti. Končno oceno posamezne serije pripravijo ustrezno usposobljene odgovorne osebe za sproščanje zdravil, kar je predpisano z Zakonom o zdravilih. Odgovorne osebe so evidentirane pri Javni agenciji Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke ter navedene v Dovoljenju za opravljanje dejavnosti izdelave zdravil.

Sprostitve serije na trg je rezultat procesov, ki se izvajajo čez ves cikel proizvodnje izdelka.

Izdaja certifikata in priprava dokumentacije serije za kupca se izvaja na osnovi pogodb o kakovosti, ki jih v sodelovanju z našimi kupci in partnerji redno usklajujemo in nadgrajujemo. Poglobljena komunikacija in določene odgovornosti znotraj partnerskih odnosov so rezultat dejavnosti v daljšem časovnem obdobju.

Struktura kontrol pri sproščanju zdravil na trg

S postopki kvalifikacij in validacij investicijskih in računalniških projektov, proizvodne in laboratorijske opreme, medijev, klimatizacijskih sistemov, tehnoloških postopkov, procesov čiščenja, s kalibracijami ter postopki vzdrževanja pripomoremo k zagotavljanju kakovosti proizvodnih in kontrolnih procesov.

Dokumentacijski in informacijski sistem nenehno nadgrajujemo v skladu s procesnimi zahtevami, kar nam omogoča pregledno in učinkovito uporabo informacij. Dokumentacija, s katero dokazujemo kakovost svojih izdelkov, je sistematično urejena in pripravljena za inšpekcijske preglede oziroma presojo naših partnerjev.

Izboljševanje sistema kakovosti

Informacije o zadovoljstvu kupcev z našimi izdelki stalno spremljamo prek posrednih kazalcev, kot so reklamacije, odpoklici in informacije o neželenih učinkih, namen spremljanja pa je izboljševanje procesov. Zadovoljstvo partnerjev z našimi izdelki in storitvami zagotavljamo s pogodbami o zagotavljanju kakovosti, ki jih redno dopolnjujemo, z letnimi pregledi kakovosti in koordinacijo dejavnosti, vezanih na zagotavljanje kakovosti pri pogodbenem sodelovanju. Ne nazadnje se zadovoljstvo partnerjev kaže tudi v uspešno izpeljanih presojah ustreznosti izdelave izdelkov glede na zahteve standardov dobre proizvodne prakse in registracijske dokumentacije.

Zadovoljstvo odjemalcev z našimi izdelki in storitvami je eden ključnih ciljev ISV kot tudi poslovanja in uspešnosti.

Delovanje vseh najpomembnejših procesov z vidika ISV in v skladu z merili uspešnosti periodično pregleduje Odbor za kakovost ter predlaga strateške usmeritve za nadaljnji razvoj.

Velik poudarek dajemo varovanju okolja, varnosti in zdravju pri delu (ISO 14001, BS OHSAS 18001) ter odkritim in korektnim odnosom z javnostjo, ki ji redno poročamo in jo obveščamo o izboljšavah. Dokaz, da je naš način uspešen in korekten, je vsakoletna pridobitev pravice do uporabe loga odgovorno ravnanje (Responsible Care).

Naša stalna usmeritev je integracija in poenotenje sistemov kakovosti v procese znotraj celotne skupine Krka. V skladu s tem skrbimo za nadgradnjo sistemov kakovosti in optimizacije. Internacionalizacija procesov sistema kakovosti vodi v koherentno in celostno obvladovanje kakovosti ter optimizacijo in učinkovitost procesov.

Sistem varovanja informacij je osnova za stalno izboljševanje na več področjih, kot so varovanje osebnih podatkov, arhiviranje, neprekinjeno poslovanje ipd.

Sistem varovanja informacij

Sistem vodenja varovanja informacij (SVVI) je certificiran v skladu z ISO/IEC 27001. Redno ocenjujemo tveganja informacijskih virov, SVVI pa se redno preverja z zunanjimi varnostnimi pregledi. Politiko varovanja informacij so sprejele tudi Krkine odvisne družbe. Osnova za uspešno izvajanje SVVI je

usposabljanje in ozaveščanje zaposlenih, ki ga izvajamo tudi s pomočjo sodobnih tehnologij, kot je elektronsko usposabljanje. Skladnost notranjih pravil arhiviranja dokumentarnega gradiva v Krki z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA) je potrdil Arhiv Republike Slovenije.

V letu 2012 smo dokončali prenovu sistema varovanja osebnih podatkov v skladu z Zakonom o varovanju podatkov (ZVOP-1). Varovanje osebnih podatkov v skladu s Krkino politiko in lokalno zakonodajo dosledno izvajamo tudi v naših odvisnih družbah v tujini.

V letu 2013 bomo sistemsko povezali upravljanje tveganj informacijskih virov z upravljanjem tveganj v okviru sistema upravljanja neprekinjenega poslovanja.

Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja

*Sistem upravljanja
neprekinjenega
poslovanja je
sestavni del
celovitega
obvladovanja
tveganj v Krki.*

V skladu s standardom BS25999 (Business Continuity Management) smo vzpostavili sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP). Ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. Izvajamo učinkovite ukrepe za zaščito ljudi, premoženja in drugih ključnih virov ter preprečevanje izrednih dogodkov oziroma katastrof. V primeru izrednih dogodkov imamo pripravljene načrte in ukrepe za reševanje in zmanjšanje neposredne škode. Učinkovitost SUNP izboljšujemo s stalnim nadgrajevanjem sistema, usposabljanjem in z vajami. V letu 2012 smo obnovili analizo vplivov na poslovanje, v letu 2013 pa bomo prenovili načrte neprekinjenega poslovanja za delovanje v izrednih razmerah.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Odgovornost do zaposlenih

Uspeh, rast in razvoj podjetja zagotavljajo zaposleni, ki so za delo zavzeti in usposobljeni. Odgovornost do zaposlenih, kakovost življenja in dela, socialna varnost in skrb za varno delo so temelji spodbudnega delovnega okolja, v katerem lahko cilje in potrebe posameznika povezujemo s cilji podjetja.

*Gradimo
partnerstvo in
zaupanje.*

Krkinge vrednote hitrost in fleksibilnost, partnerstvo in zaupanje, učinkovitost in kreativnost so izhodišče za naše delovanje. Spodbujamo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Spoštovanje zakonskih norm in pravil, etičnega odnosa do sočloveka in širšega družbenega okolja so temelji našega delovanja. K spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja nas zavezuje tudi Etični kodeks Krke.

Skrbno izbiramo nove sodelavce, ki morajo imeti poleg znanja in veščin tudi visoke delovne in etične standarde. Od njih pričakujemo tudi nenehno izpopolnjevanje in razvoj ter željo po doseganju odličnosti pri delu, v osebnem razvoju in v medsebojnih odnosih.

*Zavezani smo
visokim etičnim in
delovnim
standardom,
zapisanim v
Krkinem Etičnem
kodeksu.*

Razmišljamo dolgoročno, kako bomo vedno lahko privabili dovolj sposobnih strokovnjakov, ki bodo prispevali k uresničevanju naših ciljev. Zato **sistematično delamo z mladimi, še preden vstopijo na trg dela**. Študentom in dijakom, ki že med izobraževanjem kažejo določene talente in sposobnosti, omogočimo pridobitev štipendije. Naši štipendisti so med študijem povezani s Krko. Na organiziranih srečanjih in med opravljanjem strokovne prakse se bolje seznanijo s podjetjem in delovnimi procesi, hkrati pa lahko razvijejo in pokažejo svoje znanje in sposobnosti. Kot vabljeni predavatelji soustvarjamo študijske programe na dodiplomski in magistrski stopnji, študentom in mladim raziskovalcem pa s temami in strokovnim znanjem pomagamo pri zaključnih nalogah na različnih področjih. Štipendisti in njihovi mentorji se dejavno vključujejo tudi v Krkinge nagrade, kjer najboljši med njimi redno dosegajo vidne uspehe. Leta 2012 smo imeli 81 štipendistov, 17 jih je študij že končalo.

Število zaposlenih raste tako doma kot v Krkingih odvisnih družbah in predstavništvih v tujini, kjer je zaposlenih že 4697 delavcev, kar je **50 % vseh zaposlenih v skupini Krka**.

Vlagamo v razvoj strokovnega in vodstvenega kadra, zaposlene podpiramo pri pridobivanju višje izobrazbene ravni in jim tudi sicer ponujamo številne možnosti za razvoj, izobraževanje in usposabljanje.

Z različnimi nagradami in priznanji jih motiviramo za doseganje odličnih rezultatov. Posebno priznanje dajemo najboljšim sodelavcem in najboljšim vodjem v skupini Krka.

Dobra organizacijska klima omogoča zavzeto in ustvarjalno delo ter doseganje ambicioznih ciljev, zato jo redno merimo. Analize teh ugotovitev so dobro orodje za pripravo izboljšav oziroma sprememb znotraj organizacije.

*Vlagamo v znanje
in razvoj
zaposlenih.*

Konkurenčnost in uspešnost družbe ohranjamo tudi z nenehnim izboljševanjem notranjih procesov. To postaja še bolj pomembno ob intenzivni rasti in širjenju na nove trge. Skupina Krka postaja vse bolj kompleksna, zato namenimo posebno pozornost organizacijski učinkovitosti. Reorganizacije, prestrukturiranje predstavništev v odvisne družbe, nenehno iskanje novih rešitev tako v procesih kot v strukturi nam omogočajo fleksibilnost in hitrost v odgovorih na zahteve konkurenčnega okolja.

O sistematičnem in odgovornem delu na kadrovskem področju, pri katerem sodelujejo vodstvo podjetja, strokovne službe in ostali partnerji, pričajo tudi številne nagrade in priznanja. V letu 2012 smo že osmič prejeli priznanje TOP 10 za vlaganja in uspešno delo na področju izobraževanja, bili smo med finalisti v akciji Zlata nit ter obenem dobili posebno priznanje za stabilno rastoče podjetje, dobili smo posebno nagrado Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine kot največji zaposlovalec v regiji. Slovenska kadrovska zveza pa je Krki podelila priznanje za prispevek k trajnostnem razvoju kadrovske stroke.

Ključni podatki za leto 2012

število zaposlenih	9461, od tega 50 % v Sloveniji
povprečna starost	38,5 leta
delež zaposlenih žensk	63 %
delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo	51,9 %
sprememba števila zaposlenih v letu 2012	+513

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2012

	2012	2011	2010	2009	2008	Indeks 2012/2011
družba Krka v Sloveniji	4085	3899	3784	3563	3380	105
predstavništva družbe Krka zunaj Slovenije	410	480	749	1697	1870	85
družba Krka	4495	4379	4533	5260	5250	103
odvisne družbe zunaj Slovenije	4287	3865	3361	2036	1673	111
skupina Terme Krka	627	653	675	679	679	96
družba Farma GRS	50	51				98
družba GRS VIZ FARMA	1					
družba GRS TEH FARMA	1					
skupina Krka	9461	8948	8569	7975	7602	106

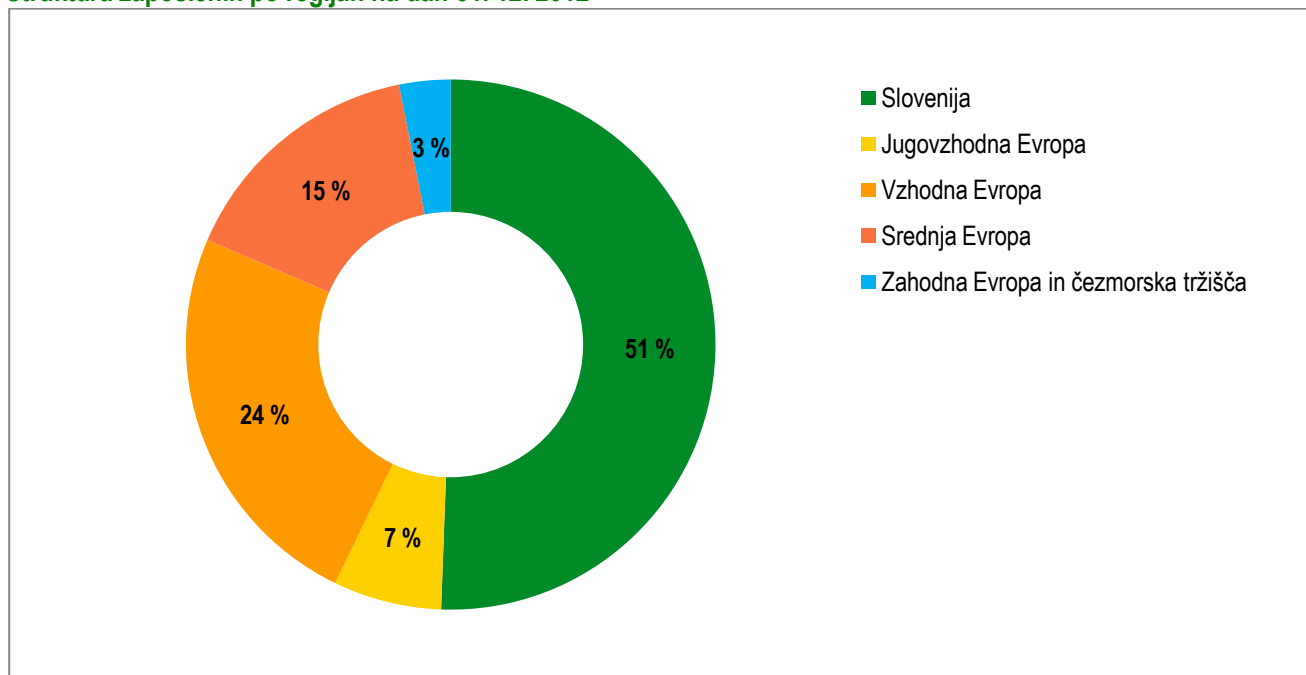
Izobrazbena struktura

Intenzivno vlaganje v razvoj, nove zmogljivosti in zahtevne tehnologije ter zagotavljanje konkurenčnosti na globalnih trgih zahtevata na vseh področjih visoko usposobljene strokovnjake. Delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo se nenehno povečuje in predstavlja v skupini Krka že 52 %. Konec leta 2012 je imelo v skupini Krka 4909 zaposlenih najmanj univerzitetno izobrazbo. Med njimi je 106 doktorjev znanosti in 281 magistrstov znanosti in specialistov.

Stopnja izobrazbe na dan 31. 12. 2012

	2012	2011	2010	2009	2008
doktorji znanosti	106	95	90	82	76
magistri znanosti	281	266	245	215	178
univerzitetna izobrazba	4522	4230	4076	3730	3604
visokostrokovna izobrazba	1072	945	780	698	596
višješolska izobrazba	263	257	248	240	225
srednješolska izobrazba, V. stopnja	1864	1760	1711	1599	1503
ostalo	1353	1395	1419	1411	1420
skupaj skupina Krka	9461	8948	8569	7975	7602

Struktura zaposlenih po regijah na dan 31. 12. 2012

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Vlaganje v znanje in razvoj vseh zaposlenih je ključ uspeha Krke in njenih sodelavcev. Razvoj zaposlenih sistematično načrtujemo in jim **z nenehnim izobraževanjem** omogočamo tako strokovni in osebni razvoj kot tudi napredovanje.

Sistem kompetenc za različna delovna področja nam omogoča, da ugotavljamo potrebe glede razvoja, nadgrajevanja znanja in izpopolnjevanja veščin zaposlenih. Kompetence so dobra osnova za izbor novih sodelavcev, za oblikovanje programov izobraževanja in usposabljanja ter za njihovo evalvacijo.

Krkin pogovor je pomembno orodje za učinkovito vodenje, motivacijo in razvoj zaposlenih. Vodja in zaposleni v njem opredelita cilje ter se pogovorita o prednostnih nalogah in pričakovanih tako glede dela kot razvoja zaposlenega, nato pa na osnovi tega načrtujeta njegovo izobraževanje. V Krkin pogovor so vključeni vsi zaposleni v skupini Krka.

Poseben poudarek dajemo zgodnjemu odkrivanju in sistematičnemu razvoju **ključnih in perspektivnih sodelavcev**, ki jih prek izobraževanja, pridobivanja izkušenj na različnih področjih, mentorstva in coachinga pripravljamo za prevzemanje najzahtevnejših in najodgovornejših nalog. Med ključne in perspektivne kadre je bilo leta 2012 vključenih 1155 sodelavcev ali 12,6 % vseh zaposlenih v skupini Krka.

Zgodaj odkrivamo talentirane sodelavce in jim omogočamo nadaljnji razvoj.

Nenehno izpopolnjevanje in usposabljanje poteka na različnih strokovnih področjih, na področju vodenja in osebnega razvoja, učenja tujih jezikov, predvsem angleščine in ruščine, ter področju kakovosti in uporabe sodobne informacijske tehnologije.

Najzahtevnejše in najnovejše znanje pridobivajo zaposleni na fakultetah, inštitutih in v drugih ustanovah doma in v tujini. V letu 2012 jih je ob delu študiralo 392, od tega 54 na podiplomskem študiju za pridobitev specializacije, magisterija ali doktorata. Krka jih podpira s sofinanciranjem šolnin in študijskim dopustom.

Med prvimi v državi smo razvili programe za pridobivanje **nacionalne poklicne kvalifikacije**. Smo edini izvajalci v državi za šest programov nacionalne poklicne kvalifikacije na področju farmacevtske industrije. Vanje se vključujejo tudi ljudje, ki so zaposleni v lekarnah in drugih farmacevtskih podjetjih. V letu 2012 smo podelili 135 certifikatov. Skupaj smo od leta 2004 podelili že 964 certifikatov – 822 zaposlenim v Krki in 142 zaposlenim v drugih podjetjih in lekarnah.

Znanje je v Krki vrednota.

Zaradi potreb po razvoju vodij smo razvili **lastno šolo vodenja**. Izvaja se v okviru treh programov, prilagojenih za različne nivoje vodenja, in sicer: Krkina mednarodna šola vodenja, šola za operativni nivo vodenja in program za osnovni nivo vodenja. V mednarodnem okolju izvajamo tudi interni **program za strokovne in projektne time**, ki je namenjen razvoju strokovnjakov s poudarkom na razvoju komunikacijskih veščin, timske in projektnem delu ter osebnem razvoju zaposlenega. Pridobivanje znanja s področja vodenja in menedžmenta poteka tudi v obliki kolegijskih izobraževanj in študija na uglednih poslovnih šolah.

Za zaposlene v marketinško-prodajni mreži imamo poleg seminarjev za novo zaposlene vpeljane programe seminarjev in delavnic za različne funkcije. Za najštevilčnejšo skupino zaposlenih v marketinško-prodajni mreži, to so strokovni sodelavci na terenu, izvajamo lastne izobraževalne seminarje s pomočjo več kot 50 internih trenerjev.

Klasične oblike izobraževanja dopolnjujemo s spletnim učenjem in spletnim preverjanjem znanja, ki je zaradi Krkine razvejanosti postala zelo pomembna oblika izobraževanja. Spletno učenje in testiranje uporabljamo kot predpripravo na seminarje in srečanja, kar zagotavlja višjo raven znanja in sodelovanja na izobraževanjih, na tak način zagotavljamo potrebno marketinško-prodajno znanje, pa tudi znanje s področja kakovosti. Sodelavci, zaposleni v Marketingu v Sloveniji in tujini, so se tako v letu 2012 učili s pomočjo okrog 850 spletnih testov, izvedli pa so tudi okrog 1160 različnih spletnih testiranj. V Ruski federaciji, našem največjem trgu, pa smo strokovne sodelavce izobraževali tudi prek nove spletne metode webinar.

V letu 2012 smo pri spletnem učenju in testiranju prešli na novo aplikacijo, ki smo jo poimenovali Krka Learning. Uporabnikom omogoča lažje in preglednejše učenje ter sledenje zgodovini izobraževanja, avtorjem gradiva pa lažji in hitrejši način priprave, sklicevanje spletnih izobraževanj in testov ter njihovo analizo. Novi sistem smo v letu 2012 uvedli v Sloveniji in na treh trgih regije Srednja Evropa.

Vsak zaposleni v skupini Krka se je v letu 2012 več kot šestkrat udeležil različnih oblik izobraževanja. Svoje znanje je v povprečju izpopolnjeval 54 ur. Za izobraževanje namenjamo 0,62 % poslovnih prihodkov.

Tako z vsebinami kot z izobraževalnimi oblikami sledimo Krkinim vrednotam, še posebej učinkovitosti, fleksibilnosti, partnerstvu in kreativnosti.

Nagrajevanje in motiviranje zaposlenih

Pri zaposlenih prepoznavamo dobro opravljeno delo in uspešnost ter jih za nadaljnje delo motiviramo z različnimi sistemi nagrajevanja.

Najboljšim zaposlenim podeljujemo priznanja in nagrade za uspešno delo. Izbiramo in nagrajujemo najboljše sodelavce in najboljše vodje na ravni organizacijskih enot in na ravni celotne skupine Krka, najboljše sodelavce v marketinško-prodajni mreži ter najuspešnejše sodelavce na področju registracij.

Najzvestejšim zaposlenim že desetletja podeljujemo jubilejne nagrade in posebna priznanja, ki jih vsako leto slovesno podelimo na prireditvi Dan Krkinih priznanj.

*Spodbujamo
zavzetost in
lojalnost,
nagrajujemo
odličnost.*

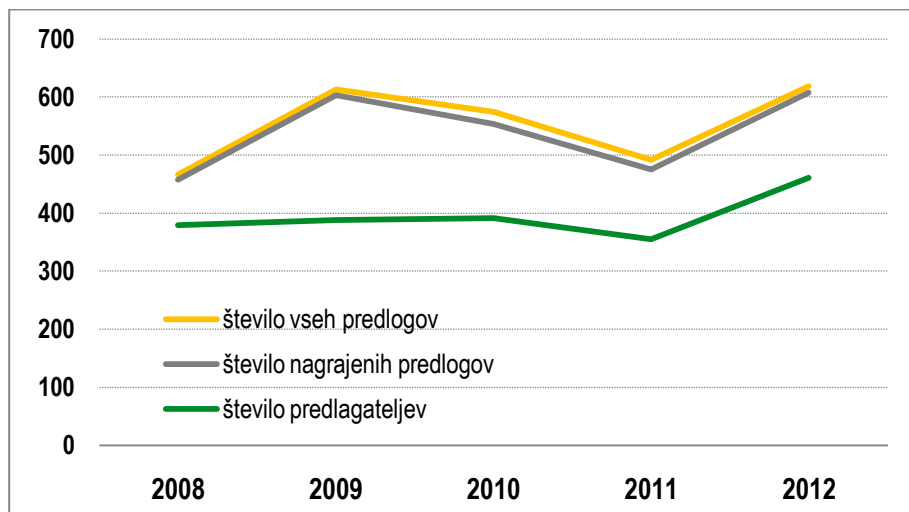
Množična inventivna dejavnost

Krkin sistem množične inventivne dejavnosti omogoča, da se lahko vsak zaposleni vključi v sistem stalnih izboljšav v sistemu kakovosti in s tem v integrirani sistem vodenja. Za ohranjanje in spodbujanje sistema množične inventivne dejavnosti so ključni vodje, ki so sodelavce pripravljeni spodbujati, da med opravljanjem vsakodnevnega dela razmišljajo čim bolj inovativno.

Vsak zaposleni lahko predlaga, kako izboljšati delovni proces, zagotoviti varnejše delovne razmere ali zmanjšati stroške, ki nastajajo pri delu. Množično inventivno dejavnost spodbujamo z objavami na Krkanetu in v Utripu ter nagradami in posebnimi priznanji, ki jih najboljšim sodelavcem na področju množične inventivne dejavnosti podelimo na prireditvi Dan Krkinih priznanj.

V letu 2012 se je število predlogov v primerjavi z letom 2011 povečalo za 26 %.

Število predlogov in izboljšav zaposlenih

Varnost in zdravje pri delu

Zaposlenim zagotavljamo varno delovno okolje. V vse nove projekte in tehnologije vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo, jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni in tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer.

Skrb za zdravje zaposlenih je skupna odgovornost zaposlenih, njihovih vodij, strokovnih služb in specialistov s področja medicine dela. V aktivnosti so vključeni tudi Svet delavcev in oba sindikata.

Obvladujemo tveganja v delovnih procesih.

Dobro psihofizično počutje in ugodno psihosocialno klimo zagotavljamo z redno tedensko rekreacijo, preventivno zdravstveno rekreacijo, športnimi prireditvami, delavnicami o zdravem načinu življenja in vplivu psihoaktivnih snovi, ki jih vodijo zdravniki, zdravo prehrano v lastnih restavracijah in podobnimi aktivnostmi.

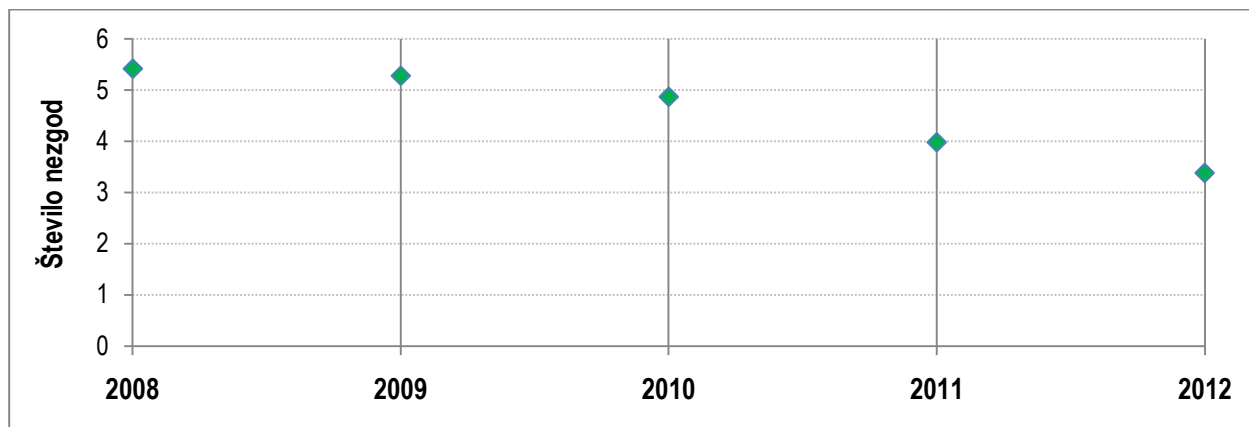
Že več let poteka projekt Medsebojni odnosi in bolniška odsotnost, ki prispeva k zmanjšanju bolniške odsotnosti. V letu 2012 je bilo na bolniškem dopustu 4,1 % zaposlenih, na porodniškem dopustu pa 5,1 %.

Med zaposlenimi je 5 % invalidov. V skladu z zakonodajo in predpisi ter omejitvami iz naslova invalidnosti zanje skupaj s timom strokovnjakov najdemo ustrezno delo. S preventivnimi ukrepi predvsem preprečujemo nastanek novih omejitev. Poleg preventivne in kurativne skrbi za njihovo zdravje zagotavljamo, da lahko svoje delo nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim za delo. Poskrbimo tudi za ustrezno prekvalifikacijo delavcev, ki svojega dela ne morejo več opravljati.

Timsko delo pri skrbi za zdravje zaposlenih daje rezultate.

Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je v skladu s standardom BS OHSAS 18001:2007 in je vključen v Krkin integrirani sistem vodenja. V organizacijskih enotah delujejo delovne skupine za varnost in zdravje pri delu, v katerih sodeluje tudi strokovni delavec, pooblaščen za to področje. Na ravni družbe deluje tim za varnost in zdravje pri delu in pripravlja ključne cilje in programe, ki jih potrjuje uprava.

Sproti spremljamo podatke o nezgodah na delovnem mestu. Kazalnik LTAR v grafu, ki pokaže, koliko nezgod na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, se je pripetilo na en milijon opravljenih ur, je v letu 2012 dosegel vrednost 3,38. Vse nezgode so bile lažje.

Nezgode na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniškega staleža na milijon opravljenih ur (LTAR)

Izrednih dogodkov, na primer požarov in večjih razlitij nevarnih kemikalij, ni bilo. Za ustrezen odziv na izreden dogodek poskrbita Oddelek za varstvo pred požarom in Industrijska gasilska enota. V letu 2012 smo izvedli 15 vaj za povečanje pripravljenosti na izredne dogodke, od tega eno večjo, v kateri smo sodelovali z Gasilsko reševalnim centrom Novo mesto. Prikazali smo, kakšne so realne možnosti za nastanek izrednih dogodkov, ter preverili usklajenost delovanja notranjih in zunanjih reševalcev ter Krkine ekipe za prvo pomoč in zdravstvene službe.

Pripravljeni smo tudi na izredne dogodke.

Kakovost življenja

V Krki se zavedamo, da je skrb za zdravje in dobro počutje zaposlenih v Krki v današnjem času, ki zahteva vse hitrejše odzive in nenehno prilagajanje na vseh področjih dela in življenja, tudi naša odgovornost.

Za dobro počutje in dobre medsebojne odnose že desetletja skrbimo z raznovrstnimi športnimi in kulturnimi dogodki. Na vseh lokacijah podjetja zagotavljamo kakovostno prehrano, ki vključuje raznovrstno ponudbo hladnih in toplih obrokov. Zaposlene opozarjamo tudi na pomen zdrave prehrane. Izsledki ankete o zadovoljstvu s prehrano, narejene v letu 2012, so pokazali, da se vedno več zaposlenih odloča za zdravo prehranjevanje.

Zaposlenim in upokojemcem omogočamo kakovostno življenje.

Druženje zaposlenih je pomemben del Krkine kulture. Srečujemo se na Krkinem dnevu, družabnem in športnem dnevu vseh zaposlenih, na dnevu Krkinih priznanj, kjer nagradimo jubilarne ter naj sodelavce, naj vodje in naj predlagatelje inovacij in koristnih predlogov. Ljubitelji smučanja se družimo na zimskem športnem dnevu. Srečujemo se tudi na srečanjih invalidov, krvodajalcev, gasilcev, športnikov, na čistilnih akcijah, otvoritvah novih obratov in drugih dogodkih.

Tradicionalno organiziramo tudi novoletno srečanje upokojenih sodelavcev, ki so združeni v Krkino društvo upokojencev, prek katerega ohranjajo stike z nekdanjimi sodelavci.

Trim klub Krka organizira različne športne dejavnosti, ki se jih vsak teden v prostem času udeležuje okoli tisoč zaposlenih. Kulturno umetniško društvo Krka pa združuje galerijsko dejavnost, pevski zbor, gledališki klub, ustvarjalne delavnice in organizira obiske kulturnih prireditev.

Komuniciranje z zaposlenimi

Odprto in redno komuniciranje z zaposlenimi je ključnega pomena v procesih socializacije, odločanja, reševanja težav in obvladovanja sprememb.

Spodbujamo odprto in dvosmerno komunikacijo.

Skrbimo za odgovorno in etično komuniciranje ter spodbujamo komunikacijo na vseh ravneh. Tako ustvarjamo produktivno delovno ozračje, povečujemo občutek pripadnosti, gradimo kulturo medsebojnega zaupanja in spoštovanja, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela.

Zaposlene prek različnih internih komunikacijskih orodij sproti seznanjamo z dogajanjem v podjetju. V drugi polovici leta 2012 smo zadovoljstvo zaposlenih z internim obveščanjem preverili tudi z anketo, na podlagi katere smo poiskali načine izboljšanja in optimizacijo uporabe orodij internega komuniciranja.

Svet delavcev je povezovalni člen med zaposlenimi in upravo. Člani zastopajo vse organizacijske enote družbe. Zaposleni lahko svoje pobude ali vprašanja posredujejo v obravnavo prek članov ali predsednika sveta.

Pomemben vir informacij so tudi vsakoletni **zbori delavcev**, na katerih predsednik in člani uprave zaposlene seznajajo z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za tekoče leto, strategijo razvoja družbe in drugimi aktualnimi informacijami. Zaposleni lahko ob tej priložnosti postavljajo vprašanja in posredujejo svoje predloge.

Vsak zaposleni se lahko kadarkoli obrne na **predsednika uprave** prek elektronske pošte, po predhodni najavi pa se lahko dogovori tudi za osebni pogovor.

Zaposlene prek internih komunikacijskih orodij sproti seznanjamo z dogajanjem v podjetju.

Interne spletne strani, poimenovane **Krkanet**, so orodje za interno komuniciranje, centralno objavo dokumentov ter podporo poslovnim procesom in projektnemu delu. Interno portalno okolje zaposlenim omogoča pripravo, objavo ter iskanje informacij in dokumentov, ki jih potrebujejo pri svojem delu, sodelovanje med organizacijskimi enotami, delo s skupnimi dokumenti in bazami podatkov, delitev in izmenjavo znanja ter zbiranje in urejanje podatkov in informacij na enem mestu.

Obveščanje zaposlenih poteka tudi prek internega glasila **Bilten**, ki izhaja enkrat na teden v tiskani in elektronski obliki, in prek mesečne revije **Utrip**, ki pomembno prispeva k razumevanju vizije, poslanstva in vrednot ter strategije in politike družbe. Oba izhajata v slovenščini, v zadnjih letih pa tudi v lokalnih jezikih, in sicer na Poljskem, v Ruski federaciji, Ukrajini in na Hrvaškem.

V elektronski obliki izhaja tudi glasilo **M-Bulletin**, namenjeno obveščanju sodelavcev v marketinško-prodajni mreži v tujini. O dogodkih v Krki zaposlene vsak dan obveščamo tudi prek **informacijskih zaslonov**.

Odgovornost do vlagateljev

Osnovni cilj družbe Krka je maksimiranje vrednosti družbe in delovanje v korist vseh deležnikov, med drugim tudi v korist delničarjev oziroma vlagateljev. Odgovorno ravnanje se odraža v doseganju ciljev poslovanja, ustreznosti transparentnosti poslovanja in komuniciranju z vlagatelji.

Transparentnost poslovanja je v skladu s sprejetimi dobrimi praksami korporativnega upravljanja, kot jih opredeljujejo kodeksi upravljanja.

Za doseganje osnovnega cilja družbe je pomembno kakovostno komuniciranje z vlagatelji in analitiki, kar omogoča razumevanje Krkine poslovne zgodbe. V letu 2012 nam je Ljubljanska borza že šestič zapored podelila nagrado portal za najbolj odprto delniško družbo. Evropsko združenje delničarjev in Vseslovensko združenje malih delničarjev pa nam je svoje zaupanje izkazalo z nagrado delničarjem prijazna družba.

Pri komuniciranju z vlagatelji si prizadevamo za čim večjo odprtost, ažurnost in konsistentnost. Informacije, ki jih posredujemo vlagateljem, se nanašajo zlasti na dosežene poslovne rezultate in na strategijo družbe v prihodnosti, pri tem pa upoštevamo politiko razkrivanja informacij družbe.

Glavni cilji komuniciranja so:

- doseganje poštene vrednosti Krke na trgu,
- lažji in ugodnejši dostop do virov financiranja in
- zadovoljiva likvidnost trgovanja s Krkinimi delnicami.

Navedene cilje uresničujemo:

- s srečanji z vlagatelji na sedežu družbe,
- z organizacijo srečanj vodstva družbe s finančnimi analitiki na sedežu družbe,

Že šestič zapored smo prejeli nagrado portal za odličnost na področju korporativnega upravljanja in odnosov z vlagatelji.

V letu 2012 smo imeli več kot 100 sestankov z zainteresiranimi vlagatelji.

- z udeležbo na različnih konferencah za vlagatelje,
- z organizacijo predstavitev sestančkov v finančnih središčih po svetu,
- z organizacijo konferenčnih klicev s finančnimi analitiki ob objavah poslovnih rezultatov,
- z izdajanjem publikacij za vlagatelje (časopis Utrip prihodnosti, predstavitevno in promocijsko gradivo),
- z rednimi skupščinami delničarjev,
- z novinarskimi konferencami ob objavi poslovnih rezultatov in
- s komuniciranjem s finančnimi mediji.

V letu 2012 smo od Evropskega združenja delničarjev in Vseslovenskega združenja malih delničarjev prejeli nagrado delničarjem prijazna družba.

Poslovni rezultati so v slovenskem in angleškem jeziku na voljo na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>), na Varšavski borzi prek sistema ESPI ter na Krkinih spletnih straneh.

Delničarji se za informacije lahko obrnejo na Finančni sektor, sicer prek telefonske številke (07) 331 2109, ali elektronskega naslova finance@krka.biz.

Odgovornost do odjemalcev

Odjemalci spadajo med ključne ciljne skupine vsakega podjetja in temu primerno v ospredje postavljamo njihovo zadovoljstvo z našimi izdelki in storitvami. Gradimo partnerski odnos, ki temelji na medsebojnem sodelovanju, poznavanju in zaupanju.

Gradimo partnerski odnos, ki temelji na medsebojnem sodelovanju, poznavanju in zaupanju.

Glede na naravo prometa z zdravili svoje odjemalce razvrščamo v štiri skupine:

1. institucije (zdravstvene, regulatorne, za področje industrijske lastnine, zdravstvene zavarovalnice itd.),
2. neposredni kupci (distributerji, druga farmacevtska podjetja),
3. posredni kupci (lekarnice, bolnišnice, farmacevti, zdravniki, veterinarji) in
4. končni uporabniki (bolniki, kupci).

Odgovornost do inštitucij

Upoštevanje uradno predpisanih postopkov pri sodelovanju z regulatornimi inštitucijami, zdravstvenimi zavarovalnicami in drugimi organi, ki se ukvarjajo z zdravili, je osnova odgovornega in dolgoročnega sodelovanja. Izvajanje postopkov dokazujemo z ustreznimi vodenimi podatki in dokumentacijo, ki je sistematično urejena, verodostojna ter pregledna.

Kakovost, varnost in učinkovitost naših izdelkov ter zanesljivost in verodostojnost podatkov so naša glavna odgovornost.

Izvajanje sistemov kakovosti ter dokumentirano dokazovanje skladnosti izvajanja z zahtevami standardov in dobrih praks sta stalnici v življenjskem ciklu izdelkov, ki se začne z razvojem izdelka.

Za doseganje vedno višje ravni delovanja sisteme kakovosti in poslovanja neprestano nadgrajujemo. To potrjujejo uspešno opravljene presoje in inšpekcije, s katerimi pristojni organi leto za letom preverjajo skladnost našega poslovanja in modela integriranega vodenja z zahtevami standardov.

Za uspešno doseganje razvojno-raziskovalnih ciljev svoje ideje in znanje povezujemo s specializiranimi ustanovami in podjetji. Poseben pomen ima ciljno usmerjeno projektno sodelovanje z univerzami in inštituti ter drugimi inštitucijami na področju šolstva in znanosti. Na področju izobraževanja potekajo vsakodnevne aktivnosti, pomemben del sodelovanja pa so tudi Krkine nagrade in štipendiranje bodočih strokovnjakov. Stalnica procesa izobraževanja naših strokovnjakov je pridobivanje in nadgrajevanje znanja prek uspešnega sodelovanja z omenjenimi inštitucijami, pa tudi sodelovanje v pedagoško-znanstvenem procesu.

Pri spremembah strokovnega, znanstvenega in regulatornega okolja aktivno sodelujemo predvsem z delovanjem v različnih strokovnih in industrijskih združenjih v Sloveniji, na ravni Evropske unije in tudi na drugih trgih.

Odgovornost do neposrednih kupcev

Neposredni kupci so druga skupina odjemalcev. To so distributerji zdravil in druga farmacevtska podjetja. Pomembno je, da poznamo njihove potrebe, saj le tako lahko uresničimo njihova pričakovanja. Zato redno preverjamo njihovo mnenje. Na tak način določimo področja, na katerih lahko z različnimi izboljšavami povečamo njihovo zadovoljstvo ter izboljšamo odnose in poslovne procese, s tem pa dolgoročno prispevamo k rasti prodaje in izboljšanju poslovnih rezultatov.

Povprečno zadovoljstvo neposrednih kupcev je zelo visoko.

Odgovornost do posrednih kupcev

Zdravniki in farmacevti, ki Krkine izdelke predpisujejo, priporočajo in izdajajo, sestavljajo eno od najštevilčnejših skupin odjemalcev. Ti posredni kupci so vez s končnimi potrošniki, ki so jim izdelki namenjeni. Da bi ta vez delovala v obojestransko korist in zadovoljstvo, zdravnikom in farmacevtom redno zagotavljamo vse potrebne strokovne informacije o naših izdelkih. Pri tem se strogo držimo veljavnih zakonskih norm in etičnih standardov.

Nepogrešljiv del odgovornega odnosa je tudi, da so vsi zaposleni, ki prihajajo v stik s posrednimi kupci, strokovno dobro usposobljeni in da razpolagajo z objektivnimi in koristnimi informacijami o naših izdelkih. Zato redno skrbimo za njihovo usposabljanje in izobraževanje, ki vedno pogosteje poteka s pomočjo sodobnega elektronskega učenja in preverjanja znanja.

Zdravnikom in farmacevtom redno zagotavljamo vse potrebne strokovne informacije o naših izdelkih.

V Krki širimo znanje. Vsako leto organiziramo številna strokovna in izobraževalna srečanja, na katera vabimo zdravnike, farmacevte in veterinarje. Srečanja so priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj, navezovanje stikov in pridobivanje novega znanja. Potekajo v različnih državah, v katerih je Krka prisotna. V skladu s svetovnimi trendi in glede na želje udeležencev postajajo vedno bolj interaktivna, vedno pogosteje so v obliki delavnic in okroglih miz. Strokovnjaki in mnenjski vodje z različnih področij obravnavajo aktualne teme in novosti, ki jih udeleženci lahko uporabijo v praksi. Merilo uspešnosti so ocene, s katerimi izražajo zadovoljstvo. Te so visoke povprečno 4,9 (na lestvici od 1 do 5) in so vedno višje.

Mnenja posrednih kupcev pridobivamo prek tržnih raziskav, ki jih izvajajo neodvisne agencije. V okviru obsežne raziskave, ki je bila leta 2011 izvedena na ključnih trgih (Slovenija, Ruska federacija, Hrvaška, Poljska, Madžarska in Češka) in je pokazala, da smo na teh trgih po ocenjevanih področjih med vodilnimi, smo v letu 2012 evidentirali vsa področja, kjer lahko svoje delovanje še izboljšamo. Nekaj izboljšav smo že uvedli in jih bomo preverili v naslednji raziskavi.

Odgovornost do končnih uporabnikov

Svoje znanje in strokovnost usmerjamo v ključni cilj, to je skrb za zdravje bolnikov in kupcev, končnih uporabnikov naših izdelkov. Imamo bogato paleto izdelkov za zdravljenje najbolj razširjenih bolezni sodobnega človeka, uveljavljenim izdelkom pa dodajamo nova.

Prizadevamo si, da bi uporabniki nam in našim izdelkom zaupali. Naša odgovornost do njih je zato zelo velika. V velikem delu sveta smo prepoznani po kakovostnih, učinkovitih in varnih izdelkih z dodano vrednostjo po dostopni ceni. Ničesar ne prepuščamo naključju, zato kakovost učinkovin, pomožnih snovi in vseh vstopnih materialov pa vse do končnih izdelkov preverjamo s številnimi laboratorijskimi testiranj z najsodobnejšimi in validiranimi analitskimi metodami in napravami. Tako zagotavljamo, da so vsi naši izdelki kakovostni, učinkoviti in varni.

V velikem delu sveta smo prepoznani po kakovostnih, učinkovitih in varnih izdelkih z dodano vrednostjo po dostopni ceni.

Zaupanje v podjetje se odraža tudi v njegovem ugledu. V letu 2012 smo v okviru raziskave Brand Track, ki jo je izvedlo podjetje Valicon v 10 državah med 12.000 potrošniki, zastavili tudi vprašanje o najbolj uglednih farmacevtskih podjetjih. Rezultati so pokazali, da je Krka v Sloveniji na prvem mestu. Med prvih pet najuglednejših podjetij smo se uvrstili na Slovaškem, Češkem, Hrvaškem in v Srbiji. V Ukrajini, Kazahstanu, Rusiji in na Poljskem pa so nas potrošniki uvrstili med prvih deset najuglednejših podjetij.

Po mnenju slovenskih potrošnikov je Krka najuglednejše farmacevtsko podjetje v Sloveniji.

Zaupanje je posledica dolgoročnega odnosa, tega pa ustvarjamo in negujemo z ustrezno komunikacijo. Ta je vedno usmerjena k uporabniku in se mu prilagaja, predvsem pa je vedno odgovorna in profesionalna. Ker se zavedamo, da je informacija uporabna le takrat, ko je razumljiva, različnim skupinam uporabnikov prilagajamo njen slog in ton, pa tudi vsebino, saj si prizadevamo, da bi bila naša sporočila razumljiva najširšemu krogu. Trudimo se, da uporabniki

dobijo vse informacije o izdelkih, ki jih potrebujejo, s tem pa zmanjšujemo strah, izboljšujemo sodelovanje in krepimo zaupanje.

V letu 2012 smo na svoje spletne strani prenesli številne vsebine, do katerih lahko uporabniki dostopajo kjerkoli in kadarkoli ter se seznanjajo s svežimi in aktualnimi informacijami. Na posameznih trgih smo prenovili korporativne strani in vso vsebino, vezano na izdelke, ter povečali obseg, dostopnost in ažurnost objavljenih informacij.

Pripravljamo tudi nove izdelčne spletne strani. V letu 2012 smo objavili stran www.bilobil.si. Prizadevamo si, da z vsebino bralce izobražujemo, jim svetujemo in jih tudi razvedrilo. Tako postane spletna stran še bolj zanimiva, kar je pogoj, da se obiskovalci pogosteje vračajo. Izdelčne spletne strani še naprej objavljamo v lokalnih jezikih na posameznih trgih.

Spletne strani izobražujejo, svetujejo in razvedrijo, obiskovalci pa se nanje pogosto vračajo.

Že nekaj let objavljamo E-mesečnik, ki ga postopoma prenavljamo, da bo za bralce še bolj zanimiv in uporaben. Priljubljena ostaja spletna stran www.ezdravje.com, na kateri obravnavamo aktualne teme. Poleg tega redno dopolnjujemo strani, ki obravnavajo določene bolezni ali težave. Imamo tudi stran za ljubitelje domačih živali www.klopi-bolhe.com.

Kljub vedno bolj aktivni promociji na spletu ohranjamo tudi tiskana gradiva, in to predvsem za izdelke, ki so v lekarnah na voljo brez recepta. Knjižice V skrbi za vaše zdravje so namenjene izobraževanju o nekaterih najpogostejših obolenjih in zdravljenih in so na voljo pri splošnih oziroma družinskih zdravnikih. Priljubljene so tudi zato, ker vsebujejo številne nasvete, kako ravnati ob posamezni zdravstveni težavi. V letu 2012 smo nadaljevali tudi z izdajanjem revije V skrbi za vaše zdravje, ki je na voljo v lekarnah in čakalnicah ambulant.

Odgovornost do družbenega okolja

Odgovornost do družbenega okolja je trdno vpeta v strategijo našega poslovanja in je naša temeljna zaveza za sodelovanje z okoljem, v katerem delujemo. Neločljivo je povezana z našim poslanstvom *živeti zdravo življenje*. Zavedamo se, da naš prispevek k splošni blaginji družbene skupnosti in ohranjanju naravnega okolja pomembno vpliva tudi na naše poslovanje in razvoj, zato odnose z družbenim okoljem gradimo na spoštovanju in dialogu.

Družbeno odgovornost neločljivo povezujemo s svojim poslanstvom.

Prispevek k napredku družbe

S širšo družbeno skupnostjo sodelujemo in ji pomagamo že od ustanovitve Krke. Veliko sredstev namenjamo za spodbujanje neprofitnih dejavnosti na lokalni in državni ravni, podpiramo pa tudi dejavnosti zunaj Slovenije. S prispevki omogočamo delovanje organiziranih skupin in posameznikov, ki so s svojimi projekti ali dejavnostmi usmerjeni v napredek družbe. Prednost dajemo sponzoriranju in doniranju dolgoročnih projektov, ki lahko pripomorejo k boljšemu življenju čim večjega števila ljudi, in projektov, ki poleg množičnosti izpostavljajo delo z mladimi.

V letu 2012 je družba Krka za sponzorstva in donacije namenila 0,38 % od celotne prodaje. Svojo družbeno odgovorno držo dokazujemo s podpiranjem zdravstva in športa, humanitarnih dejavnosti, znanosti in izobraževanja, kulture, podpremo pa tudi tiste, ki s svojim delovanjem pripomorejo k varovanju naravnega okolja.

Za sponzorstva in donacije smo v letu 2012 namenili 0,38 % od celotne prodaje.

S številnimi organizacijami prek sponzorstev in donacij ustvarjamo partnerske odnose. Vsako leto organiziramo srečanja s klubi in društvi, ki nosijo Krkino ime. Podrobneje jim predstavimo delovanje in načrte podjetja, hkrati pa spremljamo njihove dosežke in cilje ter skupaj pretehtamo usmeritve in pogoje za nadaljnje sodelovanje.

V skrbi za zdravo družbo

Dobršen del sredstev namenjamo za posodobitev in boljšo opremljenost zdravstvenih ustanov. Na ta način želimo omogočiti nujno zdravstveno oskrbo čim večjemu številu ljudi. Smo tudi soustanovitelji Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije in vsa leta njegovega obstoja podpiramo njegovo delovanje.

S sodelovanjem in partnerskim odnosom spodbujamo razvoj številnih športnih dejavnosti. Še zlasti podpiramo amaterske klube na širši lokalni ravni, ki mladim omogočajo vključevanje v rekreativni in tekmovalni šport.

Dobrodelna dejanja

K razvoju družbe prispevamo tudi s prostovoljnimi dejanji posameznih sodelavcev. Kljub vpetosti v poslovne naloge in uresničevanje ciljev podjetja znamo najti čas in dobro voljo za dobrodelnost in človekoljubna dejanja. Številni so dolgoletni krvodajalci ali pa so včlanjeni v različna nepridobitna združenja in organizacije. S predanim prostovoljnim delom v številnih pokroviteljskih odborih in organizacijah vsak na svoj način prispevajo k razvoju družbenega okolja in izboljšanju kakovosti življenja.

Prav zato, ker je med nami veliko ljudi, ki se dejavno ukvarjajo s prostovoljstvom, smo se v letu 2012 v podjetju odločili, da organiziramo družbeno odgovorno akcijo, ki smo jo poimenovali **Krkin teden humanosti in prostovoljstva**. Pod sloganom *Tudi dobrodelnost je del nas* smo aprila združili moči pri različnih dobrodelnih dejavnostih. Zbirali smo oblačila in druge potrebščine za odrasle in otroke, pomagali na Rdečem križu in Karitasu, darovali kri, pomagali starejšim v domovih starejših občanov, preživeli čas z varovanci varstveno-delovnih centrov ter zvez in društev oseb s posebnimi potrebami ter otroki s šol s prilagojenim programom, zbirali hrano za pse in mačke iz zavetišč ter organizirali čistilno akcijo.

Aprila smo organizirali akcijo Krkin teden humanosti in prostovoljstva.

Različnih dejavnosti se je udeležilo skoraj 600 sodelavcev, kar je 15 % vseh zaposlenih v Sloveniji. Še dobrih 300 pa se jih je akciji pridružilo z darovanjem oblačil in drugih potrebščin. Skupaj smo zbrali 90 litrov krvi, 2429 kilogramov oblačil in potrebščin, pripravili 750 živilskih paketov in zbrali 800 kilogramov hrane za živali.

Akcijo smo v taki obliki lani zasnovali prvič, z njo pa bomo nadaljevali tudi v letu 2013. V času, ko se številni spopadajo z življenjsko stisko in pomanjkanjem, je humanitarna dejavnost podjetij in posameznikov še toliko bolj pomemben izraz solidarnosti.

Skrb za sočloveka je vsak dan prisotna v razmišljanju in dejanjih številnih zaposlenih. Lani pa smo sodelavcem, ki povsem prostovoljno že vrsto let sodelujejo v pokroviteljskih odborih posameznih zvez in društev, v domovih starejših občanov, v šolah s prilagojenim programom in drugih ustanovah, namenili posebno pozornost. Prvič smo podelili priznanja Krkinim prostovoljcem, ki opravljajo delo na enem ali več dobrodelnih področjih, njihovo delo in rezultati pa lepšajo življenje številnih ljudi v okolju, v katerem delujejo.

Decembra smo prvič podelili priznanja Krkinim prostovoljcem.

V Krki od nekdaj priskočimo na pomoč ljudem, ki jih prizadenejo nesreče ali družbene stiske. Vrsto let smo največji donator novomeškega društva Sožitje, ki pomaga osebam z motnjami v duševnem razvoju, in Osnovne šole Dragotina Ketteja, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami. Pomagamo tudi varstveno-delovnim centrom in domovom za ostarele. Z donacijami se radi odzovemo tudi na pobude Rdečega križa in Karitasa. Zaposleni prek Sveta delavcev zbiramo prispevke tudi za sodelavce, ki so jih doletele večje nesreče.

Podpora novim spoznanjem

Viden pečat so svetu znanosti vtisnile Krkine nagrade, s katerimi mlade spodbujamo k ustvarjalnemu in raziskovalnemu delu. V 42 letih smo jih podelili že 2382. Vizija Krkinih nagrad je tlakovati pot novim spoznanjem, ki bodo prispevala k novim izdelkom prihajajočih generacij.

Sklad Krkinih nagrad je bil ustanovljen leta 1971, njegov glavni cilj pa je sodelovanje raziskovalnih in izobraževalnih ustanov s podjetjem, saj je le tako omogočen pretok znanja. Rezultat prepletenosti temeljnih in aplikativnih raziskav so številni uspešni raziskovalni projekti na različnih področjih farmacije in sorodnih ved, usmerjeni na področja, ki bodo v prihodnosti še učinkoviteje prispevala k zdravju bolnikov po svetu.

Podpora kulturni ustvarjalnosti

Že od ustanovitve podpiramo različne kulturne zvrsti, od leta 1971 pa v podjetju deluje tudi Kulturno umetniško društvo Krka, ki v Krkinih galerijah v Novem mestu in Ljubljani organizira številne likovne in fotografske razstave, tradicionalni knjižni sejem s spremljajočimi kulturnimi prireditvami in srečanja Gledališkega kluba Krka. Omogoča tudi delovanje Mešanega pevskega zbora Krka, literarne sekcije in ustvarjalnih delavnic.

Podpiramo tudi kulturno dejavnost širšega družbenega okolja, na primer novomeško gledališče Anton Podbevšek Teater, omogočamo pa tudi delovanje drugih kulturnih ustanov. Med njimi sta Glasbena šola Marjana Kozine in Dolenjski muzej, pa tudi Pihalni orkester Krka. Že vrsto let smo pokrovitelj Cankarjevega doma Ljubljana in Festivala Ljubljana, v okviru katerega smo tudi v letu 2012, kot že nekaj let zapored, organizirali Krkin kulturni večer.

Za kakovostno življenje

Eden vidnejših projektov, s katerim smo začeli leta 2009, je družbeno odgovorna akcija **V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove**, v kateri smo skupaj s Planinsko zvezo Slovenije uredili in označili 15 pohodniških poti po Sloveniji. Z akcijo smo želeli prispevati k ozaveščenju Slovencev o pomenu lastne skrbi za zdravje in jih spodbuditi k hoji, ki je najpreprostejša vadba za izboljšanje telesnega in duševnega počutja. Po poteh, na katere vodi Krkin znak, se je podalo na tisoče pohodnikov. Veseli smo vsakega novega, ki smo ga z našo akcijo spodbudili, da je napravil nov korak za svoje zdravje.

Skupaj varujemo okolje

Naše temeljno vodilo pri poslovnih odločitvah je skrb za kakovostno življenje, zato v ospredje postavljamo tudi skrb za varovanje naravnega okolja. Že leta 2009 smo na lastno pobudo organizirali prvo čistilno akcijo, aprila 2010 pa smo se pridružili vseslovenski prostovoljni okoljski akciji. Čistilno akcijo smo organizirali tudi v letu 2011, ko smo zaposleni čistili in urejali okolico Term Krka na Otočcu, v Šmarjeških Toplicah, Dolenjskih Toplicah in Strunjanu ter v Ljutomeru. V okviru Krkinega tedna humanosti in prostovoljstva smo jo organizirali tudi v letu 2012.

Sicer pa skrbimo za okolje tudi z varčevanjem energije, tiskalnega in drugega papirja ter ločevanjem odpadkov. Da bi zmanjšali onesnaževanje ali porabo energije, je nadzor nad svojimi vsakodnevnimi dejanji prevzel prav vsak sodelavec.

K skrbi za okolje od jeseni 2010 prispevamo tudi z izkoriščanjem obnovljivih virov energije. Na površini strehe in na fasadi novega dela embalažnega skladišča smo namestili sončno elektrarno, s katero pridobivamo tako imenovano zeleno energijo. Odgovorno ravnanje pomeni tudi električno vozilo, ki ga uporabljamo za razvoz interne pošte. Ker sledimo svetovnim trendom, ki kažejo na izjemno hiter razvoj električnih vozil, smo na parkirišču pred upravo postavili prvo električno polnilno postajo.

Za varstvo pred požarom tako zaposlenih kot okoliških prebivalcev že štiri desetletja skrbijo člani Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Krka.

Odgovornost do naravnega okolja

Odgovornost do naravnega okolja v Krki vgrajujemo v vsakodnevno poslovno življenje. Z okoljskim certifikatom ISO 14001, ki smo ga pridobili pred 12 leti, in s celovitim okoljevarstvenim dovoljenjem smo se zavezali k nenehnemu zmanjševanju vseh svojih vplivov na okolje. To pomeni tako zmanjševanje vseh emisij v okolje kot zmanjševanje rabe naravnih virov in energije. Jasno definicijo odgovornosti do naravnega okolja smo zapisali tudi v okoljsko politiko, ki je temelj okoljskih ciljev. Te cilje smo v letu 2012 uresničili v največji možni meri. Vseskozi sledimo najboljšim razpoložljivim tehnologijam in najsodobnejšim smernicam ter upoštevamo zahteve okoljske zakonodaje.

Najpomembnejši dosežki pri varovanju okolja v letu 2012

- Postavitev nove regenerativne termične oksidacije odpadnega zraka kemijske proizvodnje.
- Zmanjšanje količine na odlagališče odloženih odpadkov za 26 %.
- Povečanje količine odpadkov, predanih v energetsko izrabo, za 38 %.
- Zmanjšanje obremenitve reke Krke za 10 %.
- Izgradnja sistema za izrabo nizkotemperaturne kondenzacijske toplote dimnih plinov v parni kotlovnici.

Z novo napravo za čiščenje odpadnega zraka kemijske proizvodnje smo še zmanjšali emisije v zrak.

Stroški varovanja okolja

V zadnjih petih letih smo v varovanje okolja vložili 27 milijonov EUR (tekoči stroški in naložbe). Višina naložb v posameznem letu niha glede na obseg projektov. V letu 2012 so tekoči stroški varovanja znašali 4,2 milijona EUR, za naložbe pa smo namenili 2,3 milijonov EUR.

Raba naravnih virov

Voda

V Krki se zavedamo, da je voda strateško pomemben naravni vir in ključna surovina za izvajanje naše dejavnosti, zato dosledno načrtujemo, spremljamo in nadzorujemo njeno porabo.

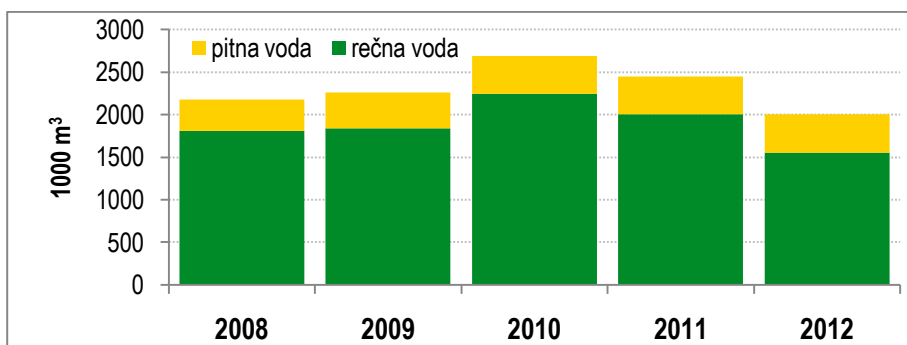
Raba pitne in rečne vode

Količina pitne vode je omejena, njena kakovost pa se zaradi posegov človeka v naravo slabša. Na to nas dodatno opozarjajo vsakoletna sušna obdobja, ki povzročijo zmanjšanje zalog pitne vode, in na drugi strani dolgotrajna deževja in poplave, ki vplivajo na kakovost podtalnice, glavnega vira pitne vode v Sloveniji. Z računalniškim nadzorom vseh večjih porabnikov pitne vode ugotavljamo vzroke povečane porabe in ustrezno ukrepamo. S pravilnim načrtovanjem in izvedbo ter preventivnim vzdrževanjem cevovodov preprečujemo okvare in nenadzorovano iztekanje vode. Dosegli smo, da poraba pitne vode narašča počasneje od povečanja obsega proizvodnje.

Več kot 80 % pitne vode se porabi za tehnološke namene, pitna voda je surovina za pripravo visokokakovostnih prečiščenih vod, ki se uporabljajo v proizvodnji farmacevtskih izdelkov. Uporabljamo membranske tehnologije priprave vod, ki zaradi manjše porabe kemikalij tudi manj obremenjujejo okolje. Z ustreznim preventivnim vzdrževanjem, spremljanjem delovanja in tehnološkimi izboljšavami zagotavljamo konstantno kakovost vod in podaljšujemo življenjsko dobo naprav, kar posledično vpliva na manjšo porabo vode in kemikalij, zmanjša pa se tudi količina nastalih odpadkov.

Večino rečne vode uporabljamo za hlajenje prek različnih toplotnih prenosnikov, zlasti pri proizvodnji učinkovin. Preostali del uporabljamo za pripravo različnih tehnoloških vod za potrebe energetike in proizvodnje. V zadnjih letih nenehno povečujemo fizični obseg proizvodnje učinkovin, vendar zaradi stalnih aktivnosti za učinkovito rabo energije ohranjamo rabo rečne vode na podobni ravni.

Raba pitne in rečne vode

Energija

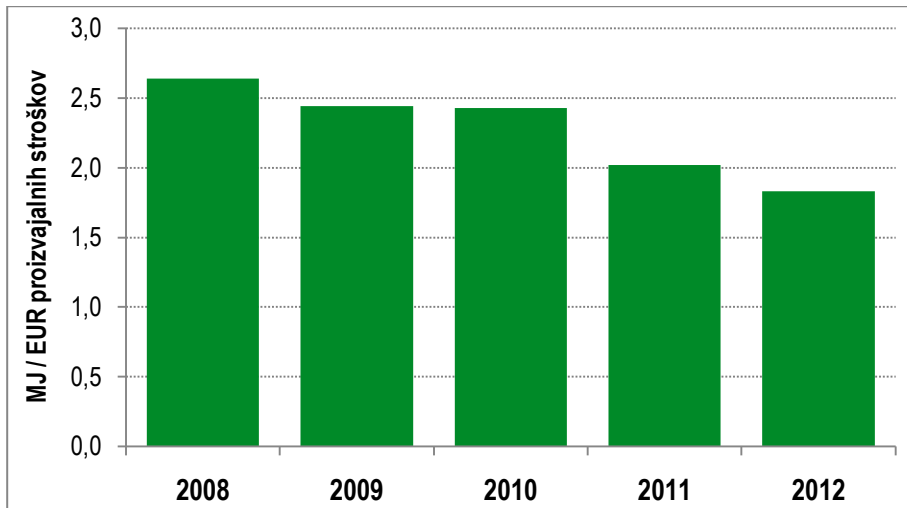
Kot glavne vire energije uporabljamo:

- zemeljski plin,
- utekočinjen naftni plin,
- električno energijo in
- ekstra lahko kurilno olje kot nadomestno gorivo.

Specifična raba energije

Specifična raba energije v zadnjih letih pada, kar je posledica številnih ukrepov za učinkovito rabo energije. V primerjavi z letom 2011 smo v letu 2012 specifično rabo energije kljub znatnemu povečanju obsega proizvodnje ponovno zmanjšali.

Specifična raba energije

Soproizvodnja toplotne in električne energije

V skladu z vizijo energetske učinkovitosti smo se v letu 2012 odločili za gradnjo sistema soproizvodnje toplotne in električne energije na zemeljski plin, ki bo končan sredi leta 2013. Izbrali smo najboljšo razpoložljivo tehniko z največjim prihrankom primarne energije, kar pripomore k največjemu zmanjšanju emisije CO₂. S sistemom bomo proizvedli približno 12 GWh toplotne in približno toliko tudi električne energije izključno za lastne potrebe. Na ta način bomo izboljšali tako energetske kot stroškovne učinkovitosti obratovanja kotlovnice, saj bomo v primerjavi z ločeno proizvodnjo na širši ravni prihranili več kot 25 % primarne energije in ravno za toliko zmanjšali tudi emisije CO₂.

S sistemom soproizvodnje prihranimo več kot 25 % primarne energije na širši ravni.

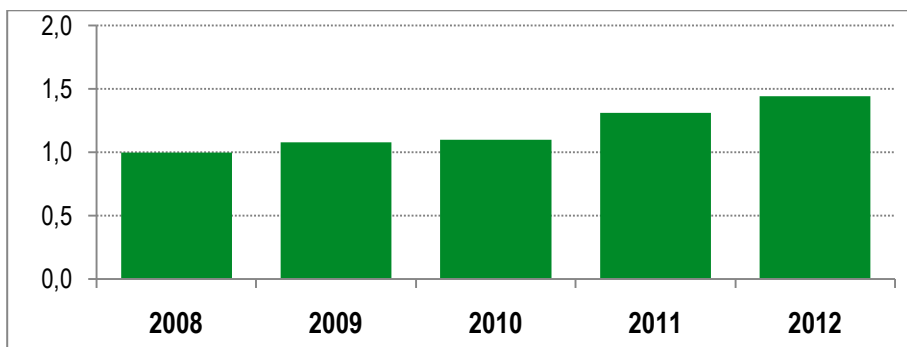
Povečanje izrabe odpadne toplote dimnih plinov

V letu 2012 smo posodobili sistem za izrabo toplote dimnih plinov v parni kotlovnici. Sočasno smo posodobili porabnike toplotne energije, saj bomo le na ta način dolgoročno lahko zagotavljali ustrezne pogoje za izrabo nizkotemperaturne kondenzacijske toplote dimnih plinov za ogrevanje objektov. Tako bomo rabo zemeljskega plina v tovarni zmanjšali za dodatne 3 %, emisije CO₂ pa za 490 ton na leto.

Indeks energetske učinkovitosti

Tako kot v zadnjih letih nenehno zmanjšujemo specifično rabo energije, smo tudi indeks energetske učinkovitosti v zadnjih petih letih izboljšali kar za 45 %.

Indeks energetske učinkovitosti

Emisije

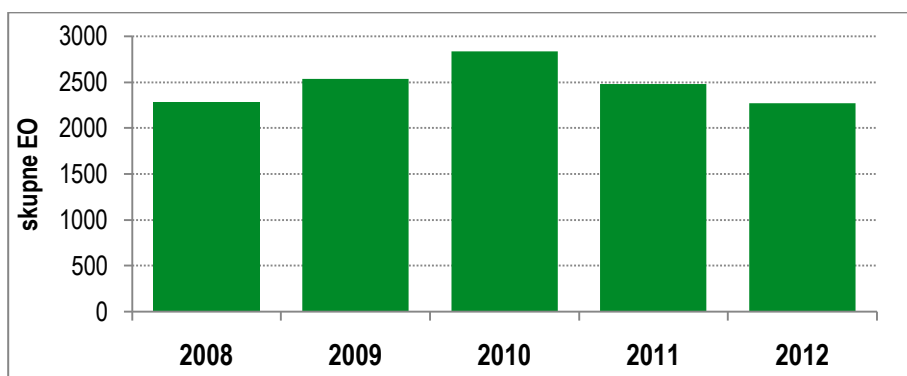
Odpadne vode

V letu 2012 smo na lastni čistilni napravi prečistili 765.757 m³ odpadnih vod. S strokovnim vodenjem zahtevne tehnologije čiščenja odpadnih vod smo dosegli visoko učinkovitost delovanja čistilne naprave in obremenitev reke Krke zmanjšali za 10 %.

Odpadne vode iz obratov Bršljin in Ljutomer čistimo na skupnih komunalnih čistilnih napravah, v obratu Šentjernej pa poteka predčiščenje odpadnih vod na lastni čistilni napravi. V letu 2013 se bomo priklopili na novo komunalno čistilno napravo v Šentjerneju.

Z zelo učinkovito čistilno napravo smo obremenitev reke Krke zmanjšali za 10 %.

Ravnanje z odpadnimi vodami

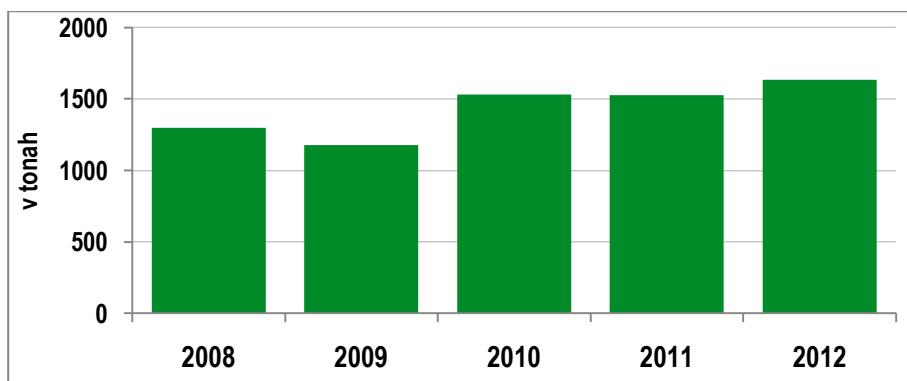

* Skupne enote obremenitve (EO) predstavljajo predpisani matematični izračun onesnaženja na vseh iztokih odpadnih vod (Ločna, Šentjernej, Bršljin in Ljutomer). Pri tem izračunu se upoštevajo letni pretok odpadnih vod, organsko onesnaženje, obremenitve z dušikom, fosforjem in neraztopljenimi snovmi ter učinek čiščenja čistilne naprave.

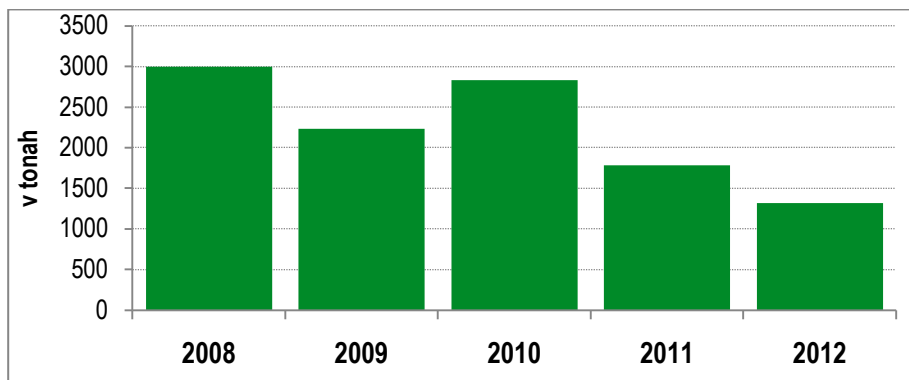
Odpadki

Posebno pozornost namenjamo ločenemu zbiranju odpadkov od izvora naprej, torej od točke, kjer odpadek nastane. V ta namen smo zasnovali lasten sistem ravnanja z odpadki. Ker je odlaganje odpadkov okoljsko najmanj sprejemljivo in zadnja možnost v procesu ravnanja z odpadki, smo med strateške cilje uvrstili zmanjšanje količine odloženih odpadkov. V letu 2012 smo bili pri tem zelo uspešni. Na odlagališče smo odložili 1.319 ton odpadkov, kar je 26 % manj kot v letu 2011. To smo dosegli z izločitvijo dela odpadkov z visoko energetske vrednostjo in njihovo predajo v energetske izrabo, predajo odpadnih zelišč v kompostiranje ter predajo odpadnega blata iz čistilne naprave predelovalcu odpadkov. V letu 2012 smo v predelavo predali 1.633 ton ločeno zbranih uporabnih odpadkov (papirja, plastike, stekla, kovin, lesa), v energetske izrabo ter kompostiranje pa 1.567 ton odpadkov. Sistem ločenega zbiranja odpadkov nenehno izboljšujemo z urejanjem platojev za odpadke, nabavo nove opreme ter izobraževanjem vseh zaposlenih.

Zbrani uporabni odpadki

Odpadki, odloženi na odlagališče

Hrup

Z opremo s čim manjšimi emisijami hrupa, postavitvijo protihrupnih zaščit in ureditvijo električnega napajanja agregatov za hlajenje tovornih vozil zagotavljamo minimalne emisije hrupa v okolje. Vsi rezultati meritev so v skladu z zakonodajo.

Emisije v zrak

Emisije v zrak zmanjšujemo s čistilnimi napravami na vseh izpustih, ki so potencialni vir onesnaževanja zraka. Z učinkovitimi odpraševalnimi sistemi, filtri, vodnimi pralniki, kondenzacijskimi kolonami in termično oksidacijo zmanjšujemo emisije snovi v zrak pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi oziroma do stopnje, ki jo omogoča najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjševanje emisij v zrak. Največja naložba na področju zmanjševanja vplivov na okolje v letu 2012 je bila postavitve nove regenerativne termične oksidacije odpadnega zraka kemijske proizvodnje, s katero bomo še zmanjšali emisije organskih snovi v zrak. Z absolutno filtracijo na vseh prašnih izpustih v zrak zagotavljamo popolno oziroma več kot 99,95-odstotno odstranitev vseh prašnih delcev.

Varovanje okolja v Krkinih odvisnih družbah zunaj Slovenije

V odvisnih družbah zunaj Slovenije glede emisij v okolje ravnamo v skladu z lokalno zakonodajo. Kljub temu da so odvisne družbe za okolje manj obremenjujoče, saj gre za proizvodnjo končnih izdelkov, tudi na teh lokacijah uvajamo najsodobnejše postopke ter s tem zmanjšujemo vse emisije v okolje na najmanjšo možno raven. Vzpostavili smo sistem ločenega zbiranja odpadkov, nevarne odpadke predajamo v uničenje s sežigom, odpadne vode odvajamo na komunalne čistilne naprave, količino prašnih delcev pa zmanjšujemo z vgrajevanjem filtracijskih naprav.

Okoljsko komuniciranje

V Krki so okoljske vrednote vpete v poslovno strategijo, zato je tudi odgovorno in verodostojno okoljsko komuniciranje del našega vsakdana. Do zaposlenih ter lokalne in širše družbene skupnosti čutimo veliko odgovornost, zato jih seznanjamo z vsemi informacijami, ki so povezane z okoljem.

Veliko vlagamo v notranje komuniciranje ter z ozaveščanjem in izobraževanjem gojimo visoko okoljevarstveno zavest in odgovornost pri vseh zaposlenih. Pomembno je, da se vsi krkakši zavedamo, da lahko kot posamezniki veliko prispevamo k zmanjševanju vplivov na okolje. Vsebine o odgovornem ravnanju do okolja so vključene tudi v program uvajalnega seminarja za nove sodelavce in v programe za pridobivanje nacionalne poklicne kvalifikacije. O varovanju okolja redno pišemo v internem časopisu in na internih spletnih straneh. Zaposleni smo se v tednu humanitarnosti in prostovoljstva aprila 2012 udeležili čistilne akcije, v sklopu katere smo čistili in urejali okolico Term Krka ter nekaterih Krkinih obratov.

Naša odgovornost do naravnega okolja se odraža tudi z odnosom do lokalne skupnosti, s katero v tem prostoru sobivamo. Z odkritim okoljskim komuniciranjem z lokalno in širšo družbeno skupnostjo želimo javnost seznaniti s svojimi prizadevanji za varovanje okolja, zato se s konkretnimi okoljskimi temami pojavljamo v različnih medijih. Na tradicionalnem srečanju, ki ga organiziramo vsako drugo leto, okoliške prebivalce seznanimo z dejavnostmi, rezultati in načrti, povezanimi z varovanjem okolja. Njihove pripombe in pobude upoštevamo pri pripravi okoljskih ciljev in programov.

Kot okoljsko odgovorna družba smo prepoznani tudi širše. Izobraževalnim ustanovam na vseh stopnjah izobraževanja omogočamo ogled najsodobnejše tehnologije za varovanje okolja. Kot vabljeni predavatelji soustvarjamo študijske

programe na dodiplomski in magistrski stopnji, študentom in mladim raziskovalcem pa s temami in strokovnim znanjem pomagamo pri zaključnih nalogah. Aktivno se vključujemo v pripravo okoljske zakonodaje, sodelujemo pa tudi s Sekcijo za okolje in energijo pri Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine.

Živeti zdravo življenje.

Računovodsko poročilo 2012

www.krka.si

VSEBINA

VSEBINA	110
UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	111
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	111
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA	112
Konsolidirani izkaz finančnega položaja	112
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	113
Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa	113
Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala	114
Konsolidirani izkaz denarnih tokov	116
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	117
Poročilo neodvisnega revizorja.....	162
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	163
Izkaz finančnega položaja.....	163
Izkaz poslovnega izida	164
Izkaz vseobsegajočega donosa	164
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	165
Izkaz denarnih tokov	167
Pojasnila k računovodskim izkazom.....	168
Poročilo neodvisnega revizorja.....	214
PRILOGA 1:.....	215
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2012 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	218

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Krka (v nadaljevanju tudi skupina), drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili družbe Krka, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju tudi družba). Po sklepu 11. skupščine delničarjev družbe Krka, d. d., Novo mesto z dne 6. 7. 2006 so vsi izkazi pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Računovodski izkazi družbe Krka in skupine Krka so sestavljeni v evrih in so zaokroženi na tisoč enot. So sestavni del Letnega poročila 2012, ki je objavljeno prek sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, prek sistema ESPI na Varšavski borzi ter na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/zavlagatelje/financna-porocila/>).

Revizijska družba ERNST & YOUNG Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., je revidirala vsak sklop izkazov posebej in pripravila dve ločeni poročili, ki sta vključeni vsako v svoje poglavje.

Izjava o odgovornosti uprave, ki je objavljena v nadaljevanju, vključuje odgovornost za vse računovodske izkaze družbe Krka in skupine Krka.

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava družbe Krka, d. d., Novo mesto je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe Krka in skupine Krka ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Krka in njenih odvisnih družb v letu 2012.

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi pripravljeni ob domnevi, da bodo družba Krka in njene odvisne družbe nadaljevale poslovanje tudi v prihodnosti,
- da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja,
- da so računovodski izkazi s pojasnili za družbo Krka in skupino Krka pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja družbe Krka in skupine Krka ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Davčne oblasti lahko v 5 letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družbe. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova

Uprava družbe
Krka, d. d., Novo mesto

Novo mesto, 18. 2. 2013

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA

Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	13	772.291	707.509
Neopredmetena sredstva	14	118.507	119.082
Odložene terjatve za davek	17	24.512	27.340
Dana posojila	15	5.387	4.821
Finančne naložbe	16	5.100	4.944
Druga nekratkoročna sredstva		203	169
Nekratkoročna sredstva skupaj		926.000	863.865
Zaloge	18	250.751	254.229
Terjatve do kupcev in druge terjatve	19	415.233	394.094
Dana posojila	15	11.091	1.050
Finančne naložbe	16	679	602
Denar in denarni ustrezniki	20	22.994	20.187
Kratkoročna sredstva skupaj		700.748	670.162
Sredstva skupaj		1.626.748	1.534.027
Kapital			
Osnovni kapital	21	59.126	59.126
Lastne delnice	21	-55.656	-42.584
Rezerve	21	192.069	174.409
Zadržani dobički	21	1.043.544	947.289
Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, skupaj		1.239.083	1.138.240
Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	21	1.438	1.514
Kapital skupaj		1.240.521	1.139.754
Obveznosti			
Posojila	23	12.900	25.500
Rezervacije	24	104.746	104.819
Odloženi prihodki	25	12.424	6.670
Odložene obveznosti za davek	17	15.292	18.104
Nekratkoročne obveznosti skupaj		145.362	155.093
Poslovne obveznosti	26	105.415	90.888
Posojila	23	13.355	44.091
Obveznosti za davek iz dobička		2.497	1.309
Druge kratkoročne obveznosti	27	119.598	102.892
Kratkoročne obveznosti skupaj		240.865	239.180
Obveznosti skupaj		386.227	394.273
Kapital in obveznosti skupaj		1.626.748	1.534.027

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2012	2011
Prihodki od prodaje	6	1.143.301	1.075.627
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-467.557	-416.704
Bruto dobiček		675.744	658.923
Drugi poslovni prihodki	7	8.526	7.125
Stroški prodajanja		-318.215	-286.000
Stroški razvijanja		-101.102	-92.932
Stroški splošnih dejavnosti		-72.645	-75.555
Dobiček iz poslovanja		192.308	211.561
Finančni prihodki	11	5.418	493
Finančni odhodki	11	-7.227	-12.079
Neto finančni izid		-1.809	-11.586
Dobiček pred davkom		190.499	199.975
Davek iz dobička	12	-30.660	-37.240
Dobiček v letu		159.839	162.735
Od tega:			
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		159.915	162.801
– neobvladujoči deleži		-76	-66
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	22	4,80	4,85
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	22	4,80	4,85

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2012	2011
Dobiček v letu	21	159.839	162.735
Drugi vseobsegajoči donosi v letu			
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	21	106	-281
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	21	19	56
Učinek aktuarskega izračuna – TAD	21	260	0
Vpliv odloženih davkov pri aktuarskem izračunu – TAD	21	-910	0
Prevedbena rezerva	21	4.463	-8.250
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj		3.938	-8.475
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj		163.777	154.260
Od tega:			
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		163.853	154.326
– neobvladujoči deleži		76	-66

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Rezerve								Zadržani dobiček			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, deleži v okviru kapitala		
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	Kapital skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
Stanje 1. 1. 2012	59.126	-42.584	42.584	101.503	14.990	30.000	1.542	-16.210	760.611	124.150	62.528	1.138.240	1.514	1.139.754
Vnos dobička v letu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	159.915	0	159.915	-76	159.839
Drugi vseobsegajoči donosi v letu														
TAD – oblikovanje aktuarskega – pokojninskega izračuna v breme rezervacij	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-910	-910	0	-910
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	0	106	0	106
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	19	0	19
Vpliv odloženih davkov pri aktuarskem izračunu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	260	260	0	260
Prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	0	4.463	0	0	0	4.463	0	4.463
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj	0	0	0	0	0	0	125	4.463	0	0	-650	3.938	0	3.938
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj	0	0	0	0	0	0	125	4.463	0	159.915	-650	163.853	-76	163.777
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu														
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	25.000	-25.000	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobj v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-124.150	124.150	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	0	61.387	0	-61.387	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.072	0	0	0	0	0	0	-13.072	0	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.072	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.072	0	-13.072
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-49.938	-49.938	0	-49.938
Vplačila neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.072	13.072	0	0	0	0	0	86.387	-162.222	12.825	-63.010	0	-63.010
Stanje 31. 12. 2012	59.126	-55.656	55.656	101.503	14.990	30.000	1.667	-11.747	846.998	121.843	74.703	1.239.083	1.438	1.240.521

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v tisoč EUR	Rezerve								Zadržani dobiček			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, deleži v okviru kapitala		
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	Kapital skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
Stanje 1. 1. 2011	59.126	-21.749	21.749	101.503	14.990	27.184	1.767	-7.960	684.639	111.765	58.736	1.051.750	1.577	1.053.327
Vnos dobička v letu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	162.801	0	162.801	-66	162.735
Drugi vseobsegajoči donosi v letu														
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	-281	0	0	0	0	-281	0	-281
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	56	0	0	0	0	56	0	56
Prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	0	-8.250	0	0	0	-8.250	0	-8.250
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj	0	0	0	0	0	0	-225	-8.250	0	0	0	-8.475	0	-8.475
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj	0	0	0	0	0	0	-225	-8.250	0	162.801	0	154.326	-66	154.260
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu			0											
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	2.816	0	0	0	-2.816	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	15.000	-15.000	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-111.765	111.765	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	0	60.972	0	-60.972	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	20.835	0	0	0	0	0	0	-20.835	0	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-20.835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-20.835	0	-20.835
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-47.001	-47.001	0	-47.001
Vplačila neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-20.835	20.835	0	0	2.816	0	0	75.972	-150.416	3.792	-67.836	3	-67.833
Stanje 31. 12. 2011	59.126	-42.584	42.584	101.503	14.990	30.000	1.542	-16.210	760.611	124.150	62.528	1.138.240	1.514	1.139.754

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2012	2011
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Dobiček v letu		159.839	162.735
Prilagoditve za:		129.360	127.202
– amortizacijo	13,14	89.968	87.186
– tečajne razlike		2.242	-3.354
– prihodke od naložbenja		-1.894	-871
– odhodke od naložbenja		6.146	3.834
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		2.238	3.167
– davek iz dobička	12	30.660	37.240
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		289.199	289.937
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-18.189	9.535
Sprememba stanja zalog		3.478	-23.260
Sprememba stanja poslovnih dolgov		14.527	-498
Sprememba stanja rezervacij		-983	-4.070
Sprememba stanja odloženih prihodkov		5.754	-468
Sprememba stanja drugih kratkoročnih obveznosti		16.538	29.738
Plačani davek iz dobička		-31.995	-51.799
Čisti denarni tok iz poslovanja		278.329	249.115
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		1.129	378
Prejete dividende		17	16
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		767	255
Pridobitev neopredmetenih sredstev	14	-8.155	-7.621
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	13	-145.132	-102.092
Dana nekratkoročna posojila		-1.673	-1.502
Prejeta odplačila danih nekratkoročnih posojil		904	980
Izdatki za pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		-134	-63
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		47	67
Izdatki/prejemki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in danih posojil		-9.795	87
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		-4.987	0
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		102	0
Čisti denarni tok iz naložbenja		-166.910	-109.495
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		-2.860	-3.361
Izdatki za odplačila prejetih nekratkoročnih posojil		-41.300	-37.899
Izdatki iz naslova prejetih kratkoročnih posojil		-1.010	-17.440
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	21	-49.770	-46.902
Odkup lastnih delnic		-13.072	-20.835
Prejemki od vplačil deležev neobvladujočih lastnikov		0	3
Čisti denarni tok iz financiranja		-108.012	-126.434
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		3.407	13.186
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		20.187	7.789
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		-600	-788
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		22.994	20.187

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. 12. 2012, se nanašajo na skupino Krka, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe v Sloveniji in v tujini.

Skupina se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept in izdelki brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah skupine Krka ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe Krka je konsolidirane računovodske izkaze odobrila 18. 2. 2013.

Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih instrumentih, ki so na razpolago za prodajo, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 3.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoja

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah posloводства, ki vplivajo tako na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe kot tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja.

Poslovodska ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zaslužki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, ter predpostavke in ocene za slabitev dobrega imena in blagovne znamke. Ne glede na to, da poslovodstvo med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 14 Preizkus slabitve blagovne znamke in dobrega imena

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja kriterije slabitve dobrega imena. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov zahteva od poslovodstva oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitev primerne diskontne stopnje. Družba je ugotovila, da ne obstajajo znamenja slabitve dobrega imena. Neodpisana vrednost dobrega imena znaša 42.644 tisoč EUR in se v letu 2012 ni spremenila. Družba je prav tako ugotovila, da v poročanem obdobju ni bilo nikakršnih kazalcev, ki bi nakazovali potrebo po slabitvi blagovne znamke. Neodpisana vrednost znaša 42.403 tisoč EUR, in se v letu 2012 ni spremenila.

- v pojasnilu 24 Merjenje obvez za določene zasluške

V okviru obvez za določene zasluške so evidentirane sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo do dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluške so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- v pojasnilu 24 Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti

Zoper posamezne družbe v skupini je vloženih več tožb oziroma zahtevkov zaradi očitane kršitve patentnih pravic oziroma konkurenčnega prava. Rezervacija je pripoznana, ko imajo družbe zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družbe v skupini ne morejo vplivati. Poslovodstvo posamezne družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Skupina uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Družbe v skupini uporabljajo enotne računovodske usmeritve, ki so bile po potrebi spremenjene in prilagojene usmeritvam skupine.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju. Izjema so na novo sprejeti standardi ter pojasnila, ki so navedena v nadaljevanju in so bila upoštevana pri pripravi računovodskih izkazov, če so družbe v skupini navedene dogodke za poročano obdobje imele.

Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi konsolidiranih letnih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2011. Izjema je spremenjeni standard, ki je naveden v nadaljevanju.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja – Prenos finančnih sredstev

Sprememba standarda velja za obdobja, ki so se začela 1. 7. 2011, ali kasneje, in določa razkritja o prenosih finančnih sredstev, in sicer takšnih, ki pomenijo popolno odpravo pripoznanja finančnega sredstva, in takšnih, ki tega ne pomenijo. Namen spremembe je uporabniku računovodskih izkazov omogočiti razumeti naravo sredstev, ki niso bila popolnoma odpripoznanja, in povezanih obveznosti. Sprememba zahteva uporabo za nazaj. Sprememba standarda ni vplivala na konsolidirane računovodske izkaze.

Upoštevanje spremenjenega standarda ni vplivalo na finančni položaj in poslovanje skupine Krka v obravnavanem obdobju.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne podatke prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu. V konsolidiranem izkazu finančnega položaja so tako predujmi za osnovna sredstva in zaloge namesto v postavki terjatve prikazani v postavki nepremičnine, naprave in oprema oziroma v postavki zaloge. V konsolidiranem izkazu poslovnega izida je odprava popravka terjatev prikazana v postavki drugi poslovni prihodki (v preteklih letih je bila prikazana v postavki finančni prihodki), slabitve in odpisi terjatev pa so prikazani v postavki stroškov prodajanja oziroma kot samostojna postavka v stroških po naravnih vrstah (v preteklih letih so bili prikazani v postavki finančni odhodki).

Podlaga za konsolidacijo

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko ima skupina možnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek morebitnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti oziroma zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Posli, izvezti iz konsolidacije

V konsolidiranih računovodskih izkazih so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ko je določena poštna vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, ki so merjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v evre po menjalnem tečaju, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družb v tujini se preračunajo v evre po povprečnem letnem tečaju, ki glede na dinamiko poslov najbolj ustreza tečaju na dan posla. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu – prevedbenih rezervah. Pri odtujitvi družbe v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo od prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Finančni instrumenti

Neizvedeni finančni instrumenti

Neizvedeni finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi poštenu vrednosti. Vrednost instrumenta, ki ni pripoznana po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, se poveča oziroma zmanjša za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje instrumenta. Po začetnem pripoznanju se neizvedeni finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga skupina ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, če in le če ima skupina pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva, na razpolago za prodajo

Naložbe skupine v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po poštenu vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Instrument je razvrščen po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni instrumenti so določeni po poštenu vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je skupina zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški

posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni inštrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Drugi neizvedeni finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih skupine pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev).

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v skupini izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izgubo ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razliko med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Skupina v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteva tudi stroške izposojanja, če ji je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Če si družba izposodi sredstva nenamensko in jih ni možno pripisati neposredno nakupu sredstva v pripravi, usredstvi sorazmerni del stroškov samo v primeru, ko stroški izposojanja presežejo 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju. Sorazmerni del stroškov izračuna z uporabo usredstvovalne mere kot tehtanega povprečja stroškov izposojanja, ki se nanašajo na tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Za tako izračunan sorazmerni del stroškov izposojanja poveča nabavno vrednost pomembnih sredstev v pridobivanju; to so tista, ki predstavljajo več kot 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju in katerih gradnja traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe od 15 do 60 let,
- za naprave in opremo od 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let,
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisne družbe, se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe.

Dobro ime se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v skupini, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Pri neopredmetenih sredstvih z nedoločeno dobo koristnosti (blagovna znamka) skupina enkrat na leto preizkusi, ali gre za oslabitev neopredmetenega sredstva. Neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti je v skupini Krka blagovna znamka TAD, s katero si je skupina Krka zagotovila vstop na nemški trg in na druge zahodnoevropske trge.

Druga neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški, vključno z znotraj skupine ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena in blagovnih znamk) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala skupina uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer: neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodjalnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave in je zmanjšana za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga skupina uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazan po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom na razpolago za prodajo se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznana neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, na razpolago za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo slabitev finančnih sredstev, na razpolago za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev (razen zalog in odloženih terjatev za davke), da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena slabitve dobrega imena se izvede vsakič na datum poročanja.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslavitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslavitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Izguba zaradi oslavitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslavitve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslavitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslavitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslavitve.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z lokalnimi zakonskimi predpisi držav, v katerih se nahajajo obvladujoča družba in odvisne družbe, zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. Aktuarski dobički oziroma aktuarske izgube v obdobju se ob ugotovitvi v celoti pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Rezervacije za tožbe

Skupina izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevšek še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča skupine.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki od prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Odloženi prihodki

Odloženi prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina odložene prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Odloženi prihodki, prejeti za kritje stroškov, se pripoznava dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani odloženi prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznava dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ter pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovitih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se

zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Dobiček na delnico

Skupina izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice skupine pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del skupine, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje skupine po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki skupine so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Hrvaška, Makedonija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil

Standardi in pojasnila, ki še niso veljavni

Skupina ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti. Skupina bo navedene standarde in pojasnila uporabila, ko bodo veljavni.

Skladno z zahtevami MSRP in Evropske unije bo morala skupina za prihodnja obdobja upoštevati nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila, ki so navedena v nadaljevanju.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja – pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti (sprememba)

Sprememba velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Spremenjeni standard uvaja skupne zahteve po razkritjih, ki bi uporabnikom ponudila informacije, ki so koristne za oceno učinka ali morebitnega učinka pobotanj na finančni položaj podjetja. Dopolnilo MSRP 7 morajo podjetja uporabiti za nazaj.

Skupina predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih instrumentov sprememba MSRP 7 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MSRP 10 – Skupinski računovodski izkazi

Ta standard nadomešča del standarda MRS 27 *Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi*, ki se nanaša na skupinske računovodske izkaze, njegova uporaba pa bo v Evropski uniji obvezna najkasneje za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014. MSRP 10 vsebuje tudi problematiko, vključeno v SOP-12 Konsolidacija – podjetja za posebne namene. MSRP 10 vzpostavlja model enotnega obvladovanja za vse družbe. To bo od poslovodstva zahtevalo, da skrbno pretehta, katere družbe so obvladovane in posledično uskupinjene. Standard tudi spreminja definicijo obvladovanja družbe.

Skupina predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

MSRP 11 – Skupni dogovori

Ta standard nadomešča standard MRS 31 *Deleži v skupnih vlaganjih* in SOP 13 *Skupaj obvladovana podjetja – nedenarni prispevki podvižnikov*. Opredeljuje samo še dve vrsti skupnih vlaganj, pri katerih je možno obvladovanje, in sicer skupno delovanje (joint operations) in skupaj obvladovano podjetje (joint venture). Uporablja definicijo obvladovanja, ki je navedena v standardu MSRP 10, in ukinja možnost proporcionalnega uskupinjevanja za skupaj obvladovana podjetja, kar pomeni, da je možna samo še kapitalska metoda uskupinjevanja. Uporaba standarda v Evropski uniji je obvezna najkasneje za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014.

Skupina predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

MSRP 12 – Razkrivanje deležev v drugih družbah

Ta standard bo v Evropski uniji začel veljati najkasneje za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014. Vključuje vsa razkritja v zvezi s skupinskimi računovodskimi izkazi, ki jih vsebuje MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi, kot tudi razkritja, ki jih vsebujeta MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih. Hkrati pa so določena tudi številna nova razkritja, predvsem v zvezi z uporabljenimi predpostavkami za določitev, ali družba obvladuje drugo družbo.

Skupina predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

MSRP 13 – Merjenje pošteno vrednosti

Novi standard je treba obvezno uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. MSRP 13 ne spreminja vodila, kdaj naj skupina uporabi pošteno vrednost, ampak daje napotke, kako meriti pošteno vrednost finančnih in drugih sredstev ter obveznosti, ko je to obvezno ali pa dovoljeno po MSRP.

Skupina bo spremembe upoštevala, vendar ocenjuje, da ne bodo pomembneje vplivale na računovodske izkaze.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Predstavitev postavk v drugem vseobsegajočem donosu

Sprememba MRS 1 spreminja združevanje postavk, predstavljenih v drugem vseobsegajočem donosu. Postavke drugega vseobsegajočega donosa, ki so lahko ali bodo v prihodnosti »prenesene« v izkaz poslovnega izida, bodo prikazane ločeno od tistih, ki nikoli niso pripoznane v izkazu poslovnega izida. Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 7. 2012 ali kasneje.

Skupina bo spremembe MRS 1 upoštevala, vendar ne bodo pomembneje vplivale na računovodske izkaze.

MRS 12 – Odloženi davek (dopolnilo)

Sprememba se začne uporabljati v Evropski uniji za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Ta sprememba se nanaša na določitev odloženega davka za naložbene nepremičnine, vrednotene po pošteni vrednosti. Cilj te spremembe je vključiti (a) predpostavko, da se odloženi davek za naložbene nepremičnine, vrednotene po pošteni vrednosti v skladu z MRS 40, določi na podlagi domneve, da se bo knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine povrnila s prodajo, in (b) zahtevo, da se odloženi davek za sredstva, ki se ne amortizirajo in so vrednotena po modelu prevrednotenja iz MRS 16, vedno meri na osnovi prodajne vrednosti teh sredstev.

Skupina predvideva, da dopolnitev MRS 12 ob upoštevanju narave poslovanja ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MRS 19 – Zaslužki zaposlencev (dopolnilo)

Mednarodni odbor za računovodske standarde (v nadaljevanju Odbor) je junija 2011 izdal številne spremembe standarda MRS 19. Najpomembnejša sprememba se nanaša na ukinitve mehanizma koridorja (corridor mechanism) za pripoznavanje sprememb programa z določenimi zaslužki. To pomeni, da se vse spremembe pripoznajo ob nastanku, in sicer, odvisno od vrste spremembe, v izkazu poslovnega izida ali pa v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Spremembe se začnejo uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje.

Skupina bo spremembo MRS 19 upoštevala in ocenjuje, da bo pomembneje vplivala na računovodske izkaze.

MRS 27 – Ločeni računovodski izkazi

Standard je bil izdan maja 2011 zaradi novih standardov MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12. MRS 27 *Ločeni računovodski izkazi* tako vsebuje računovodsko obravnavo in razkritja za naložbe v odvisne pridružene družbe in skupne podvige v ločenih računovodskih izkazih družbe. Začetek uporabe standarda v Evropski uniji je predviden za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Skupina bo določbe standarda MRS 27 upoštevala, vendar to ne bo (bistveno) vplivalo na računovodske izkaze.

MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Standard je bil izdan maja 2011 zaradi novih standardov MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12. MRS 28 tako po novem vsebuje računovodsko obravnavo naložb v pridružene družbe in zahteve za uporabo kapitalske metode pri uskupinjevanju naložb v pridružene družbe in skupne podvige. Začetek uporabe standarda je predviden za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Skupina bo določbe standarda MRS 28 upoštevala, vendar to ne bo vplivalo na računovodske izkaze.

MRS 32 – Finančni instrumenti: Predstavljanje – pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti (sprememba)

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo pojasnjuje pomen zveze »trenutno ima pravnomočno pravico do pobotanja« in obenem pojasnjuje uporabo MRS 32 za pobotanje pri sistemih poravnave (kot npr. sistemi centralne klirinške hiše), ki uporabljajo bruto mehanizme poravnave, ki pa niso sočasni. Dopolnila k MRS 32 morajo podjetja uporabiti za nazaj. Kadar se podjetje odloči za zgodnejšo uporabo standarda, mora to dejstvo razkriti in obenem upoštevati zahteve po razkritjih, ki jih uvajajo dopolnila k MSRP 7 Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti.

Skupina predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih instrumentov sprememba MSRP 32 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

V skladu z zahtevami MSRP, in če jih bo sprejela Evropska unija, bo morala skupina za prihodnja obdobja upoštevati nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila, ki so navedena v nadaljevanju.

MSRP 1 – Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja: Državna (vladna) posojila (sprememba)

Sprememba standarda velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Določa računovodsko obravnavo državnih posojil, ki so odobrena po nižji obrestni meri od tržne, in velja za družbe ob prehodu na MSRP in ob njegovi prvi uporabi. Sprememba opredeljuje enako oprostitev za podjetja ob prehodu na MSRP, kot velja za tista, ki svoje računovodske izkaze že pripravljajo po MSRP in pri tem uporabljajo določila MRS 20 *Obracunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči*.

Skupina predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja sprememba MSRP 1 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MSRP 9 – Finančni instrumenti

Ta standard nadomešča MRS 39. Novembra 2009 je Odbor objavil nov standard MSRP 9 Finančni instrumenti, ki je vključeval zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev. Zahteve glede finančnih obveznosti so bile dodane oktobra 2010, pri čemer, razen za spremembe pri uporabi opcije poštene vrednosti (fair value option), bistvenih sprememb v primerjavi z MRS 39 ni bilo. Decembra 2011 je Odbor spremenil datum začetka obvezne uporabe standarda, in sicer na letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2015, ter določil, da pri prvi uporabi ni treba popraviti primerjalnih podatkov.

Druga faza MSRP 9, ki obsega oslabitve, je v postopku dogovarjanja in priprave od januarja 2011. Septembra 2012 je Odbor objavil zadnji osnutek standarda MRSP 9, ki se nanaša na splošno obračunavanje varovanja pred tveganjem (tretja faza MSRP 9), čemur sledi objava naslednjega dela standarda MSRP 9.

Skupina predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih inštrumentov sprememba MSRP 9 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

Navodila ob prehodu (spremembe MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12)

Navodila veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Odbor je objavil spremembe standardov MSRP 10 *Skupinski računovodski izkazi*, MSRP 11 *Skupni dogovori* in MSRP 12 *Razkrivanje deležev v drugih družbah*. Spremembe vplivajo na navodila ob prehodu na navedene MSRP in omogočajo dodatno oprostitev od zahteve, da morajo podjetja določila standardov v popolnosti uporabiti za nazaj. MSRP 10 določa za datum prve uporabe »začetek letnega obdobja, v katerem podjetje prvič uporabi MSRP 10«. Oceno, ali obstaja nadzor, mora podjetje narediti na »datum prve uporabe« in ne na prvi dan primerjalnega obdobja. Če se ocena nadzora po MSRP 10 razlikuje od ocene po MRS 27/SOP 12, mora skupina narediti ustrezne popravke za nazaj. Če pa je ocena nadzora v obeh primerih enaka, popravki za nazaj niso potrebni. Kadar skupina predstavlja več kot eno primerjalno obdobje, standard predvideva dodatno oprostitev, tako da mora skupina narediti ustrezne popravke za nazaj le za eno obdobje. Za namen oprostitve ob prehodu na MSRP je Odbor objavil tudi spremembe MSRP 11 *Skupni dogovori* in MSRP 12 *Razkrivanje deležev v drugih družbah*.

Skupina predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

Skupina bo nove standarde in pojasnila v skladu z zahtevami uporabila, če jih bo Evropska unija sprejela.

Izboljšave MSRP

Maja 2012 je Odbor objavil in izdal sklop sprememb k nekaterim obstoječim standardom. Veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje, vendar jih Evropska unija še ni sprejela.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Pojasnilo zahteve razkritja primerjalnih informacij

Izboljšava pojasnjuje razliko med prostovoljnim razkritjem dodatnih primerjalnih informacij in najmanjšim obsegom primerjalnih informacij, ki jih standard zahteva (običajno so to primerjalne informacije preteklega obdobja). Ko se skupina odloči, da bo prostovoljno razkrila dodatne primerjalne informacije, jih mora razkriti tudi v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Sprememba prav tako zahteva, da skupina pripravi tretjo (otvoritveno) bilanco stanja, ko (a) spremeni računovodsko usmeritev ali (b) opravi prerazvrstitve postavk ali za nazaj spremeni zneske, ki pomembno vplivajo na računovodske izkaze. V takem primeru družbi ni treba razkriti vseh primerjalnih informacij iz otvoritvene bilance tudi v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Skupina bo, če se bo odločila prostovoljno razkriti dodatne primerjalne informacije, upoštevala predlagane izboljšave MRS 1.

MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva: Razvrstitev opreme za vzdrževanje

Sprememba pojasnjuje, kdaj pomembni rezervni deli in oprema za vzdrževanje izpolnjujejo definicijo opredmetenega osnovnega sredstva in ne zalog.

Skupina predvideva, da izboljšava ali sprememba MRS 16 ne bo (pomembno) vplivala na računovodske izkaze.

MRS 32 – Finančni inštrumenti: Predstavljanje: Davčni vpliv delitve lastnikom kapitalskih inštrumentov

Izboljšava pojasnjuje, da se davek iz naslova delitve lastnikom kapitalskih inštrumentov obravnava v skladu z MRS 12 Davek iz dobička.

Skupina predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja izboljšava MRS 32 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MRS 34 – Medletno računovodsko poročanje: Medletno računovodsko poročanje in poročanje po odsekih za sredstva in obveznosti

Izboljšava usklajuje razkritja glede vsote sredstev in obveznosti v medletnih računovodskih izkazih ter zagotavlja doslednost medletnih razkritij z letnimi v skladu z MSRP 8 Poročanje po odsekih.

Skupina bo izboljšavo MRS 34 upoštevala, vendar to ne bo vplivalo na računovodske izkaze.

Skupina bo izboljšave obstoječih standardov in pojasnil v skladu z zahtevami, ki jih standardi in pojasnila vsebujejo, uporabila, če jih bo Evropska unija sprejela.

3. Določanje pošteno vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani prihodnji vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje določa glede na zaključni tečaj na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizvedene finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Obvladovanje finančnih tveganj

V nadaljevanju navajamo kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji. Podrobnejše razlage so vključene v pojasnilo h konsolidiranim računovodskim izkazom št. 29 Tveganja.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim skupina na leto prodaja izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev. S sistemom kreditne kontrole spremljamo 90 % vrednosti prodaje skupine.

Plačilni roki so v letu 2012 ostali v povprečju nespremenjeni. Hitrost obračanja terjatev se je glede na predhodno leto izboljšala.

Ob koncu leta je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 49 % odprtih terjatev družbe do kupcev. Del terjatev imamo zavarovanih tudi z bančnimi garancijami in akreditivi.

Ocenjujemo, da je kakovost terjatev do kupcev z vidika starostne strukture terjatev in ocenjenega tveganja kupcev v povprečju ostala nespremenjena. To potrjujejo tako rezultati rednih bonitetnih ocen kupcev kot nespremenjen delež terjatev, zavarovanih s prvovrstnimi inštrumenti.

Odpisi terjatev do kupcev niso vplivali na rezultat skupine Krka v letu 2012. Zaradi zamud pri plačilih posameznih kupcev smo ustvarili dodatne popravke vrednosti terjatev.

Podrobnejši pregled terjatev do kupcev je v Pojasnilu 19.

Likvidnostno tveganje

Uspešno poslovanje Krke, financiranje rasti predvsem z lastnimi sredstvi ter stabilen denarni tok iz poslovanja so tudi v letu 2012 zagotavljali krepitev Krkine tradicionalno močne finančne strukture in eno najboljših plačilnih bonitet med gospodarskimi družbami v Sloveniji ter ugodne pogoje financiranja.

Skupina Krka obvladuje likvidnostno tveganje centralizirano tudi za vse odvisne družbe, skrbi za učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi na računih, načrtuje potrebe po denarnih sredstvih podjetij v skupini in jim zagotavlja finančne vire. S tem zagotavlja pregledno in učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi ter doseganje najugodnejših pogojev financiranja.

V letu 2012 smo uvedli več manjših izboljšav na več področjih obvladovanja likvidnosti, v plačilnem prometu pa smo nadgradili že zelo dodelan sistem elektronskega plačevanja in tako zmanjšali tveganje, ki se v zadnjem času širi v obliki poskusov zlorab elektronskega bančništva.

Zaradi dobrega poslovanja in majhne zadolženosti je likvidnostno tveganje družbe Krka majhno, hkrati pa je Krka med poslovnimi partnerji znana kot partner z dosledno plačilno disciplino.

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, romunskega leja, poljskega zlota, hrvaške kune, srbskega dinarja, švedske krone, češke krone, madžarskega forinta in ukrajinske grivne.

V navedenih valutah izkazuje skupina Krka v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad obveznostmi, kar obravnavamo kot dolgo devizno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo devizno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

Zaostrovanje in širjenje dolžniške krize evroobmočja na nove države je bil v prvem polletju 2012 ključni razlog za veliko nestanovitnost deviznih tečajev. V prvem četrtletju sta se v primerjavi z evrom močno okrepila ruski rubelj in poljski zlot, zato je Krka ob koncu četrtletja izkazala pozitivne tečajne razlike. V drugem četrtletju smo bili priča deprecijaciji obeh omenjenih valut, poleg tega pa se je negativno gibanje z začetka leta nadaljevalo tudi pri romunskem leju. Pozitivne tečajne razlike iz prvega četrtletja so bile s tem v veliki meri nevtralizirane.

V drugem polletju se je evro zaradi ukrepov reševanja dolžniške krize okrepil. Zmanjšala se je tudi nestanovitnost za Krko ključnih deviznih tečajev. Ob koncu tretjega četrtletja smo zaradi krepitve ruskega rublja in poljskega zlota znova izkazali pozitivne tečajne razlike. V zadnjem četrtletju so se vplivi nihanja deviznih tečajev medsebojno nevtralizirali, zato je skupina Krka ob koncu leta izkazala pozitivne tečajne razlike.

Da bi zmanjšali vpliv sprememb deviznih tečajev na rezultat družbe Krka, smo v začetku leta 2012 del odprte devizne pozicije v ruskih rubljah zavarovali z navadnimi terminskimi pogodbami. Zaradi apreciacije ruskega rublja v prvem četrtletju smo iz naslova terminskih pogodb ustvarili negativni finančni rezultat.

Tveganje sprememb obrestnih mer

V letu 2012 nismo najemali novih dolgoročnih posojil. Zaradi rednih odplačil najetih posojil se je dolgoročni dolg skupine Krka zmanjšal na raven, ko sprememba tržnih obrestnih mer nima več pomembnejšega vpliva na skupne stroške financiranja skupine.

5. Poročanje po odsekih

Skupina poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Izločitve		Skupaj	
v tisoč EUR	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Prihodki od prodaje zunaj skupine	664.411	678.928	89.769	86.438	354.213	285.226	34.908	25.035	0	0	1.143.301	1.075.627
Prodaja znotraj skupine	80.269	124.608	66.992	54.902	143.208	125.411	0	0	-290.469	-304.921	0	0
Prihodki odprave dolgoročnih rezervacij in drugi poslovni prihodki	4.870	6.303	540	297	3.116	525	0	0	0	0	8.526	7.125
Stroški poslovanja	-555.908	-523.439	-61.389	-64.067	-319.029	-262.648	-23.193	-21.037	0	0	-959.519	-871.191
Stroški poslovanja znotraj skupine	-206.680	-246.659	-94.485	-78.956	-330.260	-270.547	-8	-9	631.433	596.171	0	0
Dobiček iz poslovanja	113.373	161.792	28.920	22.668	38.300	23.103	11.715	3.998	0	0	192.308	211.561
Prihodki od obresti	1.138	357	8	8	16	13	0	0	0	0	1.162	378
Prihodki od obresti znotraj skupine	1.011	1.453	0	0	234	200	0	0	-1.245	-1.653	0	0
Odhodki za obresti	-1.581	-2.950	-5	-14	-2	0	0	0	0	0	-1.588	-2.964
Odhodki za obresti znotraj skupine	-805	-284	0	0	-212	0	0	0	1.017	284	0	0
Neto finančni izid	-853	-3.715	-928	-597	112	-6.177	-140	-1.097	0	0	-1.809	-11.586
Davek iz dobička	-17.116	-28.257	-4.129	-3.838	-8.368	-4.806	-1.047	-339	0	0	-30.660	-37.240
Dobiček v letu	95.404	129.820	23.863	18.233	30.044	12.120	10.528	2.562	0	0	159.839	162.735
Investicije	96.295	87.549	3.284	1.602	53.709	20.562	0	0	0	0	153.288	109.713
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	56.816	58.283	5.785	4.639	18.145	14.010	392	487	0	0	81.138	77.419
Amortizacija neopredmetenih sredstev	6.317	7.205	564	552	1.768	1.867	181	143	0	0	8.830	9.767
Dobro ime	42.644	42.644	0	0	0	0	0	0	0	0	42.644	42.644
Blagovna znamka	42.403	42.403	0	0	0	0	0	0	0	0	42.403	42.403
	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Skupaj sredstva	1.164.129	1.155.647	101.436	91.825	350.559	274.283	10.624	12.272	0	0	1.626.748	1.534.027
Skupaj obveznosti	274.144	247.402	20.203	27.120	76.507	112.024	15.373	7.727	0	0	386.227	394.273

Skupina z nobenim kupcem ni ustvarila 10 ali več odstotkov skupnih prihodkov od prodaje.

6. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2012	2011
Prihodki od prodaje proizvodov	1.044.665	971.940
Prihodki od storitev	65.737	40.869
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga	32.822	62.738
Prihodki od ostale prodaje	77	80
Prihodki od prodaje skupaj	1.143.301	1.075.627

7. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2012	2011
Odprava rezervacij	49	44
Odprava odloženih prihodkov	1.780	1.239
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	534	382
Odprava popravka terjatev	1.618	2.404
Ostali poslovni prihodki	4.545	3.056
Drugi poslovni prihodki skupaj	8.526	7.125

8. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2012	2011
Stroški blaga in materiala	294.935	271.754
Stroški storitev	228.619	214.864
Stroški dela	293.179	269.160
Amortizacija	89.968	87.186
Odpisi in popravki vrednosti zalog	9.690	10.889
Slabitve in odpisi terjatev	7.166	4.849
Oblikovanje rezervacij za tožbe	0	119
Drugi poslovni odhodki	40.441	29.293
Stroški skupaj	963.998	888.114
Sprememba vrednosti zalog	-4.479	-16.923
Skupaj	959.519	871.191

9. Stroški dela

v tisoč EUR	2012	2011
Stroški bruto plač in nadomestil	227.737	211.405
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj	18.236	16.565
Stroški prispevkov pokojninskih zavarovanj	30.932	29.339
Davek na izplačane plače	1.038	374
Odpravnine in jubilejne nagrade	3.512	-530
Drugi stroški dela	11.724	12.007
Stroški dela skupaj	293.179	269.160

Drugi stroški dela v letu 2012 vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

Med odpravninami in jubilejnimi nagradami je za 3.471 tisoč EUR oblikovanja in odprave rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, kar je razloženo v pojasnilu št. 24.

10. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2012	2011
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	3.623	3.352
Izdatki za varstvo okolja	2.957	2.486
Druge dajatve	27.156	15.437
Izguba pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	1.156	4.031
Ostali poslovni odhodki	5.549	3.987
Drugi poslovni odhodki skupaj	40.441	29.293

11. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2012	2011
Neto tečajne razlike	4.059	0
Prihodki od obresti	1.162	378
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	78	0
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov (prilivi)	102	0
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	17	105
Drugi prihodki	0	10
Finančni prihodki skupaj	5.418	493
Neto tečajne razlike	0	-8.749
Odhodki za obresti	-1.588	-2.964
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	-3	-155
Odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov (odlivi)	-4.987	0
Drugi odhodki	-649	-211
Finančni odhodki skupaj	-7.227	-12.079
Neto finančni izid	-1.809	-11.586

12. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2012	2011
Odmerjeni davek	30.232	38.458
Odloženi davek	428	-1.218
Davek iz dobička skupaj	30.660	37.240
Dobiček pred obdavčitvijo	190.499	199.975
Davek, obračunan po 18-odstotni davčni stopnji (v letu 2011 po 20-odstotni)	34.290	39.995
Davek od povečanja odhodkov	-183	0
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	4.918	2.453
Davek od davčnih olajšav	-11.821	-5.270
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-55	-150
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	101	0
Vpliv sprememb davčne stopnje na odložene davke	2.299	0
Vpliv različnih davčnih stopenj na davek od dobička	993	-259
Drugo	118	471
Davek iz dobička skupaj	30.660	37.240
Efektivna davčna stopnja	16,1 %	18,6 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za investicije.

V prihodnjih treh letih se bo davčna stopnja zmanjševala za eno odstotno točko na leto in bo leta 2015 znašala 15 %.

13. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Zemljišča	31.083	30.613
Zgradbe	318.078	328.868
Oprema	293.397	298.971
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	129.733	49.057
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	772.291	707.509

V letu 2012 je bilo v skupini Krka največ izdatkov namenjenih gradnji Obrata za proizvodnjo trdnih oblik zdravil, in sicer 11.410 tisoč EUR (21.712 tisoč EUR v letu 2011). Za gradnjo obrata Notol 2 smo namenili 10.572 tisoč EUR (1.709 tisoč EUR v letu 2011), za povečanje proizvodnje sterilnih izdelkov 8.928 tisoč EUR (3.808 tisoč EUR v letu 2011), za gradnjo obrata za proizvodnjo učinkovin Sinteza 1 v Krškem 4.309 tisoč EUR (2.221 tisoč EUR v letu 2011), za zamenjavo pralnika in zmanjšanje hrupa v obratu Notol 1.668 tisoč EUR (nov projekt v letu 2012, zato v letu 2011 izdatkov ni bilo) in za gradnjo Razvojno-kontrolnega centra 3 469 tisoč EUR (11.238 tisoč EUR v letu 2011).

Proizvodne zmogljivosti povečujemo tudi v odvisni družbi Krka-Rus (vlaganja v višini 50.080 tisoč EUR v letu 2012, 17.720 tisoč EUR v letu 2011). V okviru družbe Farma GRS pa od leta 2011 potekata dva naložbena projekta, in sicer gradnja Proizvodnega centra za finalizacijo zdravilnih učinkovin in Kemijsko-razvojnega centra, za kar je bilo v letu 2012 namenjenih 22.985 tisoč EUR (v letu 2012 2.414 tisoč EUR).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišče	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2011	29.370	548.686	642.946	77.950	1.298.952
Nabava	0	0	0	102.092	102.092
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	1.296	46.585	82.585	-130.466	0
Odtujitve	0	-4.282	-16.534	0	-20.816
Prevedbene razlike	-53	-2.183	-4.481	-519	-7.236
Prenos iz neopredmetenih sredstev	0	0	199	0	199
Stanje 31. 12. 2011	30.613	588.806	704.715	49.057	1.373.191
Stanje 1. 1. 2012	30.613	588.806	704.715	49.057	1.373.191
Nabava	0	0	0	145.133	145.133
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	441	11.372	52.614	-64.427	0
Odtujitve	0	-981	-12.355	0	-13.336
Prevedbene razlike	29	1.527	3.350	31	4.937
Prenosi	0	6	-6	-61	-61
Stanje 31. 12. 2012	31.083	600.730	748.318	129.733	1.509.864
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2011	0	-241.842	-368.309	0	-610.151
Amortizacija	0	-22.171	-55.248	0	-77.419
Odtujitve	0	3.085	15.706	0	18.791
Prenos iz neopredmetenih sredstev	0	0	-179	0	-179
Prevedbene razlike	0	990	2.286	0	3.276
Stanje 31. 12. 2011	0	-259.938	-405.744	0	-665.682
Stanje 1. 1. 2012	0	-259.938	-405.744	0	-665.682
Amortizacija	0	-22.390	-58.748	0	-81.138
Odtujitve	0	542	11.450	0	11.992
Prenosi, prekvalifikacije	0	-48	48	0	0
Prevedbene razlike	0	-818	-1.927	0	-2.745
Stanje 31. 12. 2012	0	-282.652	-454.921	0	-737.573
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2011	29.370	306.844	274.637	77.950	688.801
Stanje 31. 12. 2011	30.613	328.868	298.971	49.057	707.509
Stanje 1. 1. 2012	30.613	328.868	298.971	49.057	707.509
Stanje 31. 12. 2012	31.083	318.078	293.397	129.733	772.291

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2012 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 116. 252 tisoč EUR (82.353 tisoč EUR konec leta 2011).

Nepremičninam, napravam in opremi v letu 2012 niso bili pripisani stroški izposojanja.

Neodpisana vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki začasno stojijo in niso v uporabi, je bila 31. 12. 2012 1.897 tisoč EUR. 51 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bili v uporabi 31. 12. 2012, je bilo v celoti odpisanih.

14. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dobro ime	42.644	42.644
Blagovna znamka	42.403	42.403
Premoženjske pravice	28.627	30.234
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	4.833	3.801
Neopredmetena sredstva skupaj	118.507	119.082

Dobro ime v celoti izhaja iz naslova nakupa odvisne družbe TAD Pharma. Blagovna znamka se v celoti nanaša na blagovno znamko TAD Pharma.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovna znamka	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2011	42.644	42.403	80.614	4.691	170.352
Nabava	0	0	0	7.621	7.621
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	0	8.580	-8.580	0
Odtujitve	0	0	-3.051	0	-3.051
Prenos na nepremičnine, naprave in opremo	0	0	-199	0	-199
Prevedbene razlike	0	0	-192	69	-123
Stanje 31. 12. 2011	42.644	42.403	85.752	3.801	174.600
Stanje 1. 1. 2012	42.644	42.403	85.752	3.801	174.600
Nabava	0	0	0	8.155	8.155
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	0	7.123	-7.123	0
Odtujitve	0	0	-239	0	-239
Prenos na nepremičnine, naprave in opremo	0	0	61	0	61
Prevedbene razlike	0	0	191	0	191
Stanje 31. 12. 2012	42.644	42.403	92.888	4.833	182.768
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2011	0	0	-47.537	0	-47.537
Amortizacija	0	0	-9.767	0	-9.767
Odtujitve	0	0	1.532	0	1.532
Prenos na nepremičnine, naprave in opremo	0	0	179	0	179
Prevedbene razlike	0	0	75	0	75
Stanje 31. 12. 2011	0	0	-55.518	0	-55.518
Stanje 1. 1. 2012	0	0	-55.518	0	-55.518
Amortizacija	0	0	-8.830	0	-8.830
Odtujitve	0	0	194	0	194
Prevedbene razlike	0	0	-107	0	-107
Stanje 31. 12. 2012	0	0	-64.261	0	-64.261
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2011	42.644	42.403	33.077	4.691	122.815
Stanje 31. 12. 2011	42.644	42.403	30.234	3.801	119.082
Stanje 1. 1. 2012	42.644	42.403	30.234	3.801	119.082
Stanje 31. 12. 2012	42.644	42.403	28.627	4.833	118.507

38 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bili v uporabi 31. 12. 2012, je bilo v celoti odpisanih.

Preizkus slabitve blagovne znamke in dobrega imena TAD Pharme

Preizkus slabitve vključuje blagovno znamko TAD in dobro ime, ki je nastalo, ko je obvladujoča družba Krka konec leta 2007 prevzela nemško družbo TAD Pharma.

Izračun ocene nadomestljive vrednosti blagovne znamke TAD temelji na uporabi metode nadomestila za pravico uporabe (royalty relief method). Kot osnova za uporabo metode so bili upoštevani načrtovani čisti prihodki od prodaje izdelkov pod blagovno znamko TAD. Zahtevana stopnja donosa za blagovno znamko TAD znaša 9,65 % in je ocenjena kot zahtevana stopnja donosa (weighted average cost of capital – WACC) za podjetje v višini 9,40 %, povečana za 0,25 odstotne točke. Zahtevana stopnja donosa pred davki je na podlagi iteracije določena v višini 11,2 %. Na osnovi navedenih predpostavk izračunana nadomestljiva vrednost blagovne znamke presega njeno knjigovodsko vrednost, zato ni potrebe po slabitvi.

Nadomestljiva vrednost dobrega imena, ki izhaja iz pridobitve deleža v družbi TAD Pharma, je bila določena na osnovi izračuna vrednosti z uporabo projekcij denarnih tokov, ki temeljijo na petletnih finančnih načrtih denar ustvarjajoče enote. Kot denar ustvarjajoča enota sta bili upoštevani družba Krka in družba TAD Pharma. Uporabljena diskontna stopnja pred davki pri projekciji je bila 12,50 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma in 11,70 % za denar ustvarjajočo enoto Krka, v rezidualu pa 9,40 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma in 10,31 % za denar ustvarjajočo enoto Krka. Denarni tokovi nad 5 let so ekstrapolirani s povprečno letno rastjo v višini 2,0 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma oziroma 2,9 % za denar ustvarjajočo enoto Krka.

Po mnenju Uprave razumna sprememba diskontne stopnje oziroma stopnje rasti ne bi povzročila slabitve dobrega imena.

Na osnovi navedenih predpostavk izračunana ocena vrednosti presega knjigovodsko, zato ni potrebe po slabitvi.

15. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročno dana posojila	5.387	4.821
– posojila, dana drugim	5.387	4.821
Kratkoročno dana posojila	11.091	1.050
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	984	883
– posojila, dana drugim	10.069	162
– kratkoročne terjatve za obresti	38	5
Dana posojila skupaj	16.478	5.871

V okviru nekratkoročno danih posojil so predvsem stanovanjska posojila, ki jih obvladujoča družba in nekatere odvisne družbe dajejo zaposlenim v skladu z internimi akti skupine. Posojila obvladujoče družbe se obrestujejo po letni obrestni meri, ki je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2012 se je gibala med 1,263 % in 2,740 %. Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

16. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročne finančne naložbe	5.100	4.944
– finančna sredstva, na razpolago za prodajo	5.100	4.944
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	679	602
– delnice in deleži za trgovanje	103	68
– druge kratkoročne finančne naložbe	576	534
Finančne naložbe skupaj	5.779	5.546

Med finančnimi sredstvi, ki so na razpolago za prodajo, je bilo za 892 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (720 tisoč EUR konec leta 2011) in za 4.238 tisoč EUR naložb v delnice družb v tujini (4.224 tisoč EUR konec leta 2011).

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo točke slovenskih vzajemnih skladov v višini 302 tisoč EUR (276 tisoč EUR konec leta 2011) ter sredstva v upravljanju v višini 274 tisoč EUR (258 tisoč EUR konec leta 2011).

Gibanje finančnih sredstev, na razpolago za prodajo

v tisoč EUR	Finančna sredstva, na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2011	5.238
Pridobitev	89
Prilagoditev na tržno vrednost	–383
Stanje 31. 12. 2011	4.944
Stanje 1. 1. 2012	4.944
Pridobitev	50
Prilagoditev na tržno vrednost	106
Stanje 31. 12. 2012	5.100

Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, na tržno oziroma pošteno vrednost je priznana v vseobsegajočem donosu v višini 106 tisoč EUR (–281 tisoč EUR v letu 2011). Skozi poslovni izid prilagoditev vrednosti v letu 2012 ni bila priznana (v letu 2011 je bilo prilagoditve za –102 tisoč EUR).

17. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	Terjatve		Obveznosti		Terjatve – obveznosti	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	1.072	580	13.973	14.217	-12.901	-13.637
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	187	20	367	386	-180	-366
Zaloge	26	2.310	419	2.874	-393	-564
Terjatve/obveznosti	6.640	6.318	533	627	6.107	5.691
Rezervacije za tožbe	8.820	9.800	0	0	8.820	9.800
Rezervacije za odpravnine	7.310	8.280	0	0	7.310	8.280
Prenos davčne izgube	457	32	0	0	457	32
Skupaj	24.512	27.340	15.292	18.104	9.220	9.236

v tisoč EUR	Stanje 1. 1. 2011	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Prevedbene rezerve	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2011	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Prevedbene rezerve	Stanje 31. 12. 2012
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	-14.468	765	66	0	-13.637	856	-120	0	-12.901
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	-442	20	0	56	-366	167	0	19	-180
Zaloge	-1.301	722	15	0	-564	188	-17	0	-393
Terjatve/obveznosti	4.910	928	-147	0	5.691	157	259	0	6.107
Rezervacije za tožbe	9.800	0	0	0	9.800	-980	0	0	8.820
Rezervacije za odpravnine	9.029	-740	-9	0	8.280	-1.241	11	260	7.310
Prenos davčne izgube	509	-477	0	0	32	425	0	0	457
Skupaj	8.037	1.218	-75	56	9.236	-428	133	279	9.220

Nepriznani odloženi davki iz naslova davčnih izgub odvisnih družb so konec leta 2012 znašali 2.074 tisoč EUR (1.765 tisoč EUR konec leta 2011).

18. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Material	98.118	96.764
Nedokončana proizvodnja	54.081	54.425
Končni izdelki	92.711	95.236
Trgovsko blago	4.638	6.783
Predujmi za zaloge	1.203	1.021
Zaloge skupaj	250.751	254.229

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 2.129 tisoč EUR (2.894 tisoč EUR v letu 2011), odpisi zalog pa 7.561 tisoč EUR (7.995 tisoč EUR v letu 2011).

19. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročne terjatve do kupcev	372.305	361.290
Kratkoročne terjatve do drugih	42.928	32.804
Terjatve skupaj	415.233	394.094

V letu 2012 je bilo odpisov in slabitev terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, za 7.166 tisoč EUR, v letu 2011 za 4.849 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Slabitve za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2012	Čista vrednost 31. 12. 2011
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	12.979	431	12.548	12.459
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	375.771	16.014	359.757	348.831
Kratkoročne terjatve do kupcev skupaj	388.750	16.445	372.305	361.290

Zavarovanih je bilo 49 % terjatev do kupcev. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2011 je bilo prav tako zavarovanih 49 % terjatev do kupcev.

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih se v večjem delu nanašajo na terjatve do države, nastale iz naslova davkov na dobiček in na dodano vrednost.

20. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	108	45
Denarna sredstva v banki	22.886	20.142
Denar in denarni ustrezniki skupaj	22.994	20.187

Skupina ima pri treh različnih bankah pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 2.000 tisoč EUR (2.000 tisoč EUR v letu 2011). Ker 31. 12. 2012 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

21. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic obvladujoče družbe. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2012 je imela obvladujoča družba 2.304.314 lastnih delnic, kar je 6,50 % osnovnega kapitala.

14. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 2. 7. 2009, je upravo obvladujoče družbe pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, s tem da skupni delež vseh pridobljenih lastnih delnic, skupaj s tistimi, ki jih družba že ima, ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe oziroma 3.542.612 delnic. Po tem pooblastilu je lahko družba lastne delnice pridobivala s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko pa jih je pridobivala tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena ni smela biti nižja od knjigovodske vrednosti, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Prav tako ni smela biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka.

16. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 7. 7. 2011, je razveljavila pooblastilo 14. skupščine in ga nadomestila z novim. Po njem lahko družba lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka. Nakupna cena prav tako ne sme biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka.

Lastne delnice, pridobljene na osnovi novega in predhodnih pooblastil, ki so bila sprejeta na skupščinah 5. 11. 1997 in 2. 7. 2009, lahko družba odsvoji tako, da jih:

- zamenja za lastniške deleže v drugih družbah v okviru izvajanja strategije prevzemov,
- odproda strateškemu partnerju,
- uporabi za izvedbo kotiranja Krkinih delnic na borzah zunaj Republike Slovenije.

Izvedeni nakupi lastnih delnic obvladujoče družbe v letu 2012

v tisoč EUR	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2011	2.024.358		42.584
Nakupi v letu 2012 skupaj	279.956	46,69	13.072
Stanje 31. 12. 2012	2.304.314		55.656

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2012 prikazujejo nakupe, knjižene v letu 2012. Zaradi zamika knjiženja se število delnic razlikuje od dejanskega nakupa delnic v letu 2012, ki ga je družba sporočila na straneh Ljubljanske borze.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2012 po dnevih so prikazani v Prilogi 1 k računovodskim izkazom skupine Krka in družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve skupine Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske, zakonske in statutarne rezerve, rezerva za pošteno vrednost in prevedbene rezerve.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2012 znašale 55.656 tisoč EUR in so se v letu 2012 povečale za 13.072 tisoč EUR iz naslova oblikovanja rezerv zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. Kapitalske rezerve so 31. 12. 2012 znašale 101.503 tisoč EUR in vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, ter 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. V letu 2012 ni bilo gibanj v kapitalskih rezervah.

Zakonske rezerve se lahko oblikuje do višine 30 % osnovnega kapitala. Zakonske rezerve so 31. 12. 2012 znašale 14.990 tisoč EUR in se v letu 2012 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2012 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2011 niso povečale. Skupina Krka lahko statutarne rezerve oblikuje v vrednosti do 30.000 tisoč EUR, uporabi pa jih lahko za pokrivanje izgube, oblikovanje rezerv za lastne delnice, zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in uravnavanje dividendne politike.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo. Rezerva za pošteno vrednost je 31. 12. 2012 znašala 1.667 tisoč EUR in se je v primerjavi z letom 2011 povečala za 125 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo, za 106 tisoč EUR in za 19 tisoč EUR zaradi vpliva odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb.

Prevedbena rezerva se je v primerjavi z letom 2011 povečala za 4.463 tisoč EUR in je 31. 12. 2012 znašala –11.747 tisoč EUR. Zmanjšanje je posledica tečajnih razlik, ki so nastale pri preračunu posameznih postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini iz lokalnih valut v valuto poročanja.

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali za dobiček večinskega lastnika v višini 159.915 tisoč EUR. Zmanjšanje zadržanih dobičkov je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 17. skupščine delničarjev, ki je bila 5. 7. 2012, v višini 49.938 tisoč EUR, dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic obvladujoče družbe v letu 2012 v višini 13.072 tisoč EUR in oblikovanja aktuarskega pokojninskega izračuna za odvisno družbo TAD Pharma v neto višini 650 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, ki je prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz sprememb lastniškega kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 168 tisoč EUR (98 tisoč EUR v letu 2011).

Dividende na delnico

V letu 2012 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 1,50 EUR, v letu 2011 pa 1,40 EUR.

Neobvladujoči deleži v okviru kapitala

Neobvladujoči deleži pripadajo naslednjim družbam v skupini:

	Neobvladujoči delež		Kapital, ki pripada neobvladujočemu deležu		Dobiček v letu, ki pripada neobvladujočemu deležu	
v tisoč EUR	31. 12.2012	31. 12.2011	31. 12.2012	31. 12.2011	31. 12.2012	31. 12.2011
Delež Term Krka, d. o. o., v Golf Gradu Otočec, d. o. o.	36,9 %	36,9 %	1.424	1.510	–86	–67
Delež Krke, d. d., Novo mesto v Farmi GRS, d. o. o.	0,3 %	0,3 %	14	4	10	1
Skupaj			1.438	1.514	–76	–66

22. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2012 znašal 4,80 EUR in je bil za 0,9 % manjši kot v letu 2011, ko je znašal 4,85 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan dobiček, ki pripada večinskim lastnikom, v višini 159.915 tisoč EUR (162.801 tisoč EUR v letu 2011). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 33.285.030 delnic za leto 2012 in 33.582.965 delnic za leto 2011. Lastne delnice so pri izračunu izvzete.

Vse delnice, ki jih je obvladujoča družba izdala, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

23. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročna posojila	12.900	25.500
– posojila, dobljena pri domačih bankah	12.900	25.500
Kratkoročna posojila	13.355	44.091
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	12.600	41.726
– posojila, dobljena pri tujih bankah	0	978
– posojila, prejeta od podjetij	375	386
– kratkoročne obveznosti za obresti	380	1.001
Posojila skupaj	26.255	69.591

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	Valuta	Leto dospelosti	Knjigovodska vrednost	
			31. 12. 2012	31. 12. 2011
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	0	5.000
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	0	23.700
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	0	271
Posojilo, prejeta pri tuji banki	EUR	2012	0	155
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2014	13.500	20.100
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2014	12.000	18.000
Skupaj prejeta dolgoročna posojila			25.500	67.226

V letu 2012 skupina ni najela nekratkoročnih posojil.

Nekratkoročna posojila, dobljena pri bankah, niso zavarovana s hipoteko ali z bančno garancijo.

Kratkoročna posojila so bila najeta v EUR za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

24. Rezervacije

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2011	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Prevedbene rezerve	Stanje 31. 12. 2012
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	50.915	3.471	-4.469	0	11	49.928
Druge rezervacije	53.904	948	0	-49	15	54.818
– rezervacije za tožbe	49.122	0	0	-22	0	49.100
– ostale rezervacije	4.782	948	0	-27	15	5.718
Rezervacije skupaj	104.819	4.419	-4.469	-49	26	104.746

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevek še ni znan. V znesku oblikovanih rezervacij v višini 49.100 tisoč EUR predstavlja največji del, 47.500 tisoč EUR, rezervacija za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije, rezervacija v višini 1.500 tisoč EUR pa je oblikovana za tožbo, ki jo je proti Krki vložil Sanofi Aventis iz Francije zaradi domnevne kršitve patenta, ki štiti učinkovino klopidogetrel. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka. Poleg omenjenih tožb je bilo proti družbi Krka in njenim odvisnim družbam vloženih še 14 tožb, vezanih na področje intelektualne lastnine, v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 30.800 tisoč EUR, in 18 tožb z ostalih področij (delovnopравни spori, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 1.100 tisoč EUR.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 5,42-odstotna diskontna stopnja v letu 2012, ki po podatkih Evropske centralne banke predstavlja harmonizirano donosnost 10-letnih državnih obveznic v Sloveniji (v letu 2011 je bila uporabljena 5,75-odstotna diskontna stopnja);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 2,55 % (3,00 % v letu 2011).

Za jubilejne nagrade in za odpravnine so nastali aktuarski primanjkljaji, ki so bili v izkazu poslovnega izida takoj pripoznani kot povečanje stroškov dela v višini 3.471 tisoč EUR (glej pojasnilo št. 9).

25. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2011	Prejeti novi odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2012
Sredstva, prejeta iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjerneju	81	0	-44	37
Sredstva, prejeta iz proračuna za zdravilišči Dolenjske in Šmarješke Toplice ter za Golf Grad Otočec	4.970	0	-295	4.675
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada za regionalni razvoj	21	0	-4	17
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	828	0	-97	731
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvojni centri slovenskega gospodarstva	0	7.331	-954	6.377
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	579	0	-14	565
Emisijski kuponi	7	21	-6	22
Drugi odloženi prihodki	184	182	-366	0
Odloženi prihodki skupaj	6.670	7.534	-1.780	12.424

Projekt FBD delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvaja se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, 1. razvojne prioritete: Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1.: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

26. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Obveznosti do dobaviteljev v državi	37.074	36.955
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	62.978	49.623
Obveznosti na podlagi predujmov	5.363	4.310
Poslovne obveznosti skupaj	105.415	90.888

27. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke kupcem zunaj skupine Krka	70.895	57.926
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	32.505	29.082
Drugo	16.198	15.884
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	119.598	102.892

28. Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dane garancije	16.779	12.068
Drugo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	17.399	12.688

Med danimi garancijami predstavljajo največje postavke garancija za dobro izvedbo projekta GRS v višini 5.300 tisoč EUR, garancije za pravočasno plačilo obveznosti iz naslova izdane carine in trošarin v Sloveniji v višini 2.845 tisoč EUR in v tujini v višini 5.820 tisoč EUR.

Proti družbi Krka poteka postopek Evropske komisije. V zvezi z njim je skupina Krka v letu 2009 oblikovala dolgoročne rezervacije v višini 47.500 tisoč EUR. Poleg tega je bilo proti družbi Krka in njenim odvisnim družbam vloženih 15 tožb s področja intelektualne lastnine in 18 tožb z ostalih področij (delovnopравни spori, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 36.600 tisoč EUR. Uprava družbe je na osnovi poznavanja vsebine sporov in na osnovi pravnih mnenj zunanjih strokovnjakov ocenila, da bo znesek morebitnih obveznosti iz naslova teh sporov in tožb znašal 1.600 tisoč EUR, in je v taki višini oblikovala dolgoročne rezervacije.

Postavka drugo vsebuje izključno odvzeto premoženje v Srbiji v višini 620 tisoč EUR.

29. Tveganja

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji, ki je podrobno opisano v pojasnilu št. 4. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni zlasti tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer ter kreditnemu tveganju. Da bi zmanjšali vpliv sprememb deviznih tečajev na rezultat, smo v začetku leta 2012 del odprte devizne pozicije v ruskih rubljah zavarovali z navadnimi terminskimi pogodbami.

Kreditno tveganje

Kreditno izpostavljenost obvladujemo s pomočjo bonitetnega ocenjevanja kupcev in z aktivno izterjavo terjatev.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev je bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju in je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dana posojila	15	16.478	5.871
Finančne naložbe	16	5.779	5.546
Terjatve	19	376.073	366.089
– od tega terjatve do kupcev		372.305	361.290
Denar in denarni ustrezniki	20	22.994	20.187
Skupaj		421.324	397.693

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila in terjatve. Njihova največja izpostavljenost kreditnemu tveganju je bila po geografskih regijah naslednja:

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Slovenija	29.124	19.191
Jugovzhodna Evropa	101.698	87.602
Vzhodna Evropa	146.308	135.383
Srednja Evropa	59.012	58.169
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	56.409	71.615
Skupaj	392.551	371.960

Zavarovanih je bilo 49 % terjatev do kupcev. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2011 je bilo prav tako zavarovanih 49 % terjatev do kupcev.

Analiza starosti danih posojil in terjatev na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2012	Popravek 2012	Bruto vrednost 2011	Popravek 2011
Nezapadlo	362.752	1.064	342.470	911
Že zapadlo do 20 dni	6.104	94	8.651	126
Že zapadlo od 21 do 50 dni	4.951	147	8.323	410
Že zapadlo od 51 do 180 dni	15.328	110	8.015	485
Že zapadlo več kot 180 dni	19.910	15.079	20.118	13.685
Skupaj	409.045	16.494	387.577	15.617

Gibanje popravka vrednosti danih posojil in terjatev

v tisoč EUR	2012	2011
Stanje 1. 1.	15.617	14.164
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	4.942	4.840
Odpis terjatev v breme popravkov	-2.656	-813
Odprava popravka vrednosti	-1.572	-2.404
Izterjane odpisane terjatve	-5	0
Učinek tečajnih razlik	168	-170
Stanje 31. 12.	16.494	15.617

Likvidnostno tveganje

Zaradi ustreznega načrtovanja denarnih tokov, majhne zadolženosti in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij v letu 2012 nismo imeli likvidnostnih težav in smo tekoče poravnali zapadle obveznosti.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2012

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	25.877	26.569	6730	6624	13215	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	378	379	299	80	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	100.052	100.052	100.052	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	126.307	127.000	107.081	6.704	13.215	0
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	126.307	127.000	107.081	6.704	13.215	0

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2011

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	68.224	70.900	18.247	25.720	13.615	13.318
Prejeta kratkoročna bančna posojila	978	978	978	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	389	394	262	132	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	86.578	86.578	86.578	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	156.169	158.850	106.065	25.852	13.615	13.318
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	156.169	158.850	106.065	25.852	13.615	13.318

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

31. 12. 2012						
v tisoč EUR	EUR*	USD	PLN	HRK	RUB	RON
Terjatve do kupcev	98.246	7.333	33.347	35.186	127.723	49.180
Bančna posojila	-26.255	0	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-83.222	-7.265	-1.250	-472	-8.140	-441
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	-11.231	67	32.097	34.715	119.583	48.739

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

31. 12. 2011						
v tisoč EUR	EUR*	USD	PLN	HRK	RUB	RON
Terjatve do kupcev	112.171	11.042	32.368	26.149	117.375	47.659
Bančna posojila	-69.591	0	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-76.566	-8.072	-1.327	-326	-3.424	-359
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	-33.986	2.970	31.041	25.823	113.951	47.300

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2012	2011	2012	2011
USD	1,28	1,39	1,32	1,29
PLN	4,18	4,12	4,07	4,46
HRK	7,52	7,44	7,56	7,54
RUB	39,93	40,88	40,33	41,77
RON	4,46	4,24	4,44	4,32

* število enot nacionalne valute za EUR

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12.

Analiza občutljivosti

Povečanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2012 oziroma 31. 12. 2011 bi poslovni izid pred davki povečalo oziroma zmanjšalo za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene.

	Vpliv na poslovni izid pred davki	
v tisoč EUR	2012	2011
USD	-1	-29
PLN	-318	-307
HRK	-344	-256
RUB	-1.184	-1.128
RON	-483	-468

Zmanjšanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2012 oziroma 31. 12. 2011 bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	2012	2011
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	16.065	4.502
Finančna sredstva	16.440	5.866
Finančne obveznosti	-375	-1.364
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-25.500	-67.226
Finančna sredstva	0	0
Finančne obveznosti	-25.500	-67.226

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na datum poročanja tako ne bi vplivala na poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Zmanjšanje oziroma povečanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2012 povečalo oziroma zmanjšalo za 255 tisoč EUR (za leto 2011 za 672 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled prejetih nekratkoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročna posojila	25.500	67.226
– od tega kratkoročni del	12.600	41.726
Povprečno stanje nekratkoročnih posojil	46.363	86.170
Obresti v poslovnem letu	1.477	2.526
Povprečni efektivni strošek nekratkoročnih posojil (poslovno leto)	3,19 %	2,93 %
Zapadlost do vključno treh let	100 %	100 %
Valutna struktura nekratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava nekratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	100 %	100 %

Prejeta kratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil	12.975	43.090
– bančna posojila	12.600	42.704
– druga posojila	375	386
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela nekratkoročnih posojil	375	1.364
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	870	10.091
Obresti v poslovnem letu	67	410
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	10	22
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	8,86 %	4,28 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– fiksna	100 %	100 %

Upravljanje s kapitalom

Osnovni kapital obvladujoče družbe sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Primarni cilj upravljanja s kapitalom skupine Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Skupina želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalske strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Pri tem uporablja politiko zmerne povečanja višine dividend, ki jih izplačuje enkrat letno. Skupina Krka nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2012 oziroma 2011 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja s kapitalom.

Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. V neto zadolženost so vključeni prejeta posojila in poslovne obveznosti, zmanjšani za denar in njegove ustreznike.

v tisoč EUR	2012	2011
Prejeta posojila	26.255	69.591
Poslovne in druge kratkoročne obveznosti	225.013	193.780
Denar in denarni ustrezniki	-22.994	-20.187
Neto zadolženost	228.274	243.184
Kapital	1.240.521	1.139.754
Kapital in neto zadolženost	1.468.795	1.382.938
Kazalnik finančnega vzvoda	15,5 %	17,6 %

Poštena vrednost

	2012		2011	
v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Dana nekratkoročna posojila	5.387	5.387	4.821	4.821
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	5.100	3.526	4.944	3.424
Dana kratkoročna posojila	11.091	11.091	1.050	1.050
Kratkoročne finančne naložbe	679	679	602	602
– delnice in deleži za trgovanje	103	103	68	68
– druge kratkoročne finančne naložbe	576	576	534	534
Terjatve do kupcev in druge terjatve	415.233	415.233	394.094	394.094
Denar in denarni ustrezniki	22.994	22.994	20.187	20.187
Prejeta posojila	-26.255	-26.198	-69.591	-69.972
Poslovne in ostale obveznosti	-227.510	-227.510	-195.089	-195.089
Skupaj	206.719	205.202	161.018	159.117

V nadaljevanju so navedeni načini ocenitve poštene vrednosti za posamezne vrste finančnih instrumentov.

Dana in prejeta posojila

Poštena vrednost danih in prejetih posojil je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero je za obe leti vzeta 5-odstotna letna obrestna mera. Skupina ocenjuje, da bi po tej obrestni meri konec obdobja lahko najela 5-letno posojilo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- raven 1 – sredstva po tržni ceni;
- raven 2 – sredstva, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- raven 3 – sredstva, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Po pošteni vrednosti prikazujemo samo sredstva, ki so uvrščena v raven 1. Spodnja tabela prikazuje pošteno vrednost teh sredstev.

v tisoč EUR	2012	2011
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	3.526	3.424
Delnice in deleži za trgovanje	103	68
Druge kratkoročne finančne naložbe (točke vzajemnih skladov in sredstva v upravljanju)	576	534
Skupaj	4.205	4.026

Skupina je imela 31. 12. 2012 za 1.574 tisoč EUR finančnih naložb, ki so vrednotene po nabavni vrednosti (1.520 tisoč EUR 31. 12. 2011).

Poštena vrednost vrednostnih papirjev za trgovanje je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

Terjatve in obveznosti

Kratkoročne terjatve in obveznosti so izkazane po knjigovodski vrednosti, ki se upošteva kot poštena vrednost.

Obveznosti iz naslova najemov

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Do enega leta	5.107	4.890
V obdobju od 1 do 5 let	7.477	10.319
Več kot 5 let	303	383
Obveznosti iz naslova najemov skupaj	12.888	15.592

30. Posli s povezanimi osebami

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2012 so imeli člani uprave obvladujoče družbe v lasti 37.050 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,105 % celotnega kapitala oziroma 0,112 % glasovalnih pravic, člani nadzornega sveta obvladujoče družbe 13.845 delnic ali 0,042 % celotnega kapitala oziroma 0,041 % glasovalnih pravic, direktorji odvisnih družb pa 38.695 delnic ali 0,109 % celotnega kapitala oziroma 0,117 % glasovalnih pravic.

Člani uprave in ostali vodstveni in vodilni delavci vsako leto izpolnijo vprašalnik o povezanih strankah, s katerim skupina preverja obstoj morebitnih drugih poslovnih povezav med posamezno družbo in zaposlenimi. V letu 2012 teh povezav ni bilo.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2012			31. 12. 2011		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0635	0,0679	22.500	0,0635	0,0674
Aleš Rotar	12.770	0,0360	0,0386	12.770	0,0360	0,0382
Zvezdana Bajc	1.660	0,0047	0,0050	1.660	0,0047	0,0050
Vinko Zupančič	120	0,0003	0,0004	120	0,0003	0,0004
Danica Novak Malnar	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani uprave skupaj	37.050	0,1045	0,1119	37.050	0,1045	0,1109
Člani nadzornega sveta						
Jože Lenič	180	0,0005	0,0005	180	0,0005	0,0005
Julijana Kristl	230	0,0006	0,0007	230	0,0006	0,0007
Vincenc Manček	11.543	0,0326	0,0349	11.543	0,0326	0,0346
Mojca Osolnik Videmšek	452	0,0013	0,0014	452	0,0013	0,0014
Matjaž Rakovec	400	0,0011	0,0012	400	0,0011	0,0012
Sergeja Slapničar	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Franc Šašek	540	0,0015	0,0016	540	0,0015	0,0016
Tomaž Sever	500	0,0014	0,0015	500	0,0014	0,0015
Mateja Vrečer	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta skupaj	13.845	0,0391	0,0418	13.845	0,0391	0,0415
Skupaj	50.895	0,1436	0,1537	50.895	0,1436	0,1524

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bili izločene lastne delnice (2.307.739 na dan 31. 12. 2012 in 2.025.117 na dan 31. 12. 2011).

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	2012	2011
Člani uprave obvladujoče družbe	2.286	2.185
Direktorji odvisnih družb	2.275	1.969
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	228	109
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	100	82
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	4.889	4.345

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta. Prejemki članov nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb, ki so hkrati člani uprave obvladujoče družbe ali zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ravno tako vključujejo samo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornih svetov in upravnih odborov.

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2012 znašali 16.759 tisoč EUR (17.113 tisoč EUR v letu 2011).

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2012

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	360	160	10	372	158	732	328
Aleš Rotar	284	126	10	246	105	530	241
Zvezdana Bajc	260	114	12	223	95	483	221
Vinko Zupančič	209	91	13	175	75	384	179
Danica Novak Malnar	136	63	8	20	10	156	81
Člani uprave skupaj	1.249	554	53	1.036	443	2.285	1.050

Neto bonitete in drugi prejemki						
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
v tisoč EUR						
Jože Colarič	5,06	2,76	1,76	0,06	0,63	10,26
Aleš Rotar	4,03	2,76	2,34	0,83	0,63	10,59
Zvezdana Bajc	4,03	2,76	3,24	0,92	0,63	11,57
Vinko Zupančič	4,03	2,76	4,82	0,72	0,64	12,97
Danica Novak Malnar	1,75	2,76	1,73	0,89	0,65	7,78
Člani uprave skupaj	18,90	13,78	13,89	3,41	3,18	53,16

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2011

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	352	156	9	307	141	659	306
Aleš Rotar	281	123	12	240	110	521	245
Zvezdana Bajc	257	111	13	217	100	474	224
Vinko Zupančič	208	88	14	171	79	379	181
Danica Novak Malnar	132	61	7	20	10	152	78
Člani uprave skupaj	1.230	539	55	955	440	2.185	1.034

Neto bonitete in drugi prejemki						
v tisoč EUR	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	5,34	2,68	0,05	0,06	0,63	8,76
Aleš Rotar	4,26	2,68	3,33	0,86	0,63	11,76
Zvezdana Bajc	4,10	2,68	4,40	0,93	0,63	12,74
Vinko Zupančič	4,30	2,68	6,04	0,76	0,64	14,42
Danica Novak Malnar	1,88	2,68	0,74	0,86	0,65	6,81
Člani uprave skupaj	19,88	13,40	14,56	3,47	3,18	54,49

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejemajo sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe v letu 2012

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Lenič	25,19	19,52	3,85	2,98	0,09	0,07	29,12	22,57
Julijana Kristl	20,99	16,27	1,76	1,36	0,42	0,33	23,17	17,96
Vincenc Manček	20,99	16,27	2,75	2,13	0,00	0,00	23,74	18,40
Mojca Osolnik Videmšek	23,09	17,89	2,75	2,13	0,50	0,39	26,34	20,42
Matjaž Rakovec	22,67	17,57	2,48	1,92	0,33	0,26	25,48	19,74
Sergeja Slapničar	20,99	16,27	2,75	2,13	0,87	0,67	24,61	19,07
Franc Šašek	22,67	17,57	2,75	2,13	0,00	0,00	25,42	19,70
Tomaž Sever	20,99	16,27	2,75	2,13	0,50	0,39	24,24	18,79
Mateja Vrečer	23,09	17,89	2,75	2,13	0,00	0,00	25,84	20,03
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	200,66	155,51	24,59	19,05	2,72	2,10	227,96	176,67

Po sklepu 16. skupščine delničarjev obvladujoče družbe, ki je bila 7. 7. 2011, člani nadzornega sveta obvladujoče družbe prejmejo za udeležbo na seji sejnino, ki za posameznega člana nadzornega sveta znaša 275,00 EUR bruto. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji komisije sejnino, ki za posameznega člana komisije znaša 80 % višine sejnine za udeležbo na seji nadzornega sveta. Sejnina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejnine. Posamezen član nadzornega sveta je ne glede na prej navedeno in torej ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, vse dokler skupni znesek sejin bodisi iz naslova sej nadzornega sveta bodisi iz naslova sej komisij nadzornega sveta ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe poleg sejin prejmejo osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 15.500 EUR bruto na leto na posameznega člana. Predsednik nadzornega sveta je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, namestnik predsednika nadzornega sveta pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Člani komisije nadzornega sveta prejemajo doplačilo za opravljanje funkcije, ki za posameznega člana komisije znaša 25 % višine osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predsednik komisije je upravičen tudi do dodatnega doplačila v višini 50 % doplačila za opravljanje funkcije člana komisije nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe in člani komisije nadzornega sveta prejemajo osnovno plačilo in doplačilo za opravljanje funkcije v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo. Mesečno izplačilo znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Posamezen član komisije nadzornega sveta je ne glede na zgoraj navedeno in torej ne glede na število komisij, katerih član je ali jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil, vse dokler skupni znesek takih doplačil ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2012	31. 12. 2011	2012	2011
Člani uprave obvladujoče družbe	5	6	1	3
Direktorji odvisnih družb	0	0	0	0
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	0	0	0	0
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	5	6	1	3

Stanje posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, je 31. 12. 2012 znašalo 64 tisoč EUR (88 tisoč EUR na dan 31. 12. 2011). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2012 znašale 24 tisoč EUR (30 tisoč EUR v letu 2011).

31. Družbe v skupini Krka

Družbe v skupini so s povezanimi osebami poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

	Delež lastništva	Vrednost osnovnega kapitala 31. 12. 2012	Valuta	Število zaposlenih 31. 12. 2012	Število zaposlenih 31. 12. 2011
Obvladujoča družba					
KRKA, d. d., Novo mesto		59.126.194	EUR	4495	4379
Odvisne družbe					
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto*	100 %	14.753.239	EUR	627	653
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	99,7 %	1.003.000	EUR	52	51
KRKA-FARMA, d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	143.027.200	HRK	182	182
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	37.000	RON	211	221
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	111.080	RSD	61	53
KRKA-FARMA DOOEL Skopje, Skopje, Makedonija	100 %	49.060.618	MKD	32	29
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	20.000	BAM	1	1
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	2.011.374.765	RUB	216	177
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	3.874.800	RUB	1419	1253
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	100.000	UAH	345	345
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	100 %	13.500	USD	88	0
KRKA - POLSKA, Sp. z o.o., Varšava, Poljska	100 %	17.490.000	PLN	804	755
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	100.000	CZK	247	236
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	100 %	44.880.000	HUF	159	195
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10.000	EUR	114	117
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	34.000	LTL	84	85
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	7.000	LVL	33	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650.000	EUR	175	174
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	150.000	SEK	5	3
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	100 %	36.500	EUR	12	14
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10.000	EUR	18	18
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10.000	EUR	27	4
KRKA FARMACEUTICI MILANO S.R.L., Milano, Italija	100 %	10.000	EUR	23	0
KRKA France Eurl a capital variable, Pariz, Francija	100 %	10.000	EUR	24	0
KRKA Belgium SA/NV, Bruselj, Belgija	95 %	71.250	EUR	0	0
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1.000	EUR	7	3
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	10.000	USD	0	0

* 31. 12. 2012 je imela odvisna družba Terme Krka 63,10 % lastniškega deleža v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o.

32. Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini

	2012		2011	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	101	1,1	93	1,1
Magistri znanosti	272	3,0	256	2,9
Univerzitetna izobrazba	4350	47,3	4180	47,6
Visokostrokovna izobrazba	1015	11,0	860	9,8
Višješolska izobrazba	261	2,8	254	2,9
Srednješolska izobrazba	1817	19,8	1735	19,7
Kvalificirani delavci	987	10,7	1262	14,4
Nekvalificirani delavci	394	4,3	149	1,7
Skupaj (povprečje leta)	9197	100,0	8789	100,0

33. Posli z revizorskimi družbami

Pogodbena vrednost storitev revidiranja v skupini Krka v letu 2012 je bila 475 tisoč EUR (v letu 2011 420 tisoč EUR).

34. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Navajamo dogodke, ki so se zgodili od zaključka obračunskega obdobja do 31. 3. 2013.

Krka je konec januarja prejela sodbo Višjega sodišča v Helsinkih v sporu med družbami Merck Frosst Canada Limited, Kanada, Merck Sharp & Dohme B. V., Nizozemska in MSD Finland Oy, Finska ter Krko, d. d., Novo mesto in njeno odvisno družbo Krka Sverige AB zaradi domnevne kršitve dveh patentov MSD, ki ščitita postopka za proizvodnjo učinkovine montelukast na Finskem. Višje sodišče v Helsinkih je ugodilo pritožbi MSD in spremenilo sodbo sodišča prve stopnje ter odločilo, da Krka ni dokazala, da postopek za proizvodnjo učinkovine montelukast, ki ga uporablja Krka, ne krši patentiranega postopka MSD na Finskem. Krka mora MSD plačati odškodnino v višini 629.737,20 EUR z obrestmi od 31. decembra 2010. Krka je obvestilo o zadevi objavila 29. januarja 2013. Krka je zoper odločitev Višjega sodišča v Helsinkih vložila izredno pravno sredstvo na Vrhovno sodišče Finske.

Krka je prejela sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, s katero je zavrnilo zahtevo za revizijo, ki jo je vložila družba Merck Frosst Canada Limited v sporu zaradi domnevne kršitve patenta, ki se nanaša na učinkovino montelukast, in potrdilo sodbo Višjega sodišča v Ljubljani z dne 10. maja 2012.

Obvladujoča družba je v tem obdobju na Ljubljanski borzi odkupila 45.967 lastnih delnic. Konec marca 2013 je imela Krka 2.353.706 lastnih delnic, kar predstavlja 6,644 % vrednosti osnovnega kapitala obvladujoče družbe.

Navedeni dogodki niso vplivali na računovodske izkaze skupine Krka v letu 2012.

Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Krka, d.d., Novo mesto

Poročilo o skupinskih računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze Skupine Krka, ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2012, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Skupinske računovodske izkaze na dan 31. december 2011 je revidiral drug revizor, ki je dne 5. marca 2012 izdal mnenje brez pridržka.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Skupine Krka na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 22. marec 2013

Janez Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO

Izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	13	519.219	524.532
Neopredmetena sredstva	14	29.908	29.654
Naložbe v odvisne družbe	15	259.455	225.444
Odložene terjatve za davek	18	16.987	18.577
Dana posojila	16	32.837	9.571
Finančne naložbe	17	4.891	4.735
Druge nekratkoročna sredstva		145	155
Nekratkoročna sredstva skupaj		863.442	812.668
Zaloge	19	190.555	193.301
Terjatve do kupcev in druge terjatve	20	432.935	395.645
Dana posojila	16	65.305	46.209
Finančne naložbe	17	679	602
Denar in denarni ustrezniki	21	13.369	15.023
Kratkoročna sredstva skupaj		702.843	650.780
Skupaj sredstva		1.566.285	1.463.448
Kapital			
Osnovni kapital	22	59.126	59.126
Lastne delnice	22	-55.656	-42.584
Rezerve	22	203.816	190.619
Zadržani dobički	22	1.024.929	933.324
Kapital skupaj		1.232.215	1.140.485
Obveznosti			
Posojila	24	13.700	25.500
Rezervacije	25	96.491	97.505
Odloženi prihodki	26	2.752	3.439
Odložene obveznosti za davek	18	367	386
Nekratkoročne obveznosti skupaj		113.310	126.830
Poslovne obveznosti	27	118.496	95.550
Posojila	24	58.917	60.556
Druge kratkoročne obveznosti	28	43.347	40.027
Kratkoročne obveznosti skupaj		220.760	196.133
Obveznosti skupaj		334.070	322.963
Kapital in obveznosti skupaj		1.566.285	1.463.448

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2012	2011
Prihodki od prodaje	6	1.035.280	957.653
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-433.531	-383.258
Bruto dobiček		601.749	574.395
Drugi poslovni prihodki	7	2.316	4.774
Stroški prodajanja		-288.695	-257.483
Stroški razvijanja		-98.446	-87.202
Stroški splošnih dejavnosti		-55.542	-56.334
Dobiček iz poslovanja		161.382	178.150
Finančni prihodki	11	22.431	14.046
Finančni odhodki	11	-7.690	-11.822
Neto finančni izid		14.741	2.224
Dobiček pred davkom		176.123	180.374
Davek iz dobička		-21.508	-29.982
Dobiček v letu		154.615	150.392
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	23	4,65	4,48
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	23	4,65	4,48

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2012	2011
Dobiček v letu	22	154.615	150.392
Drugi vseobsegajoči donosi v letu			
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	22	106	-281
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	22	19	56
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj		125	-225
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj		154.740	150.167

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Rezerve							Zadržani dobiček			Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	
Stanje 1. 1. 2012	59.126	-42.584	42.584	101.503	14.990	30.000	1.542	760.611	111.741	60.972	1.140.485
Vnos dobička v letu	0	0	0	0	0	0	0	0	154.615	0	154.615
Drugi vseobsegajoči donosi v letu											
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	106
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	19
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj	0	0	0	0	0	0	125	0	0	0	125
Skupaj vseobsegajoči donosi v letu	0	0	0	0	0	0	125	0	154.615	0	154.740
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	25.000	-25.000	0	0
Prenos dobička preteklih obdobj v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-111.741	111.741	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	61.387	0	-61.387	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.072	0	0	0	0	0	-13.072	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.072	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.072
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-49.938	-49.938
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.072	13.072	0	0	0	0	86.387	-149.813	416	-63.010
Stanje 31. 12. 2012	59.126	-55.656	55.656	101.503	14.990	30.000	1.667	846.998	116.543	61.388	1.232.215

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v tisoč EUR	Rezerve							Zadržani dobiček			Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	
Stanje 1. 1. 2011	59.126	-21.749	21.749	101.503	14.990	27.184	1.767	684.639	106.660	62.285	1.058.154
Vnos dobička v letu	0	0	0	0	0	0	0	0	150.392	0	150.392
Drugi vseobsegajoči donosi v letu											
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	-281	0	0	0	-281
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	0	56	0	0	0	56
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj	0	0	0	0	0	0	-225	0	0	0	-225
Skupaj vseobsegajoči donosi v letu	0	0	0	0	0	0	-225	0	150.392	0	150.167
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	2.816	0	0	-2.816	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	15.000	-15.000	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-106.660	106.660	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	60.972	0	-60.972	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	20.835	0	0	0	0	0	-20.835	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-20.835	0	0	0	0	0	0	0	0	-20.835
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-47.001	-47.001
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-20.835	20.835	0	0	2.816	0	75.972	-145.311	-1.313	-67.836
Stanje 31. 12. 2011	59.126	-42.584	42.584	101.503	14.990	30.000	1.542	760.611	111.741	60.972	1.140.485

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2012	2011
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Dobiček v letu		154.615	150.392
Prilagoditve za:		81.917	88.872
– amortizacijo	13, 14	69.612	66.414
– tečajne razlike		–103	735
– prihodke od naložbenja		–17.515	–14.265
– odhodke od naložbenja		5.714	2.711
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		2.701	3.295
– davek iz dobička	12	21.508	29.982
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		236.532	239.264
Sprememba stanja poslovnih terjatev		–34.352	30.615
Sprememba stanja zalog		2.746	–29.010
Sprememba stanja poslovnih dolgov		22.946	–14.003
Sprememba stanja rezervacij		–1.014	–4.127
Sprememba stanja odloženih prihodkov		–687	771
Sprememba stanja ostalih kratkoročnih obveznosti		2.893	–1.310
Plačani davek iz dobička		–21.848	–43.206
Čisti denarni tok iz poslovanja		207.216	178.994
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		1.980	2.021
Prejete dividende		17	16
Prejeti dobički		13.661	11.978
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		5.110	1.762
Pridobitev neopredmetenih sredstev	14	–6.340	–6.248
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	13	–63.620	–73.368
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev		–33.938	–1.220
Vračila naknadnih vplačil v odvisne družbe		185	3.185
Dana nekratkoročna posojila		–25.384	–2.641
Prejeta odplačila danih nekratkoročnih posojil		3.261	6.822
Izdatki za pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		–89	–50
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		47	60
Izdatki/prejemki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in danih posojil		–19.918	1.766
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		–4.987	–8
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		102	5
Čisti denarni tok iz naložbenja		–129.913	–55.920
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		–3.293	–3.416
Izdatki za odplačila prejetih nekratkoročnih posojil		–41.300	–37.036
Prejeta nekratkoročna posojila		800	0
Prejemki/izdatki iz naslova prejetih kratkoročnih finančnih posojil		28.057	–776
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		–49.770	–46.902
Odkup lastnih delnic	21	–13.072	–20.835
Čisti denarni tok iz financiranja		–78.578	–108.965
Čisto zmanjšanje/povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		–1.275	14.109
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		15.023	1.547
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		–379	–633
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		13.369	15.023

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila k računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija.

Družba se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept in izdelki brez recepta) in veterinarskih izdelkov.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Krka so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah družbe Krka ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe Krka je računovodske izkaze odobrila 18. 2. 2013.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih inštrumentih, finančnih inštrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih inštrumentih, ki so na razpolago za prodajo, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 3.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah posloводства, ki vplivajo tako na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe kot tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja.

Poslovodska ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluži zaposlenih, ter predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe. Ne glede na to, da poslovodstvo med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov lahko razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 25 Merjenje obvez za določene zasluzke

V okviru obvez za določene zasluzke so evidentirane sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo do dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluzke so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- v pojasnilu 25 Rezervacije za tozbe in pogojne obveznosti

Zoper družbo je vloženih več tozb oziroma zahtevkov zaradi očitane kršitve patentnih pravic oziroma konkurenčnega prava. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati. Poslovodstvo družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da postane verjeten, se možna obveznost prerezporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanj oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju. Izjema so na novo sprejeti standardi ter pojasnila, ki so navedena v nadaljevanju in so bila upoštevana pri pripravi računovodskih izkazov, če so družbe s skupini navedene dogodke za poročano obdobje imele.

Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi konsolidiranih letnih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2011. Izjema je spremenjeni standard, ki je naveden v nadaljevanju.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja – Prenos finančnih sredstev

Sprememba standarda velja za obdobja, ki so se začela 1. 7. 2011 ali kasneje, in določa razkritja o prenosih finančnih sredstev, in sicer takšnih prenosih, ki pomenijo popolno odpravo pripoznanja finančnega sredstva, in takšnih, ki tega ne pomenijo. Namen spremembe je uporabniku računovodskih izkazov omogočiti razumeti naravo sredstev, ki niso bila popolnoma odpripoznana, in povezanih obveznosti. Sprememba zahteva uporabo za nazaj. Sprememba standarda ni vplivala na računovodske izkaz družbe Krkae.

Upoštevanje spremenjenega standarda ni vplivalo na finančni položaj in poslovanje družbe Krka v obravnavanem obdobju.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne podatke prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu. V izkazu finančnega položaja so tako predujmi za osnovna sredstva in zaloge namesto v postavki terjatve prikazani v postavki nepremičnine, naprave in oprema oziroma v postavki zaloge. V izkazu poslovnega izida je odprava popravka terjatev prikazana v postavki drugi poslovni prihodki (v preteklih letih je bila prikazana v postavki finančni prihodki), slabitve in odpisi terjatev pa so prikazani v postavki stroškov prodajanja oziroma kot samostojna postavka v stroških po naravnih vrstah (v preteklih letih so bili prikazani v postavki finančni odhodki).

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v evre (funkcijsko valuto družbe) po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na datum poročanja. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in vrednotene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, ki so merjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Finančni inštrumenti

Neizvedeni finančni inštrumenti

Neizvedeni finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizvedeni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost inštrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča oziroma zmanjša za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje inštrumenta. Po začetnem pripoznanju se neizvedeni finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga družba ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, če in le če ima družba pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva, na razpolago za prodajo

Naložbe družbe v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje

naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo, so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Inštrument je razvrščen po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni inštrumenti so določeni po poštenu vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je družba zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni inštrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Ostali neizvedeni finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Naložbe v odvisne družbe

Nekratkoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko je sprejet ustrezen sklep o razporeditvi dobička. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih družbe pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bili na njihovo pošteno vrednost prevrednoteni 1. 1. 2004 oziroma na dan prehoda na MSRP, se izmerijo na osnovi njihove poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja ob upoštevanju sprejete usmeritve. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izgubo ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razliko med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Družba v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteta tudi stroške izposojanja, če jih možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Če si družba izposodi sredstva nenamensko in jih ni možno pripisati neposredno nakupu sredstva v pripravi, usredstvi sorazmerni del stroškov samo v primeru, ko stroški izposojanja presežejo 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju. Sorazmerni del stroškov izračuna z uporabo usredstvovalne mere kot tehtanega povprečja stroškov izposojanja, ki se nanašajo na tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Za tako izračunan sorazmerni del stroškov izposojanja poveča nabavno vrednost pomembnih sredstev v pridobivanju, to so tista, ki predstavljajo več kot 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju, in katerih gradnja traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Družba v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe od 15 do 60 let,
- za naprave in opremo od 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let in
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v družbi, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala družba uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodjalnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga družba uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom na razpolago za prodajo se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznana neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, na razpolago za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo slabitev finančnih sredstev na razpolago za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev (razen zalog in odloženih terjatev za davke), da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi na sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Izgube zaradi oslabitve sredstev v preteklih obdobjih družba na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Družba izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevki še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča družbe.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Odloženi prihodki

Odloženi prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba odložene prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Odloženi prihodki, prejeti za kritje stroškov, se pripoznava dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani odloženi prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznava dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, napravam in opremi v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu vračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del družbe, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje družbe po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki družbe so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Hrvaška, Makedonija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil

Standardi in pojasnila, ki še niso veljavni

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti. Družba bo navedene standarde in pojasnila uporabila, ko bodo veljavni.

V skladu z zahtevami MSRP in Evropske unije bo morala družba za prihodnja obdobja upoštevati naslednje nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila, ki so navedeni v nadaljevanju:

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja – pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti (sprememba)

Sprememba velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Spremenjeni standard ujava skupne zahteve po razkritjih, ki bi uporabnikom dala informacije, ki so koristne za oceno učinka ali morebitnega učinka pobotanj na finančni položaj podjetja. Dopolnilo MSRP 7 morajo podjetja uporabiti za nazaj.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih instrumentov sprememba MSRP 7 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MSRP 10 – Skupinski računovodski izkazi

Ta standard nadomešča del standarda MRS 27 *Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi*, ki se nanaša na skupinske računovodske izkaze, njegova uporaba pa bo v Evropski uniji obvezna najkasneje za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014. MSRP 10 vsebuje tudi problematiko, vključeno v SOP 12 Konsolidacija – podjetja za posebne namene. MSRP 10 vzpostavlja model enotnega obvladovanja za vse družbe. To bo od poslovodstva zahtevalo, da skrbno pretehta, katere družbe so obvladovane in posledično uskupinjene. Standard tudi spreminja definicijo obvladovanja družbe.

Družba predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

MSRP 11 – Skupni dogovori

Ta standard nadomešča standard MRS 31 *Deleži v skupnih vlaganjih* in SOP 13 *Skupaj obvladovana podjetja – nedenarni prispevki podvižnikov*. Opredeljuje samo še dve vrsti skupnih vlaganj, pri katerih je možno obvladovanje, in sicer skupno delovanje (joint operations) in skupaj obvladovano podjetje (joint venture).

Uporablja definicijo obvladovanja, kot je navedena v standardu MSRP 10, in ukinja možnost proporcionalnega uskupinjevanja za skupaj obvladovana podjetja, kar pomeni, da je možna samo še kapitalska metoda uskupinjevanja. Uporaba standarda v Evropski uniji je obvezna najkasneje za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014.

Družba predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

MSRP 12 – Razkrivanje deležev v drugih družbah

Ta standard bo v Evropski uniji začel veljati najkasneje za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014. Vključuje vsa razkritja v zvezi s skupinskimi računovodskimi izkazi, ki jih vsebuje MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi, kot tudi razkritja, ki jih vsebujeta MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih. Hkrati pa so določena tudi številna nova razkritja, predvsem v zvezi z uporabljenimi predpostavkami za določitev, ali družba obvladuje drugo družbo.

Družba predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

MSRP 13 – Merjenje poštene vrednosti

Novi standard je treba obvezno uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. MSRP 13 ne spreminja vodila, kdaj naj družba uporabi pošteno vrednost, ampak daje napotke, kako meriti pošteno vrednost finančnih in drugih sredstev ter obveznosti, ko je to obvezno ali pa dovoljeno po MSRP.

Družba bo spremembe upoštevala, vendar ocenjuje, da ne bodo pomembneje vplivale na računovodske izkaze.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Predstavitev postavk v drugem vseobsegajočem donosu

Sprememba MRS 1 spreminja združevanje postavk, predstavljenih v drugem vseobsegajočem donosu. Postavke drugega vseobsegajočega donosa, ki so lahko ali bodo v prihodnosti »prenesene« v izkaz poslovnega izida, bodo prikazane ločeno od tistih, ki nikoli niso priznane v izkazu poslovnega izida. Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 7. 2012 ali kasneje.

Družba bo spremembe MRS 1 upoštevala, vendar ne bodo pomembneje vplivale na računovodske izkaze.

MRS 12 – Odloženi davek (dopolnilo)

Sprememba se začne uporabljati v Evropski uniji za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Ta sprememba se nanaša na določitev odloženega davka za naložbene nepremičnine, vrednotene po poštenu vrednosti. Cilj te spremembe je vključiti (a) predpostavko, da se odloženi davek za naložbene nepremičnine, vrednotene po poštenu vrednosti v skladu z MRS 40, določi na podlagi domneve, da se bo knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine povrnila s prodajo, in (b) zahtevo, da se odloženi davek za sredstva, ki se ne amortizirajo in so vrednotena po modelu prevrednotenja iz MRS 16, vedno meri na osnovi prodajne vrednosti teh sredstev.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja dopolnitev MRS 12 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MRS 19 – Zaslužki zaposlencev (dopolnilo)

Mednarodni odbor za računovodske standarde (v nadaljevanju Odbor) je junija 2011 izdal številne spremembe standarda MRS 19. Najpomembnejša sprememba se nanaša na ukinitve mehanizma koridorja (corridor mechanism) za priznavanje sprememb programa z določenimi zasluški. To pomeni, da se vse spremembe priznajo ob nastanku, in sicer, odvisno od vrste spremembe, v izkazu poslovnega izida ali pa v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Spremembe se začnejo uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje.

Družba bo spremembo MRS 19 upoštevala in ocenjuje, da bo pomembneje vplivala na računovodske izkaze.

MRS 27 – Ločeni računovodski izkazi

Standard je bil izdan maja 2011 zaradi novih standardov MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12. MRS 27 *Ločeni računovodski izkazi* tako vsebuje računovodsko obravnavo in razkritja za naložbe v odvisne pridružene družbe in skupne podvige v ločenih računovodskih izkazih družbe. Začetek uporabe standarda v Evropski uniji je predviden za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Družba bo določbe standarda MRS 27 upoštevala, vendar to ne bo (bistveno) vplivalo na računovodske izkaze.

MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Standard je bil izdan maja 2011 zaradi novih standardov MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12. MRS 28 tako po novem vsebuje računovodsko obravnavo naložb v pridružene družbe in zahteve za uporabo kapitalske metode pri uskupinjevanju naložb v pridružene družbe in skupne podvige. Začetek uporabe standarda je predviden za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Družba bo določbe standarda MRS 28 upoštevala, vendar to ne bo vplivalo na računovodske izkaze.

MRS 32 – Finančni instrumenti: Predstavljanje – pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti (sprememba)

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo pojasnjuje pomen izraza »trenutno ima pravnomočno pravico do pobotanja« in obenem pojasnjuje uporabo MRS 32 za pobotanje pri sistemih poravnave (kot npr. sistemi centralne klirinške hiše), ki uporabljajo bruto mehanizme poravnave, ki pa niso sočasni. Dopolnila k MRS 32 morajo podjetja uporabiti za nazaj. Kadar se podjetje odloči za zgodnejšo uporabo standarda, mora to dejstvo razkriti in obenem upoštevati zahteve po razkritjih, ki jih uvajajo dopolnila k MSRP 7 Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih instrumentov sprememba MSRP 32 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

V skladu z zahtevami MSRP, in če jih bo Evropska unija sprejela, bo morala družba za prihodnja obdobja upoštevati nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila, ki so navedena v nadaljevanju.

MSRP 1 – Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja: Državna (vladna) posojila (sprememba)

Sprememba standarda velja za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Določa računovodsko obravnavo državnih posojil, ki so odobrena po nižji obrestni meri od tržne, in velja za družbe ob prehodu na MSRP in ob njegovi prvi uporabi. Sprememba opredeljuje enako oprostitev za podjetja ob prehodu na MSRP, kot velja za tista, ki svoje računovodske izkaze že pripravljajo po MSRP in pri tem uporabljajo določila MRS 20 *Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči*.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja sprememba MSRP 1 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MSRP 9 – Finančni instrumenti

Ta standard nadomešča MRS 39. Novembra 2009 je Odbor objavil nov standard MSRP 9 Finančni instrumenti, ki je vključeval zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev. Zahteve glede finančnih obveznosti so bile dodane oktobra 2010, pri čemer, razen za spremembe pri uporabi opcije poštene vrednosti (fair value option), bistvenih sprememb v primerjavi z MRS 39 ni bilo. Decembra 2011 je Odbor spremenil datum začetka obvezne uporabe standarda, in sicer na obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2015, ter določil, da pri prvi uporabi ni treba popraviti primerjalnih podatkov.

Druga faza MSRP 9, ki obsega oslabitve, je v postopku dogovarjanja in priprave od januarja 2011. Septembra 2012 je Odbor objavil zadnji osnutek standarda MSRP 9, ki se nanaša na splošno obračunavanje varovanja pred tveganjem (tretja faza MSRP 9), čemur sledi objava naslednjega dela standarda MSRP 9.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja in vrste njenih finančnih instrumentov sprememba MSRP 9 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

Navodila ob prehodu (spremembe MSRP 10, MSRP 11 in MSRP 12)

Navodila veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje. Odbor je objavil spremembe standardov MSRP 10 *Skupinski računovodski izkazi*, MSRP 11 *Skupni dogovori* in MSRP 12 *Razkrivanje deležev v drugih družbah*. Spremembe vplivajo na navodila ob prehodu na navedene MSRP in omogočajo dodatno oprostitev od zahteve, da morajo podjetja določiti standardov v popolnosti uporabiti za nazaj. MSRP 10 določa za datum prve uporabe »začetek letnega obdobja, v katerem podjetje prvič uporabi MSRP 10«. Oceno, ali obstaja nadzor, mora podjetje narediti na »datum prve uporabe« in ne na prvi dan primerjalnega obdobja. Če se ocena nadzora po MSRP 10 razlikuje od ocene po MRS 27/SOP 12, mora družba narediti ustrezne popravke za nazaj. Če pa je ocena nadzora v obeh primerih enaka, popravki za nazaj niso potrebni. Kadar družba predstavlja več kot eno primerjalno obdobje, standard predvideva dodatno oprostitev, tako da mora družba narediti ustrezne popravke za nazaj le za eno obdobje. Za namen oprostitve ob prehodu na MSRP je Odbor objavil tudi spremembe MSRP 11 *Skupni dogovori* in MSRP 12 *Razkrivanje deležev v drugih družbah*.

Družba predvideva, da spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze.

Družba bo nove standarde in pojasnila v skladu z zahtevami uporabila, če jih bo Evropska unija sprejela.

Izboljšave MSRP

Maja 2012 je Odbor objavil in izdal sklop sprememb k nekaterim obstoječim standardom. Veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013 ali kasneje, vendar jih Evropska unija še ni sprejela.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Pojasnilo zahteve razkritja primerjalnih informacij

Izboljšava pojasnjuje razliko med prostovoljnim razkritjem dodatnih primerjalnih informacij in najmanjšim obsegom primerjalnih informacij, ki jih standard zahteva (običajno so to primerjalne informacije preteklega obdobja). Ko se družba odloči, da bo prostovoljno razkrila dodatne primerjalne informacije, jih mora razkriti tudi v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Sprememba prav tako zahteva, da družba pripravi tretjo (otvoritveno) bilanco stanja, ko (a) spremeni računovodsko usmeritev ali (b) opravi prerazvrstitve postavk ali za nazaj spremeni zneske, ki pomembno vplivajo na računovodske izkaze. V takem primeru družbi ni treba razkriti vseh primerjalnih informacij iz otvoritvene bilance tudi v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Družba bo če se bo odločila prostovoljno razkriti dodatne primerjalne informacije, upoštevala predlagane izboljšave MRS 1.

MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva: Razvrstitev opreme za vzdrževanje

Sprememba pojasnjuje, kdaj pomembni rezervni deli in oprema za vzdrževanje izpolnjujejo definicijo opredmetenega osnovnega sredstva in ne zalog.

Družba predvideva, da izboljšava ali sprememba MRS 16 ne bo (pomembno) vplivala na računovodske izkaze.

MRS 32 – Finančni instrumenti: Predstavljanje: Davčni vpliv delitve lastnikom kapitalskih instrumentov

Izboljšava pojasnjuje, da se davek iz naslova delitve lastnikom kapitalskih instrumentov obravnava v skladu z MRS 12 Davek iz dobička.

Družba predvideva, da ob upoštevanju narave poslovanja izboljšava MRS 32 ne bo vplivala na računovodske izkaze.

MRS 34 – Medletno računovodsko poročanje: Medletno računovodsko poročanje in poročanje po odsekih za sredstva in obveznosti

Izboljšava usklajuje razkritja glede vsote sredstev in obveznosti v medletnih računovodskih izkazih ter zagotavlja doslednost medletnih razkritij z letnimi v skladu z MSRP 8 Poročanje po odsekih.

Družba bo izboljšavo MRS 34 upoštevala, vendar to ne bo vplivalo na računovodske izkaze.

Družba bo izboljšave obstoječih standardov in pojasnil v skladu z zahtevami uporabila, če jih bo Evropska unija sprejela.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje določa glede na zaključni tečaj na dan poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizvedene finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Obvladovanje finančnih tveganj

V nadaljevanju navajamo kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji. Podrobnejše razlage so vključene v pojasnilo k računovodskim izkazom št. 30 Tveganja.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim družba na leto proda izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev. S sistemom kreditne kontrole spremljamo 87 % vrednosti prodaje družbe kupcem zunaj skupine Krka.

Plačilni roki so v letu 2012 ostali v povprečju nespremenjeni. Hitrost obračanja terjatev se je glede na predhodno leto izboljšala.

Ob koncu leta je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 41 % odprtih terjatev družbe do kupcev. Del terjatev imamo zavarovanih tudi z bančnimi garancijami in akreditivi.

Ocenjujemo, da je kakovost terjatev do kupcev z vidika starostne strukture terjatev in ocenjenega tveganja kupcev v povprečju ostala nespremenjena. To potrjujejo tako rezultati rednih bonitetnih ocen kupcev kot nespremenjen delež terjatev, zavarovanih s prvovrstnimi inštrumenti.

Odpisi terjatev do kupcev niso vplivali na rezultat družbe Krka v letu 2012. Zaradi zamud pri plačilih posameznih kupcev smo ustvarili dodatne popravke vrednosti terjatev.

Podrobnejši pregled terjatev do kupcev objavljam v Pojasnilu št. 20.

Likvidnostno tveganje

Uspešno poslovanje Krke, financiranje rasti predvsem z lastnimi sredstvi ter stabilen denarni tok iz poslovanja so tudi v letu 2012 zagotavljali krepitev Krkine tradicionalno močne finančne strukture in eno najboljših plačilnih bonitet med gospodarskimi družbami v Sloveniji ter ugodne pogoje financiranja.

Družba Krka obvladuje likvidnostno tveganje centralizirano tudi za vse odvisne družbe, skrbi za učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi na računih, načrtuje potrebe po denarnih sredstvih podjetij v skupini in jim zagotavlja finančne vire. S tem zagotavlja pregledno in učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi ter doseganje najugodnejših pogojev financiranja.

V letu 2012 smo uvedli več manjših izboljšav na več področjih obvladovanja likvidnosti, v plačilnem prometu pa smo nadgradili že zelo dodelan sistem elektronskega plačevanja in tako zmanjšali tveganje, ki se v zadnjem času širi v obliki poskusov zlorab elektronskega bančništva.

Zaradi dobrega poslovanja in majhne zadolženosti je likvidnostno tveganje družbe Krka majhno, hkrati pa je Krka med poslovnimi partnerji znana kot partner z dosledno plačilno disciplino.

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je družba Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, romunskega leja, poljskega zlota, hrvaške kune, srbskega dinarja, švedske krone, češke krone, madžarskega forinta in ukrajinske grivne.

V navedenih valutah izkazuje družba Krka v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad obveznostmi, kar obravnavamo kot dolgo devizno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo devizno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

Zaostrovanje in širjenje dolžniške krize evroobmočja na nove države je bilo v prvem polletju 2012 ključni razlog za veliko nestanovitnost deviznih tečajev. V prvem četrtletju sta se v primerjavi z evrom močno okrepila ruski rubelj in poljski zlot, zato je Krka ob koncu četrtletja izkazala pozitivne tečajne razlike. V drugem četrtletju smo bili priča deprecijaciji obeh omenjenih valut, poleg tega pa se je negativno gibanje z začetka leta nadaljevalo tudi pri romunskem leju. Pozitivne tečajne razlike iz prvega četrtletja so bile s tem v veliki meri nevtralizirane.

V drugem polletju se je evro zaradi ukrepov reševanja dolžniške krize okrepil. Zmanjšala se je tudi nestanovitnost za Krko ključnih deviznih tečajev. Ob koncu tretjega četrtletja smo zaradi krepitve ruskega rublja in poljskega zlota znova izkazali pozitivne tečajne razlike. V zadnjem četrtletju so se vplivi nihanja deviznih tečajev medsebojno nevtralizirali, zato je družba Krka ob koncu leta izkazala pozitivne tečajne razlike.

Da bi zmanjšali vpliv sprememb deviznih tečajev na rezultat družbe Krka, smo v začetku leta 2012 del odprte devizne pozicije v ruskih rubljah zavarovali z navadnimi terminskimi pogodbami. Zaradi apreciacije ruskega rublja v prvem četrtletju smo iz naslova terminskih pogodb ustvarili negativni finančni rezultat.

Tveganje sprememb obrestnih mer

V letu 2012 nismo najemali novih dolgoročnih posojil. Zaradi rednih odplačil najetih posojil se je dolgoročni dolg skupine Krka zmanjšal na raven, ko sprememba tržnih obrestnih mer nima več pomembnejšega vpliva na skupne stroške financiranja skupine.

5. Poročanje po odsekih

Družba Krka poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Skupaj	
v tisoč EUR	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Prihodki od prodaje	614.423	609.762	94.196	82.143	295.612	242.698	31.049	23.050	1.035.280	957.653
Prihodki odprave dolgoročnih rezervacij in drugi poslovni prihodki	1.922	4.129	79	79	315	566	0	0	2.316	4.774
Stroški poslovanja	-507.783	-467.920	-69.328	-65.382	-275.910	-229.937	-23.193	-21.038	-876.214	-784.277
Dobiček iz poslovanja	108.562	145.971	24.947	16.840	20.017	13.327	7.856	2.012	161.382	178.150
Prihodki od obresti	1.986	1.757	0	0	235	201	0	0	2.221	1.958
Odhodki za obresti	-2.351	-3.200	0	0	-212	0	0	0	-2.563	-3.200
Neto finančni izid	14.897	9.544	-46	-235	30	-5.988	-140	-1.097	14.741	2.224
Davek iz dobička	-14.468	-24.566	-3.325	-2.834	-2.668	-2.243	-1.047	-339	-21.508	-29.982
Dobiček v letu	108.991	130.949	21.576	13.771	17.379	5.096	6.669	576	154.615	150.392
Investicije	69.959	79.617	0	0	0	0	0	0	69.959	79.617
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	45.943	47.910	3.656	2.459	13.583	9.609	392	487	63.574	60.465
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.584	3.788	549	510	1.724	1.508	181	143	6.038	5.949
	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Sredstva skupaj	1.116.425	1.154.960	90.417	60.845	348.820	235.380	10.623	12.263	1.566.285	1.463.448
Obveznosti skupaj	237.212	205.393	20.264	27.684	61.221	82.159	15.373	7.727	334.070	322.963

V letu 2012 družba Krka z nobenim kupcem ni ustvarila 10 ali več odstotkov prodaje.

6. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2012	2011
Prihodki od prodaje proizvodov	931.842	859.151
Prihodki od prodaje storitev	1.588	5.637
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga	101.773	92.785
Prihodki od ostale prodaje	77	80
Prihodki od prodaje skupaj	1.035.280	957.653

7. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2012	2011
Odprava odloženih prihodkov	708	770
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	427	219
Izterjane odpisane terjatve iz preteklih let	46	1.958
Ostali poslovni prihodki	1.135	1.827
Drugi poslovni prihodki skupaj	2.316	4.774

8. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2012	2011
Stroški blaga in materiala	290.493	273.672
Stroški storitev	297.064	269.358
Stroški dela	178.045	164.555
Amortizacija	69.612	66.414
Odpisi in popravki vrednosti zalog	6.704	7.474
Slabitve in odpisi terjatev	4.353	4.106
Drugi poslovni odhodki	28.357	17.085
Stroški skupaj	874.628	802.664
Sprememba vrednosti zalog	1.586	-18.387
Skupaj	876.214	784.277

9. Stroški dela

v tisoč EUR	2012	2011
Stroški bruto plač in nadomestil	139.174	131.045
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj	10.400	9.727
Stroški prispevkov pokojninskih zavarovanj	17.634	16.635
Odpravnine in jubilejne nagrade	3.233	-583
Drugi stroški dela	7.604	7.731
Stroški dela skupaj	178.045	164.555

Pri odpravninah in jubilejnih nagradah gre za odpravo rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, kar je razloženo v pojasnilu št. 25.

Drugi stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

V letu 2012 je prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vključeni so prispevki, ki jih plačata tako delodajalec kot delojemalec) znašal 33.749 tisoč EUR (31.476 tisoč EUR v letu 2011). Prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje je znašal 4.873 tisoč EUR (4.703 tisoč EUR v letu 2011).

10. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2012	2011
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	1.641	1.419
Izdatki za varstvo okolja	2.207	2.035
Druge dajatve	20.907	9.161
Izguba pri prodaji in odpisi nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	724	2.548
Ostali poslovni odhodki	2.878	1.922
Drugi poslovni odhodki skupaj	28.357	17.085

11. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2012	2011
Neto tečajne razlike	5.344	0
Prihodki od obresti	2.221	1.958
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	78	0
Prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	102	5
– prilivi	102	5
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	14.686	12.083
– dividende	17	105
– dobički podjetij v skupini	14.669	11.978
Finančni prihodki skupaj	22.431	14.046
Neto tečajne razlike	0	8.363
Odhodki za obresti	-2.563	-3.200
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	-3	-155
Odhodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	-4.987	-8
– odlivi	-4.987	-8
Drugi odhodki	-137	-96
Finančni odhodki skupaj	-7.690	-11.822
Neto finančni izid	14.741	2.224

12. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2012	2011
Odmerjeni davek	19.918	29.397
Odloženi davek	1.590	585
Davek iz dobička skupaj	21.508	29.982
Dobiček pred obdavčitvijo	176.123	180.374
Davek, obračunan po 18-odstotni stopnji (v letu 2011 po 20-odstotni)	31.702	36.075
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.764	1.919
Davek od davčnih olajšav	-11.349	-5.716
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-2.467	-2.296
Vpliv spremembe davčne stopnje na odložene davke	1.858	0
Davek iz dobička skupaj	21.508	29.982
Efektivna davčna stopnja	12,2 %	16,6 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za investicije.

V prihodnjih treh letih se bo davčna stopnja zmanjševala za eno odstotno točko na leto in bo leta 2015 znašala 15 %.

13. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Zemljišča	19.020	18.579
Zgradbe	218.714	229.580
Oprema	235.022	252.874
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	46.463	23.499
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	519.219	524.532

V letu 2012 je bilo v družbi Krka največ izdatkov namenjenih gradnji Obrata za proizvodnjo trdnih oblik zdravil, in sicer 11.410 tisoč EUR (21.712 tisoč EUR v letu 2011). Za gradnjo obrata Notol 2 smo namenili 10.572 tisoč EUR (1.709 tisoč EUR v letu 2011), za povečanje proizvodnje sterilnih izdelkov 8.928 tisoč EUR (3.808 tisoč EUR v letu 2011), za gradnjo obrata za proizvodnjo učinkovin Sinteza 1 v Krškem 4.309 tisoč EUR (2.221 tisoč EUR v letu 2011), za zamenjavo pralnika in zmanjšanje hrupa v obratu Notol 1.668 tisoč EUR (nov projekt v letu 2012, zato v letu 2011 izdatkov ni bilo) in za gradnjo Razvojno-kontrolnega centra 3 469 tisoč EUR (11.238 tisoč EUR v letu 2011).

Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 3.486 tisoč EUR (4.774 tisoč EUR v letu 2011), za infrastrukturne projekte in nakupe nepremičnin pa 2.202 tisoč EUR (2.706 tisoč EUR v letu 2011).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišče	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2011	17.283	370.821	537.187	72.958	998.249
Nabava	0	0	0	73.369	73.369
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	1.296	45.963	75.569	-122.828	0
Odtujitve, manki, viški	0	-4.264	-15.500	0	-19.764
Prenosi iz neopredmetenih sredstev	0	0	199	0	199
Stanje 31. 12. 2011	18.579	412.520	597.455	23.499	1.052.053
Stanje 1. 1. 2012	18.579	412.520	597.455	23.499	1.052.053
Nabava	0	0	0	63.619	63.619
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	441	6.478	33.736	-40.655	0
Odtujitve, manki, viški	0	-959	-12.697	0	-13.656
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	0	63	-63	0	0
Stanje 31. 12. 2012	19.020	418.102	618.431	46.463	1.102.016
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2011	0	-169.486	-313.441	0	-482.927
Amortizacija	0	-16.534	-43.931	0	-60.465
Odtujitve, manki, viški	0	3.080	12.970	0	16.050
Prenosi iz neopredmetenih sredstev	0	0	-179	0	-179
Stanje 31. 12. 2011	0	-182.940	-344.581	0	-527.521
Stanje 1. 1. 2012	0	-182.940	-344.581	0	-527.521
Amortizacija	0	-16.905	-46.669	0	-63.574
Odtujitve, manki, viški	0	520	7.778	0	8.298
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	0	-63	63	0	0
Stanje 31. 12. 2012	0	-199.388	-383.409	0	-582.797
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2011	17.283	201.335	223.746	72.958	515.322
Stanje 31. 12. 2011	18.579	229.580	252.874	23.499	524.532
Stanje 1. 1. 2012	18.579	229.580	252.874	23.499	524.532
Stanje 31. 12. 2012	19.020	218.714	235.022	46.463	519.219

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2012 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 88.712 tisoč EUR (28.009 tisoč EUR konec leta 2011).

Nepremičninam, napravam in opremi v letu 2012 ni bilo pripisanih stroškov izposojanja.

Neodpisana vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki začasno stojijo in niso v uporabi, je bila 31. 12. 2012 1.365 tisoč EUR.

51 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bili v uporabi 31. 12. 2012, je bilo v celoti odpisanih.

14. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Premoženjske pravice	25.671	26.182
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	4.237	3.472
Neopredmetena sredstva skupaj	29.908	29.654

Med neopredmetena sredstva spadata programska oprema in registracijska dokumentacija za nova zdravila.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2011	59.817	4.377	64.194
Nabava	0	6.248	6.248
Prenosi s sredstev v pridobivanju	7.153	-7.153	0
Odtujitve	-965	0	-965
Prenosi znotraj neopredmetenih sredstev	-199	0	-199
Stanje 31. 12. 2011	65.806	3.472	69.278
Stanje 1. 1. 2012	65.806	3.472	69.278
Nabava	0	6.340	6.340
Prenosi s sredstev v pridobivanju	5.575	-5.575	0
Odtujitve	-200	0	-200
Stanje 31. 12. 2012	71.181	4.237	75.418
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2011	-34.442	0	-34.442
Amortizacija	-5.949	0	-5.949
Odtujitve	588	0	588
Prenosi na nepremičnine, naprave in opremo	179	0	179
Stanje 31. 12. 2011	-39.624	0	-39.624
Stanje 1. 1. 2012	-39.624	0	-39.624
Amortizacija	-6.038	0	-6.038
Odtujitve	152	0	152
Stanje 31. 12. 2012	-45.510	0	-45.510
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2011	25.375	4.377	29.752
Stanje 31. 12. 2011	26.182	3.472	29.654
Stanje 1. 1. 2012	26.182	3.472	29.654
Stanje 31. 12. 2012	25.671	4.237	29.908

26 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bili v uporabi 31. 12. 2012, je bilo v celoti odpisanih.

15. Naložbe v odvisne družbe

Gibanje naložb v odvisne družbe v letu 2012

v tisoč EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2012	225.444
Ustanovitev novih družb	82
Naknadna vplačila	3.017
Povečanje osnovnega kapitala	31.097
Vračila naknadnih vplačil	-185
Stanje 31. 12. 2012	259.455
Čista vrednost 1. 1. 2012	225.444
Čista vrednost 31. 12. 2012	259.455

Gibanje naložb v odvisne družbe v letu 2011

v tisoč EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2011	227.409
Ustanovitev novih družb	1.220
Vračila naknadnih vplačil	-3.185
Stanje 31. 12. 2011	225.444
Čista vrednost 1. 1. 2011	227.409
Čista vrednost 31. 12. 2011	225.444

Deleži v odvisnih družbah

v tisoč EUR	Delež lastništva	Osnovni kapital	Vrednost deležev v odvisnih družbah	
	31. 12. 2012	31. 12. 2012	31. 12. 2012	31. 12. 2011
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753	45.407	45.407
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	99,7 %	1.003	1.000	1.000
KRKA-FARMA, d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	18.925	19.738	19.738
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	8	10	10
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	1	1.279	1.279
KRKA-FARMA DOOEL Skopje, Skopje, Makedonija	100 %	798	802	802
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	10	10	10
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	49.874	64.116	33.019
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	96	492	492
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	9	9	9
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	100 %	10	11	0
KRKA - POLSKA, Sp. z o.o., Varšava, Poljska	100 %	4.293	18.697	18.697
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	4	1.403	1.403
KRKA Magyarorszá g Kft, Budimpešta, Madžarska	100 %	154	918	1.103
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10	610	610
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	10	10	10
SIA Krka Latvija, Riga, Latvija	100 %	10	10	10
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650	97.000	97.000
Krka Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	17	16	16
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	100 %	37	2.344	2.344
KRKA France Eurl a capital variable, Pariz, Francija	100 %	10	1.162	10
KRKA Belgium SA/NV, Bruselj, Belgija	95 %	71	71	0
KRKA FARMACEUTICI MILANO S.R.L., Milano, Italija	100 %	10	805	10
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10	2.266	2.266
KRKA FARMACÊUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10	1.260	190
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1	1	1
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	8	8	8
Skupaj			259.455	225.444

16. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročno dana posojila	32.837	9.571
– posojila, dana odvisnim družbam	27.744	5.064
– posojila, dana drugim	5.093	4.507
Kratkoročno dana posojila	65.305	46.209
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	1.307	2.363
– posojila, dana odvisnim družbam	53.550	43.596
– posojila, dana drugim	10.043	87
– kratkoročne terjatve za obresti	405	163
Dana posojila skupaj	98.142	55.780

Nekratkoročna posojila drugim vsebujejo posojila zaposlenim, ki jih družba Krka daje v skladu z internimi akti in so namenjena nakupu ali obnovi stanovanj. Letna obrestna mera je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2012 se je gibal med 1,263 % in 2,740 %. Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

Posojila, dana odvisnim družbam, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi terjatvami za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročna posojila odvisnim družbam	27.931	5.108
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	1.968	2.449
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	22.479	590
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	829	829
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	1.509	1.240
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	846	0
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	300	0
Kratkoročna posojila odvisnim družbam	54.209	45.309
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	41.924	43.710
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	0	1.599
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	11.803	0
GRS TEHFARMA, d. o. o., Novo mesto	2	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	480	0
Dana posojila odvisnim družbam skupaj	82.140	50.417

17. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročne finančne naložbe	4.891	4.735
– finančna sredstva, na razpolago za prodajo	4.891	4.735
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	679	602
– delnice in deleži za trgovanje	103	68
– izvedeni finančni inštrumenti	0	0
– druge kratkoročne finančne naložbe	576	534
Finančne naložbe skupaj	5.570	5.337

Med finančnimi sredstvi, ki so na razpolago za prodajo, je bilo za 654 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (512 tisoč EUR konec leta 2011), za 4.237 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (4.223 tisoč EUR konec leta 2011).

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo točke slovenskih vzajemnih skladov v višini 302 tisoč EUR (276 tisoč EUR konec leta 2011) ter sredstva v upravljanju v višini 274 tisoč EUR (258 tisoč EUR konec leta 2011).

Gibanje finančnih sredstev, na razpolago za prodajo

v tisoč EUR	Finančna sredstva, na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2011	5.029
Pridobitev	89
Zmanjšanje	0
Prilagoditev na tržno vrednost	–383
Stanje 31. 12. 2011	4.735
Stanje 1. 1. 2012	4.735
Pridobitev	50
Zmanjšanje	0
Prilagoditev na tržno vrednost	106
Stanje 31. 12. 2012	4.891

Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, na tržno oziroma pošteno vrednost je priznana v vseobsegajočem donosu v višini 106 tisoč EUR (–281 tisoč EUR v letu 2011). Skozi poslovni izid prilagoditev vrednosti v letu 2012 ni bila priznana (v letu 2011 je bilo prilagoditve za –102 tisoč EUR).

18. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	Terjatve		Obveznosti		Terjatve – obveznosti	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	187	20	367	386	-180	-366
Terjatve	1.679	1.230	0	0	1.679	1.230
Rezervacije za tožbe	8.820	9.800	0	0	8.820	9.800
Rezervacije za odpravnine	6.301	7.527	0	0	6.301	7.527
Skupaj	16.987	18.577	367	386	16.620	18.191

	Stanje 1. 1. 2011	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2011	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2012
v tisoč EUR							
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	-442	20	56	-366	167	19	-180
Terjatve	1.010	220	0	1.230	449	0	1.679
Rezervacije za tožbe	9.800	0	0	9.800	-980	0	8.820
Rezervacije za odpravnine	8.352	-825	0	7.527	-1.226	0	6.301
Skupaj	18.720	-585	56	18.191	-1.590	19	16.620

19. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Material	88.138	83.058
Nedokončana proizvodnja	45.085	44.809
Končni izdelki	50.650	57.770
Trgovsko blago	6.399	7.662
Predujmi za zaloge	283	2
Zaloge skupaj	190.555	193.301

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 234 tisoč EUR (271 tisoč EUR v letu 2011), odpisi zalog pa 6.470 tisoč EUR (7.203 tisoč EUR v letu 2011).

20. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb	226.858	205.637
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine	185.998	169.746
Kratkoročne terjatve iz naslova dividend odvisnih družb	1.008	0
Kratkoročne terjatve do drugih	19.071	20.262
Terjatve skupaj	432.935	395.645

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
KRKA-FARMA, d.o.o., Zagreb, Hrvaška	24.966	16.398
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	11.412	8.464
KRKA-FARMA DOOEL Skopje, Skopje, Makedonija	6.584	5.408
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	95.502	59.090
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	53.780	83.779
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev	1.483	1.446
KRKA – POLSKA, Sp. z o.o., Varšava, Poljska	9.787	15.181
TAD Pharma Gmbh, Cuxhaven, Nemčija	11.662	12.067
Krka Sverige AB, Stockholm, Švedska	6.154	2.346
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	1.415	842
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	1.064	427
KRKA FARMACEUTICI MILANO S.R.L., Milano, Italija	931	0
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	867	0
KRKA France Eurl a capital variable, Pariz, Francija	700	0
Terjatve do drugih družb v skupini	551	189
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb skupaj	226.858	205.637

Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Slabitve za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2012	Čista vrednost 31. 12. 2011
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v državi	11.099	157	10.942	11.004
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v tujini	188.181	13.125	175.056	158.742
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine skupaj	199.280	13.282	185.998	169.746

Izvršeni odpisi in slabitve terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so v letu 2012 znašali 4.353 tisoč EUR, v letu 2011 pa 4.106 tisoč EUR.

Zavarovanih je bilo 41 % terjatev do kupcev zunaj skupine. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2011 je bilo zavarovanih 39 % terjatev do kupcev zunaj skupine.

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih v skupni višini 19.119 tisoč EUR v večini predstavljajo terjatve do države, nastale iz naslova davkov na dobiček (7.152 tisoč EUR) in na dodano vrednost (6.337 tisoč EUR).

Predujmov za storitve je bilo za 870 tisoč EUR (31. 12. 2011 336 tisoč EUR).

21. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	7	8
Denarna sredstva v banki	13.362	15.015
Denar in denarni ustrezniki skupaj	13.369	15.023

Družba Krka ima pri treh različnih bankah pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 2.000 tisoč EUR (2.000 tisoč EUR v letu 2011). Ker 31. 12. 2012 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

22. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Krka sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Imamo le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2012 je imela družba Krka 2.304.314 lastnih delnic, kar je 6,50 % osnovnega kapitala.

14. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 2. 7. 2009, je upravo obvladujoče družbe pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, s tem da skupni delež vseh pridobljenih lastnih delnic, skupaj s tistimi, ki jih družba Krka že ima, ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe oziroma 3.542.612 delnic. Po tem pooblastilu je

lahko družba lastne delnice pridobivala s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko pa jih je pridobivala tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena ni smela biti nižja od knjigovodske vrednosti, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Prav tako ni smela biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka.

16. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 7. 7. 2011, je razveljavila pooblastilo 14. skupščine delničarjev Krke in ga nadomestila z novim. Po njem lahko družba lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka. Nakupna cena prav tako ne sme biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka.

Lastne delnice, pridobljene na osnovi novega in predhodnih pooblastil, ki so bila sprejeta na skupščinah družbe 5. 11. 1997 in 2. 7. 2009, lahko družba odsvoji tako, da jih:

- zamenja za lastniške deleže v drugih družbah v okviru izvajanja strategije prevzemov,
- odproda strateškemu partnerju,
- uporabi za izvedbo kotiranja Krkinih delnic na borzah zunaj Republike Slovenije.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2012

v tisoč EUR	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2011	2.024.358		42.584
Nakupi v letu 2012 skupaj	279.956	46,69	13.072
Stanje 31. 12. 2012	2.304.314		55.656

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2012 prikazujejo nakupe, knjižene v letu 2012. Zaradi zamika knjiženja se to število delnic razlikuje od dejanskega nakupa delnic v letu 2012, ki ga je družba sporočila na straneh Ljubljanske borze.

Nakupi po dnevih v letu 2012 so prikazani v Prilogi 1 k računovodskim izkazom skupine Krka in družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve družbe Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske rezerve, zakonske in statutarne rezerve ter rezerva za pošteno vrednost.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2012 znašale 55.656 tisoč EUR in so se v letu 2011 povečale za 13.072 tisoč EUR iz naslova oblikovanja zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. Kapitalske rezerve so 31. 12. 2012 znašale 101.503 tisoč EUR in vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, in 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. V letu 2011 ni bilo gibanj v kapitalskih rezervah.

Zakonske rezerve lahko oblikuje družba do višine 30 % osnovnega kapitala. Zakonske rezerve so 31. 12. 2012 znašale 14.990 tisoč EUR in se v letu 2011 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2011 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2011 niso spremenile. Družba lahko statutarne rezerve oblikuje do višine 30.000 tisoč EUR. Statutarne rezerve se lahko uporabijo za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in za uravnavanje dividendne politike.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2011 povečala za 125 tisoč EUR in je 31. 12. 2012 znašala 1.667 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica zmanjšanja poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo, za 106 tisoč EUR in povečanja za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb za 19 tisoč EUR.

Zadržani dobički

Na povečanje zadržanih dobičkov je vplival dobiček v letu v višini 154.663 tisoč EUR. Zmanjšanje zadržanih dobičkov je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 17. skupščine delničarjev, ki je bila 5. 7. 2011, v višini 49.938 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic v letu 2012 v višini 13.072 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 166 tisoč EUR (98 tisoč EUR v letu 2011).

Dividende na delnico

V letu 2012 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 1,50 EUR, v letu 2011 pa 1,40 EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička

v tisoč EUR	2012	2011
Obvezna uporaba dobička		
Dobiček v letu	154.615	150.392
– kritje prenesene izgube	0	0
– oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
– oblikovanje rezerv za lastne delnice	–13.072	–20.835
– oblikovanje statutarnih rezerv	0	–2.816
Dobiček po obvezni uporabi	141.543	126.741
– oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta	–25.000	–15.000
Preostanek dobička	116.543	111.741
Ugotovitev bilančnega dobička		
– preostanek dobička	116.543	111.741
– preneseni dobiček preteklih obdobj	61.388	60.972
Bilančni dobiček	177.931	172.713

23. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2012 znašal 4,65 EUR, kar je 3,8 % več kot v letu 2011, ko je znašal 4,48 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan dobiček v letu v višini 154.615 tisoč EUR (150.392 tisoč EUR v letu 2011). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 33.285.030 delnic za leto 2012 in 33.582.965 delnic za leto 2011. Lastne delnice so pri izračunu izvzete.

Vse delnice, ki jih je družba izdala, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

24. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročna posojila	13.700	25.500
– posojila, prejeta pri odvisnih družbah	800	0
– posojila, prejeta pri domačih bankah	12.900	25.500
Kratkoročna posojila	58.917	60.556
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	12.600	41.300
– posojila, prejeta pri odvisnih družbah	45.463	17.798
– posojila, prejeta od podjetij	375	386
– kratkoročne obveznosti za obresti	479	1.072
Posojila skupaj	72.617	86.056

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	Valuta	Leto dospelosti	Knjigovodska vrednost	
			31. 12. 2012	31. 12. 2011
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	0	5.000
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	0	23.700
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2014	13.500	20.100
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2014	12.000	18.000
Skupaj prejeta dolgoročna posojila			25.500	66.800

V letu 2012 družba ni najela nekratkoročnega posojila.

Nekratkoročna posojila, dobljena pri bankah, niso zavarovana s hipoteko ali z bančno garancijo.

Kratkoročna posojila so bila najeta v evrih za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

Posojila, prejeta pri odvisnih družbah, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi terjatvami za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročna posojila, prejeta pri odvisnih družbah	800	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	800	0
Kratkoročna posojila, prejeta pri odvisnih družbah	45.563	17.871
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	103	94
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	0	2.743
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	45.099	15.034
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	361	0
Posojila, prejeta pri odvisnih družbah, skupaj	46.363	17.871

25. Rezervacije

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2011	Oblikovanje	Koriščenje	Stanje 31. 12. 2012
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	48.505	3.233	-4.247	47.491
Rezervacije za tožbe	49.000	0	0	49.000
Rezervacije skupaj	97.505	3.233	-4.247	96.491

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. V znesku oblikovanih rezervacij v višini 49.000 tisoč EUR predstavlja največji del, 47.500 tisoč EUR, rezervacija za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije, rezervacija v višini 1.500 tisoč EUR pa je oblikovana za tožbo, ki jo je proti Krki vložil Sanofi Aventis iz Francije zaradi domnevne kršitve patenta, ki ščiti učinkovino klopidozrel. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka. Poleg omenjenih tožb je proti družbi Krka vloženih še 9 tožb, vezanih na področje intelektualne lastnine, v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 29.900 tisoč EUR, in 6 tožb z ostalih področij (delovnopravni, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 420 tisoč EUR.

Družba v letu 2012 ni spreminjala oblikovanih rezervacij za tožbe.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 5,42-odstotna diskontna stopnja v letu 2012, ki po podatkih Evropske centralne banke predstavlja harmonizirano donosnost 10-letnih državnih obveznic v Sloveniji (v letu 2011 je bila uporabljena 5,75-odstotna diskontna stopnja);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 2,55 % (3,00 % v letu 2011).

Predpostavke odražajo dejansko stanje v času priprave aktuarskega izračuna, ki je bil narejen z uporabo projicirane enote. Za jubilejne nagrade in za odpravnine so nastali aktuarski primanjkljaji, ki so bili v izkazu poslovnega izida takoj pripoznani kot povečanje stroškov dela v višini 3.233 tisoč EUR (glej pojasnilo št. 9).

26. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2011	Prejeti novi odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2012
Sredstva, prejeta iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjerneju	81	0	-44	37
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada za regionalni razvoj	21	0	-4	17
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	828	0	-97	731
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	579	0	-14	565
Emisijski kuponi	7	21	-6	22
Drugi odloženi prihodki	1.923	0	-543	1.380
Odloženi prihodki skupaj	3.439	21	-708	2.752

Projekt FBD delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, 1. razvojne prioritete: Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1.: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za znesek drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

27. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Obveznosti do odvisnih družb	41.571	26.973
Obveznosti do dobaviteljev v državi	32.479	32.469
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	42.710	35.355
Obveznosti na podlagi predujmov	1.736	753
Poslovne obveznosti skupaj	118.496	95.550

Obveznosti do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
TERME KRKA, d.o.o., Novo mesto	78	109
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	1.590	589
GRS TEHFARMA, d. o. o, Novo mesto	12	0
GRS VIZFARMA, d. o. o, Novo mesto.	9	0
KRKA-FARMA, d.o.o., Zagreb, Hrvaška	3.174	2.060
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	4.046	4.181
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	464	504
KRKA-FARMA DOOEL Skopje, Skopje, Makedonija	365	283
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	18	12
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	8.960	64
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	54	0
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	2.950	1.828
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	313	0
KRKA – POLSKA, Sp. z o.o., Varšava, Poljska	9.117	6.538
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	1.939	1.324
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	3.475	2.689
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	1.547	1.069
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	843	738
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	2.039	4.445
Krka Sverige AB, Stockholm, Švedska	10	18
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	268	133
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	2	3
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	39	295
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	50	91
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	4	0
KRKA FARMACEUTICI MILANO S.R.L., Milano Italija	33	0
KRKA France Eurl a capital variable, Pariz, Francija	172	0
Obveznosti do odvisnih družb skupaj	41.571	26.973

28. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke drugim kupcem	12.373	11.543
Obveznosti iz naslova nevplačanega kapitala odvisnih družb	258	0
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	25.612	23.903
Drugo	5.104	4.581
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	43.347	40.027

29. Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dane garancije	19.273	14.896
Drugo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	19.893	15.516

Med danimi garancijami predstavljajo največje postavke poročstvo za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti odvisne družbe Farma GRS v višini 5.300 tisoč EUR, kontragarancija za pravočasno plačilo morebitnih obveznosti iz naslova izdane carinske garancije v Belorusiji v višini 4.000 tisoč EUR, garancija za terjatve TAD Pharme v višini 3.000 tisoč EUR in garancija Carinski upravi Republike Slovenije v višini 2.000 tisoč EUR.

Proti družbi Krka poteka postopek Evropske komisije. V zvezi s postopkom je družba Krka v letu 2009 oblikovala dolgoročne rezervacije v višini 47.500 tisoč EUR. Poleg tega je bilo proti družbi Krka vloženih 10 tožb s področja intelektualne lastnine in 6 tožb z ostalih področij (delovnopravni, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 35.000 tisoč EUR. Uprava družbe je na osnovi poznavanja vsebine sporov in na osnovi pravnih mnenj zunanjih strokovnjakov ocenila, da bo znesek morebitnih obveznosti iz naslova teh sporov in tožb znašal 1.500 tisoč EUR, in je v taki višini oblikovala dolgoročne rezervacije.

Postavka drugo vsebuje izključno odvzeto premoženje v Srbiji v višini 620 tisoč EUR.

30. Tveganja

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji, ki je podrobno opisano v pojasnilu 4. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni predvsem tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer ter kreditnemu tveganju. V letu 2012 je družba del odprte devizne pozicije v ruskih rubljah zavarovali z navadnimi terminskimi pogodbami.

Kreditno tveganje

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev je bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju in je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dana posojila	16	98.142	55.780
Finančne naložbe	17	5.570	5.337
Terjatve brez terjatev do države in danih predujmov	20	416.039	377.582
– od tega terjatve do kupcev (vključno z odvisnimi družbami)		412.856	375.383
Denar in denarni ustrezniki	21	13.369	15.023
Skupaj		533.120	453.722

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, sta po vrednosti največji postavki dana posojila in terjatve. Njihova največja izpostavljenost kreditnemu tveganju je bila po geografskih regijah naslednja:

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Slovenija	81.764	61.226
Jugovzhodna Evropa	97.743	83.655
Vzhodna Evropa	218.089	179.437
Srednja Evropa	67.346	47.448
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	49.239	61.596
Skupaj	514.181	433.362

Zavarovanih je bilo 41 % terjatev do kupcev zunaj skupine. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2011 je bilo zavarovanih 39 % terjatev do kupcev zunaj skupine.

Analiza starosti danih posojil in terjatev na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2012	Popravek 2012	Bruto vrednost 2011	Popravek 2011
Nezapadlo	475.528	703	403.855	472
Že zapadlo do 20 dni	10.158	44	8.623	70
Že zapadlo od 21 do 50 dni	10.738	141	6.089	191
Že zapadlo od 51 do 180 dni	12.542	74	7.166	242
Že zapadlo več kot 180 dni	18.546	12.369	17.366	8.762
Skupaj	527.512	13.331	443.099	9.737

Gibanje popravka vrednosti danih posojil in terjatev

v tisoč EUR	2012	2011
Stanje 1. 1.	9.737	8.329
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	3.603	4.097
Odpis terjatev v breme popravkov	-1	-735
Izterjane odpisane terjatve	-5	-1.958
Učinek tečajnih razlik	-3	4
Stanje 31. 12.	13.331	9.737

Likvidnostno tveganje

Zaradi ustreznega načrtovanja denarnih tokov, majhne zadolženosti in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij v letu 2012 nismo imeli likvidnostnih težav in smo tekoče poravnali zapadle obveznosti.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2012

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do		
				1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	25.877	26.569	6.730	6.624	13.215	0
Prejeta ostala nekratkoročna posojila	800	833	5	5	14	809
Prejeta ostala kratkoročna posojila	45.940	46.114	45.566	548	0	0
Obveznosti do odvisnih družb in dobaviteljev	116.760	116.760	116.760	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	189.377	190.276	162.762	0	0	0
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	189.377	190.276	162.762	0	0	0

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2011

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do		
				1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	67.797	70.480	17.900	25.647	13.615	13.318
Prejeta ostala kratkoročna posojila	18.259	18.422	18.197	225	0	0
Obveznosti do odvisnih družb in dobaviteljev	94.797	94.797	94.797	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	180.853	183.699	130.894	25.872	13.615	13.318
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	180.853	183.699	130.894	25.872	13.615	13.318

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

31. 12. 2012					
v tisoč EUR	EUR*	USD	PLN	RUB	RON
Terjatve do kupcev	146.362	7.202	35.324	170.158	49.189
Bančna posojila	-72.617	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-87.987	-7.361	-9.122	-8.965	-2.917
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	-14.242	-159	26.203	161.193	46.272

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

31. 12. 2011					
v tisoč EUR	EUR*	USD	PLN	RUB	RON
Terjatve do kupcev	136.165	10.965	21.636	156.727	47.668
Bančna posojila	-86.056	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-69.337	-15.136	-6.538	-56	-1.674
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	-19.228	-4.171	15.098	156.671	45.994

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

v tisoč EUR	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2012	2011	2012	2011
USD	1,28	1,39	1,32	1,29
PLN	4,18	4,12	4,07	4,46
RUB	39,93	40,88	40,33	41,77
RON	4,46	4,24	4,44	4,32

* število enot nacionalne valute za en evro

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12.

Analiza občutljivosti

Povečanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2012 oziroma 31. 12. 2011 bi poslovni izid pred davki povečalo oziroma zmanjšalo za navedene vrednosti. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene.

Vpliv na poslovni izid pred davki		
v tisoč EUR	2012	2011
USD	2	41
PLN	-259	-149
RUB	-1.596	-1.551
RON	-458	-455

Zmanjšanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2012 oziroma 31. 12. 2011 bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	2012	2011
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	6.764	34.986
Finančna sredstva	53.402	53.170
Finančne obveznosti	-46.638	-18.184
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	18.835	-64.353
Finančna sredstva	44.335	2.447
Finančne obveznosti	-25.500	-66.800

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Družba nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštene vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na datum poročanja tako ne bi vplivala na poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Povečanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2012 povečalo za 188 tisoč EUR (zmanjšanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 188 tisoč EUR). Povečanje obrestne mere za leto 2011 za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo 644 tisoč EUR (zmanjšanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid povečalo za 644 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled prejetih nekratkoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Nekratkoročna posojila	26.300	66.800
– od tega kratkoročni del	12.600	41.300
Povprečno stanje nekratkoročnih posojil	46.550	85.318
Obresti v poslovnem letu	1.475	2.500
Drugi stroški najemanja nekratkoročnih posojil	0	0
Povprečni efektivni strošek nekratkoročnih posojil (poslovno leto)	3,17 %	2,93 %
Zapadlost do vključno treh let	100 %	100 %
Valutna struktura nekratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava nekratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	94 %	100 %
– fiksna	6 %	0 %

Prejeta kratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil	58.438	59.484
– bančna posojila	12.600	41.300
– druga posojila	45.838	18.184
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela nekratkoročnih posojil	45.838	18.184
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	32.011	18.572
Obresti v poslovnem letu	1.078	685
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	10	22
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	3,40 %	3,81 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– fiksna	100 %	100 %

Upravljanje s kapitalom

Osnovni kapital družbe Krka sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Primarni cilj upravljanja s kapitalom družbe Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Družba Krka želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalske strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Pri tem uporablja politiko zmerne povečanja višine dividend, ki jih izplačuje enkrat letno. Družba nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2012 oziroma 2011 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja s kapitalom.

Družba Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. V neto zadolženost so vključeni prejeta posojila in poslovne obveznosti, zmanjšani za denar in njegove ustreznike.

v tisoč EUR	2012	2011
Prejeta posojila	72.617	86.056
Poslovne in druge kratkoročne obveznosti	161.843	135.577
Denar in denarni ustrezniki	–13.369	–15.023
Neto zadolženost	221.091	206.610
Kapital	1.232.215	1.140.485
Kapital in neto zadolženost	1.453.306	1.347.095
Kazalnik finančnega vzvoda	15,2 %	15,3 %

Poštena vrednost

v tisoč EUR	2012		2011	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Dana nekratkoročna posojila	32.837	32.115	9.571	9.332
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	4.891	3.526	4.735	3.424
Dana kratkoročna posojila	65.305	65.305	46.209	46.209
Kratkoročne finančne naložbe	679	679	602	602
– delnice in deleži za trgovanje	103	103	68	68
– druge kratkoročne finančne naložbe	576	576	534	534
Terjatve do kupcev in druge terjatve	432.935	432.935	395.645	399.250
Denar in denarni ustrezniki	13.369	13.369	15.023	15.023
Prejeta posojila	-72.617	-72.560	-86.056	-86.438
Poslovne in ostale obveznosti	-161.843	-161.843	-135.577	-135.577
Skupaj	315.556	313.526	250.152	251.825

V nadaljevanju je naveden način ocenitve poštene vrednosti za posamezne vrste finančnih instrumentov.

Dana in prejeta posojila

Poštena vrednost danih in prejetih posojil je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero je za obe leti vzeta 5-odstotna letna obrestna mera. Družba ocenjuje, da bi po tej obrestni meri konec obdobja lahko najela 5-letno posojilo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- raven 1 – sredstva po tržni ceni;
- raven 2 – sredstva, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- raven 3 – sredstva, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Po poštenu vrednosti prikazujemo samo sredstva, ki so uvrščena v raven 1. Spodnja tabela prikazuje pošteno vrednost teh sredstev.

v tisoč EUR	2012	2011
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	3.526	3.424
Delnice in deleži za trgovanje	103	68
Druge kratkoročne finančne naložbe (točke vzajemnih skladov in sredstva v upravljanju)	576	534
Skupaj	4.205	4.026

Poštena vrednost vrednostnih papirjev za trgovanje je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

Družba je na dan 31. 12. 2012 imela za 1.365 tisoč EUR finančnih naložb, ki so vrednotene po nabavni vrednosti (1.311 tisoč EUR na dan 31. 12. 2011).

Terjatve in obveznosti

Kratkoročne terjatve in obveznosti so izkazane po knjigovodski vrednosti, ki se upošteva kot poštena vrednost.

Terjatve iz naslova najemov

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Do enega leta	130	130
Terjatve iz naslova najemov skupaj	130	130

Obveznosti iz naslova najemov

v tisoč EUR	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Do enega leta	480	687
V obdobju od 1 do 5 let	510	610
Več kot 5 let	200	200
Obveznosti iz naslova najemov skupaj	1.190	1.497

31. Posli s povezanimi osebami

Povezave z družbami v skupini

V tabeli so prikazani medsebojni odnosi (promet) z odvisnimi družbami v letu 2012.

v tisoč EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto*	237	789	103	12.815
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto*	138	6.378	590	20.419
KRKA-FARMA, d.o.o., Zagreb, Hrvaška	42.700	24.213	0	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	0	24.673	0	0
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	11.836	2.378	0	0
KRKA-FARMA DOOEL Skopje, Skopje, Makedonija	12.452	1.344	0	0
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	4	329	0	0
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	61.585	98	16.962	22.356
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	81.590	70.133	0	0
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	33	14.220	0	267
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	0	1.313	0	842
KRKA - POLSKA, Sp. z o.o., Varšava, Poljska	27.984	42.286	0	0
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	51	17.767	0	0
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	11	16.948	0	0
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	1	6.773	0	0
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	1	5.198	0	0
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	0	2.112	0	300
TAD Phama GmbH, Cuxhaven, Nemčija	24.898	13.596	36.000	0
Krka Sverige AB, Stockholm, Švedska	20.028	83	0	0
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	1.231	1.989	0	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	2.874	482	800	0
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	867	729	0	0
KRKA FARMACEUTICI MILANO S.R.L., Milano, Italija	931	591	0	0
KRKA France Eurl a capital variable, Pariz, Francija	700	0	0	80
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	316	120	375	0
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	0	8	0	0
Skupaj	290.469	254.550	54.830	57.079

* skupaj z odvisno družbo Golf Grad Otočec, d. o. o.

** skupaj z odvisnima družbama GRS TEHFARMA, d. o. o. in GRS VIZFARMA, d. o. o.

Družbe v skupini so z obvladujočo družbo poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Stanje posojil, danih družbam v skupini, je opisano v pojasnilu 16, stanje posojil, prejetih od odvisnih družb, v pojasnilu 24, stanje terjatev do družb v skupini v pojasnilu 20 in stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do družb v skupini v pojasnilu 27.

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2012 so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 37.050 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,105 % celotnega kapitala družbe in 0,112 % glasovalnih pravic.

Člani sedanjega nadzornega sveta družbe so imeli konec leta 2011 v lasti 13.845 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,039 % celotnega kapitala družbe in 0,042 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta v družbi Krka in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2012			31. 12. 2011		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0635	0,0679	22.500	0,0635	0,0674
Aleš Rotar	12.770	0,0360	0,0386	12.770	0,0360	0,0382
Zvezdana Bajc	1.660	0,0047	0,0050	1.660	0,0047	0,0050
Vinko Zupančič	120	0,0003	0,0004	120	0,0003	0,0004
Danica Novak Malnar	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani uprave skupaj	37.050	0,1045	0,1119	37.050	0,1045	0,1109
Člani nadzornega sveta						
Jože Lenič	180	0,0005	0,0005	180	0,0005	0,0005
Julijana Kristl	230	0,0006	0,0007	230	0,0006	0,0007
Vincenc Manček	11.543	0,0326	0,0349	11.543	0,0326	0,0346
Mojca Osolnik Videmšek	452	0,0013	0,0014	452	0,0013	0,0014
Matjaž Rakovec	400	0,0011	0,0012	400	0,0011	0,0012
Sergeja Slapničar	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Franc Šašek	540	0,0015	0,0016	540	0,0015	0,0016
Tomaž Sever	500	0,0014	0,0015	500	0,0014	0,0015
Mateja Vrečer	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta skupaj	13.845	0,0391	0,0418	13.845	0,0391	0,0415
Skupaj	50.895	0,1436	0,1537	50.895	0,1436	0,1524

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bili izločene lastne delnice (2.307.739 na dan 31. 12. 2012 in 2.025.117 na dan 31. 12. 2011).

Člani uprave in ostali vodstveni in vodilni delavci vsako leto izpolnijo vprašalnik o povezanih strankah, s katerim družba preverja obstoj morebitnih drugih poslovnih povezav med družbo in zaposlenimi. V letu 2012 takšnih povezav ni bilo.

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	2012	2011
Člani uprave	2.285	2.185
Člani nadzornega sveta družbe	228	109
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	2.513	2.294

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2012 znašali 15.321 tisoč EUR (15.292 tisoč EUR v letu 2011).

Prejemki članov uprave v letu 2012

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	360	160	10	372	158	732	328
Aleš Rotar	284	126	10	246	105	530	241
Zvezdana Bajc	260	114	12	223	95	483	221
Vinko Zupančič	209	91	13	175	75	384	179
Danica Novak Malnar	136	63	8	20	10	156	81
Člani uprave skupaj	1.249	554	53	1.036	443	2.285	1.050

Neto bonitete in drugi prejemki						
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
v tisoč EUR						
Jože Colarič	5,06	2,76	1,76	0,06	0,63	10,26
Aleš Rotar	4,03	2,76	2,34	0,83	0,63	10,59
Zvezdana Bajc	4,03	2,76	3,24	0,92	0,63	11,57
Vinko Zupančič	4,03	2,76	4,82	0,72	0,64	12,97
Danica Novak Malnar	1,75	2,76	1,73	0,89	0,65	7,78
Člani uprave skupaj	18,90	13,78	13,89	3,41	3,18	53,16

Prejemki članov uprave v letu 2011

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	352	156	9	307	141	659	306
Aleš Rotar	281	123	12	240	110	521	245
Zvezdana Bajc	257	111	13	217	100	474	224
Vinko Zupančič	208	88	14	171	79	379	181
Danica Novak Malnar	132	61	7	20	10	152	78
Člani uprave skupaj	1.230	539	55	955	440	2.185	1.034

Neto bonitete in drugi prejemki						
v tisoč EUR	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	5,34	2,68	0,05	0,06	0,63	8,76
Aleš Rotar	4,26	2,68	3,33	0,86	0,63	11,76
Zvezdana Bajc	4,10	2,68	4,40	0,93	0,63	12,74
Vinko Zupančič	4,30	2,68	6,04	0,76	0,64	14,42
Danica Novak Malnar	1,88	2,68	0,74	0,86	0,65	6,81
Člani uprave skupaj	19,88	13,40	14,56	3,47	3,18	54,49

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejemajo sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta družbe v letu 2012

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Lenič	25,19	19,52	3,85	2,98	0,09	0,07	29,12	22,57
Julijana Kristl	20,99	16,27	1,76	1,36	0,42	0,33	23,17	17,96
Vincenc Manček	20,99	16,27	2,75	2,13	0,00	0,00	23,74	18,40
Mojca Osolnik Videmšek	23,09	17,89	2,75	2,13	0,50	0,39	26,34	20,42
Matjaž Rakovec	22,67	17,57	2,48	1,92	0,33	0,26	25,48	19,74
Sergeja Slapničar	20,99	16,27	2,75	2,13	0,87	0,67	24,61	19,07
Franc Šašek	22,67	17,57	2,75	2,13	0,00	0,00	25,42	19,70
Tomaž Sever	20,99	16,27	2,75	2,13	0,50	0,39	24,24	18,79
Mateja Vrečer	23,09	17,89	2,75	2,13	0,00	0,00	25,84	20,03
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	200,66	155,51	24,59	19,05	2,72	2,10	227,96	176,67

Po sklepu 16. skupščine delničarjev, ki je bila 7. 7. 2011, člani nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji sejinino, ki za posameznega člana nadzornega sveta družbe znaša 275,00 EUR bruto. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji komisije sejinino, ki za posameznega člana komisije znaša 80 % višine sejinine za udeležbo na seji nadzornega sveta. Sejinina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejinine. Posamezen član nadzornega sveta je ne glede na prej navedeno in torej ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejinin, vse dokler skupni znesek sejinin bodisi iz naslova sej nadzornega sveta bodisi iz naslova sej komisij nadzornega sveta ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Člani nadzornega sveta poleg sejinin prejmejo osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 15.500 EUR bruto na leto na posameznega člana. Predsednik nadzornega sveta je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, namestnik predsednika nadzornega sveta pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Člani komisije nadzornega sveta prejemajo doplačilo za opravljanje funkcije, ki za posameznega člana komisije znaša 25 % višine osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predsednik komisije je upravičen tudi do dodatnega doplačila v višini 50 % doplačila za opravljanje funkcije člana komisije nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta in člani komisije nadzornega sveta prejemajo osnovno plačilo in doplačilo za opravljanje funkcije v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo. Mesečno izplačilo

znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Posamezen član komisije nadzornega sveta je ne glede na zgoraj navedeno in torej ne glede na število komisij, katerih član je ali jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil, vse dokler skupni znesek takih doplačil ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2012	31. 12. 2011	2012	2011
Člani uprave	5	6	1	3
Člani nadzornega sveta družbe (predstavniki zaposlenih)	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	5	6	1	3

Stanje posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, je 31. 12. 2012 znašalo 50 tisoč EUR (71 tisoč EUR na dan 31. 12. 2011). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2012 znašala 20 tisoč EUR (25 tisoč EUR v letu 2011). Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

32. Izobrazbena struktura zaposlenih

	2012		2011	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	76	1,7	74	1,7
Magistri znanosti	196	4,4	197	4,5
Univerzitetna izobrazba	1273	28,6	1276	29,2
Visokostrokovna izobrazba	410	9,2	378	8,6
Višješolska izobrazba	198	4,5	189	4,3
Srednješolska izobrazba	1188	26,7	1120	25,6
Kvalificirani delavci	1043	23,4	1060	24,3
Nekvalificirani delavci	64	1,4	76	1,7
Skupaj (povprečje leta)	4448	100,0	4370	100,0

33. Posli z revizorsko družbo

Pogodbena vrednost storitev revidiranja, ki jih je za družbo v letu 2012 opravila revizorska družba ERNST & YOUNG Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., je bila 129 tisoč EUR (0 tisoč EUR v letu 2011). Revizijska družba za družbo Krka v letu 2012 ni opravila nobene druge storitve.

34. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Navajamo dogodke, ki so se zgodili od zaključka obračunskega obdobja do 31. 3. 2013.

Krka je konec januarja prejela sodbo Višjega sodišča v Helsinkih v sporu med družbami Merck Frosst Canada Limited, Kanada, Merck Sharp & Dohme B. V., Nizozemska in MSD Finland Oy, Finska ter Krka, d. d., Novo mesto in njeno odvisno družbo Krka Sverige AB zaradi domnevne kršitve dveh patentov MSD, ki ščitita postopka za proizvodnjo učinkovine montelukast na Finskem. Višje sodišče v Helsinkih je ugodilo pritožbi MSD in spremenilo sodbo sodišča prve stopnje ter odločilo, da Krka ni dokazala, da postopek za proizvodnjo učinkovine montelukast, ki ga uporablja Krka, ne krši patentiranega postopka MSD na Finskem. Krka mora MSD plačati odškodnino v višini 629.737,20 EUR z obrestmi od 31. decembra 2010. Krka je obvestilo o zadevi objavila 29. januarja 2013. Krka je zoper odločitev Višjega sodišča v Helsinkih vložila izredno pravno sredstvo na Vrhovno sodišče Finske.

Krka je prejela sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, s katero je zavrnilo zahtevo za revizijo, ki jo je vložila družba Merck Frosst Canada Limited v sporu zaradi domnevne kršitve patenta, ki se nanaša na učinkovino montelukast, in potrdilo sodbo Višjega sodišča v Ljubljani z dne 10. maja 2012.

Družba Krka je v tem obdobju na Ljubljanski borzi odkupila 45.967 lastnih delnic. Konec marca 2013 je imela družba Krka 2.353.706 lastnih delnic, kar predstavlja 6,644 % vrednosti osnovnega kapitala.

Navedeni dogodki niso vplivali na računovodske izkaze družbe Krka v letu 2012.

Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Krka, d.d., Novo mesto

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Krka, d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2012, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Računovodske izkaze na dan 31. december 2011 je revidiral drug revizor, ki je dne 5. marca 2012 izdal mnenje brez pridržka.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov ter za takšne notranje kontrole, ki jih posloводство določi kot ustrezne in, ki omogočajo pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Krka, d.d. na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 22. marec 2013

Janez Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

PRILOGA 1:

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2012 po dnevih

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2011	2.024.358		42.584								
Nakupi v letu 2012											
2. 1. 2012	759	52,70	40	15. 2. 2012	2.211	51,49	114	4. 6. 2012	2.558	43,06	110
3. 1. 2012	1.891	52,57	99	16. 2. 2012	609	50,91	31	5. 6. 2012	2.548	43,44	111
4. 1. 2012	4.702	52,31	246	2. 3. 2012	753	51,89	39	6. 6. 2012	1.434	43,10	62
5. 1. 2012	1.598	51,39	82	5. 3. 2012	2.071	52,18	108	7. 6. 2012	2.943	43,07	127
20. 1. 2012	1.708	49,09	84	6. 3. 2012	2.934	52,15	153	8. 6. 2012	1.812	42,09	76
23. 1. 2012	1.194	49,29	59	7. 3. 2012	3.738	52,32	196	11. 6. 2012	2.130	42,13	90
24. 1. 2012	976	49,11	48	8. 3. 2012	3.469	52,44	182	12. 6. 2012	2.239	42,60	95
25. 1. 2012	744	49,77	37	9. 3. 2012	740	51,54	38	13. 6. 2012	1.888	42,21	80
26. 1. 2012	314	50,07	16	12. 3. 2012	559	51,14	29	14. 6. 2012	2.056	42,48	87
27. 1. 2012	105	49,75	5	13. 3. 2012	631	51,08	32	15. 6. 2012	4.056	42,77	173
30. 1. 2012	609	50,01	30	14. 3. 2012	2.122	51,01	108	19. 6. 2012	647	43,31	28
31. 1. 2012	1.336	50,29	67	15. 3. 2012	2.465	51,09	126	20. 6. 2012	4.169	43,47	181
1. 2. 2012	1.556	51,05	79	22. 5. 2012	460	47,15	22	21. 6. 2012	2.519	43,52	110
2. 2. 2012	1.535	51,15	79	23. 5. 2012	2.251	46,12	104	22. 6. 2012	1.815	43,35	79
3. 2. 2012	2.299	51,34	118	24. 5. 2012	2.635	46,08	121	26. 6. 2012	1.409	42,64	60
6. 2. 2012	2.470	51,18	126	25. 5. 2012	1.055	46,13	49	27. 6. 2012	3.633	42,24	153
7. 2. 2012	1.584	50,48	80	28. 5. 2012	807	45,59	37	30. 7. 2012	2.885	41,92	121
9. 2. 2012	1.211	51,20	62	29. 5. 2012	611	45,39	28	31. 7. 2012	990	41,94	42
10. 2. 2012	2.119	51,25	109	30. 5. 2012	2.687	44,08	118	1. 8. 2012	2.925	41,95	123
13. 2. 2012	2.135	51,56	110	31. 5. 2012	1.829	43,00	79	2. 8. 2012	1.651	41,96	69
14. 2. 2012	2.629	51,68	136	1. 6. 2012	3.605	42,53	153	3. 8. 2012	3.602	42,14	152

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
6. 8. 2012	2.529	42,13	107	18. 9. 2012	3.816	46,45	177	25. 10. 2012	2.690	47,67	128
7. 8. 2012	3.193	41,98	134	19. 9. 2012	3.052	45,96	140	26. 10. 2012	3.730	47,60	178
8. 8. 2012	1.381	41,73	58	20. 9. 2012	1.158	47,14	55	29. 10. 2012	5	47,17	0
9. 8. 2012	2.048	41,75	86	21. 9. 2012	2.689	46,91	126	30. 10. 2012	33	47,79	2
10. 8. 2012	1.977	42,13	83	24. 9. 2012	1.404	47,71	67	16. 11. 2012	3.075	46,88	144
20. 8. 2012	356	41,97	15	25. 9. 2012	3.623	48,66	176	19. 11. 2012	2.038	46,99	96
21. 8. 2012	1.913	42,04	80	26. 9. 2012	2.045	48,89	100	20. 11. 2012	4.187	46,83	196
22. 8. 2012	1.409	42,04	59	27. 9. 2012	2.899	49,68	144	21. 11. 2012	1.345	46,73	63
23. 8. 2012	1.779	42,15	75	28. 9. 2012	2.396	50,04	120	22. 11. 2012	1.112	47,08	52
24. 8. 2012	1.696	42,26	72	1. 10. 2012	1.567	50,08	78	23. 11. 2012	541	47,20	26
27. 8. 2012	2.761	42,31	117	2. 10. 2012	2.628	49,92	131	26. 11. 2012	1.268	47,15	60
28. 8. 2012	1.005	42,28	42	4. 10. 2012	1.606	50,22	81	27. 11. 2012	886	47,08	42
29. 8. 2012	3.624	42,28	153	5. 10. 2012	2.762	50,09	138	28. 11. 2012	1.111	47,58	53
30. 8. 2012	1.275	42,49	54	8. 10. 2012	1.000	49,29	49	29. 11. 2012	976	47,40	46
31. 8. 2012	880	42,66	38	9. 10. 2012	486	48,46	24	30. 11. 2012	412	47,35	20
3. 9. 2012	985	42,79	42	10. 10. 2012	1.190	48,13	57	3. 12. 2012	1.769	46,78	83
4. 9. 2012	1.487	43,28	64	11. 10. 2012	1.095	47,16	52	4. 12. 2012	2.903	47,43	138
5. 9. 2012	2.913	43,82	128	12. 10. 2012	1.322	46,82	62	5. 12. 2012	2.589	47,06	122
6. 9. 2012	2.461	43,41	107	15. 10. 2012	1.221	46,28	57	6. 12. 2012	848	46,93	40
7. 9. 2012	2.650	44,43	118	16. 10. 2012	798	46,45	37	7. 12. 2012	1.628	47,23	77
10. 9. 2012	2.656	44,38	118	17. 10. 2012	1.188	48,04	57	10. 12. 2012	1.745	46,81	82
11. 9. 2012	2.800	44,03	123	18. 10. 2012	1.592	48,18	77	11. 12. 2012	612	47,06	29
12. 9. 2012	1.263	44,08	56	19. 10. 2012	1.145	49,03	56	12. 12. 2012	1.964	47,07	92
13. 9. 2012	2.415	44,96	109	22. 10. 2012	399	48,47	19	13. 12. 2012	6.849	47,53	326
14. 9. 2012	1.228	45,91	56	23. 10. 2012	593	48,54	29	14. 12. 2012	39	47,54	2
17. 9. 2012	3.318	47,72	158	24. 10. 2012	932	47,96	45	17. 12. 2012	830	47,25	39

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
18. 12. 2012	2.176	48,41	105	20. 12. 2012	4.809	49,81	191	27. 12. 2012	4.190	50,99	214
19. 12. 2012	1.552	49,17	76	21. 12. 2012	3.811	50,07	191	Nakupi v letu 2012 skupaj	279.956	46,69	13.072
								Stanje 31.12.2012	2.304.314		55.656

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2012 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Predsednik in člani uprave družbe Krka, d. d., Novo mesto smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe in skupine Krka za leto 2012 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe in skupine Krka za leto 2012. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Jože Colarič,
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar,
član uprave

Zvezdana Bajc,
članica uprave

dr. Vinko Zupančič,
član uprave

Danica Novak Malnar,
članica uprave – delavska direktorica